

Proposta de Pla Estratègic de Cultura de Vilanova i la Geltrú

Metodologia, Diagnosi i Marc Estratègic

GERARD RAMON MONTANÉ

Projecte Final Professional
Màster Oficial de Gestió Cultural
Universitat de Barcelona
Juny 2010

Un Pla és necessari encara que només sigui per desviar-se'n
Jorge Wagensberg

Sumari

1	PRESENTACIÓ	7
1.1	JUSTIFICACIÓ I OBJECTIU	8
1.2	MOTIVACIÓ	9
1.3	EL DESENVOLUPAMENT DE LA IDEA	10
1.4	AGRAÏMENTS	13
2	PROPOSTA METODOLÒGICA	14
2.1	LA PLANIFICACIÓ ESTRATÈGICA, PERSPECTIVA HISTÒRICA I MODELS.	15
2.2	PROPOSTA METODOLÒGICA.	21
2.2.1	ASPECTES GENERALS A TENIR EN COMPTE	21
2.2.2	SINGULARITATS METODOLÒGIQUES PER UN PEC A VILANOVA I LA GELTRÚ	23
2.2.3	DISSENY DEL PROCÉS	24
2.2.4	CRONOGRAMA RESUM DE LES FASES.	30
2.3	ESTRUCTURA ORGANITZATIVA	31
2.3.1	ESTRUCTURA ESTABLE	33
2.3.2	ESTRUCTURA VARIABLE	33
2.3.3	ÒRGAN CONSULTIU	36
3	MODEL DE DESENVOLUPAMENT	37
3.1	CONSIDERACIONS GENERALS	38
3.2	ESTAT DE LA QÜESTIÓ EN POLÍTIQUES CULTURALS LOCALS	40
3.2.1	LES POLÍTIQUES CULTURALS LOCALS A CATALUNYA	42
3.3	L'AGENDA 21 DE LA CULTURA	43
3.3.1	LA CREACIÓ DE L'AGENDA 21 DE LA CULTURA	43
3.3.2	L'AGENDA 21, ELS CONTINGUTS	44
3.3.3	IMPLEMENTACIÓ DE L'AGENDA 21 DE LA CULTURA	47
3.4	PARADIGMA ACTUAL. LA CULTURA FACTOR CLAU PEL DESENVOLUPAMENT LOCAL	48
3.4.1	CULTURA I ECONOMIA	50
3.4.2	COHESIÓ SOCIAL I ACCÉS A LA CULTURA	53
3.4.3	CULTURA , TERRITORI I IDENTITAT	55
3.4.4	TRANSVERSALITAT DE LA CULTURA	56

4	ANÀLISI	58
4.1	ANÀLISI TERRITORIAL	59
4.1.1	CONTEXT GEOGRÀFIC	59
4.1.2	ACCESSIBILITAT I ESTRUCTURA URBANÍSTICA	61
4.1.3	VARIABLES SOCIODEMOGRÀFIQUES	65
4.2	ANÀLISI DEL SISTEMA CULTURAL LOCAL	80
4.2.1	CONSIDERACIONS GENERALS PRÈVIES	80
4.2.2	NORMATIVA EXISTENT	83
4.2.3	PLANIFICACIÓ EXISTENT	86
4.2.4	CREACIÓ ARTÍSTICA I PATRIMONI CULTURAL	90
4.2.5	AGENTS CULTURALS PÚBLICS	91
4.2.6	INICIATIVES EMPRESARIALS	99
4.2.7	ENTITATS I ASSOCIACIONS CULTURALS	100
4.2.8	MITJANS DE COMUNICACIÓ:	102
4.2.9	PÚBLICS CULTURALS LOCALS	103
4.2.10	DESCRIPCIÓ DELS EQUIPAMENTS CULTURALS ACTUALS	107
4.2.11	PLA LOCAL D'EQUIPAMENTS CULTURALS(PLEC)	109
4.2.12	ANÀLISI DEL SISTEMA D'EQUIPAMENTS I SERVEIS CULTURALS	111
4.3	ANÀLISI DEL CONTEXT GLOBAL	121
4.4	CONSULTA ALS AGENTS CULTURALS I SOCIALS	124
4.4.1	LA PERCEPCIÓ I LA VISIÓ POLÍTICA I INSTITUCIONAL	125
4.4.2	PERCEPCIÓ SOCIAL DE LA CULTURA A VILANOVA I LA GELTRÚ	127
4.4.3	RECALL DE VISIONS	132
4.5	ANÀLISI DAFO	133
4.5.1	DAFO TERRITORIAL	133
4.5.2	DAFO CULTURAL	136
4.6	ANÀLISI CAME	139
4.6.1	CAME TERRITORIAL	139
4.6.2	CAME CULTURAL	141
5	SÍNTESI	143
5.1	DESCRIPCIÓ DE LA SITUACIÓ ACTUAL. PLANTEJAMENT D'HIPÒTESIS.	144
5.2	IDENTIFICACIÓ D'ACTIUS	147
5.2.1	REPTES GENERALS DE VILANOVA I LA GELTRÚ	148
5.2.2	REPTES CULTURALS DE VILANOVA I LA GELTRÚ	148
6	PROPOSTA ESTRATÈGICA	149
6.1	VALORS	150
6.2	OBJECTIUS	151
6.3	PLANTEJAMENT DE L'ESTRATÈGIA	152
6.3.1	EIX ESTRATÈGIC 1. CULTURA, EDUCACIÓ, PROXIMITAT I PÚBLICS	153

6.3.2	EIX ESTRATÈGIC 2 . DIVERSITAT, QUALITAT, EXCEL·LÈNCIA, I SINGULARITAT DE L'OFERTA CULTURAL	155
6.3.3	EIX ESTRATÈGIC 3. VILANOVA I LA GELTRÚ POL CREATIU I D'INNOVACIÓ	157
6.3.4	EIX ESTRATÈGIC 4. MEMÒRIA I FESTA	158
6.3.5	EIX ESTRATÈGIC 5. CONNECTIVITAT, TRANSVERSALITAT, I COMUNICACIÓ	159
6.3.6	EIX ESTRATÈGIC 6. PARTICIPACIÓ, CONSENS I COL·LABORACIÓ	161
7	SISTEMA D'INDICADORS DE RESULTAT	162
7.1	ALGUNES CONSIDERACIONS GENERALS SOBRE AVALUACIÓ	163
7.2	CRITERIS PER L'ESTABLIMENT D'UN SISTEMA D'INDICADORS	166
7.3	SISTEMA D'INDICADORS DE RESULTAT PER LA PROPOSTA DE PEC	167
8	BIBLIOGRAFIA I FONTS CONSULTADES	178
8.1	BIBLIOGRAFIA	179
8.2	FONTS CONSULTADES	180
8.3	WEBS CONSULTADES	181
9	ANNEX	182
9.1	LLISTAT D'ENTITATS CULTURALS DE VILANOVA I LA GELTRÚ	183
9.3	QÜESTIONARIS – CONSULTA REALITZADA	187

1 Presentació

1.1 Justificació i objectiu

La planificació estratègica de la cultura és un procés relativament nou però que s'ha estimat extremadament valuós per posar la cultura en el centre de les polítiques públiques pel desenvolupament local.

En paraules de Fernández Güell, la planificació estratègica¹ és un **procés sistemàtic, creatiu i participatiu** que estableix les bases d'una **actuació integrada a llarg termini**, que defineix el **model futur de desenvolupament**, que formula **estratègies i cursos d'acció** per assolir aquest model, que estableix un **sistema continu de presa de decisions**, i que involucra els **agents locals** al llarg de tot el procés.

El desenvolupament d'un Pla Estratègic de Cultura pot tenir múltiples raons i motivacions, algunes d'explícites i d'altres d'implícites. Però a grans trets es poden assumir cinc grans motius pels quals val la pena portar a terme un procés de planificació estratègica en cultura:

La **innovació** – Desenvolupar noves polítiques culturals i modernitzar la gestió i l'administració cultural.

La **corresponsabilitat** – Implicar a d'altres agents culturals en l'elaboració i la implementació del pla i de les polítiques culturals.

La **projecció** – Poder definir i afrontar els reptes del futur en termes culturals i de ciutat.

El **desenvolupament** – Promoure el desenvolupament econòmic, social i cultural del territori.

El **posicionament** – Convertir la ciutat en referència cultural del territori amb una forta atractivitat vers l'exterior.

Vilanova i la Geltrú és una ciutat amb una llarga tradició cultural, i amb un alt potencial creatiu i patrimonial. Tanmateix, en l'última dècada, la ciutat s'ha vist immersa en una espiral de dèficits en matèria de cultura que l'han portat a una situació de mínims. Un dels principals factors que explica aquesta situació és la manca de planificació en cultura. El model imperant ha estat el de les urgències i les oportunitats que no veia més enllà de les problemàtiques quotidianes.

Durant l'actual mandat l'acció de govern s'ha centrat en revertir la situació, però cal plantejar un model de transformació vers escenaris de futur en un procés que involucri els agents culturals del territori. Per aquesta circumstància el principal objectiu del present projecte és oferir una proposta de planificació estratègica per tal que s'indueixi o es faci efectiu un procés de pla estratègic de cultura a Vilanova i la Geltrú.

¹ J.M Fernández Güell, "25 años de planificación estratégica de ciudades", a *CIUDAD Y TERRITORIO Estudios Territoriales*, XXXIX (154), 2007, Ministerio de Vivienda, Madrid

1.2 Motivació

Visc a Vilanova i la Geltrú, formo part de diverses entitats culturals, i participo i gaudeixo de les activitats que s'impulsen des de l'ajuntament i la societat civil. Conec de primera mà la realitat cultural i hi estic plenament involucrat des de fa anys. Puc afirmar que la cultura i l'acció cultural són elements fonamentals i consubstancials en l'imaginari de la ciutat..

Malgrat això també és cert que els darrers deu anys la situació cultural a Vilanova ha anat decaient – manca d'infraestructures i d'oferta, falta de comunicació entre els agents culturals, descens de la participació, entre molts altres factors. És cert, però, que els últims dos anys la situació ha millorat sensiblement gràcies a una voluntat política per revertir la situació.

A part del coneixement personal de la realitat cultural de la meua ciutat he tingut la sort d'adquirir una perspectiva professional. Aquesta oportunitat em ve donada a mitjans del 2009 quan col·laboro amb l'empresa Bissap en la realització d'un Pla Local d'Equipaments Culturals (PLEC) per Vilanova i la Geltrú.

El PLEC era el primer intent explícit de planificació en cultura a Vilanova des de feia anys. El projecte em va permetre començar a conèixer la realitat cultural a fons, fer-me una idea de les percepcions i voluntats de la regidoria de cultura, i per últim veure que d'alguna manera calia anar més enllà.

El PLEC és un instrument de planificació que es cenneix als equipaments culturals del municipi i, per tant, no ofereix una perspectiva global. Des del meu punt de vista Vilanova i la Geltrú necessita una eina que plantegi un escenari de transformació que situï la cultura en el centre d'una política de desenvolupament local.

És a partir de l'elaboració del PLEC per Vilanova i la Geltrú, també gràcies a les empaties creades amb els tècnics i la regidora de cultura, i a partir del coneixement previ acumulat durant anys d'activisme cultural, que vaig madurant la idea de desenvolupar una proposta de Pla Estratègic de Cultura per Vilanova i la Geltrú.

1.3 El desenvolupament de la idea

Parteixo del principi que aquest és un treball acadèmic en el marc d'un projecte professional de màster. Personalment penso que un projecte professional ha de respondre bàsicament a dues qüestions. Ha de respondre a la correcte utilització i aplicació d'un conjunt d'eines en un context o projecte determinats. Però també ha de respondre a un cert grau d'aplicació a la realitat que passa per conèixer les lògiques polítiques o de mercat en les que s'ha de dur a terme el projecte.

Un Pla Estratègic de Cultura necessita d'una banda un preceptor polític o social que l'impulsi, i de l'altra produir un cert consens en el sector i en la ciutat sobre els objectius i l'estratègia a seguir. És obvi, per tant, que tot sol no podia plantejar un Pla Estratègic de Cultura i alhora mantenir la "professionalitat" del projecte més enllà de l'exercici acadèmic. És a partir d'aquesta premissa que es delimita l'objecte d'estudi del projecte en una *Proposta de Pla Estratègic de Cultura* que ha de contenir els elements següents:

- **Una proposta metodològica**
- **Una diagnosi**
- **Una proposta estratègica**
- **Un sistema d'indicadors d'avaluació en funció de la proposta estratègica**

Un procés de PEC a Vilanova i la Geltrú tal i com es planteja en l'actual proposta hauria de perseguir els següents objectius:

- **Establir un nou model de polítiques culturals locals al municipi**
- **Promoure la participació i crear sinergies entre els agents culturals locals**
- **Obrir un debat que situï la cultura al centre de l'agenda política local**

A partir de la literatura consultada sobre planificació estratègica es concep una proposta metodològica pel procés d'elaboració i implementació d'un Pla Estratègic de Cultura a Vilanova i la Geltrú.

Aquesta proposta metodològica té la singularitat de dissenyar un procés en que, primer, s'elabora un document de treball, *Proposta de Pla Estratègic de Cultura*, que conté una diagnosi i una proposta estratègica per tal d'iniciar, després, un procés de participació basat en el document de treball (per validar la diagnosi i consensuar el pla d'acció).

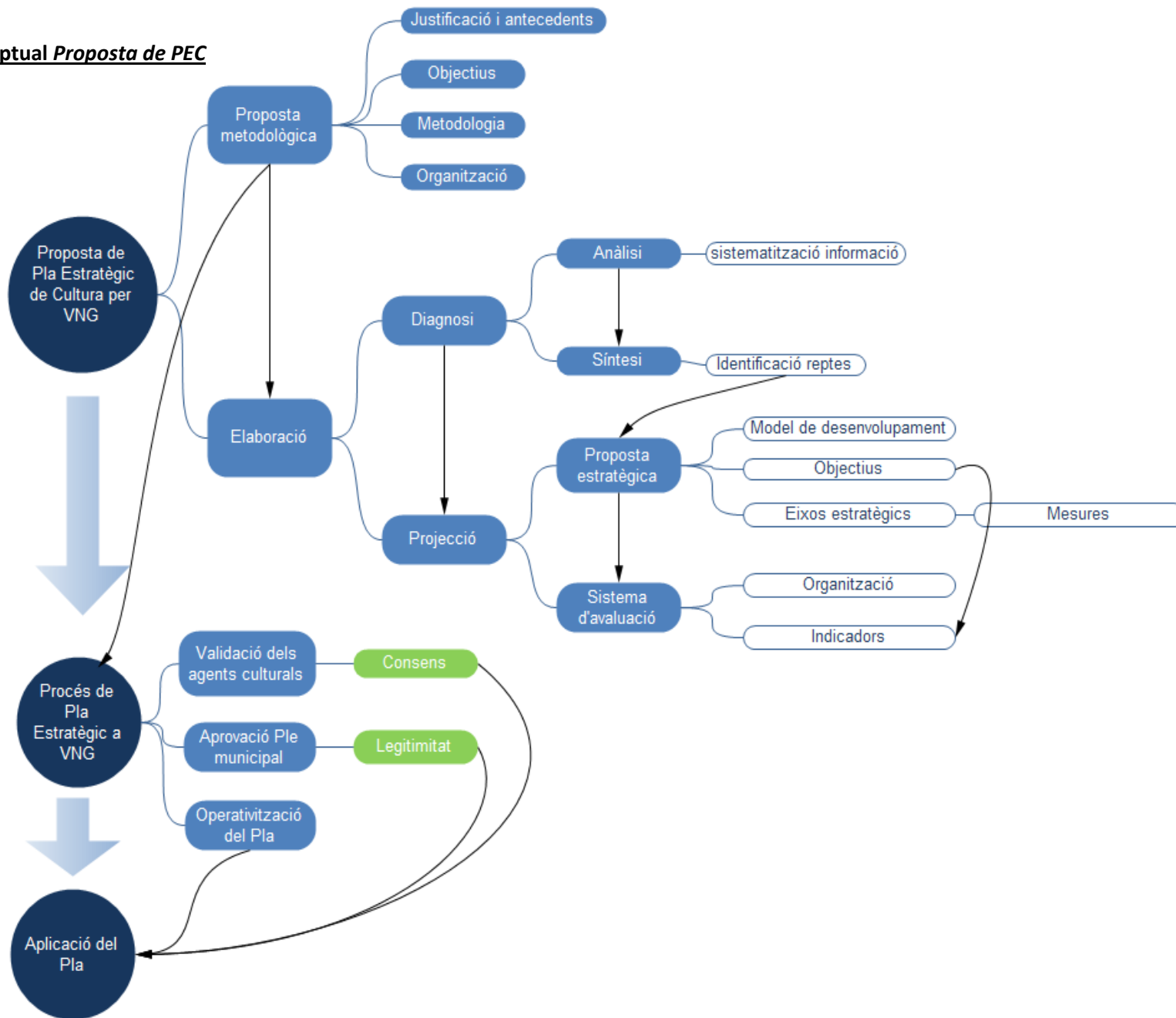
Aquest és un procediment poc habitual, però que pot ser més eficient que d'altres que plantegen llargs i feixucs processos de participació durant l'elaboració del Pla. Encara que aquesta proposta es pugui percebre com menys participativa, el fet és que intenta presentar una diagnosi i una projecció estratègica impecables des del punt de vista tècnic, i obertes a qualsevol validació, esmena o reorientació.

La diagnosi planteja una anàlisi de la realitat a partir de la sistematització de la informació obtinguda, i culmina en una síntesi que explica la situació actual i planteja un conjunt de reptes per tal de transformar-la.

La proposta estratègica parteix d'un model de desenvolupament o paradigma teòric que estableix els valors del Pla. La proposta estratègica es materialitza en uns objectius i en uns eixos estratègics que estableixen un conjunt de mesures amb voluntat de transformació. Al mateix temps s'ha elaborat un sistema d'indicadors que incorpora el plantejament de l'avaluació com element necessari de qualsevol proposta estratègica.

A continuació s'ofereix un mapa conceptual de la *Proposta de Pla Estratègic de Vilanova i la Geltrú*.

Mapa conceptual *Proposta de PEC*

1.4 Agraïments

Aquest projecte ha tingut la fortuna de comptar amb l'ajuda inestimable d'un conjunt de persones disposades a donar la seva visió i opinió, sense elles segur que la perspectiva i continguts no serien els mateixos. Voldria agrair el seu suport a:

Isabel Pla

Anna Quelon

Oriol Puig

Jordi Capdet

Marga Carbonell

Pere Agramunt

Quim Vicente

Rosana Lluch

Mònica Planas

Fina Uceda

Anna Villarroya

Especialment vull donar gràcies al Jaume i l'Andreu pels seus consells i ensenyances, i per les discussions tan profitoses, que fan que cada dia m'apassioni per aquesta professió.

I per l'últim, l'Anna, per la paciència i les paraules dolces que m'han ajudat a tirar endavant.

2 PROPOSTA METODOLÒGICA

2.1 La Planificació Estratègica, perspectiva històrica i models.

La **planificació estratègica** és el *procés de desenvolupament i implementació de plans per assolir propòsits i objectius²*, i té el seu origen en els assumptes militars. **Henry Mintzberg** considera el concepte estratègia com una flor de cinc pètals, és a dir, concepcions relacionades entre sí de forma que és fàcil passar d'un a l'altra segons com es desenvolupin els esdeveniments. Així, Mintzberg mostra el que anomena les cinc "p" de l'estratègia :

- **PLAN - Un pla** – Els plans responen a una intencionalitat clara d'aconseguir alguna cosa i han estat elaborats amb antelació.
- **PLOY - Una estratagema** – consisteix a incloure accions tendents a confondre, enganyar els contraris, competidors, enemics ... de manera que prenguin decisions equivocades que reforcin les nostres posicions o ens donin avantatge.
- **PATTERN - Una pauta** – l'execució d'una estratègia com a pla, indica cap a on ens dirigim, quins són els nostres interessos. D'aquesta pauta s'infereixen la nostra estratègia (bé és cert que pot estar tamisada no solament per estratagemes sinó també per respostes improvisades a esdeveniments imprevistos, per exemple).
- **POSITION - Una posició** – la conservació d'una posició, la lluita per un nínxol de mercat a efectes de preservar o incrementar el benefici constitueix un dels resultats d'elaborar l'estratègia d'empresa
- **PERSPECTIVE - Una perspectiva** – es basa en l'assumpció per part dels membres de la organització d'una visió conjunta de la mateixa dins de l'entorn en què aquesta insereix: hi ha una visió i és compartida

Font: H. Mintzberg "The strategy concept I: Five Ps for strategy", *California Management Review*, 1987. Traducció pròpia

La **planificació estratègica** ha tingut un ampli recorregut en el sí de **l'empresa privada** per a proporcionar una *direcció* en les estratègies financeres, les estratègies de desenvolupament de recursos humans, en estratègies de màrqueting, etc. Igualment, la planificació estratègica pot ser utilitzada en una ampli ventall d'activitats i d'organitzacions; els **territoris i ciutats** l'utilitzen com una eina pel seu òptim desenvolupament.

Segons **Fernández Güell** la **planificació estratègica de ciutats** és un **procés sistemàtic, creatiu i participatiu** que estableix les bases d'una **actuació integrada a llarg termini**, que defineix el **model futur de desenvolupament**, que formula **estratègies i cursos d'acció** per assolir aquest

² Veure definició a <http://www.termcat.cat/>

model, que estableix un **sistema continu de presa de decisions** i que involucra els **agents locals** al llarg de tot el procés³.

D'aquesta manera, un **Pla Estratègic** implica la possibilitat d'introduir una **perspectiva a mitjà i llarg termini** més enllà de les urgències quotidianes. Es tracta de definir una sèrie **d'objectius i prioritats** que cal complir; establir unes "**regles del joc**" que incideixin en que el sistema de treball no es basi en la inèrcia ni en la improvisació. En aquest sentit, el Pla no és res més que un **full de ruta**, l'adopció d'una sèrie de compromisos que permeten **gestionar el present i projectar el futur**.

La **planificació estratègica aplicada a les ciutats i territoris** es va començar a donar als inicis dels **anys 80 als Estats Units**, el Pla Estratègic de **San Francisco** en va ser el primer i el van seguir d'altres grans ciutats nord-americanes.

A partir de la **dècada dels 90** les grans **ciutats europees** adopten la planificació importada dels Estats Units; **Barcelona** en el marc del Jocs Olímpics del 1992 en fou pionera amb l'elaboració del **Pla Estratègic de Barcelona de 1990**. Al llarg d'una dècada la planificació estratègica es va anar estenent per la majoria de grans ciutats i metròpolis dels països occidentals, d'Àsia i d'Amèrica Llatina. Aquests plans adoptaven les **eines empresarials** per a la consecució d'objectius en les polítiques públiques aplicades al territori.

Des de l'aplicació dels primers plans estratègics als Estats Units fins avui en dia han proliferat **diferents escoles**⁴ en planificació estratègica que han evocat distints models i metodologies per la seva elaboració. Segons Manito⁵ l'escola més aplicada en el cas de l'estat espanyol ha estat **l'escola de disseny**.

L'escola del disseny es manté com l'escola més influent, el seu desenvolupament es remunta a finals dels 50 principis dels 60 al **MIT**, i el seu model es basa en la combinació **d'avaluacions externes i internes** per desenvolupar una estratègia comuna. L'avaluació externa permet identificar quines **oportunitats** i quines **amenaces** hi ha a l' **entorn**, de manera que es poden establir quins són els factors clau que garanteixin una maximització d'objectius. D'altra banda, l'avaluació interna es dirigeix vers la pròpia organització, i permet detectar les **virtuts** i les **debilitats**. La combinació dels factors d'èxit per maximitzar objectius i les competències clau donen lloc al plantejament de l'estratègia.

Entre els **avantatges** que comporta l'escola de disseny hi ha la **coherència del sistema** que permet seleccionar objectius i polítiques no contradictòries entre si. Igualment, cal destacar que l'avaluació externa i interna ofereixen una estratègia amb consonància amb l'entorn, i

³ J.M Fernández Güell, "25 años de planificación estratégica de ciudades", a *CIUDAD Y TERRITORIO Estudios Territoriales*, XXXIX (154), 2007, Ministerio de Vivienda, Madrid.

http://www.eukn.org/binaries/espana/cytet_154_619.pdf

⁴ Segons Mintzberg es poden distingir fins a 10 escoles diferents de planificació estratègica. Entre les més destacades l'Escola de Disseny, l'Escola de Planificació, l'Escola de Posicionament. D'altres com l'Escola Cognoscitiva, l'Escola d'Aprenentatge o l'Escola Cultural també han proliferat en les darrers anys. Veure D. Casacuberta i A. Mestres, *Planificación estratégica y gestión cultural*. Periferica 5, Universidad de Cádiz, 2004.

⁵ F.Manito coord., *Planificación Estratégica de la Cultura*, Fundación Autor, Madrid, 2008

que permet reaccionar de forma ràpida i eficaç davant possibles canvis. Entre les **crítiques** rebudes per aquesta escola es pot dir que sovint l'alt grau de formalització i disseny del procés oblida la pròpia aplicació del pla⁶.

Així, es pot afirmar que **no existeix una única metodologia i procediment** per elaborar plans estratègics. Una ciutat o organització té al llarg de la seva història necessitats diferents i, per tant, pot posar l'èmfasi en una o altra tendència segons convingui⁷. Tanmateix, més enllà de corrents i influències, **la planificació estratègica s'ha demostrat com una tècnica vàlida per gestionar escenaris amb continuats processos de transformació.**

Els darrers anys els plans estratègics urbans han recollit **tècniques del màrqueting** (*targetting, benchmarking, etc.*) que han permès a les grans ciutats crear un marca, atraure turisme, atraure capitals, atraure talent, etc. No obstant, els plans estratègics van més enllà de "vendre" la ciutat, el procés no es pot simplificar equiparant la ciutat a una empresa que ha de produir, gestionar i competir amb altres ciutats-empresa. No es poden oblidar aspectes fonamentals pel bon desenvolupament d'un territori com són **l'equitat, la sostenibilitat i la governabilitat.**

Taula 1. Pla Estratègic de ciutat o territori

PLA ESTRATÈGIC DE CIUTATS I TERRITORIS
• PROCÉS SISTEMÀTIC, CREATIU I PARTICIPATIU
• PERSPECTIVA A MITJÀ I LLARG TERMINI
• MODEL FUTUR DE DESENVOLUPAMENT
• DEFINEIX UN SÈRIE D'OBJECTIUS I PRIORITATS A ASSOLIR
• COMBINACIÓ D'AVALUACIONS EXTERNES I INTERNES PER DESENVOLUPAR UNA ESTRATÈGIA COMUNA
• ESTABLEIX UNES "REGLES DEL JOC" - FORMULA ESTRATÈGIES
• SISTEMA CONTINU DE PRESA DE DECISIONS
• FULL DE RUTA
• GESTIONA ESCENARIS AMB CONTINUATS PROCESSOS DE TRANSFORMACIÓ
• IMPLICACIÓ DE TOTS ELS AGENS LOCALS

Font: Elaboració pròpia

⁶ Veure Mintzberg, Henry, Ahlstrand, Bruce y Lampel, Joseph. *Safari a la estrategia*. Granica, Barcelona, 1999, p. 23.

⁷ D. Casacuberta i A. Mestres, *Planificación estratégica y gestión cultural*. Periferica 5, Universidad de Cádiz, 2004. pàg 19

En el marc dels **Plans Estratègics territorials o de ciutat** van néixer els **Plans Estratègics de Cultura** que tenien un marcat **caràcter sectorial**. Però l'adveniment del segle XXI, amb el conjunt de canvis socials i tecnològics d'una globalització creixent, la cultura es situa en un lloc central i preeminent de **les esferes política i econòmica** de les societats occidentals⁸.

Així, un **Pla Estratègic de Cultura** (a partir d'ara **PEC**) realitza una **"mirada cultural" del territori** (és a dir integral) identificant-ne els **actius** i els **agents**, i projectant-ne unes línies que han de permetre el desenvolupament local. Actualment, els PEC procuren anar més enllà d'un pla sectorial, i estableixen un marc a través del qual la cultura pot esdevenir catalitzador de dinàmiques de **desenvolupament i transformació dels territoris**.

A **Catalunya** la planificació estratègica aplicada a la cultura comença als anys 90 amb l'elaboració del **Mapa Cultural de Sabadell** (1991-1995). A aquest projecte el va seguir el **Pla Estratègic de Cultura de Barcelona** (1998-1999) que en certa manera fou el que va consolidar a casa nostra la metodologia importada dels plans anglosaxons, i el que va encetar un efecte multiplicador en d'altres ciutats de Catalunya i de l'Estat Espanyol.

En aquest sentit, cal tenir en compte la tasca duta a terme els darrers 10 anys per la **Diputació de Barcelona** que, a través del **CERC**⁹, ha ofert als municipis la possibilitat de realitzar **Plans d'Acció Cultural (PAC)**¹⁰. Aquests PAC, en la majoria de casos, s'apropen al què hauria de ser un pla estratègic, però els ha mancat una major implicació política en el desenvolupament dels objectius. Malgrat tot, els PAC han estat una eina útil per a molts municipis a l'hora de realitzar una bona diagnosi en matèria cultural, i poder establir unes prioritats a nivell local.

A grans trets, **la planificació cultural significa:**

- **Detectar les diferents demandes realitzades per les persones i les organitzacions d'un territori, incloent tant els agents culturals com el conjunt de la ciutadania**
- **Identificar i utilitzar els recursos culturals**
- **Oferir respostes basades en el rigor analític, la coherència territorial i el consens amb la societat civil**
- **Establir procediments d'aplicació i instruments d'avaluació dels acords assolits.**

⁸ Múltiples autors s'han referit reiteradament a aquesta circumstància, Néstor Garcia Canclini, Arturo Rodríguez Morató, Richard Florida, George Yúdice, Paul Schafer entre molts d'altres.

⁹ Centre d'Estudis i Recursos Culturals – CERC – de la Diputació de Barcelona. <http://www.diba.cat/cerc/>

¹⁰ En els darrers deu anys el CERC en col·laboració amb empreses i professionals de la gestió cultural ha realitzat al voltant de 30 Plans d'Acció Cultural. Tot ells es poden consultar i estan disponibles a la pàgina següent: http://www.diba.es/cerc/assessorament/assessorament_docs.asp

El 2004 en el marc del **I Fòrum de les Cultures** celebrat a Barcelona, un nombrós conjunt de ciutats de tot el món aproven **l'Agenda 21 de la cultura**¹¹. Aquest és el primer document amb vocació mundial que aposta per establir les bases d'un compromís de les ciutats i els governs locals per al desenvolupament cultural.

L'aparició de l'Agenda 21 de la cultura reforça dos conceptes en l'elaboració d'una estratègia cultural local: la **transversalitat** i la **participació**.

La **transversalitat** respon al fet de situar la cultura al centre de les polítiques locals. Els Plans Estratègics de Cultura han de ser eines fortes i ambicioses capaces d'anar més enllà de la valoració del propi sector i influir en d'altres àmbits. La cultura ha d'esdevenir el quart pilar del desenvolupament sostenible, al costat dels ja consolidats pilars econòmic, social i ambiental.

Pel què fa a la **participació**, un **PEC** ha de cercar la implicació de tots els **agents locals**—Ajuntament, entitats, empreses, creadors, ciutadans, etc—en un **projecte comú** cap a un **desenvolupament sostenible** de la ciutat. Aquesta implicació ha d'anar més enllà del propi procés d'elaboració del Pla, cal que continuï durant la seva execució i seguiment. Tot el procés ha de seguir uns criteris de transparència.

El **PEC** es converteix en una eina que permet establir un **diàleg** entre tots els agents per tal d'arribar a un **consens** en els objectius. És aquest consens el que ha de permetre que els programes i les accions es puguin fer efectives de manera eficient.

Taula 2. Pla Estratègic de Cultura

PLA ESTRATÈGIC	DE CULTURA
<ul style="list-style-type: none">• PROCÉS SISTEMÀTIC, CREATIU I PARTICIPATIU• PERSPECTIVA A MITJÀ I LLARG TERMINI• MODEL FUTUR DE DESENVOLUPAMENT• DEFINEIX UN SÈRIE D'OBJECTIUS I PRIORITATS A ASSOLIR• COMBINACIÓ D'AVAUACIONS EXTERNES I INTERNES PER DESENVOLUPAR UNA ESTRATÈGIA COMUNA• ESTABLEIX UNES "REGLES DEL JOC"- FORMULA ESTRATÈGIES• SISTEMA CONTINU DE PRESA DE DECISIONS• FULL DE RUTA• GESTIONA ESCENARIS AMB CONTINUATS PROCESSOS DE TRANSFORMACIÓ• IMPLICACIÓ DE TOTS ELS AGENS LOCALS	<ul style="list-style-type: none">• CENTRALITAT DE LA CULTURA EN LES POLÍTIQUES LOCALS• TRANSVERSALITAT DE LA CULTURA EN DIFERENTS ÀMBITS (SOCIAL, ECONÒMIC, MEDI AMBIENTAL)• IDENTIFICAR I UTILITZAR ELS RECURSOS CULTURALS• IMPLICACIÓ DELS AGENTS LOCALS EN UN PROJECTE COMÚ• TRANSPERÈNCIA DEL PROCÉS• DIÀLEG I CONSENS• AVALUACIÓ

Font: Elaboració pròpia

¹¹ Veure punt 3.3

Per últim cal apuntar una sèrie de **dificultats o perills**¹² que s'han de tenir en compte a l'hora d'elaborar un PEC:

- La possible **manipulació política** del Pla pot convertir-lo en una eina electoral més que en un instrument de planificació, buidant-lo de contingut, de perspectiva global i de possibilitats reals d'aplicació. .
- La **debilitat financera** es pot traduir en una **excessiva dependència** de les entitats col·laboradores, les quals poden dirigir a l'ombra les estratègies del Pla. Una possible solució passa per augmentar la transparència dels processos de participació i comunicació per evitar dependències perniciososes.
- La **participació focalitzada** exclusivament en els **principals agents socioeconòmics** d'una comunitat pot provocar un **efecte desmobilitzador** de les forces populars i l'exercici de la ciutadania. Si no hi ha veritables **canals democràtics de participació**, llavors el pla estratègic corre el risc de convertir-se en un producte d'adhesió social als interessos d'uns pocs agents locals.
- Les **limitacions intrínseques de la planificació estratègica** . El caràcter més qualitatiu que quantitatiu dificulta en ocasions la fixació dels cursos d'acció. Així mateix, un elevat nivell d'abstracció de les seves determinacions pot dificultar la seva comunicació a àmplies capes de la ciutadania, mentre que una excessiva ambigüitat de les seves propostes pot posposar indefinidament la seva implantació.

¹² J.M Fernández Güell, 2007 *op.cit.* pàg 18-19

2.2 Proposta metodològica.

2.2.1 Aspectes generals a tenir en compte

Per començar, d'acord amb el què s'ha comentat en el punt anterior, un **PEC** té una **dobla** **accepció**.

En primer lloc, un **PEC** és un **procés** dividit en diferents fases que cerca el consens del sector i els agents implicats. Generalment el procés d'un PEC es pot simplificar en **quatre grans fases**:

- **Disseny inicial del procés i metodologia**
- **Elaboració del Pla**
- **Aprovació del Pla**
- **Implementació i seguiment del Pla**

En segon lloc, un **PEC** és un **producte**, una compilació de continguts generats durant la fase d'elaboració. Aquesta compilació es dona generalment en forma de **document final consultable**.

Seguint a Félix Manito¹³, es pot dir que **no existeix un únic model o metodologia** per elaborar plans estratègics, i cada cas procura adaptar-se a una realitat concreta i a un objecte determinat. Igualment, Manito identifica **dos elements fonamentals i consubstancials** en l'elaboració d'un pla estratègic de cultura:

- La **diagnosi**, l'anàlisi i l'explicació de la realitat en un context determinat.
- La **projecció**, la definició d'uns objectius i l'establiment d'unes estratègies que permetin aconseguir els objectius.

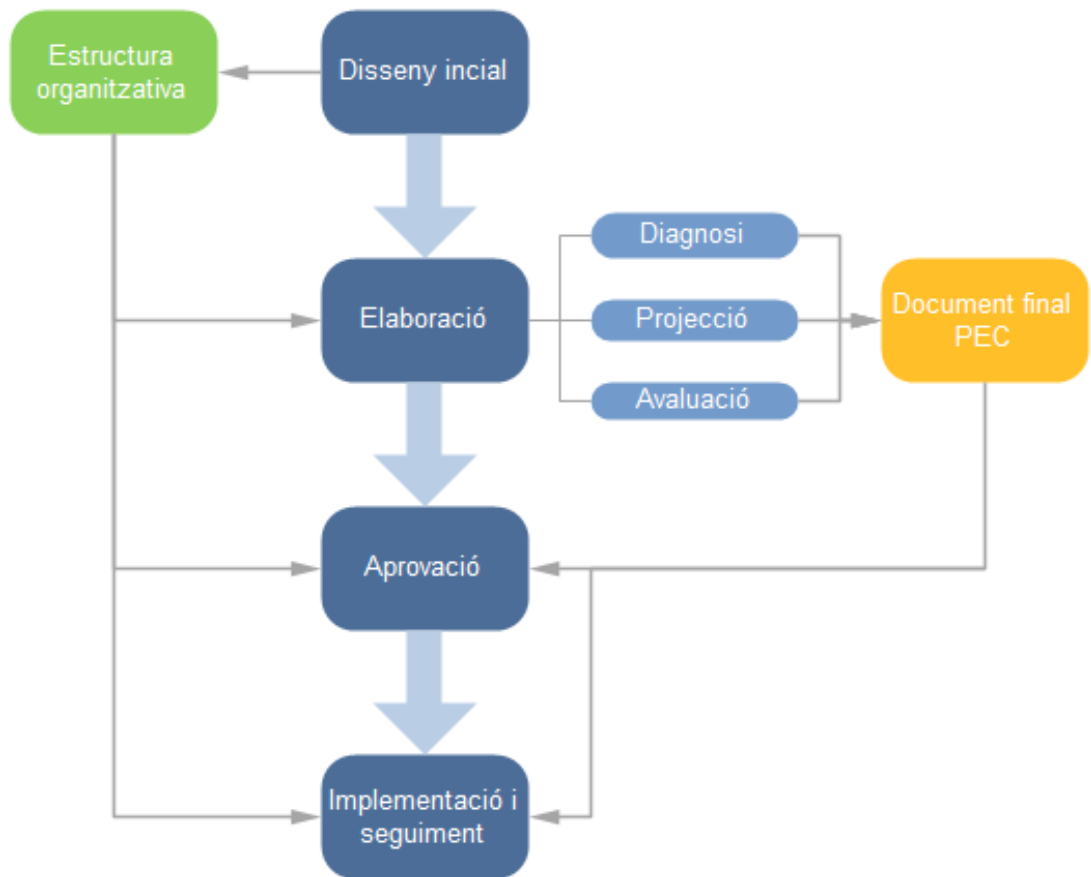
Per Manito¹⁴, és important que durant la fase d'elaboració es tingui en compte com es desenvoluparà el pla i com se'n farà el seguiment i avaluació, aspectes que sovint són descuidats. Com a mínim cal plasmar en el document final la relació entre els objectius i un sistema d'avaluació.

Un PEC necessita d'una **estructura organitzativa** que permeti fer operatiu tot el procés. És durant el disseny inicial que s'estableix quina serà i com funcionarà aquesta estructura organitzativa.

¹³ F. Manito, 2007. *Op. Cit.* Pàg. 789-790

¹⁴ F. Manito, 2007. *Op. Cit.* Pàg. 792-794

II-lustració 1. PEC. Procés, Continguts i Estructura organitzativa

Font: Elaboració pròpia

2.2.2 Singularitats metodològiques per un PEC a Vilanova i la Geltrú

Tal com s'ha dit un PEC és un procés que cerca el consens del sector i els agents implicats. Per tal de produir aquest consens hi ha dos procediments possibles:

- **Iniciar un procés participatiu per elaborar conjuntament amb els agents culturals una diagnosi i formular un pla d'acció.** Aquest és el procediment més habitual i que es percep com un procés plenament participatiu, però pot ser un procés lent i feixuc; reforça el consens en detriment de la qualitat tècnica del producte.
- **Elaborar, primer, un document de treball (a càrrec d'un expert en planificació) que contingui una diagnosi i una proposta per tal d'iniciar, després, un procés de participació basat en el document de treball (per validar la diagnosi i consensuar el pla d'acció).** Aquest és un procediment poc habitual, però que pot ser més eficient, encara que es percep com menys participatiu.

Aquí s'adopta el segon procediment perquè el projecte s'origina en un **context acadèmic** sense un preceptor polític o institucional que s'erigeixi com impulsor del pla estratègic.

Un procés de PEC a Vilanova i la Geltrú tal i com es planteja en l'actual proposta pot perseguir diferents **objectius**:

- **Establir un nou model de polítiques culturals locals al municipi**
- **Promoure la participació i crear sinergies entre els agents culturals locals**
- **Obrir un debat que situï la cultura al centre de l'agenda política local.**

El disseny metodològic que s'exposa pel procés de PEC parteix de l'actual projecte. D'aquesta manera s'estableix que **Una Proposta de Pla Estratègic de Cultura per Vilanova i la Geltrú** pot esdevenir un **document de treball** assumit des del govern local i els agents culturals per engegar el procés d'un PEC a Vilanova.

El document de treball aporta els següents continguts:

- **Una proposta metodològica**
- **Una diagnosi de la situació actual de la cultura a Vilanova**
- **Una proposta estratègica i un sistema d'indicadors per l'avaluació**

Malgrat el procés per produir **consens** es produeix **a posteriori**, l'actual proposta metodològica concep la participació des de tres perspectives diferents :

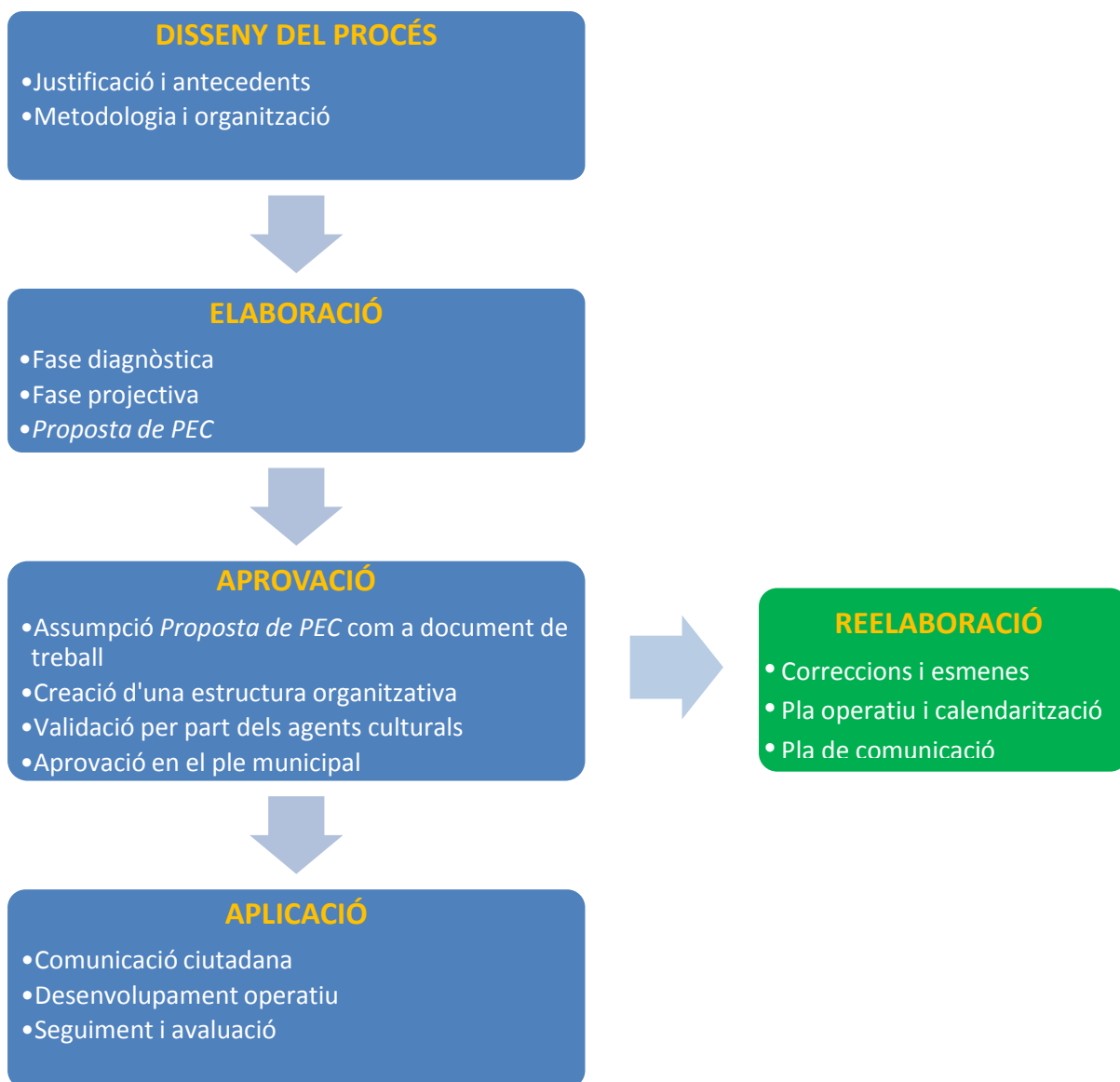
- **Un procés de consulta** per tenir informació qualitativa (percepcions, opinions, etc.) incorporat en l'actual *Proposta de PEC*.
- **Un procés de consens i validació** de les valoracions i propostes formulades.
- **Un procés de difusió ciutadana** de la proposta elaborada per tal que sigui coneguda i acceptada.

2.2.3 Disseny del procés

A partir de les singularitats metodològiques exposades el disseny del procés es concep des de l'actual projecte. En aquest sentit hi ha una part del procés assumida des de l'actual projecte *Proposta de PEC per a Vilanova i la Geltrú*, i una altra part que es durà a terme a partir de l'assumpció de la proposta com a document de treball. Així es distingeixen quatre grans fases:

- **Disseny inicial**
- **Elaboració**
- **Aprovació i reelaboració**
- **Aplicació**

Il·lustració 2. Fases d'un PEC a Vilanova i la Geltrú

Font: Elaboració pròpia

Disseny inicial

Aquesta fase s'ocupa de construir una **metodologia** per l'elaboració del pla estratègic i en **dissenya el procés en un conjunt de fases**. S'estableix **l'estructura organitzativa** que haurà de vetllar per fer operatiu el procés, i perquè el seu desenvolupament sigui satisfactori.

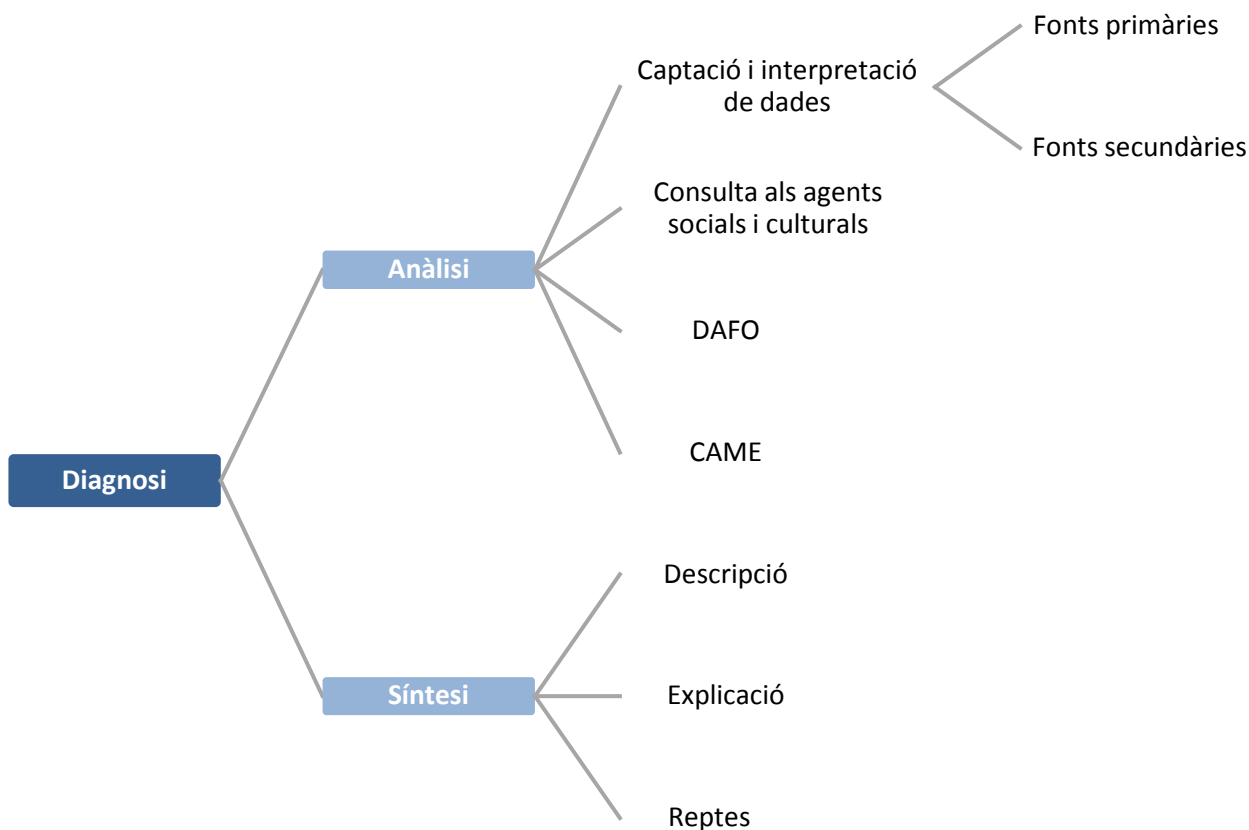
Tal com s'ha comentat anteriorment, **la fase inicial prèvia a un procés de planificació és bàsica**. La definició preliminar del projecte i de la seva metodologia, així com dels objectius que el PEC persegueixi *per se*, poden fer que el procés sigui més o menys satisfactori.

Elaboració – fase de diagnosi

Una **diagnosi** intenta descriure i explicar una realitat determinada. Per dur a terme aquest propòsit s'estructura en dos nivells que són complementaris, **l'anàlisi** i la **síntesi**.

- **L'anàlisi** – es procedeix a una dissecció de la realitat en partícules elementals. En d'altres paraules, **l'anàlisi pretén captar i ordenar la realitat a partir d'un conjunt d'instruments**:
 - **La captació i interpretació de dades provinents de fonts primàries i secundàries** permet construir una anàlisi territorial, una anàlisi del sistema cultural, i una anàlisi del context cultural global.
 - **Una consulta als agents socials i culturals de Vilanova i la Geltrú** a partir d'un **qüestionari** amb quatre preguntes obertes. És un primer nivell de participació que recull diferents **relats i visions sobre la realitat cultural** de Vilanova i la Geltrú.
 - Una **Matriu DAFO** que permet ordenar els elements analitzats segons Debilitats, Amenaces, Fortaleses i Oportunitats.
 - Una **Matriu CAME** que és la consecució projectiva del DAFO, i que està a mig camí de la fase de diagnosi i la fase de projecció. Identifica què cal Corregir, Afrontar, Mantenir i Explotar.
- **La síntesi** – es procedeix a relatar la realitat per tal d'explicar-la. **La síntesi parteix de l'anàlisi per poder interpretar el context en el que es circumscriu el pla i extreure'n unes hipòtesis explicatives i uns reptes a assolir.**

II-lustració 3. Conceptualització de la diagnosi

Elaboració – fase de projecció

La fase projectiva dissenya una **estratègia de futur** per a la cultura de Vilanova i la Geltrú.

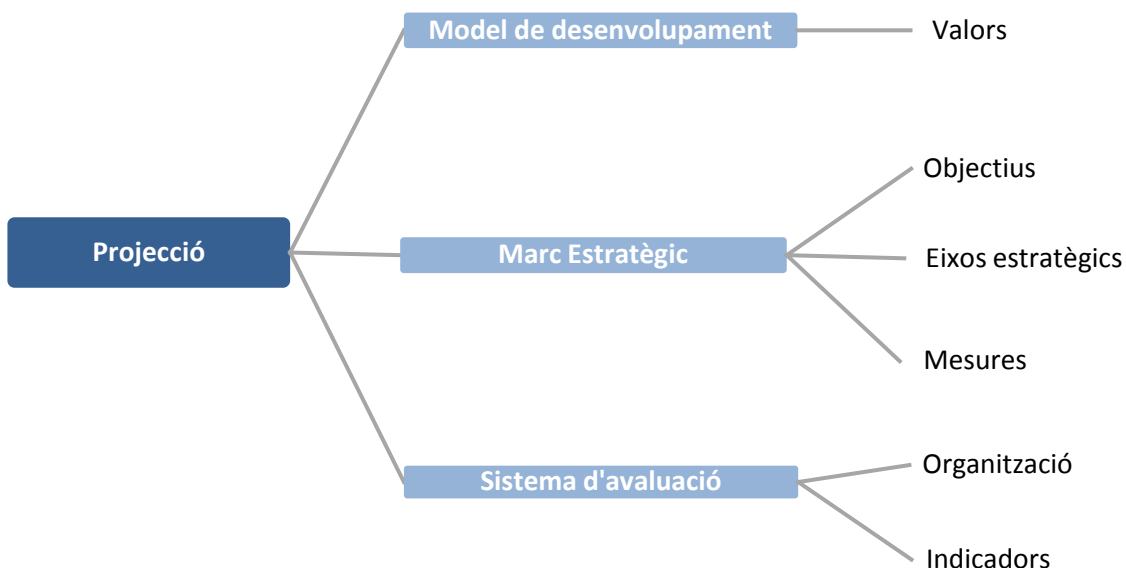
En primer lloc, cal establir i delimitar un **model de desenvolupament cultural** per a la ciutat. En d'altres paraules, cal emmarcar el PEC en un paradigma teòric per poder-ne definir el seus **Valors** (*ideologia del pla*).

En segon lloc, a partir de la **Diagnosi** prèvia i l'establiment de **Valors** s'estableix el **marc estratègic del PEC**. El marc estratègic el componen tres elements:

- **Els objectius:** A partir dels reptes identificats a la Diagnosi es definiran una sèrie d'objectius possibles i realitzables. Els objectius concreten els reptes i marquen la *direcció* del PEC, és a dir, responen a la pregunta "on vull anar a parar?".
- **Eixos estratègics:** Són estrictament la formulació de l'estratègia, són el *camí* que ha de permetre l'assoliment dels objectius que s'han definit prèviament.
- **Mesures:** són les accions que fan operatiu el marc estratègic. Aquestes mesures s'ordenen segons el seu grau de prioritat, i són la base per l'establiment d'un Pla operatiu que permeti la implementació del PEC.

En tercer lloc, a partir del marc estratègic es configura un **sistema d'avaluació**. Aquest sistema estableix qui i quan cal avaluar el PEC, i proposa un **conjunt d'indicadors** relacionats amb els objectius que han de facilitar el procés d'avaluació.

II·l·lustració 4. Conceptualització de la projecció

Aprovació i reelaboració

Durant la fase d'aprovació convergeixen dos processos fonamentals per l'èxit del PEC:

- **La validació per part del sector i els agents culturals – la producció de consens**
- **L'aprovació per part del govern local – la legitimació del pla**

Per poder realitzar aquests processos s'estableix una seqüència de factors que parteixen de l'assumpció de la *Proposta de PEC per a Vilanova i la Geltrú* per part de l'Ajuntament i dels agents culturals locals. Aquest procés s'entén com la **publicació**¹⁵ de la *Proposta de PEC per a Vilanova i la Geltrú* i el componen els elements següents:

- **Assumpció del projecte de PEC per part de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú.** Acceptació de la *Proposta de PEC per Vilanova i la Geltrú* com un document marc per iniciar i desenvolupar un procés de pla estratègic.
- **Establiment de l'estructura organitzativa** a partir de la proposta de disseny inicial, per poder dur a terme el desenvolupament i coordinació operativa del pla.

¹⁵ Per publicació aquí s'entén l'acció de fer quelcom públic. En aquest cas *La Proposta de PEC per a Vilanova i la Geltrú* seria un document que es faria públic, o com a mínim en tindrien coneixement aquelles institucions que en podrien erigir-se com impulsores del pla.

- **Desenvolupament dels mecanismes de participació necessaris** per tal de crear el consens en el sector per la **validació** el pla.

Aquests tres factors desencadenen el que aquí s'ha identificat com un **procés de reelaboració** a partir del document de treball en forma de *Proposta de PEC per a Vilanova i la Geltrú*. El procés de reelaboració inclou un conjunt d'elements que es poden donar de forma seqüencial o sincrònica als factors anteriorment descrits:

- **Elaboració d'un pla de comunicació** que permeti donar a conèixer el procés del PEC al sector i al conjunt de la ciutadania
- **Elaboració d'un document final de PEC** de Vilanova i la Geltrú que reculli els continguts generats i les esmenes al document de treball.
- Elaboració d'un **pla operatiu** que permeti la implementació del PEC
- **Aprovació del PLEC en el Ple Municipal** per tal de dotar-lo de **legitimitat política**.

En quant al **pla operatiu**, la seva construcció depèn directament de la validació de la proposta estratègica. El pla operatiu s'hauria de preveure a quatre anys vista, i ha de recollir l'ordre de les accions a realitzar any a any, els responsables i els recursos disponibles.

El **pla de comunicació** és l'eina que ha de permetre establir el conjunt d'accions necessàries per comunicar i fer notori el procés del PEC. El Pla de comunicació ha de tenir una fase intensiva durant la presentació del projecte, en la comunicació dels processos participatius, i en la presentació d'un document final.

Il·lustració 5. Conceptualització del procés d'aprovació del PEC

Aplicació

L'aplicació del **PEC a Vilanova i la Geltrú s'estructura a quatre anys**, s'estableix un període curt perquè les societats i els territoris actuals estan immersos en profunds processos de transformació que dificulten la consecució de plans a molt llarg termini en l'àmbit de la cultura. L'execució del PEC serà responsabilitat de **l'Ajuntament de Vilanova** sota la direcció de la **Regidoria de Cultura**

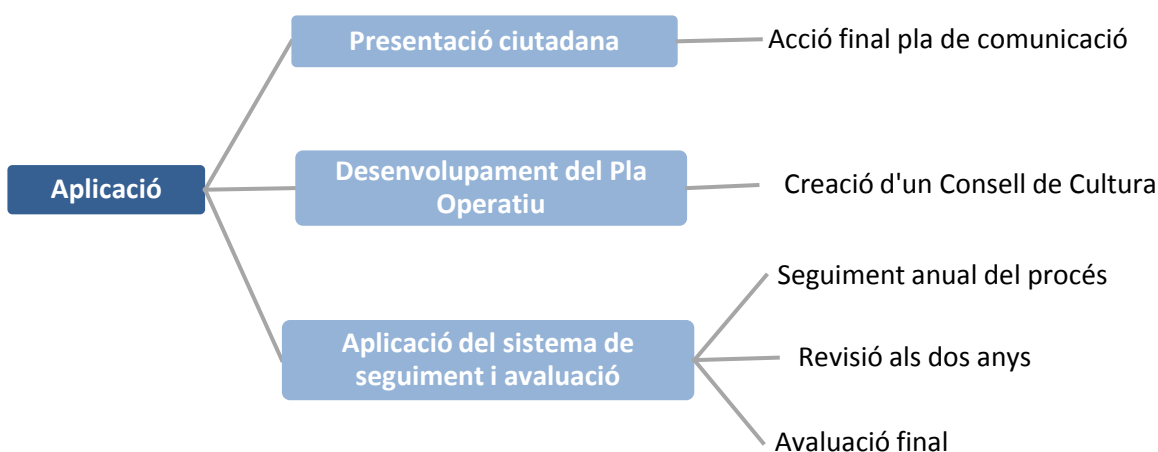
En primer lloc, es contempla una **presentació del Pla a la ciutadania com a punt final del Pla de comunicació del procés de PEC**. A partir d'aquest moment es pot **desenvolupar el pla operatiu que permeti la implementació del PEC**.

Una de les primeres mesures contemplades és la **creació d'un Consell de Cultura** com òrgan consultiu i de representació dels professionals, les entitats i els ciutadans. El Consell de Cultura podria vetllar pel bon desenvolupament del PEC i donar fe de la correcte avaluació del Pla.

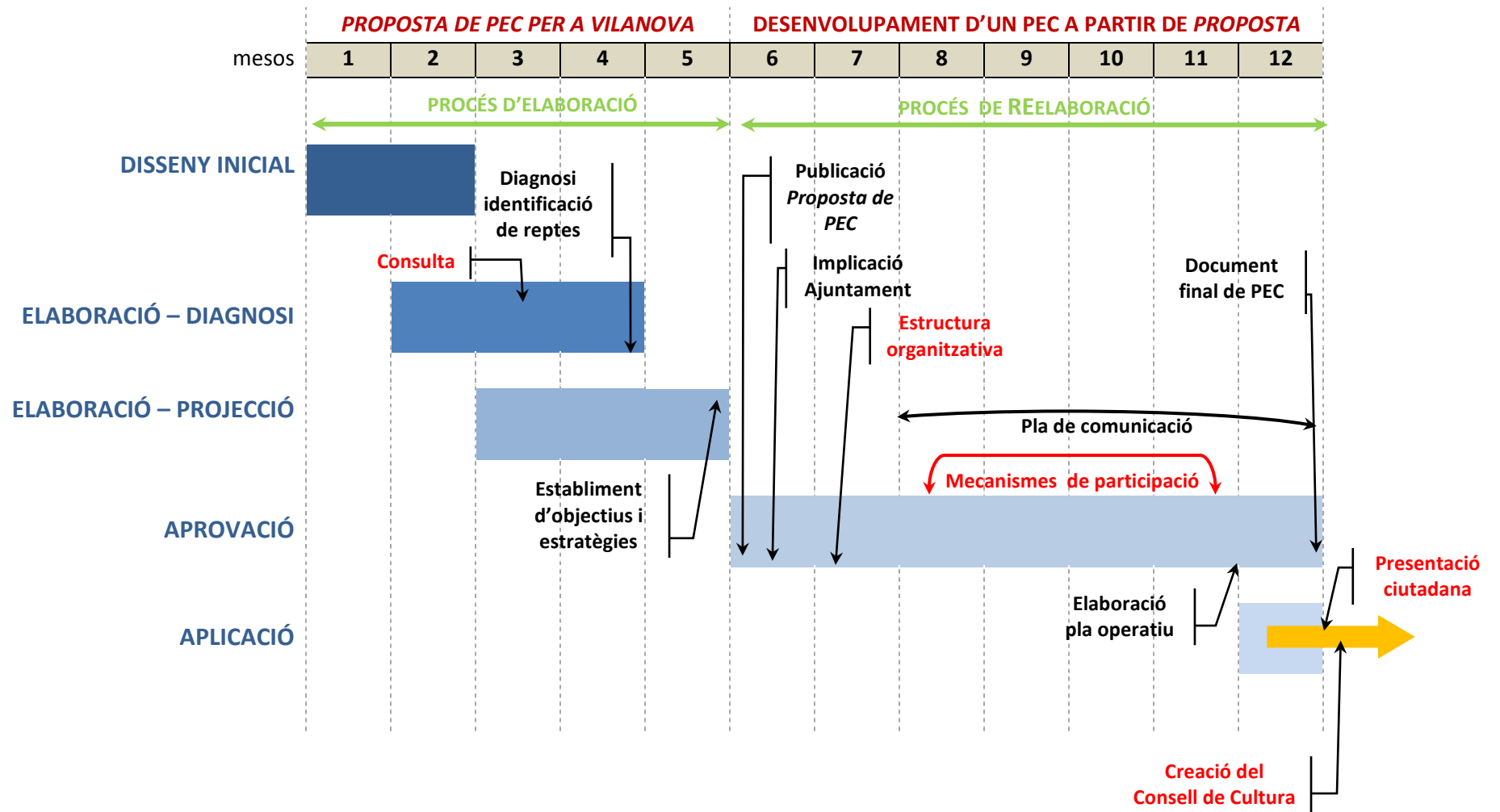
El **seguiment del desenvolupament operatiu del pla serà anual** i anirà a càrrec de la pròpia **Regidoria de Cultura** de Vilanova i la Geltrú.

Passats dos anys es proposa una **primera avaluació** del resultats del Pla de manera que es puguin reorientar algunes de les mesures establertes en el cas que es cregui oportú. Finalment, després dels quatre anys s' haurà de procedir a fer una **avaluació completa** i una **revisió del PEC**. Si es creu oportú l'avaluació es pot dur a terme amb professionals externs que garanteixin un major imparcialitat.

Il·lustració 6. Conceptualització de l'aplicació del PEC

2.2.4 Cronograma resum de les fases.

2.3 Estructura organitzativa

Segons Manito¹⁶ es poden distingir entre dos tipus d'estructures organitzatives:

- **Estructures organitzatives estables:** es pot establir un sol òrgan, o bé òrgans diferenciats que desenvolupin les següents funcions:
 - **La direcció política** – impulsors del pla, responsables polítics, tècnics que es reuneixen en moments puntals del procés.
 - **La coordinació operativa** – tècnics i consultors, que es reuneixen de forma periòdica per desenvolupar el procés.
 - **El seguiment** – en alguns casos es designa un òrgan encarregat de vetllar pel bon funcionament del procés, la implementació del pla i la seva avaluació.
- **Estructures organitzatives variables:** són aquelles estructures vinculades als mecanismes de participació i que s'estableixen segons les necessitats del procés.

L'actual document realitza una **proposta pel què fa l'estructura organitzativa** i els **processos participatius**. Ambdós elements tal com ja s'ha comentat es donaran **a posteriori**, és a dir, un cop assumit l'actual projecte com a document de treball o document base.

Aquesta **estructura organitzativa** estaria formada pels següents elements que s'especifiquen a la taula següent:

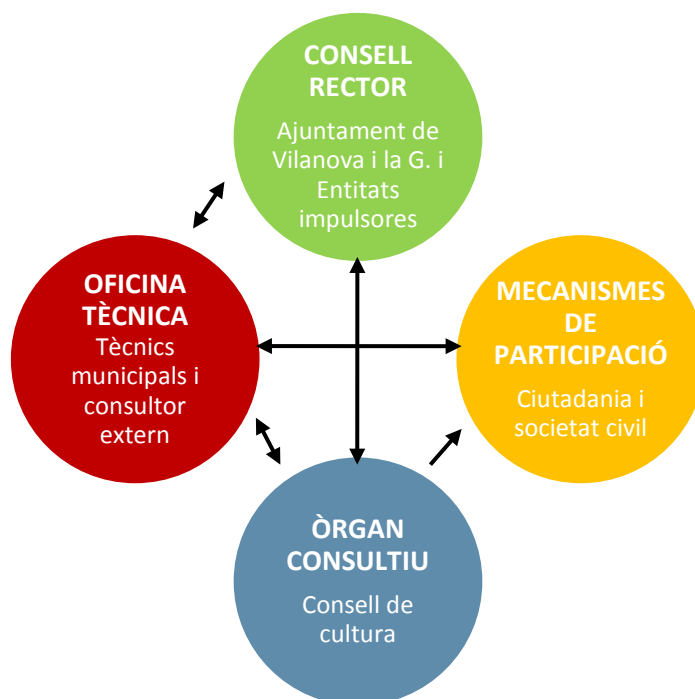
¹⁶ F. Manito, 2007. *Op. Cit.* Pàg. 789

Taula 3. Estructura organitzativa del PEC a Vilanova i la Geltrú

Tipus	Organisme	Integrants	Funcions
Estructura Estable	Consell Rector	Ajuntament de Vilanova Alcalde Membres del Ple Entitats corresponsables	Direcció política del procés i del pla
	Oficina tècnica	Regidoria de Cultura Tècnics municipals Consultors externs	Coordinació operativa del procés i elaboració de continguts
Estructura Variable	Mecanismes de participació	Taules d'àmbit Jornades de participació ciutadana	Validació dels continguts i incorporació d'esmenes Comunicació del procés
<i>Primera mesura del PEC</i>			
Òrgan Consultiu	Consell de Cultura	12 membres - professionals i notables de la cultura a Vilanova	<i>Arm's length</i> Garantir la bona implementació i el seguiment del pla

Font: Elaboració pròpia

Il·lustració 7. Conceptualització de l'estructura organitzativa d'un PEC

Font: Elaboració pròpia

2.3.1 Estructura Estable

Consell rector

El **consell rector**, normalment està format pel **preceptor polític**, en aquest cas l'ajuntament i les entitats corresponsables d'impulsar aquesta iniciativa. El consell rector tindria la funció de dotar de **direcció política el pla**, i els membres que l'haurien de compondrien serien: l'alcalde, membres del ple municipal, i representants de les entitats impulsores.

Oficina tècnica

L'**oficina tècnica** s'encarregaria de la **coordinació operativa i desenvolupament del procés de formulació i elaboració del pla**. L'Oficina estaria **liderada per la Regidoria de Cultura**, i estaria **integrada per tècnics municipals de diferents àrees, i consultors externs**. El seu funcionament ha de ser plenament operatiu i delegaria als consultors externs tot allò que es cregués oportú. L'oficina tècnica hauria de partir de la *Proposta de PEC per a Vilanova i la Geltrú* com a document de treball. Algunes de les funcions específiques de l'oficina serien:

- **Planificació del procés** a partir del document de treball ajustant-lo si cal a la realitat i necessitats del moment.
- **Coordinació operativa** del procés, i concretament dels mecanismes de participació.
- **Reelaboració**. Elaborar un document final de PEC, i elaborar un pla operatiu per la seva implementació.
- **Responsable de la comunicació** durant el procés d'elaboració - elaborar un Pla de comunicació.

2.3.2 Estructura variable

Els **mecanismes participatius** són processos que permeten vincular a la **societat civil** i a la **ciutadania** en tot el procés d'un **PEC**, des de la seva elaboració fins a la seva posterior implementació.

Els mecanismes participatius que s'estableixen generalment en els plans estratègics poden perseguir **un triple objectiu**:

- **Generar complicitats, sinergies, i consens** al voltant del pla. Aprofitar el procés d'elaboració del pla com una oportunitat per establir un diàleg entre l'administració, la societat civil i la ciutadania.
- **Facilitar la posterior implementació** del pla a través de la implicació dels agents i la ciutadania, i el consens obtinguts.
- **Ésser eines de comunicació i difusió del pla**

Cal tenir en compte algunes **consideracions generals** al voltant dels processos o mecanismes participatius:

- **Un bon disseny i una delimitació temporal acotada són fonamentals** per tal que el procés participatiu sigui una eina útil a l'hora d'elaborar el PEC. Sovint la mala planificació d'aquests processos desemboca en fases d'estancament.
- Malgrat tractar-se de processos costosos, en termes de temps i càrregues de treball, tenen una **alta rendibilitat social a llarg termini**. Donen una major credibilitat al projecte, i en faciliten la seva elaboració i posterior implementació.
- Permeten **traçar vincles** amb tots els agents implicats en el procés.

A partir d'aquestes consideracions, es dissenya un procés de participació que constaria de dos elements coordinats per l'oficina tècnica:

- **Taules d'àmbit**, formades per les entitats, les empreses i personalitats vinculades a cada un dels àmbits que es proposin.
- **Participació oberta a la ciutadania**

Taules d'àmbit

Les taules d'àmbit són l'instrument que fa possible la participació dels sectors culturals i agents del territori en el PEC. Aquestes taules reunirien els **principals agents culturals, econòmics, socials i polítics del municipi**.

La funció principal d'aquestes taules és la **validació del procés de PEC**. Es promourà el debat entorn el document de treball *Proposta de PEC* per tal d'afegir-hi **esmenes** i millorar el document final. Igualment, les taules d'àmbit també permetrien que els agents implicats establissin **vincles entre sí**, i provocar un sentiment de **confiança i implicació** vers l'impulsor i el PEC.

Es proposen un total **d'onze taules d'àmbit** dividides en **taules sectorials** i **taules transversals**, i estarien formades per un grup heterogeni de persones vinculades a la cultura (representants d'entitats i organitzacions, professionals, empreses, etc). Cada taula d'àmbit tindria un grup entre **15 i 30 persones** que treballarien al voltant de la figura d'un **coordinador** designat per l'oficina tècnica.

Taules sectorials

Lectura i Biblioteques
Arts escèniques (teatre, dansa, circ) i música
Arts plàstiques i visuals
Memòria i patrimoni
Festa i cultura popular i tradicional
Audiovisual i indústries creatives

Taules transversals

Cultura i economia
Cultura, territori i proximitat
Públics i accés a la cultura
Diversitat cultural i cooperació internacional
Joves i cultura

Al final del procés cada taula d'àmbit hauria de presentar un **document final de conclusions** que incorporaria:

- **Dades bàsiques de la taula d'àmbit:** nom del coordinador, informació relativa a les reunions realitzades, membres de la taula i detall dels documents de treball disponibles.
- **Esmenes per a la validació de la diagnosi i els reptes** del document marc
- **Esmenes per a la validació dels objectius , les línies estratègiques,** i les **accions** del document marc.
- **Recomanacions al consell rector del PEC**

Participació ciutadana

La **participació ciutadana** seria el mecanisme a través del que es procuraria implicar el conjunt de la ciutadania en el procés del PEC. Tindria una doble funció, d'una banda **donar visibilitat a certes tendències o grups de fet** que no s'emparen sota cap institució o entitat, i no poden fer-se sentir a través de les taules d'àmbit. I en segon lloc, ésser **un instrument purament comunicatiu del propi PEC** que permeti a la ciutadania assumir el PEC com quelcom propi i beneficiós.

Les jornades de participació ciutadana s'estructurarien en tres elements tots ells amb finalitats comunicatives induïdes:

- **Web del PEC:** la creació d'una pagina web del projecte és un acció purament comunicativa. La web és un element fonamental per la publicació i comunicació del procés del PEC. Tanmateix una web és també una eina útil per la participació ciutadana.
- **Jornada de debat:** complement del procés de participació virtual a través d'un debat obert a la ciutadania que es desenvoluparia en algun equipament cultural de la ciutat. Aquest debat estaria encapçalat pels coordinadors de les taules d'àmbit. El públic podria intervenir i interpel·lar en diferents moment del debat.
- **Jornada de presentació:** acte de presentació del PEC per a Vilanova i la Geltrú. Concebuda amb un caràcter festiu (concert, participació de les entitats, elements de la festa major, etc) tindria la funció de presentar i donar a conèixer el PEC als ciutadans.

2.3.3 Òrgan consultiu

L'òrgan consultiu no és una figura corrent en els plans estratègics. En alguns casos aquesta figura ja existeix i se situa al costat del Consell Rector del pla. Aquí es contempla la possibilitat de crear un Consell de Cultura que compliria aquesta funció.

En l'àmbit cultural hi ha alguns casos que la creació d'un consell de cultura ha precedit la realització d'un PEC com és el cas de Girona. En d'altres casos la creació d'un Consell es preveu com una acció en el marc de la implementació del PEC, com és el cas de Barcelona. Aquí s'ha optat per la segona opció, la creació d'un Consell de Cultura com una mesura prevista en el propi PEC.

D'aquesta manera l'òrgan consultiu no té cap paper en l'elaboració del PEC, però en canvi és un element important en la seva aplicació i desenvolupament.. El **Consell de Cultura** per Vilanova i la Geltrú seria un organisme amb personalitat jurídica pròpia i tindria **funcions consultives** i seria l'encarregat de vetllar per la **correcte implementació del PEC i per ser el responsable de l'execució del seguiment i l'avaluació prevista**.

Es podria dir que el Consell de Cultura de Vilanova i la Geltrú seria com una espècie d'òrgan vigilant, tant pel què fa el cas concret de PEC, com de les polítiques culturals locals en general. Aquest seria un organisme amb la voluntat d'aplicar la filosofia de *l'arms's length*¹⁷ pròpia de la política cultural anglosaxona i dels anomenats **consells de les arts i la cultura**.

El Consell de Cultura de Vilanova i la Geltrú estaria format per dotze membres provinents de les entitats culturals vilanovines, professionals de la cultura, i notables vilanovins, que es reunarien un mínim de quatre cops l'any¹⁸.

¹⁷ Aquí la traducció seria la de distanciament i autonomia. Els consells anglosaxons neixen el segle XX amb la voluntat que el criteri en l'execució de les subvencions i beques a l'àmbit cultural no sigui de caràcter polític, sinó criteris artístic i d'excel·lència..

¹⁸ El leitmotiv de l'actual projecte no és la formació d'un Consell de Cultura a Vilanova i la Geltrú, malgrat el considera un element important. Per aquest motiu s'obvien aquí explicacions referents al funcionament, objectius, elecció dels membres, etc. d'un Consell de Cultura a Vilanova.

3 MODEL DE DESENVOLUPAMENT

3.1 Consideracions generals

L'establiment d'un model desenvolupament de referència té un doble objectiu en el sí de l'actual proposta de PEC per a Vilanova i la Geltrú:

- **Obtenir un model d'anàlisi de la realitat que permeti identificar dèficits.**
- **Obtenir un model de referència per a projectar transformacions.**

La intenció d'aquest doble objectiu és la de **definir un tipus de polítiques culturals locals** per a Vilanova i la Geltrú. Alhora aquestes polítiques han de permetre l'assumpció d'uns **valors** per a l'actual proposta de **PEC**.

Per aquest motiu l'apartat es situa en **dos nivells**.

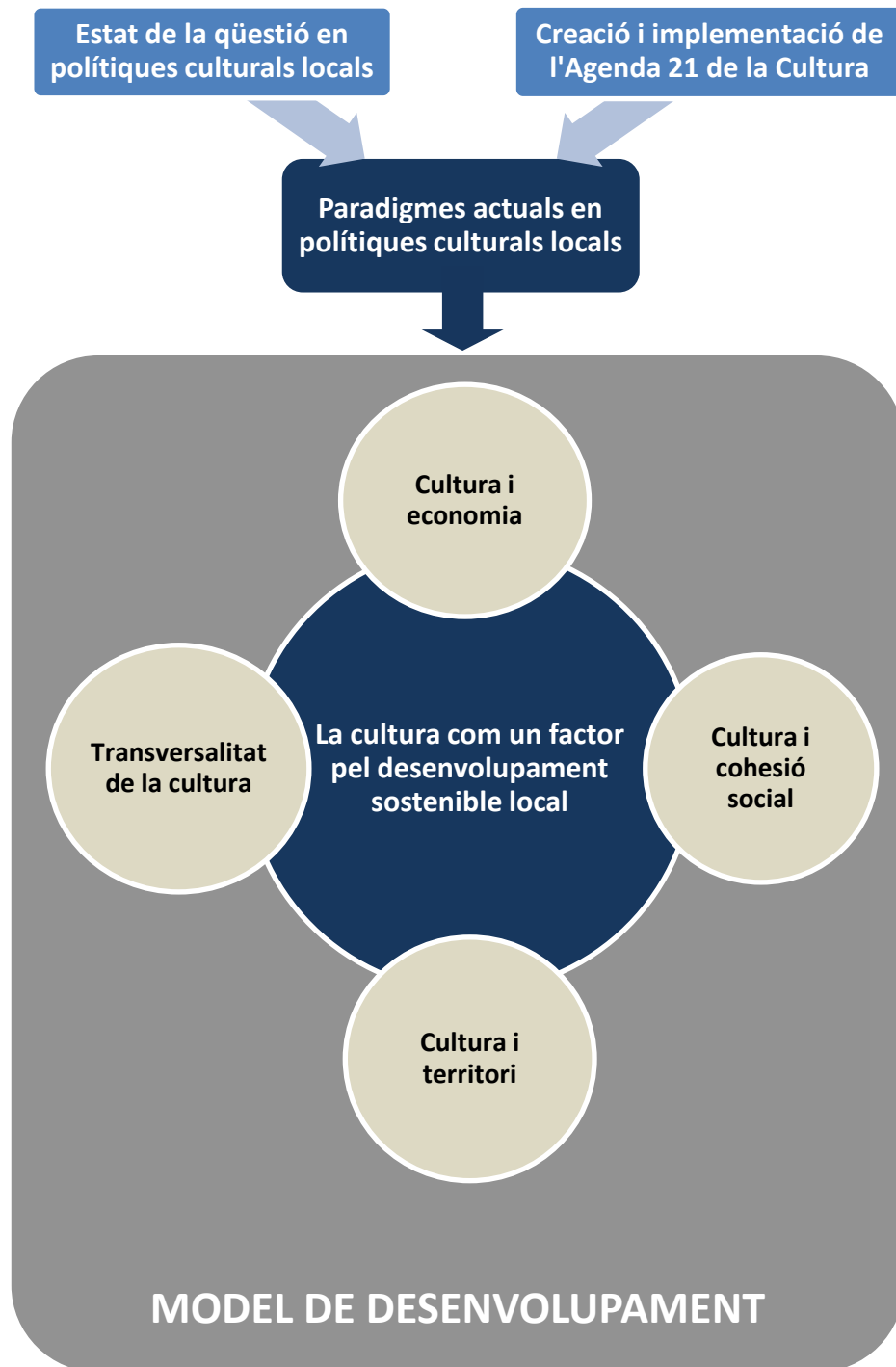
El primer nivell consisteix en:

- **L'anàlisi de l'estat de la qüestió en polítiques culturals locals,**
- **L'Agenda 21 de la Cultura**

En un segon nivell, aquesta anàlisi ha de permetre **extreure un model teòric de referència** per la política cultura local a Vilanova i la Geltrú. Aquest model de referència es basa en la **cultura factor de desenvolupament sostenible**, identifica els següents elements:

- **Cultura i economia**
- **Cultura i cohesió social**
- **Cultura i territori**
- **La transversalitat de la cultura**

II-Il·lustració 8. Establiment d'un model teòric de referència

Font: Elaboració pròpia

3.2 Estat de la qüestió en polítiques culturals locals

La cultura pot influir en diferents aspectes del desenvolupament local, reforçant la **identitat i la cohesió social**, contribuint a la **integració de les minories**, millorant la **qualitat de vida**, **generant ocupació**, i contribuint a **posicionar la ciutat a l'exterior**.

Tanmateix, els ajuntaments tenen una **capacitat d'actuació limitada** en els diferents àmbits de la cultura. D'una banda, la seva incidència és menor en els sectors culturalment més rellevants com les indústries culturals, i major en els sectors menys rendibles com les arts tradicionals i els serveis socioculturals. L'àmbit d'intervenció cultural pròpiament municipal ha estat fins ara aquell s'ha denominat el de la **difusió**. Tanmateix darrerament s'estan buscant fórmules per intervenir d'altres fases més desateses com la **creació** i la **producció**.

Les polítiques culturals pròpiament dites es desenvolupen a **Europa** a partir de mitjans del segle XX en paral·lel al desenvolupament de l'**estat del benestar**. Durant els anys 50 la cultura era vista com a eina fonamental per a la política de la reconciliació i l'afirmació democràtica. Durant la dècada dels 60, l'Estat francès popularitza el concepte de la **democratització de la cultura**, amb la intenció de possibilitar l'accés de tot ciutadà a l'alta cultura. Aquest paradigma es veu substituït, anys després, pel de **democràcia cultural** que no limita el concepte al de la cultura d'elit, sinó que reconeix la **diversitat cultural i defensa l'accés universal a la creació artística**. D'aquesta manera hi ha una descentralització i un augment de poder de les polítiques culturals locals.

Durant els anys 80, hi ha una certa crisi de les estratègies socials de la dècada anterior respecte la cultura, i avança una **visió mercantilista** a través del foment a les indústries culturals. Així, pren importància la intervenció pública sobre les indústries culturals amb la voluntat que la **dimensió econòmico-lúdica** doni suport a la **dimensió artístic-educativa**. Durant aquesta etapa moltes ciutats reabiliten el seu patrimoni històric amb l'objectiu d'atraure turisme i crear noves dinàmiques econòmiques.

Durant els 90, torna al centre del debat dels ens locals la preocupació per l'exclusió social i es recupera el paradigma de la **democràcia cultural**, i es fa una aposta per la denominada **cultura de proximitat**.

El canvi de segle ve marcat pel marcat per la importància emergent d'**Internet**, el **procés de digitalització** de continguts i **les noves tecnologies de la informació**. Tots aquests canvis tecnològics desemboquen en una **economia basada en el coneixement i la creativitat** que es caracteritza per la **producció d'intangibles**. D'aquesta manera **la centralitat a escala global es mesura per la capacitat de crear discursos i exportar continguts**.

Tots aquests canvis no fan sinó reforçar el **paper central i preminent de la cultura en el sí de les polítiques públiques**. Per aquest motiu hi ha l'assumpció de nous paradigmes que veuen a la cultura no tan sols des de l'òptica de la **difusió**, sinó com un **motor per l'economia**, per a la cohesió social, i per l'augment de la qualitat de vida.

En aquest context les estratègies municipals es centren, d'una banda, en la creació de discursos, i en centres de producció i distribució de continguts que puguin ser nodes de l'economia global. D'altra banda, es procura desplegar al màxim el desenvolupament comunitari centrat en la proximitat i la participació, mitjançant la cultura, per crear una societat tolerant, oberta i creativa.

El 8 de maig 2004 a Barcelona, durant el IV Fòrum d'Autoritats Locals per a la Inclusió Social de Porto Alegre, en el marc del primer Fòrum Universal de les Cultures es va aprovar **L'Agenda 21 de la cultura**.

L'Agenda 21 per la cultura és el primer document amb **vocació mundial** que aposta per establir les bases d'un compromís de les **ciutats i governs locals per al desenvolupament cultural**. S'entén la cultura com el quart pilar fonamental pel desenvolupament sostenible juntament amb la cohesió social, l'economia, i el medi ambient.

II-lustració 9. Evolució històrica de les polítiques culturals

Font: Elaboració pròpia

3.2.1 Les polítiques culturals locals a Catalunya

L'anàlisi de **les polítiques culturals locals a Catalunya** no pot obviar el fet que durant dècades el país vas estar subjecte a interessos i voluntats contràries a la realitat social i cultural del país. Aquesta circumstància ha fet que la política cultural esdevingués un **“factor consubstancial en la construcció de la nacionalitat catalana”**¹⁹.

Ja inicis de segle, durant els breus períodes democràtics de la **Mancomunitat de Catalunya** (1914-1923) i la **Generalitat republicana** (1931-33), les polítiques culturals van esdevenir l'eix central de les polítiques públiques. Durant aquests anys es van impulsar polítiques en els àmbits de la política lingüística, formació, institucions culturals i científiques (biblioteques, museus, etc). A nivell local **l'Ajuntament de Barcelona** va ser l'impulsor de multitud de projectes que van sorgir efectes a tot el territori català.

Durant els anys del **franquisme** l'acció cultural dels ajuntaments catalans fou molt limitada. Tanmateix durant aquest llarg període la **societat civil** fou qui engegar i mantenir diferents projectes i institucions en l'àmbit de la cultura. Després de quaranta anys de franquisme la **transició democràtica** (1976-77) representa el reconeixement de la realitat plurinacional de l'estat espanyol. Finalment, la Constitució de 1978 i **l'Estatut d'Autonomia de 1979** signifiquen l'inici d' un **període de llibertat d'expressió i creació artística, de polítiques públiques de foment i difusió de la cultura catalana**.

Els primers ajuntaments democràtics dels **anys 80** centren els esforços en la **recuperació del patrimoni festiu i la cultura popular** i la seva representacions a l'espai públic. Un cop culminada aquesta primera etapa els ajuntaments emprenen el procés de **posar en pràctica les pròpies polítiques culturals**. Per tal de fer-ho cal una **consolidació dels programes, de les infraestructures i dels equips humans**.

La gran manca d'equipaments culturals obliga els ajuntaments a dedicar els recursos en la **construcció de nous equipaments de difusió cultural** (biblioteques, museus, teatres i arxius), i en **equipaments socioculturals** (centre cívics i centres culturals). El finançament per portar a terme tots aquests projectes provenen de les **administracions supramunicipals** (diputacions), **nacionals** (Generalitat de Catalunya) i **estatals** (Ministeri de Cultura).

A inicis dels **anys 90** els recursos públics disminueixen, i disminueix la capacitat per engegar i mantenir projectes en l'àmbit de la cultura. Aquesta circumstància obliga a les institucions i equipaments a **diversificar les seves fonts de finançament**. Aquest procés ha culminat amb l'entrada del segle XXI, els ajuntaments cerquen fórmules de col·laboració amb l'iniciativa privada i una **millora de l'eficàcia i l'eficiència de l'acció cultural**.

Els darrers anys ciutats i governs locals han cercat noves polítiques culturals que els permetessin afrontar els nous reptes del segle XXI. El cas paradigmàtic és el de **Barcelona** que, conjuntament amb d'altres ciutats del món, ha liderat el procés del **l'Agenda 21 per la cultura**,

¹⁹ A. Villarroya, *Informe de política Cultural Catalunya. Metodologia del Consell d'Europa*. Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació, 2010.

i ha dissenyat un Pla Estratègic de Cultura (2007-2013) per adoptar un model de desenvolupament cultural basat en els principis de l'Agenda 21.

Tanmateix són moltes les ciutats catalanes que estan en procés de modernització de les seves polítiques culturals locals. És el cas de Granollers, Girona, Reus, Sabadell, entre d'altres.

3.3 L'Agenda 21 de la Cultura

3.3.1 La creació de l'Agenda 21 de la Cultura

L'**Agenda 21 de la cultura** és el primer document amb **vocació mundial** que aposta per establir les bases d'un compromís de les **ciutats i governs locals per al desenvolupament cultural**. L'**Agenda 21 de la cultura** fou aprovada per ciutats i governs locals d'arreu del món el 8 de **maig del 2004** a Barcelona, pel IV Fòrum d'Autoritats Locals per a la Inclusió Social de Porto Alegre, en el marc del primer Fòrum Universal de les Cultures. El text comença en forma de manifest...

Nosaltres, ciutats i governs locals del món, compromesos amb els drets humans, la diversitat cultural, la sostenibilitat, la democràcia participativa i la generació de condicions per a la pau,...

Agenda 21, Barcelona maig del 2004

L'Agenda 21 neix, en el context dels debats sobre el **procés de globalització**, i d'una doble convicció donada per la situació internacional dels últims anys. D'una banda, la convicció que la **cultura ocupa, avui més que mai, un espai central i essencial en les estratègies pel desenvolupament local** (cohesió social i respecte a la diversitat, modelar la societat del coneixement, millorar la qualitat de vida, creació d'ocupació, regeneració urbana o la inclusió social). D'altra banda, la convicció que els governs locals tenen una rellevància i un protagonisme creixent en la **governança** nacional i internacional. Els governs locals són les instàncies més adequades per respondre als nous reptes de les nostres societats, ja que són els governs i les administracions més pròxims a la ciutadania.

L'**Agenda 21** de la cultura és una **declaració política** que pretén servir de **marc de referència** per a la definició i el desenvolupament d'unes polítiques urbanes que donin resposta a les noves i velles necessitats de les ciutats i els seus ciutadans.

L'organització mundial **Ciutats i Governos Locals Units (CGLU)** va adoptar ràpidament **l'Agenda 21 de la cultura** com a document de referència dels seus programes en cultura i va assumir un paper de coordinació del procés posterior a la seva aprovació.

L'Agenda 21 de la cultura cal situar-la en l'ordre del moviment polític de *l'altermundialització* que va prendre molta força durant l'inici del nou mil·lenni. En el marc d'aquest moviment algunes organitzacions internacionals han promogut acords i plans que sense tenir un caràcter normatiu tenen la voluntat de marcar tendència:

- **La Declaració Universal sobre la Diversitat Cultural** de la UNESCO, aprovada el 2001, un text sense valor normatiu però amb enorme força simbòlica.
- **La Convenció sobre la protecció i la promoció de la diversitat de les expressions culturals**, de la UNESCO aprovada el 2005. És un text amb valor jurídic que reconeix la seva complementaritat amb altres instruments jurídics internacionals, com els de l'Organització Internacional de la Propietat Intel·lectual o l'Organització Mundial del Comerç. La Convenció recull la doble naturalesa dels béns i dels serveis culturals, econòmica però també cultural, perquè són portadors d'identitats, valors i significats.

3.3.2 L'Agenda 21, els continguts

L'Agenda 21 estableix **setze principis generals, vint compromisos** que els governs locals han d'adquirir, i **vint i nou recomanacions** per als diferents nivells de govern. En tots ells la visió de la cultura és àmplia, va molt més enllà dels sectors culturals "tradicionals" (arts escèniques, música, arts visuals, patrimoni, lectura, etc.). L'àmbit d'actuació de la cultura s'amplia cap a nous terrenys (economia, espai públic, cohesió social ...) i cap a elements o expressions culturals abans considerades perifèriques, marginals o d'escàs valor cultural.

Els principis plantegen les idees de fons de l'Agenda 21, en són el seu **marc ideològic** de referència per a posteriors desenvolupaments.

Els compromisos vénen a ser una sèrie **d'orientacions per a l'aplicació pràctica dels principis**. Es dirigeixen principalment als governs locals que decideixin assumir els continguts de l'Agenda 21 i fer de **la cultura eix transversal del conjunt de les seves polítiques públiques**, i de la **participació** la seva eina fonamental.

Les recomanacions s'agrupen per **grups o nivells de govern**: els governs locals, els governs dels estats i nacions, i les organitzacions internacionals (intergovernamentals i supranacionals). La major part de les recomanacions suggereixen **l'adopció de l'Agenda 21** com document de referència, i en la seva mesura la responsabilitat de dur els seus principis a la pràctica.

Es detecten una sèrie **d'elements transversals** que els últims anys han anat adquirint una rellevància en el conjunt de les polítiques culturals locals, i en d'altres nivells de govern de tot el món.

Aquests elements es poden resumir en aquests cinc grans eixos²⁰:

→ **Drets i deures culturals:**

Els drets culturals formen part indissociable dels drets humans (...). La llibertat cultural dels individus i les comunitats resulta condició essencial de la democràcia. Cap persona no pot invocar la diversitat cultural per atemptar contra els drets humans garantits pel dret internacional ni per limitar-ne l'abast (article 3) L'Agenda 21 de la Cultura

Els mecanismes, els instruments i els recursos per garantir la llibertat d'expressió. El respecte als drets dels autors. La invitació a creadors i artistes a assumir un compromís amb els reptes de les ciutats, millorant la convivència i la qualitat de vida, ampliant la capacitat creativa i crítica de tots els ciutadans (article 11) L'Agenda 21 de la Cultura

→ **Sostenibilitat cultural, diversitat cultural, territori:**

Font d'intercanvis, font d'innovació i de creativitat, la diversitat cultural és tan necessària per al gènere humà com la biodiversitat per als éssers vius. (article 2). L'Agenda 21 de la Cultura

La continuïtat i el desenvolupament de les cultures locals originàries, portadores d'una relació històrica i interactiva amb el territori. Alhora, l'expressió i la participació de les persones amb cultures procedents de la immigració o arrelades originàriament en altres territoris. (articles 21-24). L'Agenda 21 de la Cultura

La riquesa que comporta la diversitat de les expressions culturals. La importància d'un ecosistema cultural ampli, amb diversitat d'origens, amb agents públics, privats i associatius, en els diversos sectors de la cultura: el patrimoni, la lectura pública, les arts, les indústries creatives i els mitjans de comunicació (articles 17 a 20, i d'altres).L'Agenda 21 de la Cultura

La introducció de paràmetres culturals en els processos de planificació urbana. La importància dels espais públics com a espais de relació, convivència i creativitat (articles 25 a 27).L'Agenda 21 de la Cultura

²⁰ Els continguts dels eixos principals que conformen l'Agenda 21 estan recollits en el document J.Pascual, "Idees clau sobre l'Agenda 21 de la cultura", *Pla Estratègic de Cultura de Barcelona*, Ajuntament de Barcelona, 2006.

→ **La inclusió social, l'expressivitat:**

L'accés a l'univers cultural i simbòlic en tots els moments de la vida, des de la infantesa fins a la vellesa, constitueix un element fonamental de formació de la sensibilitat, l'expressivitat, la convivència i la construcció de ciutadania (article 13). L'Agenda 21 de la Cultura

L'expressivitat com "una dimensió bàsica de la dignitat humana i de la inclusió social, sense perjudici de raons de gènere, edat, ètnia, discapacitat, pobresa o qualsevol altra discriminació" (article 22). L'Agenda 21 de la Cultura

La participació cultural com a element d'una ciutadania plena. El compromís amb la generació i l'ampliació de públics (article 18). L'Agenda 21 de la Cultura

→ **Governança, participació, transversalitat de la cultura:**

La qualitat del desenvolupament local requereix la imbricació entre les polítiques culturals i la resta de polítiques públiques –socials, econòmiques, educatives, ambientals i urbanístiques (article 10). L'Agenda 21 de la Cultura

Els principis d'un bon govern inclouen la transparència informativa i la participació ciutadana en la concepció de les polítiques culturals, en els processos de presa de decisions i en l'avaluació de programes i projectes (...) La convivència a les ciutats implica un acord de responsabilitat conjunta entre ciutadania, societat civil i governs locals. (article 5 i 8). L'Agenda 21 de la Cultura

La millora dels mecanismes d'avaluació en cultura. Sistema d'indicadors cultural (article 49 i d'altres L'Agenda 21 de la Cultura

→ **Economia de la cultura, creativitat, innovació, cultura com a generador de riquesa:**

Importància de la cultura com a factor de generació de riquesa i desenvolupament econòmic (article 12) L'Agenda 21 de la Cultura

El suport als agents culturals, a través de diferents mitjans i instruments. El finançament de la cultura a partir de diverses fonts, com subvencions, fons de risc, micro-crèdits, incentius fiscals... (article 20, i d'altres) L'Agenda 21 de la Cultura

El paper estratègic de les indústries culturals i els mitjans de comunicació locals, per la seva contribució a la identitat local, la continuïtat creativa i la creació d'ocupació (article 30). L'Agenda 21 de la Cultura

Les relacions entre equipaments culturals i entitats que treballen amb el coneixement, amb les universitats, els centres de recerca i les empreses investigadores; foment dels programes adreçats a divulgar la cultura científica i la tecnologia (articles 40 i 41). L'Agenda 21 de la Cultura

3.3.3 Implementació de l'Agenda 21 de la Cultura

Després de l'aprovació de l'Agenda 21 de la cultura el 2004, el procés va continuar amb la generació de debats i un conjunt de documentació per facilitar la seva implementació. D'aquesta manera es van recomanar **diferents eines** per tal que les ciutats i els governs locals poguessin aplicar els principis i els compromisos de a l'Agenda 21 de la cultura. Les eines recomanades són les següents:

- **La planificació estratègica de la cultura**
- **Una carta de drets i responsabilitats culturals**
- **Consell de Cultura**
- **Observatoris i projectes per l'avaluació de l'impacte cultural**

A l'abril del 2009 **350 ciutats, governs locals i organitzacions** de tot el món estaven vinculades a **l'Agenda 21 de la cultura**.

Després de sis anys de la seva creació algunes ciutats han analitzat l'opció d'haver adoptat l'Agenda 21 de la cultura coma full de ruta.

- Hi ha ciutats que han adoptat formalment l'Agenda 21 en els seus plens municipals i en promouen la seva difusió a diferents nivells. Aquestes ciutats van veure **l'Agenda 21 com una oportunitat per poder adoptar una nova generació de polítiques culturals**. És el cas de **Barcelona, Montréal, Lille**, però també ciutats mitjanes i petites com **Aubagne** (França), **Sant Mateu** (Castelló), i **Chacao** (Veneçuela).
- Hi ha ciutats que han fet un **esforç per incorporar l'Agenda 21, i per tant la dimensió cultural, al principal document de planificació de desenvolupament urbà**. És el cas de **Dormund, Lille, Ginebra** o **Angers**. En alguns d'aquests casos hi ha propostes no només de noves polítiques culturals, sinó també **d'innovacions de caràcter institucional**.

Tanmateix també cal apuntar algunes **dificultats** vinculades amb la implementació de l'Agenda 21.

- La dificultat de **pensar de forma transversal**, treballar la cultura des d'àrees municipals tradicionalment allunyades com urbanisme, promoció econòmica, o hisenda municipal.
- **Teixera Coelho**²¹ afirma que l'Agenda 21 de la cultura **mai ha estat una agenda real**, no hi ha hagut uns terminis marcats. Segons l'autora caldria estimar uns objectius a complir en uns determinats terminis per aquelles ciutats que hagin adoptat l'Agenda 21 de la cultura en el sí dels seus plens municipals.

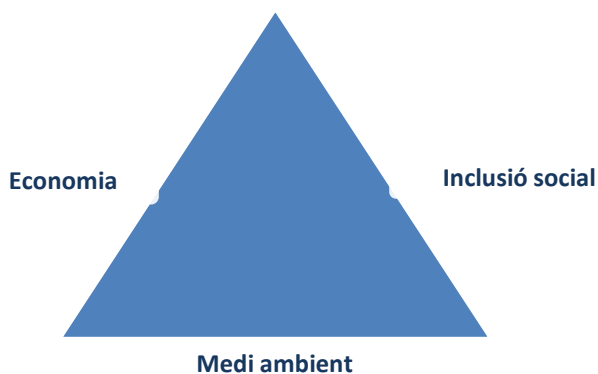
²¹ Coelho, T " Por una Agenda 21 de la cultura contemporánea y eficaz" a Ajuntament de Barcelona i CGLU, *Ciudades, culturas y desarrollos. Un informe que celebra el quinto aniversario de la Agenda 21 de la cultura*, 2009

3.4 Paradigma actual. La cultura factor clau pel desenvolupament local

Tal com s'ha comentat, **la cultura està guanyant pes relatiu i visibilitat** en el sí de les polítiques locals, entesa com un factor determinant per un òptim desenvolupament.

A la segona meitat de la dècada de 1980 apareix per primera vegada el model anomenat "**Triangle**" del desenvolupament sostenible que assenyalava tres pilars bàsics: **economia**, **inclusió social**, i **medi ambient**. El desenvolupament sostenible entès com aquell que satisfà les necessitats del present sense comprometre les necessitats de les futures generacions. Aquest model es va consolidar amb èxit els anys noranta i s'empra avui en estratègies tant locals com nacionals i globals com a model per a l'anàlisi i l'actuació pública.

Il·lustració 10. Triangle del desenvolupament sostenible

Font: Elaboració pròpia

D'acord amb el fet que la cultura està situada en un lloc central i preeminent de les societats occidentals, hi ha un corrent que té el seu origen en el treball de **Jon Hawkes** *The Fourth Agafar of Sustainability. Culture's Essential Role in Public Planning*²², que advoca perquè la **cultura quadri el triangle del desenvolupament sostenible**, i es converteixi en el seu quart pilar.

²² J. Hawkes: *The Fourth Pillar of Sustainability. Culture's Essential Role in Public Planning*, Cultural Development Network, Melbourne. 2001.

II-lustració 11. Quadrat del desenvolupament sostenible

Font: Elaboració pròpia a partir de J. Pascual *Políticas culturales para la diversidad cultural*, UNESCO, CGLU
Ajuntament de Barcelona

Al centre d'aquest quadrat si situa el concepte de **governança**, entesa com la *manera de governar que es fonamenta en la interrelació dels organismes encarregats de la direcció política d'un territori i la societat civil, per donar poder, autoritat i influència a la societat sobre les decisions que afecten la vida pública*²³.

La **cultura** té un **protagonisme actiu i complex** en el desenvolupament local. Més enllà dels ara ben coneguts impactes econòmics, la cultura pren una dimensió rellevant en tot el procés de transformació d'un territori relacionat amb elements com l'enfortiment institucional, l'existència d'un ric i variat teixit social, i la mobilització de la ciutadania.

D'aquesta manera es conformen un **conjunt d'eixos** que han de conformar el nostre **model teòric de desenvolupament**. Aquests eixos són els que ja s'han identificat a partir dels continguts de **l'Agenda 21 de la cultura** i que atorguen un paper central i transversal a la cultura:

- **Cultura i economia**
- **Cultura i cohesió social**
- **Cultura i territori**
- **La transversalitat de la cultura**

²³ Veure TERMCAT, *Governança*. <http://www.termcat.cat>

3.4.1 Cultura i economia

La **dimensió econòmica de la cultura**, i la seva contribució a les economies dels països desenvolupats, és un fet innegable i que compta amb un ampli reconeixement. La cultura contribueix directament al creixement de l'economia, i proporciona béns i serveis per al consum (llibres, pel·lícules, discs, concerts, espectacles, etc).

Segons dades del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació (a partir d'ara DCMC) de la Generalitat de Catalunya el **Valor Afegit Brut (VAB)** dels sectors culturals a Catalunya pel període 2002-2007 van ser els següents:

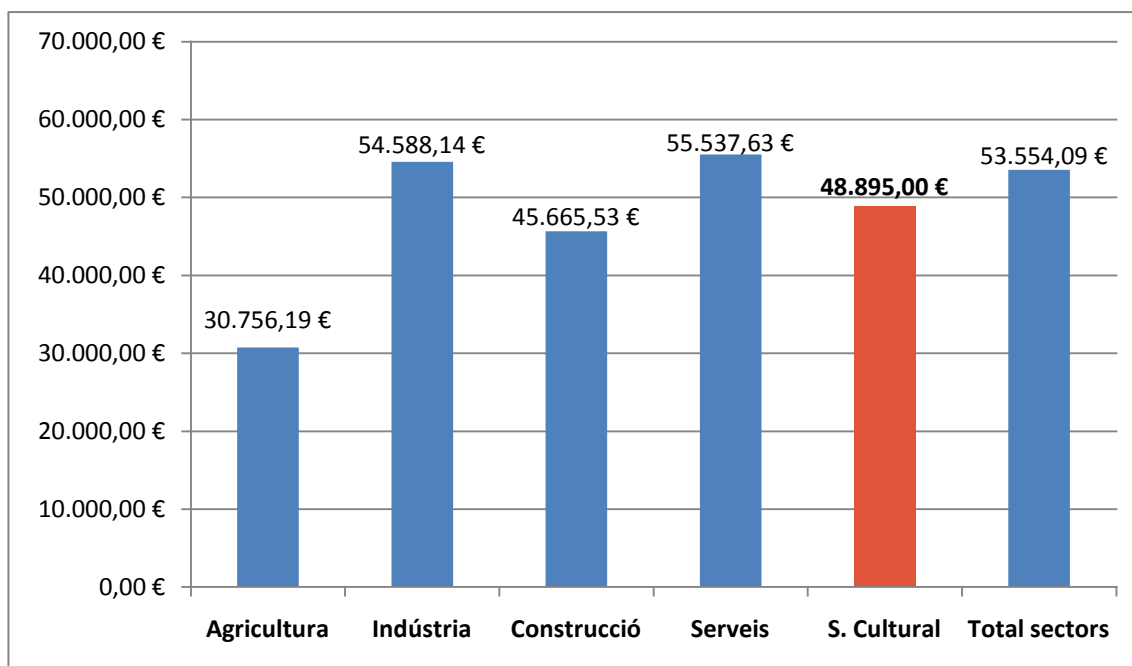
Taula 4. Valor Afegit Brut dels sectors culturals a Catalunya. 2002-2007 (en milers d'euros)

Valor Afegit Brut dels sectors culturals a Catalunya. 2002-2007 (milions d'euros)						
Any	2002	2003	2004	2005	2006	2007*
VAB cultura	1.435,437	1.484,620	1.524.414	1.615,854	1.609,571	1.581,229
% sobre el VAB total	1,1%	1,1%	1,0%	1,0%	0,9%	0,8%
Total VAB Catalunya	131.861	140.827	151.764	162.430.	175.278.	188.111

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Gabinet tècnic del DCMC. *Dades provisionals

Les dades de VAB a Catalunya no semblen del tot significatives per si soles, però prenen rellevància **en termes de productivitat**. En aquest cas el conjunt dels sectors culturals té una productivitat més elevada que el sector de l'agricultura o la construcció.

Gràfic 1. Productivitat del S. Cultural a Catalunya (VAB/Ocupat). 2007. Comparativa amb altres sectors

Font: L'ICIC i les indústries culturals en xifres. Institut Català de les Indústries Culturals, Generalitat de Catalunya, 2009

Durant la celebració del **Fòrum Europeu d'Indústries Cultural** el març del 2010 a Barcelona, en el marc de la presidència espanyola de la Unió Europea, **Androulla Vassiliou**, comissària europea de Cultura i Educació, va esmentar que "el 2005 treballaven en el sector creatiu més de cinc milions de persones, és a dir, el 3,1% de tots els llocs de treball de la UE dels 25. La seva contribució al PIB europeu va ser del 2,6%, per sobre de la indústria química, del plàstic o del tèxtil.". Aquest conjunt de dades donen pes als arguments de la importància i el paper fonamental que juguen els sectors culturals en el desenvolupament de les noves economies.

Aquesta dimensió econòmica de la cultura té igualment sentit des de **l'òptica local**. En els darrers anys s'han multiplicat els estudis que calculen **l'impacte econòmic i les externalitats** generades per esdeveniments o equipaments culturals en ciutats determinades.

La celebració de **l'Any Gaudí** el 2002 a **Barcelona** se li va estimar un impacte directe de 14 milions d'euros i un impacte indirecte de 84 milions. El festival de música avançada de Barcelona, **el Sònar**, va avaluar el seu impacte econòmic al voltant dels 47 milions d'euros. Però més enllà de Barcelona també trobem exemples en ciutats petites o mitjanes, com és el cas de **Tàrraga**. El certamen suposa una entrada, per a la ciutat i les comarques properes, de més de 3 milions d'euros l'any la qual cosa confirma a la Fira com un veritable motor socioeconòmic de la zona.

D'aquesta manera, de la relació entre la cultura i l'economia i de l'impacte de l'una sobre l'altre, hi ha qui distingeix entre aquells efectes *hard* (estrictament econòmics) dels *soft* (valors culturals positius per l'economia)²⁴:

Taula 5. Efectes *hard* i *soft* entre cultura i economia

HARD	SOFT
<ul style="list-style-type: none"> • PRODUCTIVITAT DE LES ACTIVITATS ECONÒMIQUES CULTURALS • GENERACIÓ DIRECTA DE LLOCS DE TREBALL I EL SEU EFECTE MULTIPLICADOR A L'ECONOMIA • EFECTES INDIRECTES DE LA CULTURA A SECTORS PRÒXIMS - TURISME, NOVES TECNOLOGIES • PRODUCCIÓ LOCAL AMB MERCAT GLOBAL 	<ul style="list-style-type: none"> • GENERACIÓ DE VALORS COM LA FLEXIBILITAT, LA INICIATIVA I L'EMPREDORIA LLIGATS A LA CREACIÓ D'EMPRESES I DE LLOCS DE TREBALL • LA CREATIVITAT COM UN COMPONENT DE LA INNOVACIÓ • ESTETITZACIÓ DE LA SOCIETAT COM A FACTOR QUE INFLUEIX EN LA LOCALITZACIÓ I INVERSIÓ EMPRESARIAL I L'ATRACCIÓ DE TALENT • CAPACITAT I HABILITATS DE LA FORMACIÓ ARTÍSTICA I CULTURAL VERS D'ALTRES SECTORS DE L'ECONOMIA • NOUS VALORS COM LA RESPONSABILITAT I LA SOSTENIBILITAT PER PROMOURE NOVES PAUTES DE CONSUM A LA SOCIETAT

Font: Elaboració a partir de "La cultura como factor de desarrollo económico, social, y territorial", *Guía para la evaluación de políticas culturales*, FEMP, 2009

D'altra banda també cal reconèixer que els beneficis que la cultura aporta a l'economia van més enllà del consum, l'oferta, la generació de llocs de treball, etc. Cal tenir en compte que la cultura és indirectament utilitzada per d'altres sectors econòmics com a font d'innovació. La **vinculació entre cultura, creativitat i innovació** ha esdevingut un factor clau per a les economies contemporànies i els seus models de futur.

Innovació i creativitat s'han convertit, així, en trets fonamentals d'aquelles empreses i organitzacions que aspiren a liderar el seu espai de mercat. En un context de sobreproducció i saturació de l'oferta, el camí de l'èxit només s'entén a partir d'un cert **avantatge competitiu**, del fet de ser, en certa manera, «diferents». Si la **creativitat és la capacitat de generar idees noves**, la **innovació és l'explotació reeixida d'aquestes idees**, és a dir, l'aplicació d'un sistema de treball que permet obtenir millors resultats a partir de la creativitat. Per tant, la creativitat, per ella mateixa, no condueix a l'èxit; cal convertir-la en innovació, que es pot plasmar tant en productes finals o serveis com en formes innovadores d'organització més eficients i rendibles.

²⁴ E. Miralles (dir) *Guía para la evaluación de políticas culturales*, FEMP, 2009

3.4.2 Cohesió social i accés a la cultura

Els **beneficis socials** atribuïts a la cultura són innegables. Tot i així, es troben escassament definits i poques vegades estudiats. No obstant això, les polítiques culturals locals comencen a incloure progressivament objectius socials en les seves definicions, que pretenen ser assolits a partir de la posada en marxa de programes i accions culturals comunitàries.

Alguns arguments del valor de la cultura en el desenvolupament social han estat expressats per **F. Matarasso**²⁵.

- L'activitat cultural com una ruta cap al **desenvolupament personal** dels individus de totes les edats, que porta a incrementar les habilitats, la confiança i la **creativitat**.
- **L'acció cultural participativa** constitueix la capacitat d'organització d'una comunitat, dóna força als grups locals i alimenta una **ciutadania activa i compromesa**.
- **La cultura uneix a la gent (cohesió social), en la celebració, en l'exploració i en el sentiment de comunitat** i és un factor clau per a l'assentament (*integració*) en una àrea determinada.
- La cultura és un element essencial per alimentar una **identitat** amb confiança en si mateixa, cohesiva i alhora crítica.
- La cultura està totalment imbricada en àrees com **l'educació** i la **salut física i mental** de les persones.

D'altra banda les polítiques culturals locals continuen sent deutores del paradigma de la **democratització cultural**, i per tant de l'accés universal a la cultura. En aquest sentit es tracta de garantir la igualtat **d'oportunitats a l'accés de l'oferta cultural**. Es podent identificar una sèrie de **barreres al consum** cultural que cal tenir en compte a l'hora de facilitar l'accés igualitari a l'oferta:

²⁵ F Matarasso, "Towards a Local Cultural Index. Measuring the Cultural Vitality of Communities", *Comedia*, 1999. Disponible a www.comedia.org.uk/pages/pub_download.htm .

II-lustració 12. Barreres al consum cultural

Barreres econòmiques	<ul style="list-style-type: none"> • les diferències socioeconòmiques en la població poden fer que l'accés a determinats esdeveniments culturals es restringeixi a uns determinats segments a causa de les diferents sensibilitats de la demanda al factor preu.
Barreres comunicatives-informatives	<ul style="list-style-type: none"> • la llengua, la cobertura de la difusió, la forma d'expressió del missatge, els canals pels quals es transmet i els suports concrets que s'utilitzen poden influir dràsticament en l'accés a la vida cultural.
Barreres culturals	<ul style="list-style-type: none"> • les diferències culturals entre grups diversos ja siguin ètnics, religiosos, subcultures, grups d'edat, etc. poden causar que el que és accessible i demandat per uns, segregui naturalment als altres.
Barreres físiques	<ul style="list-style-type: none"> • la manca de capacitat dels espais i infraestructures, la seva localització geogràfica, els mitjans de transport, les barreres arquitectòniques per a discapacitats, etc. són factors que poden limitar l'accés a la vida cultural local.
Barreres temporals	<ul style="list-style-type: none"> • la incompatibilitat d'horaris, la superposició d'oferta, etc. influeixen de la mateixa manera a l'accessibilitat.
Barreres de confort	<ul style="list-style-type: none"> • serveis auxiliars (guarderia, aparcament, etc.), Climatització dels espais, adequat equipament de les infraestructures, etc., poden actuar com a factors dissuasoris, limitant l'accés a l'oferta cultural.
Barreres de socialització	<ul style="list-style-type: none"> • manca d'hàbits culturals adquirits en la socialització primària (fonamentalment família i escola), que predisposen favorablement al fet cultural, condicionant el gust i la percepció de què val la pena i què no.

Font: Elaboració pròpia

Una de les majors barreres al consum cultural és **la falta de predisposició**. Sovint aquesta manca de predisposició ve determinada per una manca de capital cultural. **El capital cultural** es conforma d'una sèrie d'hàbits i gustos que predisposen a l'individu a una sensibilitat artística i cultural Segons **Bourdieu**²⁶ la formació del **capital cultural** d'un individu es dona en les **fases de socialització primària**, és a dir, en els cercles de la família, l'escola, i els amics. És en aquests entorns en els que cal incidir per tal de crear futurs públics de la cultura – futurs ciutadans amb predisposició a la cultura. Aquest argument respon a l'afirmació que els públics no neixen sinó que es fan, per tant **l'educació** amb relació a la cultura és un aspecte fonamental a tenir en compte.

²⁶ P. Bourdieu, *La distinción: Criterio y bases sociales del gusto*. Madrid: Taurus. 2004.

Per últim, amb relació a l'accés a la cultura, cal tenir en compte el concepte de **participació ciutadana**. Aquest és un terme complex que s pot abordar des d'una triple perspectiva:

- **L'accés a la cultura**, és a dir, l'ús i consum de productes o serveis culturals per part de la població, i la pràctica o adopció d'activitats culturals per part de la ciutadania.
- **Generació d'iniciatives culturals** per part de la ciutadania des del tercer sector.
- **La governança**, o la implicació activa de la ciutadania en la concepció, presa de decisions i avaluació de polítiques i programes culturals.

Així es pot afirmar que la **participació es dona a diferents nivells de les polítiques culturals locals** amb la voluntat de tenir una incidència a la resta de polítiques públiques. En paraules de l'Agenda 21 de la cultura *la participació cultural és un element essencial per una ciutadania plena*.

3.4.3 Cultura , territori i identitat

El **desenvolupament urbà dels territoris**, mitjançant polítiques d'ordenació i planificació, és un eix important del desenvolupament local i està íntimament lligat a **factors de caràcter social i cultural** com el dret a la **identitat col·lectiva**, la **visibilitat** i el **sentit de pertinença**, el **sentit estètic**, l'**accés a una centralitat**, la **mobilitat** i l'**accessibilitat** al territori, el gaudi del medi ambient, etc.

Les polítiques culturals tenen i les polítiques urbanístiques guarden una estreta relació i tenen una influència mútua. Aquí es recullen alguns exemples citats a *Guía para la evaluación de políticas culturales*²⁷:

- *Planificació del model urbà.*
- *Models de concentració versus dispersió: dos models de planejament diferents, en els quals la cultura pot ser un factor capaç de generar noves centralitats.*
- *Regulació d'usos: les qualificacions de sòl en el planejament urbà poden propiciar un model on els usos residencial, comercial, cultural o de serveis es barregen, generant equilibri.*
- *Fluxos i circulacions: la instal·lació de determinats equipaments i infraestructures culturals en determinats llocs pot ser un factor que alteri els fluxos o generi noves circulacions.*
- *Polítiques de concentració d'oferta cultural i la seva influència en l'ordenació urbana,*

²⁷ Op. Cit. Pàg 54 - 55

- *Programes de rehabilitació del patrimoni en nucli urbà i usos culturals del patrimoni arquitectònic.*
- *Programes d'utilització de l'espai públic urbà com a plataforma d'activitat cultural: la ciutat escenari, la ciutat museu, la ciutat exposició, etc.*
- *Lectura de la ciutat des d'una perspectiva cultural. Reforç de la identitat.*
- *Accés a béns culturals en l'espai públic: art públic, esteticització dels elements públics utilitaris (elements de mobilitat, mobiliari urbà, enllumenat, etc.), monumentalització de la perifèria, etc.*
- *El paisatge vist com un element cultural lligat a la identitat col·lectiva*

En el marc de la **globalització** les ciutats i territoris actuen des d'una doble dimensió expressada en **“pensa globalment, actua localment”**, i **“pensa localment, actua globalment”**. En aquest sentit es pot concebre "territori" com un espai amb **identitat**, on les dimensions culturals es revaloritzen contínuament immerses en els processos de globalització.

Tal com diu un dels objectius de **l'Agenda 21 de la cultura: La continuïtat i el desenvolupament de les cultures locals originàries, portadores d'una relació històrica i interactiva amb el territori**. D'aquesta manera, la **identitat local no és immobiliària** i incorpora una dimensió lligada a **l'evolució i el canvi**, que és la que representen la **creació cultural i la innovació**.

La conservació i preservació del **patrimoni cultural** s'ha transformat en una tasca fonamental i una responsabilitat assumida des de qualsevol **planificació territorial**. Aquesta protecció i conservació suposa un primer pas bàsic en el procés de construcció de la identitat, aquest que no es completa fins que aquest patrimoni cultural no es veu interioritzat, assumit, sentit i viscut per la ciutadania a partir de dinàmiques adequades de socialització / difusió, de manera que es contribueixi a reforçar els seus sentiments de pertinença i identitat.

3.4.4 Transversalitat de la cultura

Tal com ja s'ha descrit anteriorment, aquí s'entén per **transversalitat** el fet que la **cultura impregni altres polítiques públiques**. En l'àmbit local aquest aspecte pren especial rellevància pels següents motius:

- Un **desenvolupament local sostenible**: la importància de la relació entre les polítiques culturals i les econòmiques permeten a les ciutats una promoció econòmica a partir dels impactes positius de la difusió del seu patrimoni, i la seva oferta cultural.
- **El canvi cultural com la base per la generació de nous valors** que propiciïn i facilitin un desenvolupament local sostenible. L'assumpció de valors importants com la flexibilitat, la creativitat, l'esperit de risc, la tolerància, etc., són fonamentals en els nous contextos socials i econòmics.

- **La visibilitat de les ciutats i els territoris** a través de les seves polítiques culturals. La cultura entesa com una eina útil per la promoció de la ciutat vers l'exterior.
- **La governança**, és a dir el fet que *els principis d'un bon govern inclouen la transparència informativa i la participació ciutadana en la concepció de les polítiques culturals, en els processos de presa de decisions i en l'avaluació de programes i projectes* – Agenda 21 de la cultura.

Aquest darrer aspecte, el de la **governança**, està estretament relacionat amb el concepte de **participació ciutadana**.

No obstant, el terme **transversalitat** va més enllà del nivell polític i es pot donar a **nivell de gestió**. El concepte de transversalitat en la gestió neix a Suècia al començament de la dècada dels 90, lligat a l'articulació de les polítiques de promoció d'igualtat de gènere.

La transversalitat pretén aportar a les organitzacions la capacitat d'actuació en determinades qüestions per a les quals la seva estructura bàsica funcional no està preparada. La transversalitat en la gestió és un concepte organitzatiu, no tècnic, com ara altres aproximacions com la multidisciplinarietat, (diversos perfils o disciplines dins d'una àrea funcional)²⁸.

D'aquesta manera la transversalitat es pot entendre a tres nivells diferents:

- **El lloc que la cultura ocupa en el discurs de ciutat**
- **Els sistemes de interlocució entre les polítiques culturals i les polítiques "estructurals" (especialment econòmiques i urbanístiques)**
- **La transversalitat "interna", entre programes i serveis dels departaments de cultura**

²⁸ A.Serra: "La transversalitat en la gestió de polítiques públiques", *Síntesi 7*, Barcelona, Centre per a la Innovació Local. Diputació de Barcelona 2004

4 ANÀLISI

4.1 Anàlisi territorial

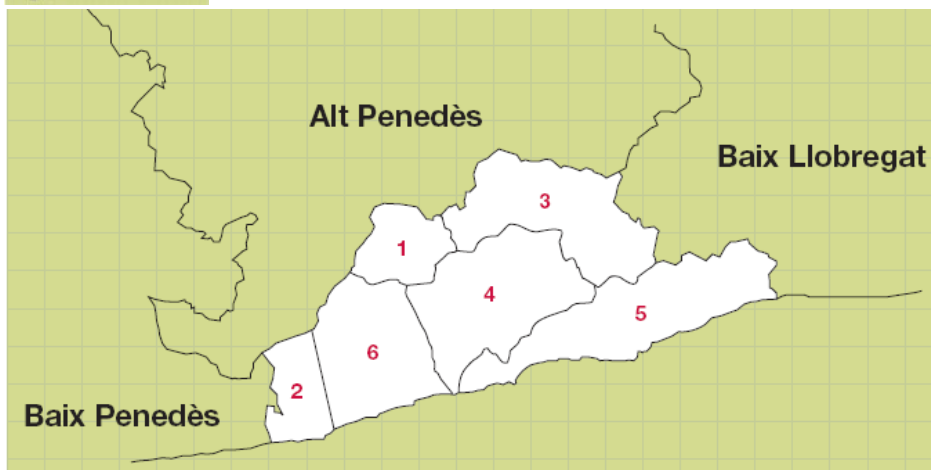
4.1.1 Context Geogràfic

Vilanova i la Geltrú és la capital de la comarca del Garraf, al bell mig de la façana marítima de llevant de Catalunya, es troba **equidistant entre les ciutats de Barcelona i Tarragona**.

El Garraf és la segona comarca més petita de Catalunya, i pertany a la província de Barcelona, ocupa una franja estreta de territori a l'extrem meridional de la Serralada Litoral, i limita, al nord, amb l'**Alt Penedès**, a l'oest, amb el **Baix Penedès** i, a l'est, amb el **Baix Llobregat**. La comarca pren el nom del massís situat a la franja septentrional, i és una plana litoral ben oberta al mar envoltada d'un semicercle de muntanyes que barren el pas a l'interior, .

El Garraf el componen **sis municipis**, tres dels quals són costaners (**Cubelles, Vilanova i la Geltrú i Sitges**), dos interiors (**Canyelles i Olivella**) i un altre (**Sant Pere de Ribes**), que té una part del terme municipal tocant a la costa, però que és bàsicament interior. El conjunt dels quatre municipis litorals forma un gran continu territorial sense cap elevació interior que arribi als 100 m.

Il·lustració 13. Mapa comarcal del Garraf

1. Canyelles
2. Cubelles
3. Olivella
4. Sant Pere de Ribes
5. Sitges
6. Vilanova i la Geltrú

Font: Consell Comarcal del Garraf

També cal tenir en compte que la comarca del **Garraf es reconeix en una realitat territorial més àmplia com és el Penedès**. Històricament l'eix format per **Vilafranca del Penedès, Vilanova i la Geltrú**, i el **Vendrell** vertebrava un conjunt de dinàmiques internes que el singularitzen. Les **divisions administratives** en províncies que divideixen l'Alt i el Baix Penedès, i l'ampliació de la **Regió Metropolitana de Barcelona** han diluït aquesta realitat territorial. Actualment, la futura **Llei de Vegueries** obre la possibilitat de tornar a reconèixer aquesta realitat. Per aquest motiu les capitals de comarca aposten per una vegueria pròpia.

Vilanova i la Geltrú és la ciutat més poblada de la comarca del Garraf amb **65.890 habitants** i una densitat de població de **1.938,5 habitants/ km²**. El terme municipal té una superfície total de **33,5 km²** i la seva façana marítima ocupa **6,6 km de costa** amb un total de **5 platges**. Limita al NE amb Canyelles, a l'E amb Sant Pere de Ribes amb qui forma una **conurbació a través del nucli de les Roquetes**, al S amb la Mar Mediterrània, a l'W amb Cubelles i al NW amb el terme de Castellet i la Gornal, de l'Alt Penedès.

Cal apuntar que els **quatre municipis principals del Garraf** no han creat dinàmiques interiors a la comarca, i en certs aspectes a **Vilanova i la Geltrú li costa exercir la capitalitat**.

La ciutat pròpiament dita s'eleva fins uns 24 metres sobre el nivell del mar, malgrat que en el terme municipal hi podem diferenciar tres àrees geomorfològiques:

- **Àrea muntanyenca:** Coronant el municipi trobem la seva part més muntanyenca i boscosa amb punts que s'elevin fins els 300 m sobre el nivell del mar. Constitueix bona part de la superfície del territori municipal (unes 1.000 ha). Malgrat la degradació general alguns indrets conserven l'atractiu paisatge boscós mediterrani que pels seus valors ecològics formen part del **Parc Natural del Garraf**.
- **La franja de la plana:** De pendents abruptes quan surt de la vessant de les muntanyes, ràpidament se suavitzen i trobem la presència de **conreus i nuclis residencials aïllats**. Després aquestes zones agrícoles es mesclen amb els nuclis industrials fins finalment arribar a les zones habitades i unir-se al nucli urbà de la ciutat.
- **La franja costanera:** De pendent quasi plana, es divideix en dues parts separades pel turó costaner format per Cap del Racó de Sta. Llúcia – Sant Gervasi. Una dominada i pràcticament consolidada per la ciutat. L'altra, formada per la vall que s'obre a platja Llarga, més relacionada amb la continuïtat costanera del marge esquerre de la desembocadura del riu Foix a Cubelles.

El clima presenta les característiques generals del **clima mediterrani** amb una forta irregularitat tèrmica i pluviomètrica. Les temperatures mitjanes són altes a la costa durant l'estiu i suaus durant l'hivern, i les pluges hi són escasses i irregulars.

4.1.2 Accessibilitat i estructura urbanística

Vilanova i la Geltrú és una ciutat que forma part de l'anomenada **segona corona metropolitana de Barcelona**. Les **comunicacions per carretera i ferrocarril són immillorables**. Al bell mig del traçat de la **C32** autopista que uneix per la costa Barcelona i Tarragona. L'estació de RENFE és origen i destí d'una de les línies de **Rodalies**, i parada en alguns trens regionals i de mitjana distància.

Actualment s'està construint una autovia que ha d'unir Vilanova amb Vilafranca del Penedès i que la connectarà amb l'anomenat **eix diagonal**.(Vilanova i la Geltrú – Vilafranca del Penedès – Igualada – Manresa). Aquesta via vol ser un corredor descentralitzat entre les comarques de l'interior vers el litoral.

D'altra banda, el Departament de Política Territorial i Obres Públiques ha aprovat definitivament el pla director de la **línia orbital ferroviària**, que enllaçarà Vilanova i la Geltrú amb Mataró, passant per Vilafranca del Penedès, Martorell, Terrassa, Sabadell i Granollers. Aproparà 26 municipis de sis comarques de la regió metropolitana sense passar per Barcelona. Entrarà en funcionament el 2026, i donarà servei a 96.000 viatgers.

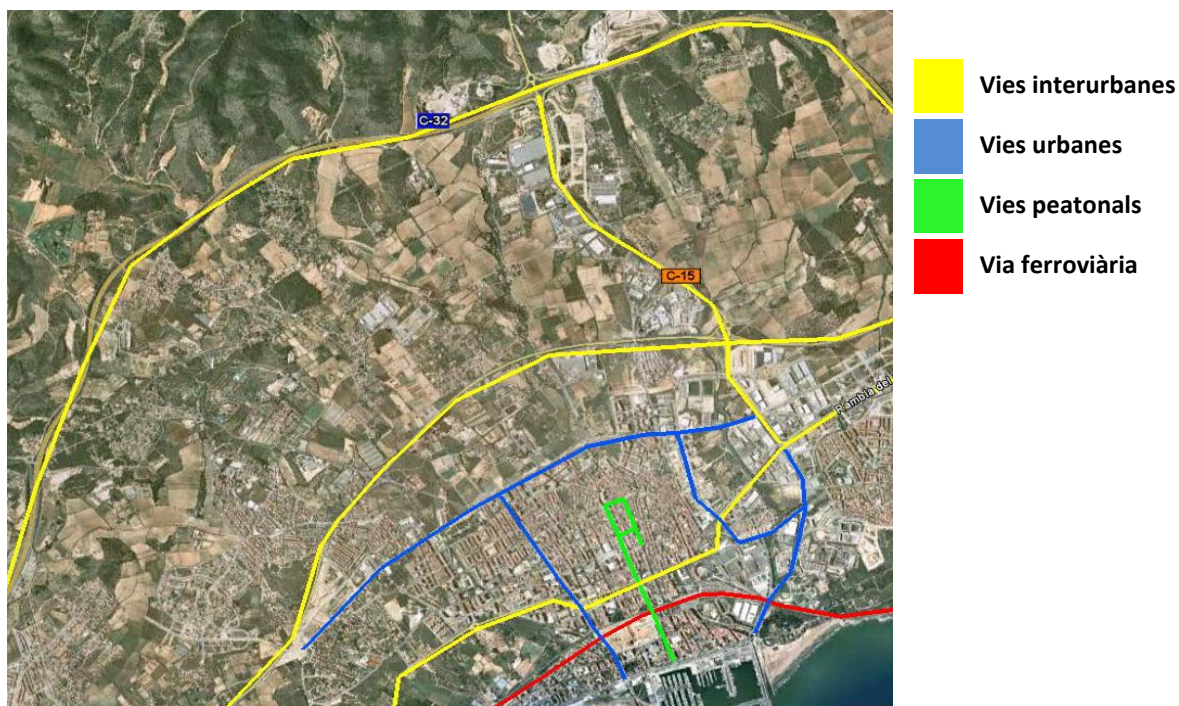
A més, cal afegir que el Port de Vilanova és un dels **principals ports comercials i pesquers** del litoral català.

En quant a les principals vies d'accés a la ciutat, hi ha òbviament la C32 i la C31. La C-246a traspasa longitudinalment la ciutat i la parteix en dues meitats, alhora que serveix a mode de corredor interior pel pas de vehicles. A l'interior de la ciutat cal afegir, però, una barrera important que és la línia del ferrocarril i que aïlla en certa manera els barris marítims. Aquesta barrera és salvada a través de quatre passos a nivell que connecten tota la franja litoral amb el centre urbà.

El **nucli urbà presenta una estructura compacte**, exceptuant alguns barris més aïllats, i està unit per quatre vies principals que permeten la ràpida i eficient circulació de vehicles a través de la ciutat. D'una banda la C-246a que traspasa longitudinalment la ciutat, d'altra banda la Ronda Ibèrica i Ronda Europa que uneixen la ciutat amb les principals vies d'entrada i sortida (C31 i C32).

La ciutat és vertebrada verticalment per d'altres vies, i sobretot eixos per a vianants de gran importància com la **Rambla Principal** que recorre Vilanova de nord a sud unint el casc antic amb el litoral a través de gairebé dos quilometres de carrer. Al centre de la ciutat predominen les **zones per a vianants** i les places.

II-Il·lustració 14. Principals vies de comunicació

Font: Elaboració pròpia a partir de Institut Cartogràfic de Catalunya

És remarcable que en els darrers deu anys, i a partir de la revisió del Pla General d'Ordenació Urbanística, la ciutat ha vist **incrementar sobretot les zones residencials**, però també les zones industrials. Pel què fa a les zones industrials se situen al llarg de la C-246a que uneix Vilanova i Sant Pere de Ribes, a la zona de les Roquetes; o en la franja nord entre la C-31 i la C-32. Pel què fa a les noves zones residencials el PGOU marca diferents projectes que han modificat, o modificaran els propers anys importants àrees de la ciutat:

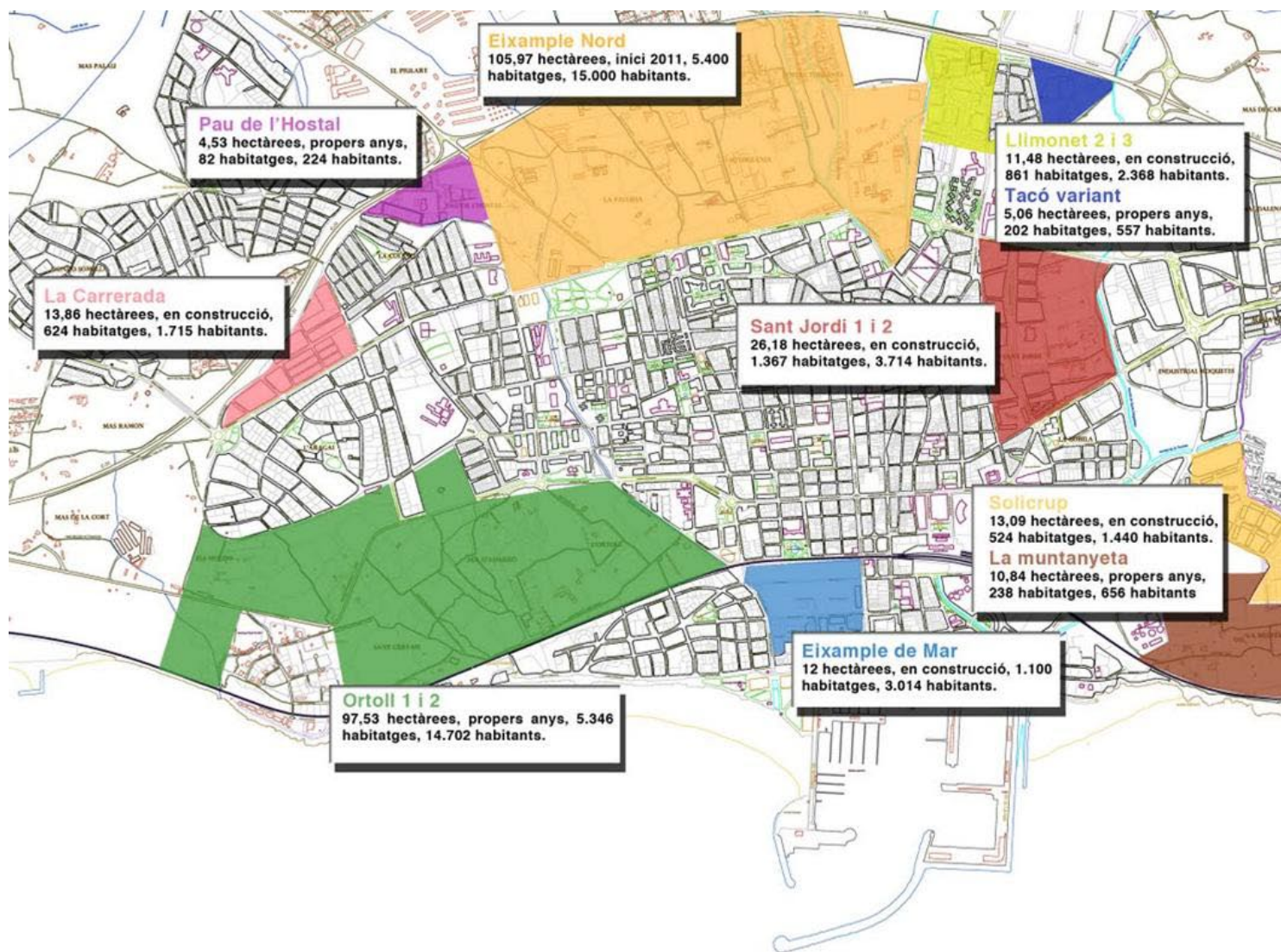
Taula 6. Projectes urbanístics residencials

Projectes	Estat d'execució
Eixample Nord	Previst 2011-2012
Llimonet 2 i 3	Primeres fases acabades, en construcció
Tacó variant	Propers anys
St. Jordi 1 i 2	Primeres fases acabades, en construcció
Eixample de Mar	Primeres fases acabades, en construcció
Solicrup	En construcció
La Muntanyeta	Propers anys
L'Ortoll 1 i 2	Propers anys
La Carrerada	En construcció
Pau l'Hostal	Propers anys

Font: Elaboració pròpia a partir de PGOU de Vilanova i la Geltrú

Finalment, caldria apuntar un altre projecte integral que és el **Pla del Nucli Antic** l'objectiu del qual ha estat revaloritzar aquesta zona de la ciutat. Aquest Pla aplica un conjunt de polítiques hi reformes urbanístiques per dinamitzar la zona i fer-la més atractiva. Aquest Pla ha invertit en la "peatonalització" de diferents carrers, en la reforma de places i en la construcció d'equipaments per la ciutat, com són la Sala (exposicions d'arts visuals), i el projecte del nou Auditori situat al costat de l'escola de música.

Il·lustració 15. Mapa de projectes urbanístics residencials

Font: Candidatura d'Unitat Popular Vilanova i la Geltrú - <http://vng100mil.blogspot.com/>

4.1.3 Variables Sociodemogràfiques

Les dades utilitzades són aquelles que estaven disponibles a través dels portals d'informació de **l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú**, i de **l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT)**. En aquest sentit cal advertir que alguns dels aspectes tractats no disposaven de dades recents, i que per tant el plantejament d'alguns escenaris pot ser aproximat.

En aquest punt es tractaran específicament els següents àmbits:

- **Evolució de la població (2000-2009)**
- **Estructura població**
- **Origen de la població-immigració**
- **Plantejament de dos escenaris de projecció de població**
- **Ocupació i activitat econòmica**
- **Mobilitat espacial**
- **Nivell d'instrucció i coneixement del català**

Evolució de la població (2000-2009)

Des d'una perspectiva històrica, Vilanova i la Geltrú ha experimentat en els darrers cent anys un **creixement important i continuat de la població**. Com passa també a nivell català, es poden diferenciar dos períodes de creixement poblacional importants; el primer, entre les dècades dels 50 i 70, i el segon, i més acusat, amb l'entrada del segle XXI.

La dècada dels **anys 50-70**, es va caracteritzar per **l'onada d'immigració** procedent de la resta de **l'Estat Espanyol** (del sud de la península sobretot); sense oblidar les elevades taxes de natalitat de l'època (**baby boom**).

Durant la **transició** i fins a principis de la **dècada dels 90**, el procés de creixement experimenta una **desacceleració** fruit de les crisis econòmiques estatals i mundials (crisi del petroli).

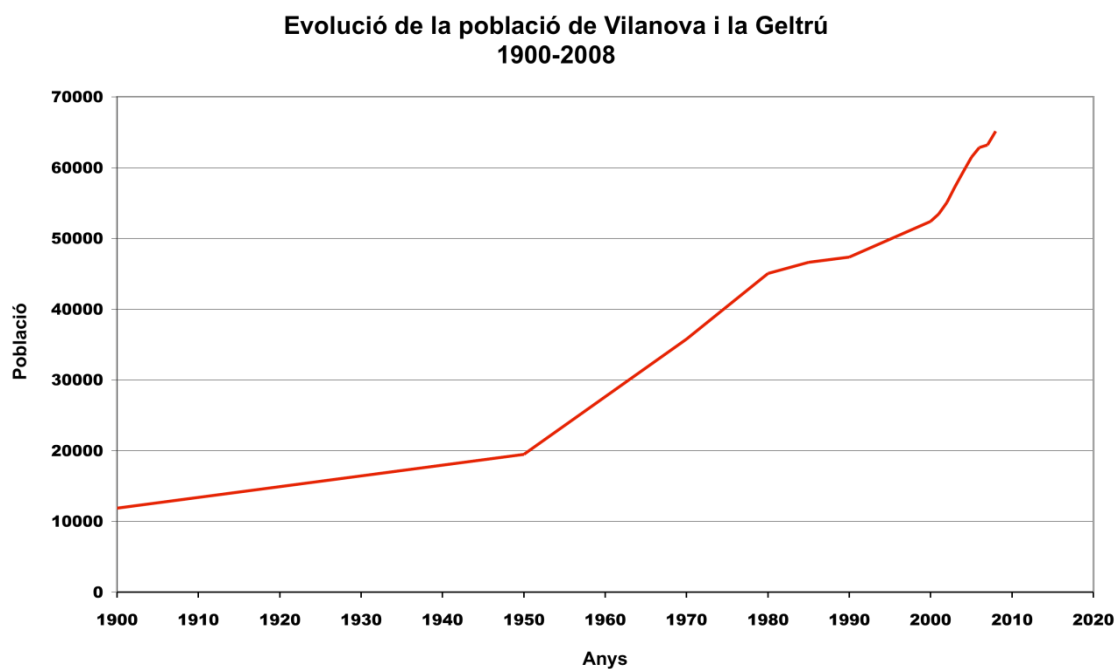
Durant l'última dècada del segle XX fins l'actualitat el creixement poblacional repunta de forma exponencial en índex superiors a l'anterior etapa. Aquesta nova etapa, es caracteritza per una intensa i voluminosa onada immigratòria procedent de **l'Amèrica del Sud**, el **Magreb**, i **l'Europa de l'Est**. No obstant, el més destacable és la gran quantitat de **nouvinguts procedents d'altres municipis de la regió metropolitana de Barcelona**.

Taula 7. . Evolució demogràfica a Vilanova i la Geltrú i a Catalunya (1900-2008)

Vilanova i la Geltrú		Catalunya	
Any	Població	Any	Població
1900	11.856	1900	1.984.115
1950	19.483	1950	3.218.596
1970	35.714	1970	5.107.606
1980	45.011	1981	5.956.414
1985	46.607	1991	6.059.494
1990	47.340	-	-
2000	52.389	2000	6.261.999
2001	53.421	2001	6.361.365
2002	55.063	2002	6.506.440
2003	57.300	2003	6.704.146
2004	59.409	2004	6.813.319
2005	61.427	2005	6.995.206
2006	62.826	2006	7.134.697
2007	63.196	2007	7.210.508
2008	65.100	2008	7.364.078
2009	65.890	2009	7.475.420

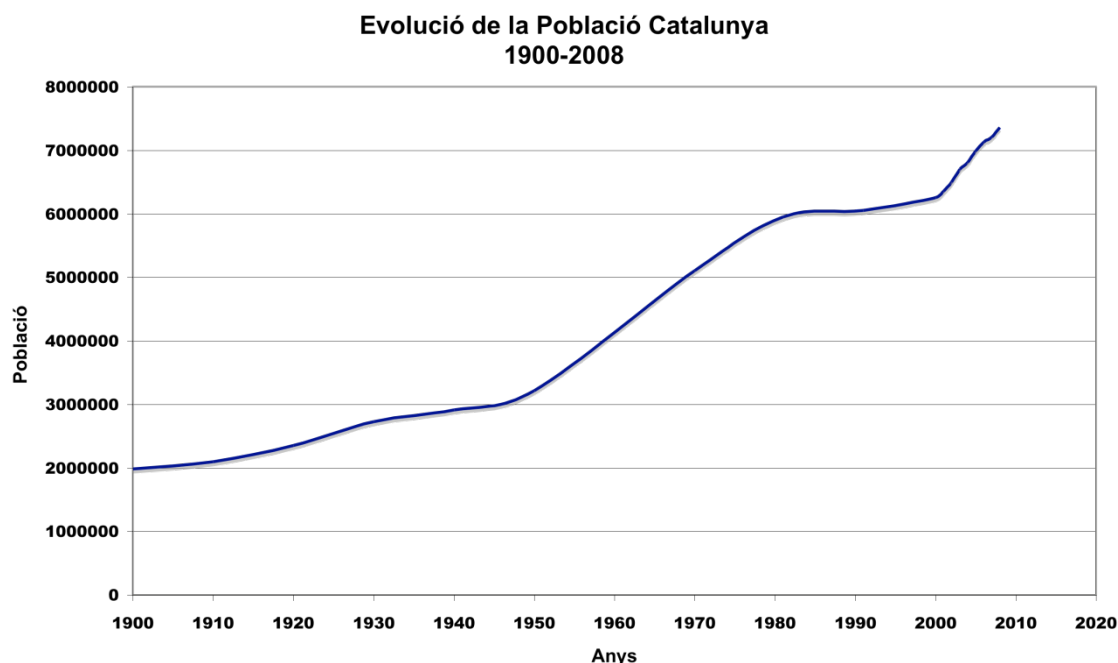
Font: Taula d'elaboració pròpia a partir de dades padró municipal de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú i dades demogràfiques de l'IDESCAT

Gràfic 2. Evolució de la població a Vilanova i a Geltrú

Font: Gràfic d'elaboració pròpia partir de les dades padró municipal de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú.

Gràfic 3. Evolució de la població a Catalunya

Font: Gràfic d'elaboració pròpia a partir de les dades demogràfiques de l'IDESCAT

La ciutat, abocada al mar i amb una bona xarxa d'infraestructures per a la comunicació terrestre, s'ha convertit en **espai d'acollida** per a una gran quantitat de població provinent d'altres localitats de la zona metropolitana de Barcelona.

Com es pot apreciar a les taules, els darrers vuit anys, el **creixement anual a Vilanova i la Geltrú s'ha situat al voltant del 2,7%**, un valor superior a la mitjana de Catalunya. El creixement es donà d'una forma més pronunciada entre els anys 2002 i 2005, i partir d'aquest moment s'ha tendint cap a un desacceleració .

Cal dir a és que la **conurbació amb les Roquetes** (terme municipal de Sant Pere de Ribes) dóna un estructura contínua a la ciutat de Vilanova i la Geltrú i afegeix al voltant de **12.000 habitants** més a tenir en compte.

Taula 8. Creixement de la població a Vilanova i la Geltrú i a Catalunya període 2000-2008.

Vilanova i la Geltrú			Catalunya		
Any	Població	Creixement anual %	Any	Població	Creixement anual %
2000	52.389	-	2000	6.261.999	2%
2001	53.421	1,97%	2001	6.361.365	2%
2002	55.063	3,07%	2002	6.506.440	3%
2003	57.300	4,06%	2003	6.704.146	2%
2004	59.409	3,7%	2004	6.813.319	3%
2005	61.427	3,4%	2005	6.995.206	2%
2006	62.826	2,28%	2006	7.134.697	1%
2007	63.196	0,6%	2007	7.210.508	2%
2008	65.100	2,6%	2008	7.364.078	2%
2009	65.890	1,2%	2009	7.475.420	1,5%

Font: Taula d'elaboració pròpia a partir de dades padró municipal de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú i dades demogràfiques de l'IDESCAT

Estructura població

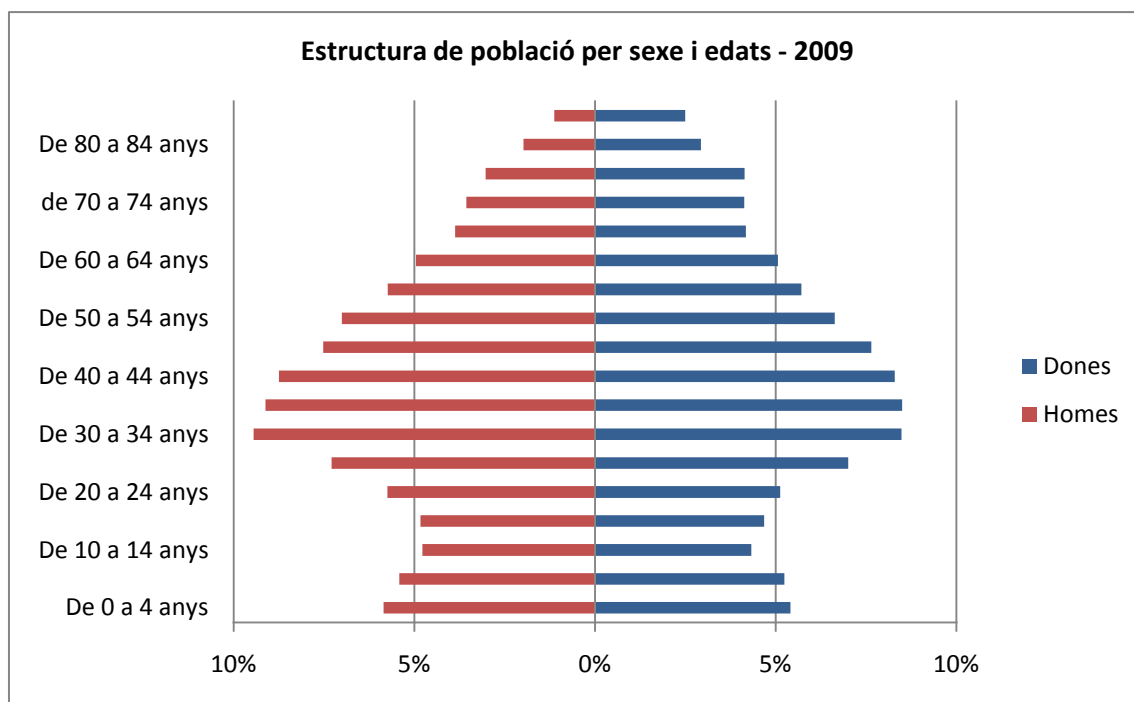
L'estructura de població de Vilanova i la Geltrú dibuixa una piràmide que destaca per la seva amplitud en la seva zona central. Aquest fet constata un **gran volum de població jove-adulta**, compresa entre les edats de **25 a 50 anys**, persones en edats potencialment actives. Per tant, no es pot afirmar que estigui patint un procés d'envelliment. D'altra banda, també cal destacar l'increment de la base de la piràmide fruit de l'augment de naixements dels últims cinc anys.

Taula 9. Estructura de la població de Vilanova i la Geltrú per edats.

Edat	Dones	Homes	Total
De 0 a 15 anys	5.217	5.387	10.604
De 16 a 64 anys	21.854	22.488	44.342
De 65 i més anys	5.840	4.314	10.154
Total	32.911	32.189	65.100

Font: Taula d'elaboració pròpia a partir de les dades del padró municipal de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú.

Gràfic 4. Piràmide de població de Vilanova i la Geltrú.

Font: Gràfic d'elaboració pròpia a partir de dades del padró municipal de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú.

Origen de la població- immigració

Tal com s'ha esmentat anteriorment el creixement poblacional que s'ha donat al llarg de la darrera dècada és conseqüència d'una **onada migratòria de doble vessant**. D'una banda, **immigració d'origen estranger** que representa prop del 16% dels nous nadius. I d'altra banda, la **població procedent del propi estat espanyol**, de l'onada migratòria dels anys 60 i 70, i els nous nadius més recents procedents de municipis de l'àrea metropolitana de Barcelona.

Taula 10. Estructura de la població Vilanova i la Geltrú segons lloc de naixement

Estructura de la població segons lloc de naixement		
Catalunya	40.908	62%
Estat espanyol	14.659	22%
Estranger	10.323	16%
TOTAL	65.890	100%

Font: Taula d'elaboració pròpia a partir de dades del padró municipal de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú

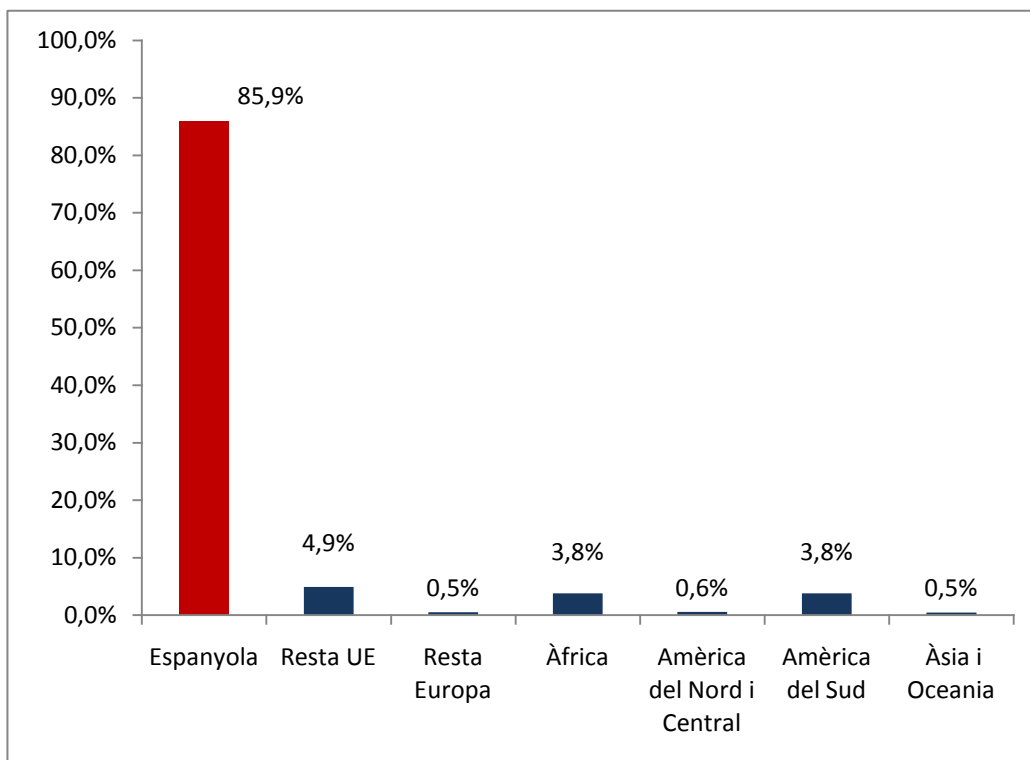
Taula 11. Immigració a Vilanova i la Geltrú durant el període 2000-2008.

Immigració 2000-2008 (padró continu)		
Comarca	5.894	19%
Província	11.314	37%
Resta de Catalunya	2.636	9%
Resta de l'estat espanyol	4.001	13%
Estranger	6.419	21%
TOTAL	30.264	100,00%

Font: Taula d'elaboració pròpia a partir de dades del padró continu municipal de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú

L'estructura de la població segons la seva nacionalitat ens dóna pistes sobre l'origen de les persones novingudes provinents de l'estranger. Predominen les persones vingudes de l'est, de països membre de la UE, sud-americans, i també nord-africans i africans.

Gràfic 5. Estructura de la població segons nacionalitats a Vilanova i la Geltrú segons grans zones geogràfiques

Font: Gràfic d'elaboració pròpia a partir de les dades del padró continu proporcionades per l'IDESCAT

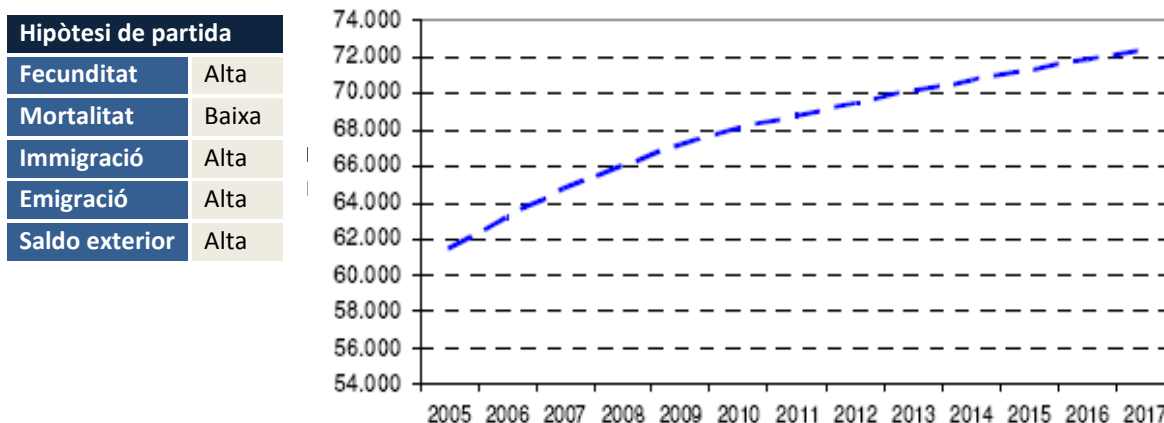
Pel què fa al flux migratori intern predominen els nouvinguts de ciutats situades dins de la província de Barcelona Aquest fet s'explica per la millora de les comunicacions i el conjunt de serveis bàsics de Vilanova i la Geltrú , per l'atractivitat del territori, i per la competitivitat i alt grau d'oferta immobiliària que hi havia abans la crisi financera.

Plantejament de dos escenaris de projecció de població

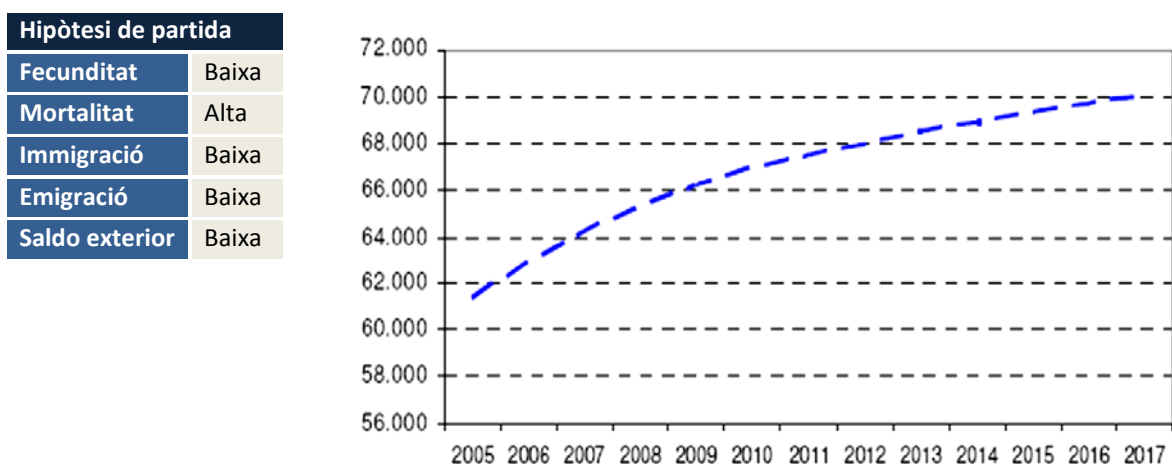
A partir de la metodologia de l'**Institut d'Estadística de Catalunya**, l'Ajuntament de Vilanova va projectar la població en dos escenaris, un alt i un baix, pel **període 2007-2017**. En el primer escenari es projecten els diferents fenòmens demogràfics a l'alça, és a dir, a partir de la situació actual se li aplica una fecunditat alta tenint en compte la mitjana dels darrers anys, de la mateixa manera s'ha calculat el saldo migratori positiu i elevat. Per contra, en l'escenari baix es projecta la fecunditat, la migració i la mortalitat a la baixa. Cal esmentar que a l'hora de aquests escenari tan sols es van contemplar factors demogràfics. Les projeccions de població s'han d'entendre com una eina per a la reflexió i l'anticipació de possibles escenaris, però en cap moment encerta l'evolució de la població de la ciutat.

Malgrat tot, ambdós escenaris dibuixen **un cert creixement amb una** població que passaria els 70.000 habitants. En certa manera si es compleixen les previsions dissenyades pel PGOU aquest escenari pot acostar-se el 2020 als 90.000 habitants. Tanmateix el PGOU, elaborat abans de la crisi immobiliària i econòmica, no va tenir en compte l'actual període d'estancament.

Gràfic 6. Projecció de la població 2007-2017. Escenari alt

Gràfic 7. . Projectió de la població 2007-2017. Escenari baix

Font: Gràfic extret de *Prospecció socioeconòmica. Preveure per actuar*. Observatori de Desenvolupament Local. Ajuntament de Vilanova i la Geltrú, 2008

Ocupació i activitat econòmica

Aquest apartat ha de tenir en compte el **context socioeconòmic** que ha tingut lloc des de finals del 2007 i que va abocar les economies occidentals a una profunda **crisi financera i econòmica**. El cas de l'estat espanyol és especialment preocupant per la seva profunda incidència al sector **de la construcció i al sector serveis**, sectors que havien permès una estabilització de les taxes d'ocupació en els últims anys. Les previsions dels experts donen una **perspectiva de recuperació lenta i altes taxes d'atur** per l'estat espanyol durant com a mínim els pròxims dos anys.

El cas de Vilanova i la Geltrú s'emmarca en tot aquest context socioeconòmic. Es tracta d'una ciutat de la zona metropolitana de Barcelona que **ha basat bona part de la seva ocupació a partir del sector de la construcció i del sector serveis**, els dos sectors més castigats per l'atur. Malgrat Vilanova i la Geltrú ha estat **tradicionalment una ciutat eminentment industrial**, aquest **sector ha perdut força en els últims anys** a causa de les deslocalitzacions en països on la producció és més rentable.

La taula 8 ens mostra un augment notable del percentatge d'atur entre l'any 2005 i el 2009 a Vilanova i la Geltrú. L'últim trimestre del 2009 la taxa **d'atur a Vilanova es situava al voltant del 19% de la població activa**, força per sobre del 16% de mitja a Catalunya.

Taula 12. Nombre d'aturats i taxa d'atur (dades 4rt trimestre de cada any) Vilanova i la Geltrú i Catalunya

Any	Vilanova i la Geltrú		Catalunya	
	Atur registrat	Taxa d'atur	Atur registrat	Taxa d'atur
2005	2.491	9,30%	-	-
2006	2.469	9,3%	-	-
2007	2.575	9,7%	260.900	8,30%
2008	4.035	15,2%	401.400	12,80%
2009	5.082	19,1%	643.100	16,2%

Font: Taula d'elaboració pròpia a partir de les dades de *Síntesi d'indicadors de l'activitat econòmica*. Núm.28, Ajuntament de Vilanova i la Geltrú i dels Indicadors econòmics de l'IDESCAT

Malgrat Vilanova i la Geltrú concentra la major part de l'activitat industrial i comercial de la comarca del Garraf, i històricament ha actuat com un pol d'atracció i dinamisme econòmic, la indústria ha anat perdent pes els darrers anys. La progressiva integració a la regió metropolitana, l'augment de la construcció, els nous residents i l'elevada qualitat de vida, han provocat una creixent especialització en activitats residencials.

Hi ha desequilibris importants entre l'activitat productiva i la residencial. Aquesta forta descompensació és simptomàtica del fet que una **part de la població ha de cercar el lloc de treball fora de la ciutat**, i que Vilanova i la Geltrú **no és capaç de concentrar una indústria productiva important**. Sovint aquests desequilibris tenen impactes negatius en la mobilitat i en la provisió de serveis a les persones.

Tanmateix aquest fet obre la possibilitat d'intentar aprofitar les finestres d'oportunitat que poden oferir **nous sectors productius associats a les noves tecnologies, a les telecomunicacions, i a la cultura**.

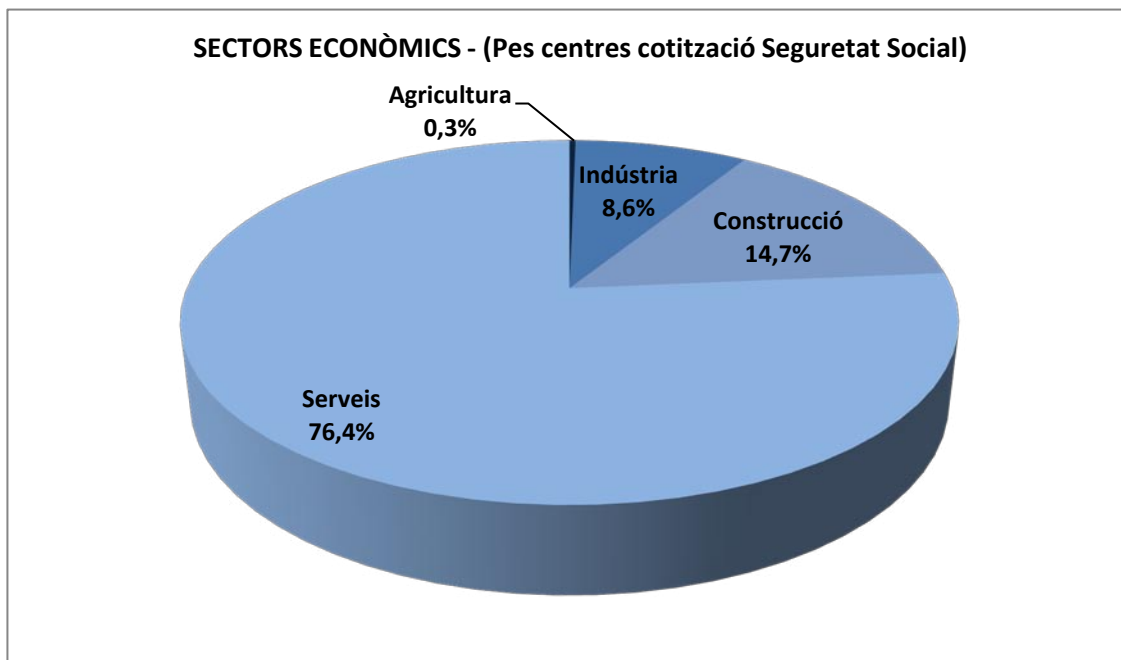
En aquest sentit el 2006 l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú va posar en marxa **Neàpolis** un equipament que acull projectes, empreses i activitats relacionades amb les noves tecnologies i l'economia del coneixement. Neàpolis, gestionada per una empresa de titularitat municipal, acull grups de recerca de l'**UPC** i l'**UPF**, l'**ITcat** (consorci dedicat a l'establiment de la fibra òptica a Catalunya), participa del **clúster audiovisual de Catalunya**, i forma part de l'**European Network of Living Labs**. Es promouen projectes en l'àmbit dels **videojocs** i el **nous media**, col·laborant amb institucions com **Digitalent** i **i2cat**. Destaca per sobre de tot el projecte per la implantació d'una xarxa de fibra òptica a la ciutat per enxarxar diferents seus públiques i en un polígon industrial.

Taula 13. Nombre de comptes de cotització i afiliats al règim general de la Seguretat Social a Vilanova i la Geltrú i a Catalunya (per sectors- dades últim trimestre 2008)

Sectors	Vilanova i la Geltrú		Catalunya	
	Centres de cotitzacions	Assalariats afiliats	Centres de cotitzacions	Assalariats afiliats
Agricultura	6	14	2778	13563
% sobre el total	0,30%	0,1%	1%	0,50%
Indústria	171	3404	31729	497718
% sobre el total	8,60%	24%	11,70%	19,20%
Construcció	293	1732	34031	204356
% sobre el total	14,70%	12,2%	12,60%	7,90%
Serveis	1524	9059	201996	1.873.346
% sobre el total	76,40%	63,8%	74,70%	72,40%
TOTAL	1994	14209	270.534	2.588.983

Font: Taula d'elaboració pròpia partir de les dades de *Síntesi d'indicadors de l'activitat econòmica*. Núm.28, Ajuntament de Vilanova i la Geltrú i dels Indicadors econòmics de l'IDESCAT

Gràfic 8. Sectors econòmics de Vilanova i la Geltrú (% del pes en la cotització de la Seguretat Social).

Font: Gràfic d'elaboració pròpia a partir de les dades *Síntesi d'indicadors de l'activitat econòmica*. Núm.28, Ajuntament de Vilanova i la Geltrú.

També en termes d'activitat econòmica vinculats a la **formació** i a la **investigació** caldria fer esment que Vilanova i la Geltrú compta amb **l'Escola Politècnica Superior d'Enginyeria vinculada la Universitat Politècnica de Catalunya**. Tanmateix, hi ha cert **defalliment de la universitat**, a causa de la poca relació entre la universitat, el món laboral i el món institucional, la competència del campus de Castelldefels. Com a conseqüència de tot això actualment hi ha una caiguda acusada d'estudiants any rere any.

D'altra banda, s'ha anat consolidant el **Campus Universitari de la Mediterrània**. Una iniciativa engegada entre **l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú, la UPF i l'Institut Europeu de la Mediterrània**. Enguany ha arribat a la 14ª edició, i els cursos programats en diferents àrees (ciència, tecnologia, economia i empresa, societat, i educació) atrauen alumnes de dins fora de Vilanova i la Geltrú la majoria dels quals amb titulacions universitàries. Durant el 2009 els cursos del Campus van acollir un miler d'alumnes, i a més s'han engegat iniciatives sectorials lligades a la **innovació** i la **creativitat** com **Blanc (Festival de Disseny)**, Mobile Game Festival i la trobada sobre **audiovisual integrat d'EMBED**.

En quant a **turisme**, segons **l'IDESCAT** Vilanova i la Geltrú compta amb el voltant de **400 places hoteleres** comptant hotels. Hi ha 6 hotels a la ciutat, però cap supera les tres estrelles. A les places hoteleres caldria afegir les places de apart-hotels que s'omplen durant la temporada d'estiu i que poden representar al voltant de 500 places més. Hi ha sol previst per a la construcció de nous hotels en el terme municipal, però de moment els projectes estan en una fase inicial. L'administració local vol potenciar el sector turístic a la ciutat amb establiment de qualitat (quatre i cinc estrelles). De moment, però la ciutat veu molt limitada la seva oferta hotelera.

Vilanova també compta amb **3 càmpings**, un dels quals de primera categoria i de reconegut prestigi en l'àmbit europeu, i que compta amb 3000 places.

Per últim caldria destacar la nova **dàrsena del port nàutic dedicada a megaiots**, que dona cabuda a 49 embarcacions entre 25 i 80 metres d'eslora. Aquesta instal·lació és única a Catalunya per les seves característiques, i de les poques que hi ha en la zona més occidental del mediterrani. L'objectiu és atreure grans embarcacions de luxe perquè amarrin llargues temporades al port.

Mobilitat espacial

Actualment aquestes **dades (del 2001)** necessiten una certa revisió ja que es presumeix que el volum de mobilitat ha crescut força en els darrers anys, sobretot pel que fa als desplaçaments en origen a Vilanova. Aquesta circumstància es produeix degut a que **part de la població treballa fora del municipi i ha de desplaçar-se fins al seu lloc de treball**. D'altra banda, la majoria d'estudiants universitaris es desplacen a centres fora de la ciutat. La gran part d'aquests desplaçaments tenen com a destí Barcelona.

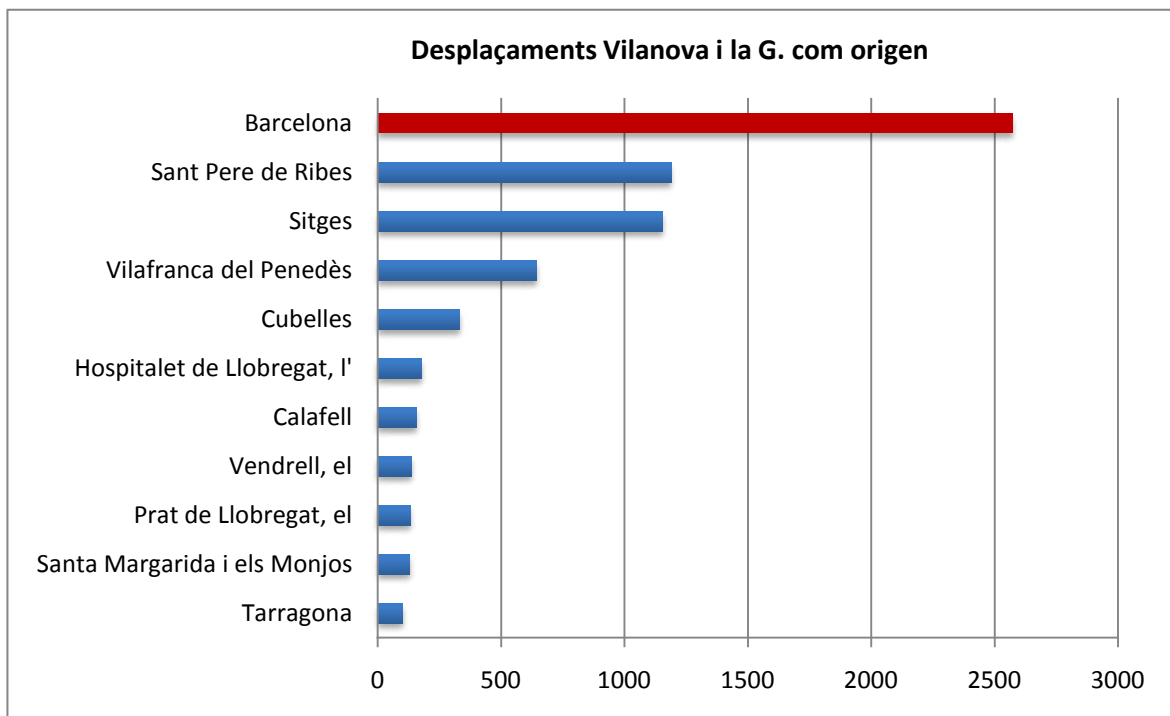
Sant Pere de Ribes, és el municipi en el que més persones tenen com a destí Vilanova i la Geltrú. Aquest fenomen s'explica perquè existeix una conurbació a través del nucli urbà les Roquetes entre Vilanova i la Geltrú i Sant Pere de Ribes. Molts residents d'aquesta zona treballen i fan vida a Vilanova ja que els resulta molt més proper que el nucli del seu terme municipal, Sant Pere de Ribes.

Taula 8. Mobilitat a Vilanova i la Geltrú (dades 2001)

Mobilitat obligada per raons de feina	
Desplaçaments Vilanova com origen	9.826
Desplaçaments Vilanova com a destí	5.117
Mobilitat obligada per raons d'estudi (majors de 16 anys)	
Desplaçaments Vilanova com origen	1.483
Desplaçaments Vilanova com a destí	1.685
Total desplaçaments origen	11.309
Total desplaçaments destí	6.802

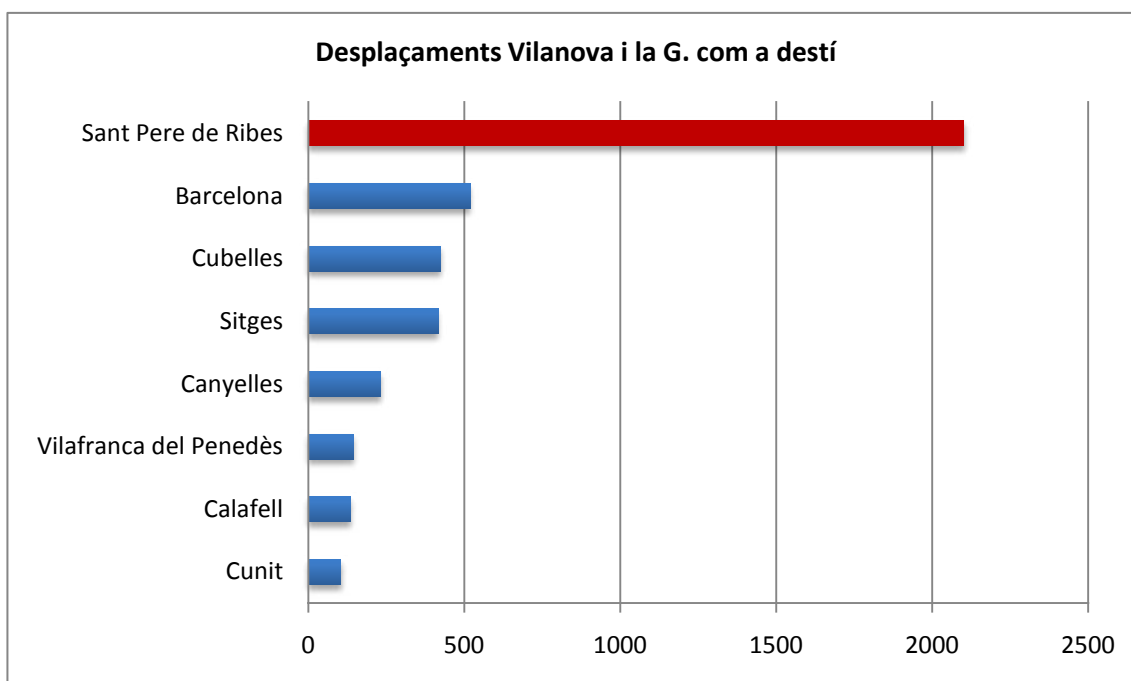
Font: Taula d'elaboració pròpia a partir de les dades de *Vilanova i la Geltrú una ciutat en creixement. Població present i escenaris de futur (2004-2014)* Ajuntament de Vilanova, 2004

Gràfic 9. Desplaçaments que tenen Vilanova i la G. com origen

Font: Gràfic d'elaboració pròpia a partir de *Vilanova i la Geltrú una ciutat en creixement. Població present i escenaris de futur (2004-2014)* Ajuntament de Vilanova, 2004

Gràfic 10. Desplaçaments que tenen Vilanova i la G. com a destí

Font: Gràfic d'elaboració pròpia a partir de *Vilanova i la Geltrú una ciutat en creixement. Població present i escenaris de futur (2004-2014)* Ajuntament de Vilanova, 2004

Nivell d'instrucció i coneixement del català

Els nivells d'instrucció són comparativament més alts a Catalunya que a Vilanova i la Geltrú segons dades de l'IDESCAT. Per una banda, veiem que **hi ha més persones sense estudis i/o estudis primaris al municipi**, i per contra, **menys llicenciats i doctorats**. D'altra banda, el més important que ens mostren les dades és que els joves de Catalunya segueixen la seva formació fins assolir en major intensitat estudis més especialitzats (FP i Batxillerat superior) que no pas els joves de Vilanova i la Geltrú. Aquests, en relació als joves catalans, es limiten en una major proporció a realitzar els estudis primaris sense continuar la seva formació.

Taula 14. Nivell d'instrucció a Vilanova i la Geltrú (dades 2002)

Població segons nivell d'instrucció. Població de 10 anys i més Vilanova i la Geltrú			Població segons nivell d'instrucció. Població de 10 anys i més Catalunya	
No sap llegir o escriure	1162	2%	No sap llegir o escriure	2,3%
Sense estudis	5658	12%	Sense estudis	11,5%
Primer grau	14233	29%	Primer grau	26,2%
ESO,EGB, Batx. Elemental	12063	25%	ESO,EGB, Batx. Elemental	25,6%
Formació Professional	4622	9%	Formació Professional	10,7%
Batxillerat superior	4963	10%	Batxillerat superior	11%
Estudis de tercer grau	6079	12%	Estudis de tercer grau	12,8%
Total	48.780	100%	Total	100%

Font: Taula d'elaboració pròpia a partir de *Vilanova i la Geltrú una ciutat en creixement. Població present i escenaris de futur (2004-2014)* Ajuntament de Vilanova, 2004 i indicadors sociodemogràfics de l'IDESCAT

Aquestes dades, pertanyen al 2002 de ben segur que han variat sensiblement en l'actualitat. Es podria apuntar un augment important del nombre de persones amb estudis de tercer grau. Tanmateix Vilanova i la Geltrú presenta un gruix important de la població amb estudis de perfil mitjà-baix (primer grau i ESO,EGB, Batxillerat Elemental).

El coneixement i domini del català també està en consonància amb l'edat el nivell d'instrucció. La dada més significativa en que molt poca gent no l'entén. D'altra banda també es pot destacar que el ple domini de la llengua, com el fet de saber-lo escriure, té un volum inferior a mesura que l'edat és major degut al fet que són persones que van créixer en el marc del sistema educatiu franquista.

Taula 15. Coneixement del català a Vilanova i la Geltrú per edats. (dades 2001)

Població segons coneixement del català per edats. Població de 10 anys i més						
Edat	Població de deu anys i més	l'entén	el sap	el sap llegir	el sap escriure	no l'entén
De 10 a 14 anys	2557	2515	2318	2298	2168	42
De 15 a 19 anys	3104	3043	2830	2827	2648	61
De 20 a 24 anys	4016	3907	3630	3625	3370	109
De 25 a 29 anys	4485	4315	3921	3913	3462	170
De 30 a 34 anys	4581	4365	3836	3892	3148	216
De 35 a 39 anys	4514	4334	3637	3722	2482	180
De 40 a 44 anys	4355	4218	3398	3507	1958	137
De 45 a 49 anys	3685	3575	2777	2810	1512	110
De 50 a 54 anys	3299	3195	2344	2362	1139	104
De 55 a 59 anys	2846	2733	1949	1968	892	113
De 60 a 64 anys	2455	2308	1493	1465	666	147
De 65 a 69 anys	2735	2523	1645	1586	669	212
De 70 a 74 anys	2446	2229	1406	1348	638	217
De 75 a 79 anys	1895	1646	1083	1064	587	249
De 80 a 84 anys	1094	922	654	619	308	172
De 85 anys i més	713	560	372	352	183	153
Total	48.780	46.388	37.293	37.358	25.830	2.392

Font: Taula d'elaboració pròpia a partir de *Vilanova i la Geltrú una ciutat en creixement. Població present i escenaris de futur (2004-2014)* Ajuntament de Vilanova, 2004, i indicadors sociodemogràfics de l'IDESCAT

4.2 Anàlisi del sistema cultural local

4.2.1 Consideracions generals prèvies

L'actual projecte entén el sistema cultural local com un triangle format per:

- **Agents culturals locals**
- **Infraestructures-equipaments culturals**
- **Activitats/serveis**

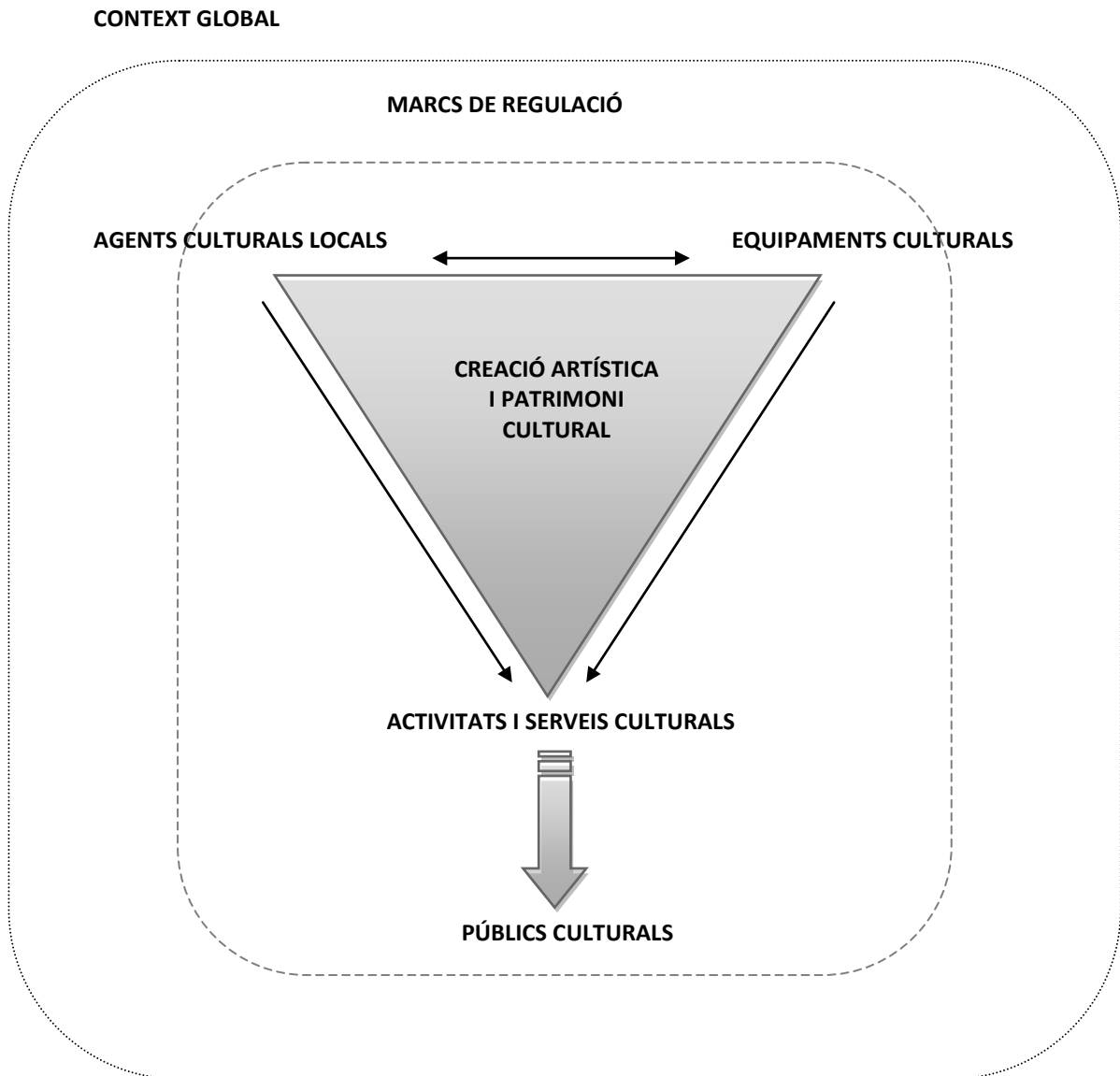
En aquest sentit l'anàlisi es centra, d'una banda, en els agents que són aquells que omplen de continguts culturals la ciutat a través d'una oferta o d'uns serveis determinats. Dit d'una altra manera, els agents culturals són responsables d'allò que s'ha anomenat l'acció cultural.

D'altra banda, aquí s'analitzen els equipaments com aquelles infraestructures al servei de l'acció cultural. Els equipaments són per tant els contenidors a través dels que els agents culturals poden desenvolupar les seves activitats i oferir els seus serveis.

Tanmateix, perquè un sistema sigui complet cal afegir alguns elements importants per tal que la dinàmica formada per aquest triangle no es trenqui. Aquestes elements són els següents:

- **Marc de regulació i planificació** que tenen la funció de regir i establir les regles del joc del sistema.
- **El patrimoni i la creació artística** són el cor, el catalitzador de les dinàmiques culturals del municipi.
- **Els públics culturals** són els destinataris, els consumidors de l'activitat i l'oferta cultural. Malgrat tot no s'han de veure com agents passius sinó com agents actius en les dinàmiques culturals locals.
- **L'entorn cultural, o el context global** influeix el funcionament de totes i cada una e les dinàmiques del sistema local. És obvi que Llinars del Vallès no és una illa aïllada del món, i que per tant s'inscriu en un context cultural, social i econòmic més ampli.

Il·lustració 16. Conceptualització del Sistema cultural local

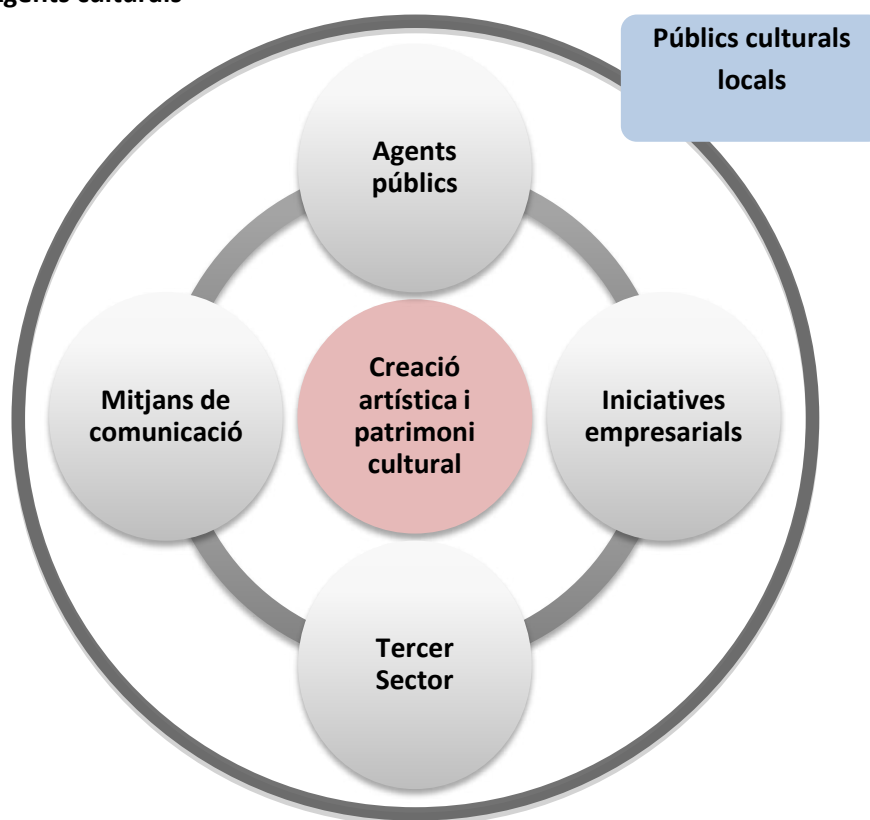

En el centre d'un sistema cultural local s'hi troba el que es podria anomenar "la matèria primera" de la cultura: **la creació artística i el patrimoni cultural**. D'aquesta manera els creadors i el patrimoni se situen en el centre d'un univers del qual en són el nucli, però que per tal d'alimentar-se, expandir-se i difondre's estan completament imbricats amb dues altres esferes fonamentals: els **públics culturals locals**, i els **agents culturals locals**.

Es consideren **agents culturals locals** totes aquelles organitzacions i persones l'activitat de les quals està estretament lligada amb la creació artística, el desenvolupament, i la difusió de la cultura a Llinars del Vallès. Per tant, els agents són aquells que vehiculen i influeixen d'una forma o altra en la vida cultural de la ciutat. Aquest conjunt presenta una enorme heterogeneïtat d'institucions i d'organitzacions, en l'actual document s'han classificat en quatre grans grups:

- **Agents públics:** Administracions, ens autònoms municipal, ens de titularitat pública.
- **Iniciatives empresarials:** Organitzacions privades amb ànim de lucre.
- **Tercer Sector:** Organitzacions privades sense ànim de lucre. Entitats i associacions de Vilanova i la Geltrú.
- **Mitjans de Comunicació:** Mitjans de comunicació d'abast local, comarcal i intercomarcal.

Il·lustració 17. Agents culturals

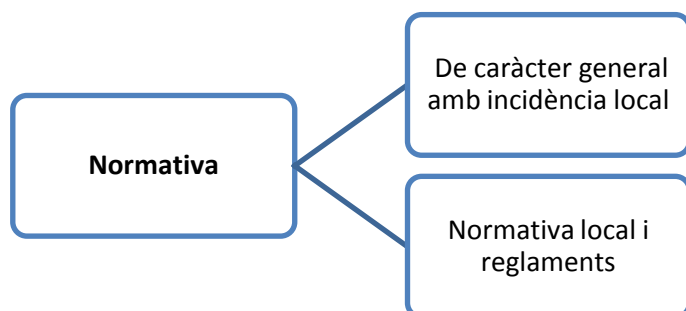

4.2.2 Normativa existent

Aquest apartat té l'objectiu de recollir la principal normativa en matèria cultural des d'una doble perspectiva:

- Normes d'àmbit nacional o estatal que tinguin incidència en l'àmbit municipal.
- Normes i reglaments locals que han sorgit del Ple de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú.

Il·lustració 18. Normativa

Font: Elaboració pròpia

Normativa de caràcter general amb incidència local

General

- La Llei municipal i de règim local de Catalunya (Llei 8/1987, de 15 d'abril, modificada pel Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril) dona competències als municipis pròpies en matèria de patrimoni historicoartístic i d'activitats i instal·lacions culturals (art. 66). La llei contempla la possibilitat d'exercir activitats complementàries a les pròpies d'altres administracions públiques, relatives a cultura, arxius, biblioteques, museus, conservatoris de música i centres de belles arts (art. 71). En l'àmbit de la participació es donen als òrgans territorials de participació funcions deliberatives i executives en les matèries relatives a la gestió i utilització dels serveis i béns destinats a activitats culturals (art. 64.1).

Equipaments culturals

- **Pla d'Equipaments de Catalunya (PECCat) Decret 40/2010, de 16 de març.** El PECCat segons el propi decret, és l'instrument jurídic i tècnic mitjançant el qual es pretén "assolir una distribució equilibrada dels equipaments culturals arreu del territori, (...) que permeti garantir elevats estàndards de qualitat i augmentar la seva utilitat social i econòmica, afavorint la seva adaptació a les necessitats i demandes d'una societat del segle XXI".

Patrimoni

- **Llei 17/1990, de 2 de novembre, de museus,** que estableix el règim aplicable a tots els museus, amb algunes especificacions per als museus públics. La llei creà tant el Registre de Museus de Catalunya, inventari oficial dels museus catalans, com la Junta de Museus de Catalunya, per a la coordinació superior entre els diversos museus i la fixació de prioritats, i establí l'articulació del sistema museístic de Catalunya, mitjançant la classificació en museus nacionals, museus d'interès nacional, museus comarcals i locals, museus monogràfics i altres museus

Biblioteques i arxius

- **Llei 4/1993, de 18 març, del Sistema Bibliotecari de Catalunya,** que té el seu origen en la llei homòloga de l'any 1981. La llei estableix el **Sistema de Lectura Pública** és el conjunt organitzat de serveis de biblioteca pública de Catalunya, segons el defineix l'article 21 de la *Llei 4/1993, de 18 de març, del sistema bibliotecari de Catalunya* (DOGC núm. 1727, de 29 de març de 1993).
- **El Sistema d'Arxius de Catalunya (SAC) article 16 de la Llei 10/2001, de 13 de juliol,** d'arxius i documents precisa que el Sistema d'Arxius de Catalunya (SAC) "és el conjunt d'òrgans de l'Administració i d'arxius que, amb normes i procediments garanteixen, d'acord amb els seus valors, la gestió, la conservació, la protecció, la difusió correctes de la documentació de Catalunya, i l'accés a aquesta documentació".

Arts escèniques i música

- **El Decret 48/2009, de 24 de març, del Sistema Públic d'Equipaments Escènics i Musicals de Catalunya.** Crea el sistema públic d'equipaments escènics i musicals de Catalunya constituït preferentment per equipaments de **titularitat pública**, tot i que també poden formar-ne part equipaments de **titularitat privada** que hagin subscrit un contracte amb ens locals per dur-hi a terme activitats escèniques i musicals de promoció pública. Estableix 5 tipologies d'equipaments, dues d'àmbit nacional i tres d'àmbit local.

Altra normativa

- **Política lingüística Llei 1/1998,** regula l'ús de les dues llengües oficials a Catalunya, i estableix mesures que pretenen continuar amb l'impuls a l'ús públic de la llengua catalana en tots els àmbits, incloent la regulació dels mitjans de comunicació i les indústries culturals.

- **Llei 10/2005, del 14 de juny, de mesures urgents per a l'impuls de la TDT**, de liberalització de la televisió per cable i de foment del pluralisme, que asseguri el desplegament correcte de nous canals i programes en les diferents cobertures territorials, així com la seva adequada cobertura legal. Cal assenyalar que el govern de la Generalitat va aprovar al març del 2008 el *Pla d'actuació de la TDT*, que té per objectiu garantir la cobertura de la TDT arreu de Catalunya. El Pla d'actuació de la TDT, impulsat pel DCMC i el DGAP, té com a finalitat assolir la sincronització de l'encesa digital de totes les televisions digitals d'àmbit local, nacional i estatal a les 41 comarques catalanes, fent arribar el senyal de TDT a tots els municipis del país.
- **Llei 2/1993, de 5 de març, de foment i protecció de la cultura popular i tradicional i de l'associacionisme cultural**. Aquesta llei és un reconeixement al món associatiu en l'espai cultural català i, en aquest sentit, el seu objectiu és potenciar la dinamització de l'associacionisme cultural i la protecció dels seus béns patrimonials.

Normativa i reglaments locals

- **Normativa d'ajuts a entitats 2010** – Normativa que descriu el tipus de sol·licitants, el tipus d'ajuts que es poden atorgar, els criteris per atorgar els ajuts, i els procediments i documentació a seguir per tal d'aconseguir aquests **ajuts**
- **Normativa d'usos i funcionament dels espais d'entitats** – aprovada pel Ple municipal el 12 d'abril del 2010 - Aquesta normativa té com a finalitat regular l'ús i el funcionament dels Espais d'Entitats de Vilanova i la Geltrú. El sistema de gestió està basat en la corresponsabilitat, és a dir la gestió directa de la Regidoria responsable, i la formació d'una Comissió d'Entitats per les entitats usuàries dels espais.
- **Ordenança reguladora dels establiments musicals i de restauració de pública concurrència** (aprovada pel Ple de l'Ajuntament 11 de juliol de 2005 i publicada al BOP núm. 179 de 28 de juliol de 2005). Aquesta ordenança estableix l'obtenció d'una llicència per l'establiment d'aquest tipus. L'ordenança estableixen els mínims tècnics a complir, però a l'hora posa moltes traves als establiments musicals i culturals d'iniciativa privada, fet que desincentiva el sorgiment d'aquest tipus d'establiments que podrien donar una oferta cultural complementària a la ciutat.
- **Reglament orgànic municipal 3 de novembre del 2008** – estableix el funcionament i organització política de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú.
- **Reglament de participació ciutadana setembre del 2000**– estableix el dret de la **participació com un dret elemental dels ciutadans**. Dóna un paper protagonista a les associacions i entitats locals com agents que vehiculen aquesta participació. A més, crea una sèrie de consells de participació oberts a la ciutadania. És d'especial rellevància aquí la categoria de Consells sectorials, que el reglament dóna les funcions de debatre, informar, valorar, consensuar les iniciatives municipals relatives al sector, en els que hi formarien part l'Alcalde els membres del Ple de la Comissió

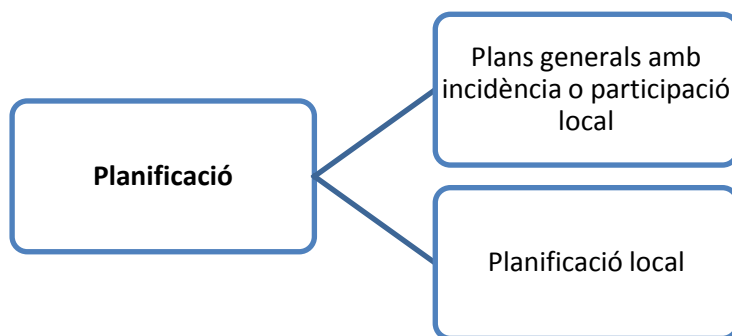
Informativa relacionada amb el sector, i les entitats. Tanmateix aquest tipus de consell té unes funcions i una legitimitat més limitada que el Consell de Cultura que es proposa en l'actual document.

4.2.3 Planificació existent

Aquest apartat té per objectiu recollir tota la planificació en la que la ciutat de Vilanova i la Geltrú està més o menys involucrada. Aquest recull s'ha fet des d'una doble perspectiva:

- **Planificació general**
- **Planificació en cultura**

Il·lustració 19. Planificació

Font: Elaboració pròpia

Planificació general

Existeixen diversos documents de planificació estratègica d'àmbit local o supralocal. Tanmateix l'aplicació i seguiment d'aquesta planificació per part de Vilanova i la Geltrú es desconeix fins a quin punt ha estat satisfactòria.

- **Pla Estratègic del Garraf** – Pla promogut des del Consell Comarcal del Garraf. El seu estat és vigent i la darrera fita va ser el 2004 ínies estratègiques de desenvolupament comarcal del Garraf encarregat al CPSV. L'Estudi es centra en la creació de riquesa i en la necessitat de preservació d'una harmonia entre creixement poblacional i dels llocs de treball de manera intensiva i detallada des de l'òptica d'una comarca plenament metropolitana.
- **Pla Estratègic per a Litoral Metropolità 2006**– 27 ajuntaments del litoral metropolità van acordar la redacció d'aquest pla. Pla que estableix una diagnosi un línies estratègiques per articular el litoral a mode de corredor. Posa especial a aspectes com

la protecció del paisatge, la transformació urbanística i el desenvolupament econòmic dels municipis. És una eina que tingut una escassa implantació en el cas de Vilanova i la Geltrú.

- **Pla Estratègic de Vilanova i la Geltrú** – iniciat el 2001 a partir del 2003 s’inicia la fase de seguiment. El pla proposava les següents objectius:
 - Millorar la qualitat urbana de la ciutat
 - Objectiu Accessibilitat i mobilitat
 - Serveis i equipaments per a la qualitat de vida
 - Fer de Vilanova i la Geltrú una ciutat cultural. Desenvolupar la creació, la difusió i la promoció cultural
 - Potenciar l’educació
 - Ciutat de lleure i esport
 - Potenciar el civisme, la convivència i l’associacionisme
 - Potenciar i articular activitats econòmiques
 - Potenciar el desenvolupament d’un teixit industrial de futur
 - Augmentar la qualificació del recursos humans i les oportunitats d’ocupació
 - Guanyar noves activitats com a capital comercial
 - Aprofitar l’atractivitat de la ciutat
 - Posicionar Vilanova i la Geltrú en el territori català
 - Estructurar la comarca del Garraf
 - Desenvolupar els espais d’oportunitat de la ciutat
 - Ciutat de qualitat, administració de qualitat
 - Administració al servei de la ciutat
- **Pla General d’Ordenació Urbanística (2001)** – És el pla que preveu el desenvolupament urbanístic i el creixement de la ciutat. El Pla ja ha estat sotmès a diferents revisions i modificacions, malgrat que durant aquests nou anys ha desenvolupat les línies mestre del desenvolupament del sòl residencial i industrial de la ciutat. El Pla també determina el sòl destinat a equipaments culturals i el patrimoni arqueològic i immoble de la ciutat.
- **Prospecció socioeconòmica. Preveure per actuar(2008)**. El promotor fou l’Ajuntament de Vilanova i la Geltrú per mitjà de la Regidoria de Desenvolupament Local, Societat de

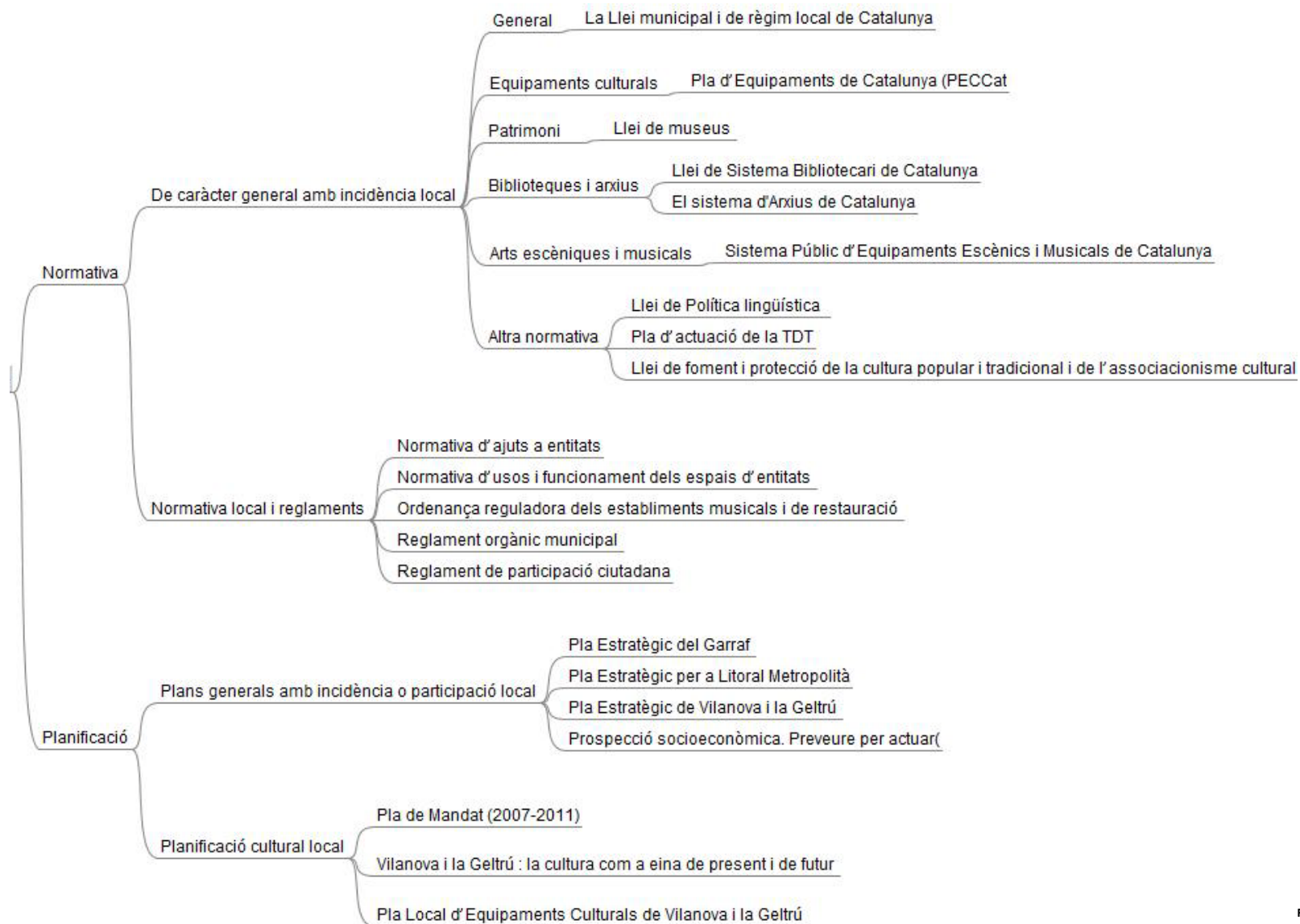
la Informació i Promoció Ciutat i Observatori de Desenvolupament local. El document resultant de diverses jornades de treball al voltant del plantejament de dos escenaris socioeconòmics futurs per a Vilanova i la Geltrú. El document inclou una diagnosi i un seguit de recomanacions per tal d'assolir l'escenari òptim de desenvolupament.

Planificació en cultura

Vilanova i la Geltrú no ha aplicat planificació estratègica en el sentit estricte en el terreny de cultura. Malgrat tot els plans de mandat, documents interns, i el recent Pla Local d'Equipaments Culturals han estat i són les eines de les que s'ha dotat l'administració local.

- **Pla de Mandat (2007-2011)**- estableix un conjunt d'objectius en el marc del desenvolupament del sistema cultural local. En l'**objectiu 22 (impuls a les programacions estables per ajudar a crear hàbits de consum i participació culturals de qualitat)**. En l'objectiu 23 (*la millora i creació d'equipaments culturals com a infraestructures imprescindibles en una societat avançada*) es preveu, entre altres coses, actualitzar el **Pla d'Equipaments Culturals**, realitzar la reforma arquitectònica del **Teatre Principal**, executar la reforma integral del **Museu Romàntic Can Papiol**; construir un **Auditori** i finalitzar les últimes fases de reforma de la **Biblioteca Museu Víctor Balaguer**.
- **Vilanova i la Geltrú : la cultura com a eina de present i de futur (2007)** – document elaborat al inici de la legislatura que identifica els principals objectius de la Regidoria de Cultura i el conjunt d'accions que han d'acompanyar aquests objectius. És remarcable la importància que es dona a consolidar el conjunt d'equipaments culturals del municipi
- **Pla Local d'Equipaments Culturals de Vilanova i la Geltrú (2009)** – L' objectiu és definir les dotacions d'equipaments culturals que corresponen a la ciutat segons la seves singularitats locals, i en el marc dels estàndards marcats pel decret del PECCat. Aquest objectiu es tradueix en primera instància en l'elaboració d'un **Mapa Previsional d'Equipaments Culturals** pel període 2009-2019. Es determinen les actuacions preferents en matèria d'equipaments culturals (la construcció d'un teatre auditori), i la configuració d'un sistema públic d'equipaments escènics i musicals.

II·lustració 20. Resum de continguts en normativa i planificació

4.2.4 Creació artística i patrimoni cultural

De Vilanova i la Geltrú sempre se n'ha destacat el seu **alt dinamisme cultural** vinculat a un **ric teixit associatiu** que gira entorn el **cicle festiu**. La festa representa un dels principals actius de la ciutat, com a patrimoni i com a símbol d'identitat local. Els **Tres Tombs**, **El Carnaval** i la **Festa Major** són les festes més importants i vertebrèn bona part de la dinàmica cultural de la ciutat. A més, el carnaval de Vilanova té l'honor de ser l'únic carnaval de Catalunya considerat **Patrimoni Festiu d'Interès Nacional**.

Un aspecte menys conegut és la presència d'un important patrimoni artístic i monumental. Destaca la **Biblioteca Museu Víctor Balaguer**, que fundada l'any 1884 per Víctor Balaguer, fou un dels primers edificis públics construïts a Catalunya per a complir finalitats museístiques, i reuneix una important col·lecció pictòrica, escultòrica, etnogràfica i documental. També cal anomenar d'altres centres patrimonials d'interès com el **Museu del Ferrocarril** que acull una de les col·leccions de locomotores més importants d'Europa, i el **Museu Romàntic Can Papiol**. A aquests museus cal afegir d'altres elements patrimonials que en conjunt conformen un llegat de gran valor.

La ciutat històricament ha estat vinculada a noms de **vilanovins i catalans il·lustres**, artistes, músics, escriptors, i pensadors. El mateix **Víctor Balaguer**, el poeta **Cabanyes**, **Francesc Macià**, **Eduard Toldrà**, **Joan Magrinyà**, **Joaquim Mir**, **Enric Ricard**, **Armand Cardona Torrandell**, per destacar alguns dels personatges més coneguts.

La ciutat continua sent **bressol d'artistes i professionals de la cultura prolífics i reconeguts** més enllà de l'àmbit local (artistes, tècnics i gestors). Aquests professionals conformen una llarga llista i abracen àmbits molt diferents de la cultura, sense ànim de descuidar a ningú alguns dels noms destacats serien: Sergi López, Toni Albà, Francesc Escribano, Joan III, Òscar Estruga, Leonora Milà, Els Estaquiots, Bienve Moya, Xavier Orriols, entre molts d'altres.

A més els darrers anys han proliferat un nombrós i exitós nombre de **grups de pop-rock independent** que han rebut el reconeixement de la premsa especialitzada, i han realitzades gires musicals d'àmbit nacional i internacional. A aquest fet combinat amb la celebració de nombrosos festivals de música ha provocat la comparació de Vilanova i la Geltrú amb Manchester o el nou Sheffield català²⁹.

Però no només en l'àmbit de la música hi ha una bona salut creativa. L'**EMAID** és l'única escola artística de tot Espanya que ofereix un grau superior **en videojocs**. I durant el 2009 es va celebrar **Blanc**, primera edició d'un festival de disseny que va reunir a les empreses més emergents del panorama català.

No es podria descuidar aquí l'aposta de la ciutat pel **circ contemporani**, un fet que la situat en el mapa del circ estatal a través del Centre Residència per artistes de circ **La Vela**, una iniciativa pionera a Catalunya i a Espanya.

²⁹ Mondo Sonoro. Abril 2010

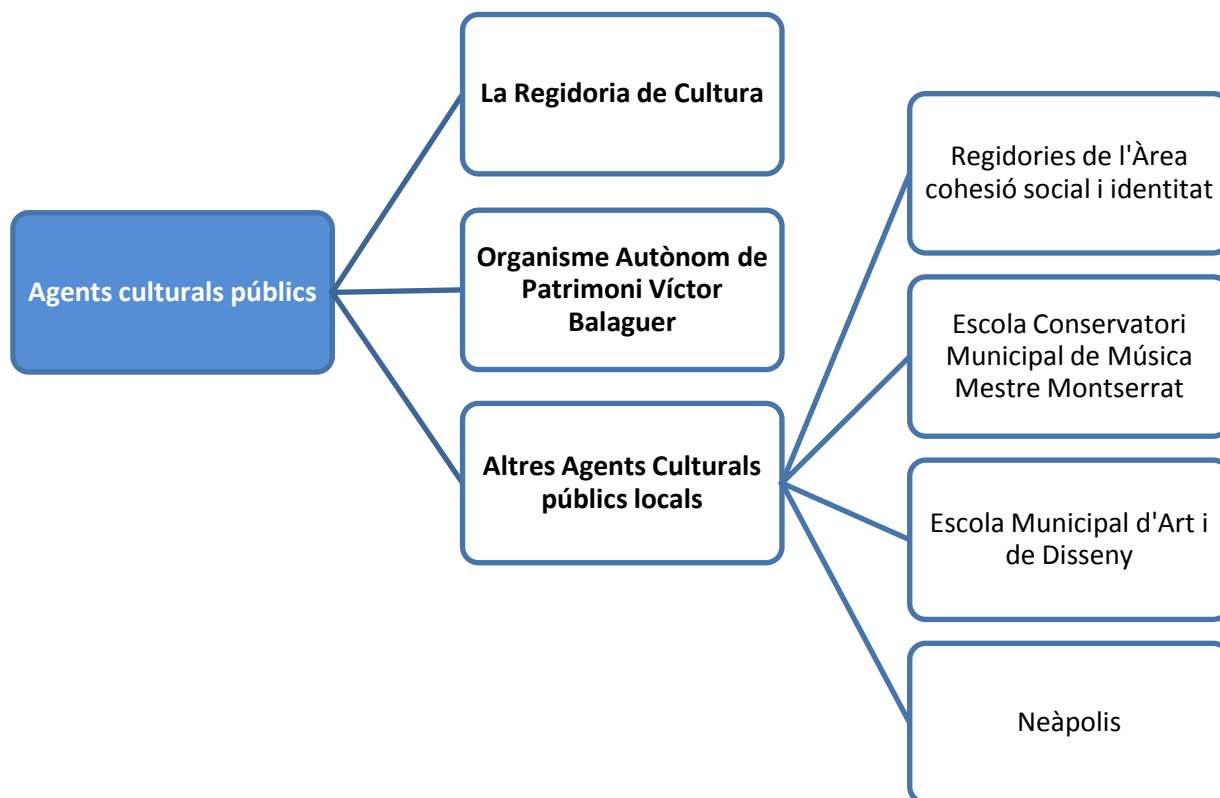
4.2.5 Agents culturals públics

Aquí s'entén per agents culturals públics els conjunt d' administracions, ens autònoms municipals, ens de titularitat pública que desenvolupen activitats i servies en l'àmbit de la cultura.

S'han identificat el següent conjunt d'agents culturals públics:

- **La Regidoria de Cultura de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú**
- **L'Organisme Autònom de Patrimoni Víctor Balaguer**
- **Altres Agents Culturals públics locals**

Il·lustració 21. Agents culturals públics

Font: Elaboració pròpia

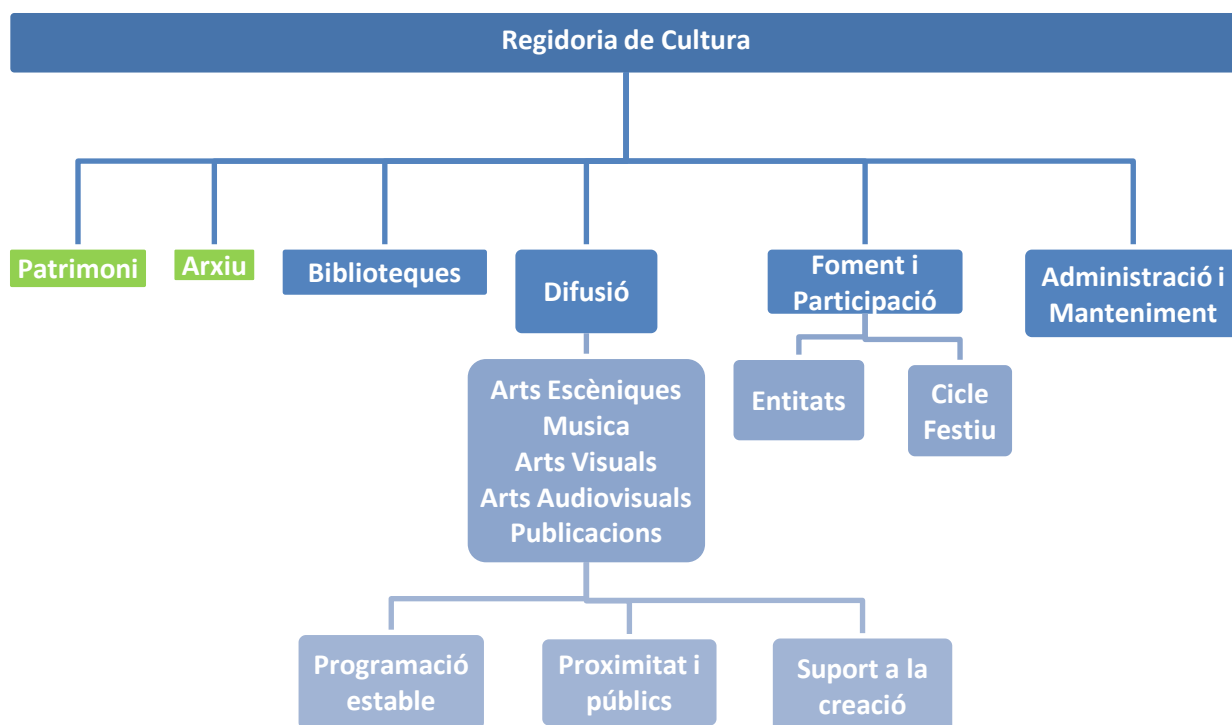
La Regidoria de Cultura

La **Regidoria de Cultura** de l'**Ajuntament de Vilanova i la Geltrú** és l'agent amb més pes i importància en el desenvolupament de serveis de caràcter cultural a Vilanova i la Geltrú. La regidoria té els següents objectius recollits en el document *Vilanova i la Geltrú: la cultura com a eina de present i de futur*:

- **Preservar, dinamitzar i difondre el patrimoni i vincular-lo a l'oferta turística**
- **Potenciar i donar suport a la creació artística**
- **Disposar d'un parc d'equipaments per a la difusió cultural i la participació dels agents culturals**
- **Prioritzar les festes populars i el suport a la xarxa d'entitats**
- **Fidelitzar l'ús de productes culturals a la ciutadania**

Aquests objectius s'articulen i es desenvolupen en un conjunt d'accions i a partir de l'estructura que es dibuixa a continuació:

II·l·lustració 22. Organigrama de la Regidoria de Cultura

Font: Elaboració pròpia a partir de les indicacions de la Regidoria de cultura de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú.

Els següents blocs desenvolupen les accions per aconseguir els objectius establerts per la Regidoria de Cultura. Aquests blocs estan gestionats des d'equips dependents de la Regidoria de Cultura, però al mateix temps n'hi ha autònoms i descentralitzats. Els blocs que disposen d'una major autonomia d'acord amb la seva forma jurídica, són els següents:

- **Patrimoni**
- **Arxiu**
- **Biblioteques i Foment de la lectura**
- **Difusió**
- **Foment i participació**
- **Administració i manteniment**

Patrimoni

La regidoria delega en l'**Organisme Autònom Local de Patrimoni Víctor Balaguer** la gestió dels elements patrimonials i els museus de la ciutat. Aquest ens és l'encarregat de la conservació i difusió del patrimoni cultural local a través de la coordinació d'activitats i recursos en els seus elements patrimonials i museístics dependents.

Arxiu

L'arxiu comarcal i municipal és un equipament depenent de la Generalitat de Catalunya, de la Regidoria de Cultura de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú, i del Consell Comarcal del Garraf.

Biblioteques

La xarxa de biblioteques de la ciutat s'entén com un entramat de serveis i com un focus de dinamització comunitària, però sobretot com l'instrument que ha de permetre el foment a la lectura.

Difusió

La **vocació de servei públic** de la regidoria té el doble objectiu de fer **accessible als ciutadans la cultura en les seves diferents expressions** (Arts Visuals, Arts Audiovisuals, Arts Escèniques, Música, i Publicacions), i **donar suport a la creació artística**. Per fer possible aquest objectiu la Regidoria ha impulsat les següents accions:

- **Gestió del Pla Local d'Equipaments Culturals**
 - **Programació cultural estable**
 - **Festivals**
 - **Suport a la creació**
 - **La gestió del Pla Local d'Equipaments Culturals** desenvolupa accions que permeten dotar-se d'un mapa d'equipaments per poder desenvolupar les diferents programacions culturals.
 - **La programació cultural estable:** Vilanova i la Geltrú disposa d'una programació cultural estable, d'octubre a maig, promoguda des de la Regidoria de Cultura, i que intenta abraçar diferents àmbits artístics:
 - **arts escèniques**
 - **arts visuals,**
 - **música.**
 - **Llibre**
 - **Cinema**
 - **Els festivals:** s'organitzen amb la intenció de complementar l'oferta cultural de la programació estable, i aprofundir específicament en algun dels àmbits artístics. Els festivals, es caracteritzen pel fet de proposar una programació intensiva i per cercar espais alternatius a l'aire lliure. La Regidoria organitza dos grans festivals durant l'any:
 - **Festival de circ Trapezi** – finals de maig
 - **El Festival de Música Popular i Tradicional (FIMPT)** – finals de juliol
- La Regidoria complementa aquests festivals principals amb d'altres **propostes més modestes**, o amb el **recolzament a l'organització de festivals impulsats des de diverses entitats vilanovines:**
- **Serenates de la Geltrú**
 - **Mostra Independent de Curtmetratges (MIC).**

- **Seminari del Taller de Músics** – amb col·laboració amb L'Escola Conservatori Mestre Montserrat i el Taller de Músics
 - **Cicle de Jazz** - coorganitzat amb el Foment Vilanoví
 - **Festival Faraday** - organitzat per l'entitat La Medusa
 - **Festival Nowa Reggae** – organitzat per l'entitat Endimari
- **El suport a la creació** desenvolupa programes específics de **suport a la creació**:
- **La Vela. Centre de Residència per artistes de Circ**, està impulsat conjuntament amb la **Generalitat de Catalunya** i és un programa pioner a Catalunya.
 - **Trajectes**: residències per artistes visuals en els tallers ubicats a **La Sala**,
 - **Conveni amb Grabaciones de Mentira**: suport a **grups de música emergents** de la ciutat a través de la gravació d'una maqueta,
 - **Premi Mercè Llimona** de literatura infantil

Foment i participació

En aquest sentit la regidoria desenvolupa diferents accions:

- **Programa d'activitats en el territori**, dotar de recursos als centre cívics perquè puguin oferir als ciutadans un programació de **cultura de proximitat**.
- El suport al **teixit associatiu** que organitza i programa tota mena d'activitats Aquest suport es tradueix en forma de recursos econòmics (subvencions) i, sobretot, a través de la prestació de recursos humans (assessorament tècnic i legal) i materials (infraestructures).
- Polítiques de suport a nous públics en els diversos equipaments i serveis culturals. El programa transversal **Cultura als barris** pretén **salvar les barreres al consum cultural** fruit de l'aïllament d'alguns barris respecte els equipaments i programes culturals situats, en bona part, al centre de Vilanova i la Geltrú.
- **Suport i participació al cicle festiu**. La societat civil vilanovina és l'encarregada d'organitzar i coordinar el **cicle festiu** a través de tres entitats: **L'Associació dels Tres Tombs** (Els tres tombs), **La Federació d'Entitats del Carnaval** (Carnaval), i **Els Pabordes** (Festa Major). Aquestes entitats estan explícitament recolzades per la Regidoria de Cultura.

Finalment, cal tenir en compte que l'estructura de la Regidoria de Cultura de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú compte amb un **departament d'administració** i un de **manteniment** imprescindibles pel bon funcionament de cada una de les àrees tècniques.

Actualment, la Regidoria de Cultura està aplicant **dues tendències** en els seus **models de gestió**. D'una banda, es pretén incorporar la figura de **director artístic** per tal que vetlli per les programacions dels diferents àmbits culturals específics. Aquest seria el cas del **FIMPT** i el **Teatre Principal**, i de **La Vela**. L'altra tendència és una major atenció i interès en la **comunicació** dels programes i serveis que es desenvolupen des de la Regidoria de Cultura.

En el **pressupost de programes** dels darrers tres anys de la Regidoria de Cultura es veu un clara intenció de potenciar la festa i la dinàmica associativa. En canvi les partides per programació estable en arts escèniques i música i la comunicació són potser les més febles.

PROGRAMES			2009		2008		2007	
			programació i producció	comunicació	programació i producció	comunicació	programació i producció	comunicació
1	1.1	Nadal i Reis	45.000	5.000	44.300	5.400	43.600	5.600
	1.2	Carnaval: conveni FAC anual	100.000		105.000		95.000	
	1.3	3 Tombs: conveni anual	34.000		52.100		33.100	
	1.4	Festa Major	229.600	56.000	247.800	61.200	235.950	72.800
2	2.1	Arts visuals	56.500	18.000	101.200	25.200	93.500	18.400
	2.2	arts escèniques i música	187.500	15.000	158.300	25.200	150.000	24.400
	2.3	orquestra cambra garraf: conveni anual	35.000		31.500		31.600	
	2.4	brots de poesia	4.400	1.400	7.200	2.100	6.600	3.400
	2.5	serenates a la Geltrú	12.000	1.600	10.800	2.200	12.300	3.100
	2.6	MIC (mostra internacional curtmetratges)	6.000	2.000	8.200	3.600	15.300	4.400
3		Festival TRAPEZI	110.000	7.000	129.100	12.200	129.700	
4		F I M P T (festival internacional música popular tradicional)	196.700	27.500	234.500	30.500	255.200	
5	5.1	ENTITATS culturals	167.000		162.162		134.375	
	5.2	Taller músics, festival Faraday i Nowa Reggae	27.000		20.000		12.000	
6	6.1	Biblioteca municipal JOAN OLIVA	5.600	2.400	6.800	2.200	4.500	4.500
	6.2	Biblioteca municipal ARMAND CARDONA	5.600	2.400	6.800	2.200	4.500	4.500

Font: Regidoria de Cultura de Vilanova i la Geltrú

L'Organisme Autònom Local de Patrimoni Víctor Balaguer (OALPVB)

L'Organisme Autònom Local de Patrimoni Víctor Balaguer (OALPVB) va ser creat l'any 2005 per l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú, per assegurar una **gestió eficaç de tot el patrimoni municipal**, i garantir la conservació dels béns mobles i immobles sota la seva custòdia, el seu correcte inventari, catalogació i estudi, així com una difusió per al gaudi de tots els ciutadans.

Actualment, l'Organisme Autònom de Patrimoni organitza una programació pròpia d'acord amb la Regidoria de Cultura, i gestiona directament els següents equipaments: la **Biblioteca Museu Víctor Balaguer**, el **Museu Romàntic Can Papiol**, la **Torre Blava** i la **Masia Nova**. D'altra banda, aquest organisme també s'ocupa les activitats i les programacions culturals que desenvolupen els museus privats i d'altres administracions, com són el Museu del Ferrocarril, el Museu del Mar, el jaciment Arqueològic de Darró, o el Museu de curiositats marineres Roig Toquès.

L'OALPVB té com a **objectius**:

- **la posada en valor d'uns béns únics en el panorama cultural local i català**
- **la promoció d'aquest patrimoni en el mapa cultural del país**
- **la consolidació del patrimoni vilanoví com un clar referent cultural**
- **la promoció de la recerca i el coneixement sobre el patrimoni**
- **el manteniment d'uns nivells òptims de conservació dels bens patrimonials de la ciutat**
- **la creació d'una política de difusió conjunta de l'ampli ventall d'elements patrimonials.**

Aquest ens municipal està regit per una **Junta de Patrons** formada per vocals independents proposats des del Ple Municipal.

Altres agents culturals públics locals

D'altres departaments de l'**Ajuntament de Vilanova i la Geltrú** estan vinculats d'una manera o d'una altra amb el desenvolupament i la difusió de la cultura a nivell local. Destaquen aquelles regidories que comparteixen l'**Àrea de Cohesió social i Identitat** amb la Regidoria de Cultura:

- **Regidoria d'Educació**
- **Regidoria de Joventut**
- **Regidoria de Cooperació i Solidaritat**
- **Regidoria de Llengua i Agermanaments,**
- **Regidoria de Desenvolupament local, Societat de la informació i Promoció de la ciutat.**

Així mateix, l'**Escola Municipal de Música Mestre Montserrat** i l'**Escola Municipal d'Art i de Disseny (EMAID)** també són dos agents actius no només per la seva vessant de **formació artística**, sinó per la seva tasca en l'organització d'activitats per a la difusió i foment de les respectives disciplines. Actualment l'EMAID organitza Cicle Formatiu de Grau Superior d'Il·lustració, Disseny de Videojocs i Entorns Virtuals, i és el primer centre públic de l'estat espanyol que imparteix aquesta formació.

Neàpolis és una empresa municipal que gestiona l'equipament amb el mateix nom i el cinema municipal Bosc. Neàpolis treballa en una triple direcció de contribuir el desenvolupament econòmic, cultural i social de la ciutat, sempre amb el rerefons de les TIC i la nova economia del coneixement. Neàpolis realitza projectes I+D+I en conjunt amb l'**UPC** i l'**UPF**, l'**ITcat** (consorci dedicat a l'establiment de la fibra òptica a Catalunya), participa del **clúster audiovisual de Catalunya**, i forma part de l'**European Network of Living Labs**. Es promouen projectes en l'**àmbit dels videojocs** i el **nous media**, col·laborant amb institucions com **Digitalent** i **i2cat**. Destaca per sobre de tot el projecte per la implantació d'una xarxa de fibra òptica a la ciutat per enxarxar diferents seus públiques i en un polígon industrial. Neàpolis també ha promogut conjuntament amb l'Ajuntament de Vilanova i d'altres organitzacions la celebració del Festival **Blanc** (festival de disseny), **Galàctica** (fira d'inventors i noves patents) i 'altres trobades en el marc de l'audiovisual i els nous media.

4.2.6 Iniciatives empresarials

La iniciativa empresarial en l'àmbit de la cultura a Vilanova i la Geltrú té el volum i les proporcions d'acord amb la mida i les característiques d'una ciutat mitjana de l'àrea metropolitana de Barcelona.

Les organitzacions empresarials del municipi tendeixen a ser petites estructures enfocades al mercat local, o com a màxim al mercat nacional català. Existeixen algunes empreses amb un gran dinamisme i una projecció notable. Serien els casos de l'**Editorial el Cep i la Nansa** que edita la col·lecció **Biblioteca Antina** conjuntament amb la Regidoria de Cultura, l'empresa **Soma Produccions** dedicada a la producció tècnica d'espectacles, i el cinema comercial multi sala **Lauren Garraf**. A aquests casos caldria afegir un bon nombre de petites empreses de caràcter més local d'una llarga tradició i que desenvolupen una activitat constant en diferents àmbits de la cultura, un bon exemple d'aquesta trajectòria històrica seria **Centano producciones**.

A nivell comercial cinc **llibrerries** es reparteixen el mercat de llibreters vilanoví, algunes d'elles amb una llarga trajectòria comercial i d'activisme cultural com són **La Llibreria Llorens** i la llibreria **La Mulassa**.

També hi ha un parell de galeries d'art, la més activa i un referent en el marc del Garraf i el Penedès és la **Galeria Ismes**.

En un altre àmbit existeixen diversos **locals que ofereixen música en viu** de forma regular i amb una programació força estable. Cal destacar la tasca de formació per l'Escola de música **Freqüències** i l'escola **Filharmònic** que amb una llarga trajectòria han complementat la formació artística musical pública, i es conformen com agents actius en el panorama musical vilanoví.

Vilanova i la Geltrú té una nodrida presència **d'artistes, personalitats de la cultura, i prohoms**, que han destacat en les seves respectives disciplines. Aquest conjunt de persones és completament heterogeni i dispers, però les seves opinions tenen un gran impacte i exerceixen pressió vers la política cultural de la ciutat.

En l'actualitat el context de les noves economies contemporànies han afavorit el sorgiment d'empreses amb un component altament creatiu, amb estructures mínimes, i la localització de les quals no és un factor determinant pel seu desenvolupament. En aquest àmbit s'hi situarien **empreses del sector del disseny gràfic, web, i d'entorns virtuals, animació, publicitat, etc.** Vilanova i la Geltrú compta amb empreses d'aquest perfil, l'activitat de les quals és alguns casos d'àmbit global.

4.2.7 Entitats i associacions culturals

La **vitalitat associativa** és una de les característiques més rellevants de la realitat cultural de Vilanova i la Geltrú. Les entitats treballen omplint el calendari d'activitats de la ciutat amb una oferta força rica i diversa, i participen activament en l'organització i desenvolupament del **cicle festiu**. La **societat civil vilanovina és l'encarregada d'organitzar i coordinar les festes tradicionals** a través de tres entitats: **L'Associació dels Tres Tombs (Els tres tombs)**, **La Federació d'Entitats del Carnaval (Carnaval)**, i **Els Pabordes (Festa Major)**.

Actualment, hi ha registrades **103 entitats i associacions considerades culturals**³⁰, l'activitat de cada una de les quals varia segons els interessos i les dimensions. Entre aquestes entitats s'han obviat les **Associacions de Veïns**, i d'altres entitats de caràcter polític o social, que també desenvolupen activitats culturals al llarg de l'any, però la missió de les quals no està estrictament lligada al fet artístic o cultural.

S'ha optat per una classificació segons la trajectòria de l'entitat i el camp en que desenvolupen la seva activitat. La classificació és la següent:

- **Entitats històriques**
- **Entitats de cultura tradicional i popular**
- **Entitats joves**
- **Entitats artístiques i de difusió**
- **Entitats de recerca i promoció cultural**

Entitats històriques

Certament, la **tradició associativa** té antecedents en un passat de gran activitat entorn a una sèrie d'entitats que, amb el temps, han seguit recorreguts diferents. La característica comuna entre la majoria d'aquestes entitats és que disposen d'un **patrimoni immoble propi**. Tanmateix aquest és un **grup heterogeni** pel què fa a les orientacions, el grau d'activitat cultural i l'impacte actual entre la població. Es destacarien les següents entitats: **El Foment Vilanoví**, **l'Agrupació Excursionista la Talaia** que té una important vocació cultural, **el Círcol Catòlic** que disposa d'un teatre en actiu, **l'Orfeó Vilanoví**, la **Unió Vilanovina**, i la **Penya Filatèlica**.

Entitats de cultura tradicional i popular

Entitats que es centren en la **preservació i difusió de la cultura tradicional i popular**, i que prenen gran rellevància en les cites marcades pel **cicle festiu** de Vilanova i la Geltrú. Aquestes

³⁰ A l'Annex s'adjunta un llistat detallat de les 103 entitats culturals de Vilanova i la Geltrú

entitats tenen un fort pes específic en la vida cultural vilanovina, ja que tenen un **llarg recorregut i tradició** que les avala com a detentores de l'imaginari i el simbolisme festiu. Algunes d'aquestes entitats disposen també de patrimoni immoble propi i desenvolupen accions més enllà de la cultura i les festes tradicionals. Entre el gran nombre d'associacions d'aquest àmbit destaquen: la colla castellera **Els Bordegassos de Vilanova**, **L'Agrupació de Balls Populars**, **L'Associació Tres Tombs**, **la Federació d'Entitats del Carnaval**, **la Societat Cultural Diables de Vilanova** i **la Societat Sardanista Dansaires Vilanovins**.

Entitats joves

Entitats de creació més recent que han continuat el llegat de tradició associativa a la ciutat. Moltes d'aquestes entitats que s'han implicat de forma activa en la vida cultural de la ciutat, i sobretot s'han centrat en omplir el buit d'activitats adreçades a un **públic jove**. Algunes d'aquestes entitats promouen **festivals i concerts** amb el suport de la Regidoria de Cultura, esdeveniments que en algun cas gaudeixen d'un impacte no només local, sinó regional i també nacional. L'entitat **La Medusa** organitza el **Festival Absolut Faraday**, l'entitat **Endimari** organitza els festivals **Nowa Reggae i Nowa Jungle Sensi**, l'entitat **Espavila** promou el **Festival Dr. Condom**, i l'entitat **Desperta** es fa càrrec d'**Ateveu. Mostra de cançó d'autor**.

Entitats artístiques i de difusió

D'una banda existeixen nombroses associacions vinculades al desenvolupament **amateur i semi-professional d'una disciplina artística, o bé a la formació en el seu camp**. Teatre, música, dansa, fotografia, cinema, arts visuals, patrimoni... Les diferents disciplines artístiques estan representades a Vilanova i la Geltrú per, com a mínim, una o més entitats que tenen per missió difondre i promoure el camp artístic al que estan vinculades. D'entre tot aquest conglomerat d'entitats es citaria **L'Orquestra de Cambra del Garraf** ja que és un agent cultural que, malgrat que pertany al tercer sector, gaudeix d'una estructura quasi professional gràcies a la dotació pressupostària anual que rep de l'Ajuntament. Cal fer també esment a un nodrit grup d'associacions i companyies de teatre amateurs locals que desenvolupen una contínua activitat de formació i difusió del fet escènic, i que té la seva culminació en la Mostra de Teatre Amateur que es celebra a la ciutat.

Entitats de recerca i promoció cultural

Hi ha algunes entitats que estan centrades en la **recerca i promoció** al voltant de la cultura i el **territori**. En una altre sentit, en els darrers anys hi hagut un fort augment d'entitats de **promoció d'altres cultures** integrades, en molts casos, per grups de **nouvinguts** amb la voluntat de recordar i de mostrar les seves arrels i tradicions a la ciutat que els acull.

A continuació presentem una llista detallada de les entitats culturals del municipi segons la classificació del directori web de l'0Ajuntament de Vilanova i la Geltrú,

4.2.8 Mitjans de comunicació:

La influència i el paper decisiu dels **mitjans de comunicació d'àmbit local** que fan la funció d'altaveus i agents difusors de les activitats i les programacions culturals que tenen lloc a la ciutat.

Vilanova i la Geltrú disposa d'una societat municipal depenent (el màxim accionista n'és l'Ajuntament) que gestiona una televisió i una ràdio públiques, es tracta del **Canal Blau**. Aquest canal de televisió pública local forma part i es impulsor del **Consorci Teledigital del Garraf**, que es constitueix per poder operar a una plataforma múltiple de TDT des on emetre. Aquest model és el que han seguit la majoria de territoris i comarques catalanes amb mitjans de comunicació audiovisuals locals. D'una banda, hi ha un canal comarcal que uneix tots els municipis del Garraf, basant-se principalment en les dues televisions locals públiques: Canal Blau i Maricel TV (Sitges). A través d'aquest canal també emeten les emissores de ràdio municipals Canal Blau Ràdio, Radio Maricel, Radio Cubelles i Radio Ribes.

I d'altra banda, els altres tres canals del múltiple es reparteixen de la següent manera: dos són privats, i l'altre és públic que correspon a la demarcació de l'Alt Penedès. Dels dos canals privats tan sols un està en actiu propietat de Lauren Garraf amb el nom de 4TV Mediterrani que ofereix continguts de cinema. L'altre canal privat és propietat de Canal Català i està inactiu.

Des de la iniciativa privada destaquen els rotatius el **Diari de Vilanova**, el **Diari El Punt**, i la **premsa gratuïta**.

A Internet destaca el diari digital **Vilanova Digital** que actualitza ràpidament l'agenda cultural i les diferents notícies al voltant d'aquest àmbit. Els seus fòrums permeten que els ciutadans evocin la seva opinió.

4.2.9 Públics culturals locals

La informació següent ha estat extreta de l'estudi **DEMOSCERC** realitzat pel **Centre d'Estudi i Recerca Cultural (CERC)** de la Diputació de Barcelona, entre el 22 de maig i el 16 de juliol del 2007. Aquest estudi va comptar amb un univers de 53.359 persones majors de 15 anys i una mostra de 600 entrevistes amb l'objectiu d'incidir en els aspectes més rellevants sobre les pràctiques i els hàbits culturals de la població de Vilanova i la Geltrú.

A continuació es mostren els resultats en els àmbits culturals més rellevants:

Museus

En 48% de la mostra ha anat a algun museu, i d'aquests la majoria, prop d'un 70% hi ha anat d'un a tres cops. Els museus de Vilanova i la Geltrú juntament amb els de Barcelona han estat les destinacions majoritàries d'aquestes visites, on destaca la Biblioteca Museu Víctor Balaguer amb un 22%.

Exposicions

El percentatge és el mateix que el de visites a museus, el 41%, i el propi municipi torna a ser l'opció preferent d'aquestes visites: Vilanova i la Geltrú té un 58,4% de les respostes i Barcelona un 42,9%, les altres localitzacions tenen percentatges força menors.

Biblioteques

El 49% ha anat a biblioteques, experimentant un creixement de 7 punts entre el 2005 i el 2007. En aquest cas, se'n destaca la freqüència de repetició de l'hàbit, al voltant del 40% han repetit fins a 12 vegades l'assistència i en el propi municipi, en canvi la repetició en d'altres àmbits és menys freqüent (als museus o a les exposicions es tractava d'1 a 3 cops). La motivació principal d'assistència a les biblioteques és l'oci, o bé els estudis.

Concerts

En aquest cas el 41% de la mostra estudiada ha anat a algun concert, i en la majoria de casos amb un hàbit que oscil·la d'1 a 3 cops. Pel que fa a la localització el propi municipi torna a ser l'opció majoritària amb un 62,8%, seguit de Barcelona. Pel que fa a la demanda per gènere musical el més consumit és el pop/rock/hip hop i l'electrònica, seguit de la música clàssica i la música tradicional.

Arts escèniques

En el 34% dels casos els habitants de Vilanova i la Geltrú confirmen haver anat al teatre. L'evolució d'assistència entre el 2005 i el 2007 és notable, del 24% al 36% respectivament. Un 82,8% afirma haver assistit a un espectacle teatral d'1 a 3 cops, un hàbit de consum més freqüent té percentatges molt baixos. El destí preferent en el 72% dels casos és Barcelona,

seguit del propi municipi amb un 32% dels casos. Cal tenir en compte que durant aquest període Vilanova i la Geltrú no disposava d'un equipament escènic amb condicions en actiu.

Segons l'estudi el 12% ha assistit a un espectacle de dansa respecte a un 88% que no ho va fer. De la mateixa manera que el teatre, l'assistència oscil·la entre 1 i 3 vegades. Per contra la dansa reté espectadors en el propi municipi, un 61% respecte el 30% que s'estima més anar a Barcelona.

El 126% ha vist un espectacle de circ en el període estudiat. Aquesta dada és molt més alta que d'altres municipis si es té en compte la notable programació de circ que Vilanova i la Geltrú desenvolupa.

Cinema

El 67% dels vilanovins han anat al cinema, en aquest cas l'hàbit de freqüència està més repartit ja que el 32% hi ha anat d'1 a 3 cops, un 24% de 4 a 6 cops, i un 29% hi ha anat més de 12 vegades. La majoria dels ciutadans s'estimen més quedar-se al municipi en un 93% dels casos.

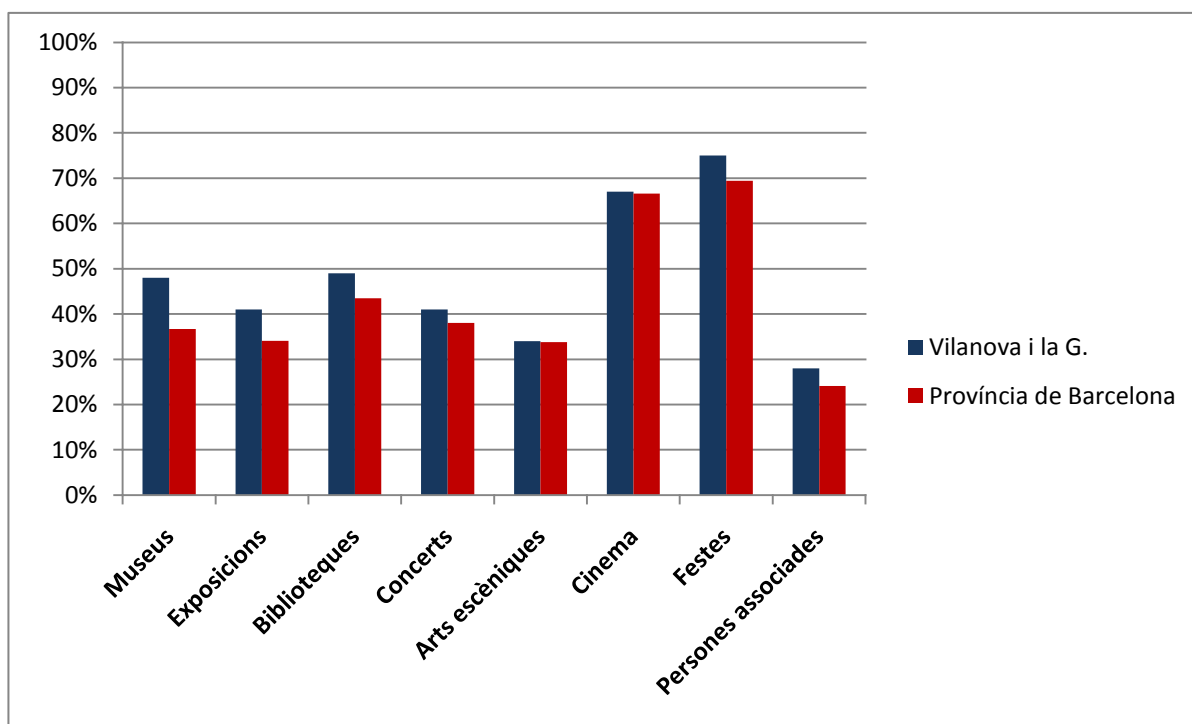
Festes

El 75% dels entrevistats ha assistit a alguna festa popular. D'altra banda, destaca un fort creixement d'assistència entre el 2005 i el 2007 en més de 30 punts percentuals. La principal festa a la que assisteixen els enquestats és la festa major de la ciutat.

Associacionisme

Pel que fa a les associacions culturals, socials o esportives, el 28% de la mostra afirma pertànyer a alguna d'aquestes, i amb el temps aquest nombre es veu augmentat destacant les associacions culturals per sobre de les esportives. Darrerament han pres força els denominats centres cívics, culturals, casals o ateneus, comptant amb un terç de la població que els visita assíduament. Les activitats principals que es realitzen en aquests centres són els tallers i cursos, i conferències i xerrades, a part d'altres activitats multidisciplinàries.

Gràfic 11. . Hàbits i consum cultural a Vilanova (DEMOSCERC 2007)

Font: Elaboració pròpia a partir de DEMOSCERC 2007. Vilanova i la Geltrú. Diputació de Barcelona, 2008

En general els percentatges de Vilanova i la Geltrú respecte el de la mitjana dels municipis DEMOSCERC de la província de Barcelona, són relativament iguals o superiors. Destaquen algunes diferències notables com els museus, les festes o l'associacionisme cultural.

Cal tenir en compte que aquesta enquesta, i aquestes valoracions, van ser efectuades el 2007, any en que la programació teatral estava sota mínims ja que el Teatre Principal estava tancat a causa de la seva remodelació. Per aquest motiu s'aporten a continuació les dades d'ocupació i assistència que ha mantingut el Teatre Principal durant els tres primers mesos després de la seva reobertura.

L'obertura del **Teatre Principal** ha estat llargament esperada pels **col·lectius escènics locals** que, a més, han col·laborat amb la **Regidoria de Cultura** en el procés de posada en marxa del teatre. L'estrena de l'actual temporada ha anat precedida d'una **jornada de portes obertes** amb l'objectiu de mostrar les reformes que s'han dut a terme i acostar l'equipament a tots els ciutadans. La primera obra en cartell és **Brams o la kumèdia dels herrors**, òpera prima dels actors vilanovins **Sergi Lòpez** i **Toni Albà** que s'han prestat a recuperar la peça per aquesta ocasió tan especial. Les entrades per a totes les funcions es van esgotar en qüestió d'hores, motiu pel qual la direcció del teatre ha allargat l'estada en cartell per intentar satisfer tota la demanda³¹. Aquest fet demostra que l'obertura del teatre ha creat **expectatives en els públics**

³¹ En l'apartat "Notícies" de la web de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú, en data de 21 d'octubre de 2009, s'informa que l'obra *Brams o la kumèdia dels herrors* ha hagut de prorrogar les funcions a causa de la demanda. Veure: <http://www.vilanova.cat/jsp/noticies/detall.jsp?id=19448318>

escènics locals i demostra que a Vilanova i la Geltrú hi ha una **demanda notable en arts escèniques**. A més, l'estrena del Teatre Principal i la reedició de *Brams o la kumèdia dels horrors* ha tingut una **important repercussió mediàtica**³².

³² Veure article "Salut Rei d'Escòcia" de Teresa Bruna publicat el dia 30 d'octubre del 2009 a la secció de cultura del diari *Avui*. Veure: <http://paper.avui.cat/article/cultura/357/salut/rei/descocia.html>

4.2.10 Descripció dels equipaments culturals actuals

El concepte infraestructura té aquí un caràcter instrumental, és a dir que les infraestructures són les eines que permeten als agents desenvolupar la seva activitat. En l'àmbit de la cultura les infraestructures bàsiques són aquelles que es coneixen com equipaments culturals.

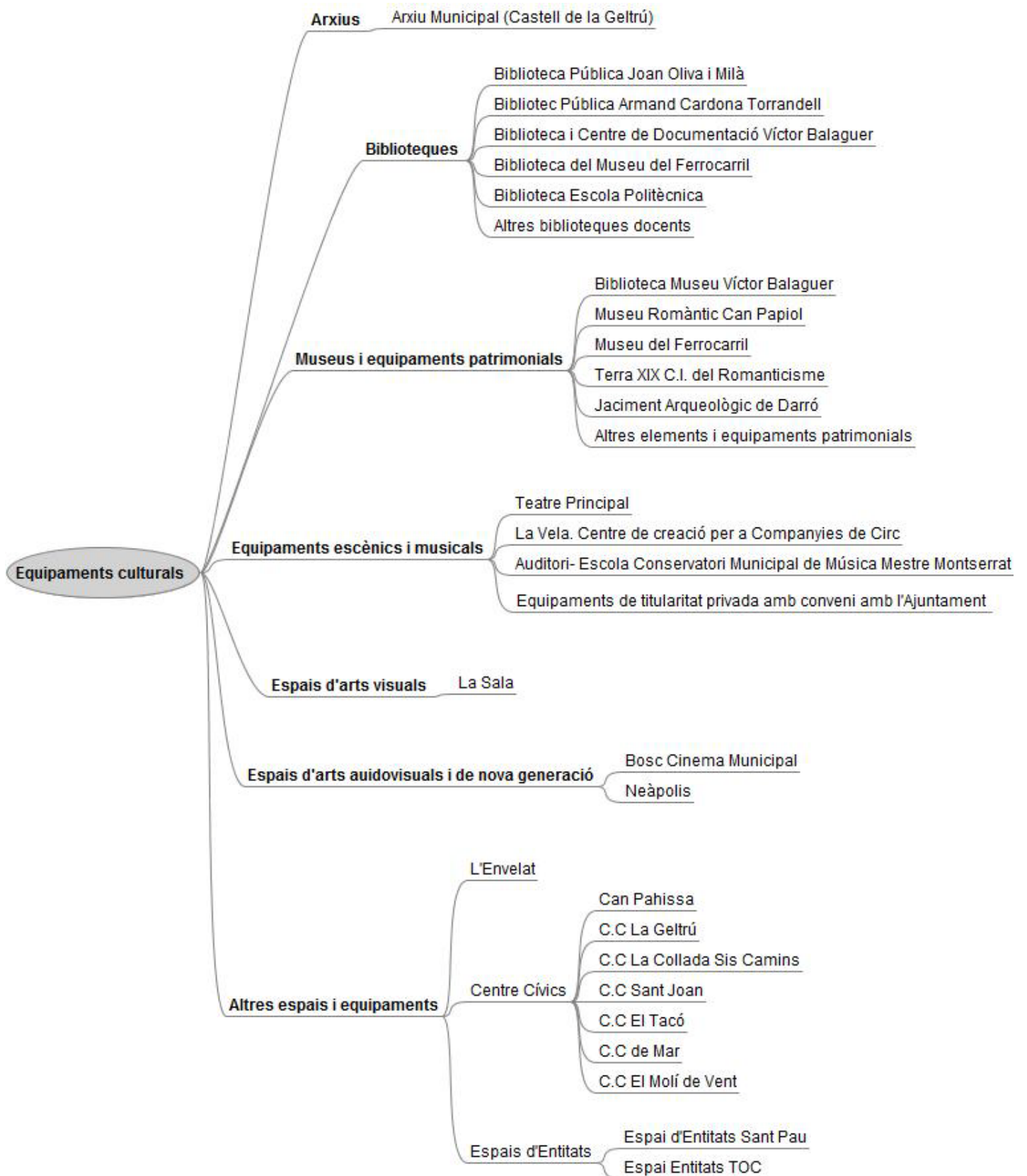
Vilanova i la Geltrú compta amb un **Pla d'Equipaments Culturals (PLEC)** elaborat el 2009 en el marc del PECCat. Tal com s'ha indicat anteriorment aquest document marca un mapa previsional d'equipaments per a Vilanova i la Geltrú durant el període 2009-2019. L'actual document té en compte la classificació i anàlisi que el **PLEC de Vilanova i la Geltrú**³³ en el marc del **PECCat**³⁴.

Un **equipament cultural** no és tan sols un espai, una instal·lació, o una infraestructura, sinó que és la **suma entre l'element infraestructural i l'element de continguts(públic, programació i gestió)**. En aquest sentit un equipament pot ser **integral** (un sol edifici reuneix tots els recursos), però també es pot donar el cas d'un equipament **dispers** (diferents edificis i instal·lacions fan ús d'uns recursos a través d'un funcionament sistèmic o en xarxa). Pels equipaments culturals bàsics de Vilanova i la Geltrú es tenen en compte els següents **camp de classificació**:

- **Arxiu**
- **Biblioteques**
- **Museus i equipaments patrimonials**
- **Equipaments escènics i musicals**
- **Espais d'arts visuals**
- **Espais d'arts audiovisuals**
- **Altres espais i equipaments**

³³ *Pla Local d'Equipaments Culturals (PLEC) del municipi de Vilanova i la Geltrú Proposta de sistema públic d'equipaments culturals de Vilanova i la Geltrú.* Ajuntament de Vilanova i la Geltrú. 2009

³⁴ *PECCat. Pla d'equipaments Culturals de Catalunya. 2009-2019.* Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació. Secretaria General. Subdirecció d'Equipaments Culturals.2009

Font: Elaboració pròpia

4.2.11 Pla Local d'equipaments culturals(PLEC)

El PLEC de Vilanova i la Geltrú dibuixa un **mapa previsional d'equipaments culturals** pel municipi a partir de la diagnosi i la identificació de dèficits. En aquest sentit s'apunta a dues actuacions importants que han de configurar un mapa d'equipaments complet per a la ciutat: la construcció d'un **teatre auditori amb capacitat mínima per 700 persones**, i l'ampliació o reforma de la **Biblioteca Central Comarcal**.

EL PLEC té en compte el sistema de museus i patrimoni, però no en considera els seus dèficits ni estableix actuacions prioritàries ja que es compte amb una estructura de regulació pròpia que ha de vetllar per la política patrimonial, es tracta de l'**Organisme Autònom de Patrimoni Víctor Balaguer**. Aquest organisme és el responsable de diagnosticar els dèficits i mancances en els equipaments museístics i patrimonials de la ciutat.

Pel què fa als **equipaments polivalents i de proximitat**, cal tenir en compte que són equipaments que tenen missions i objectius que van més enllà de les estrictament culturals. La gestió dels **centres cívics** depèn de la **Regidoria de Participació i Cooperació**, i la futura gestió de l'espai **Jove-Envelat** dependrà de la **Regidoria de Joventut**. En aquest context, només caldria esmentar que malgrat el possible creixement demogràfic, Vilanova i la Geltrú disposa d'una bona xarxa d'equipaments de proximitat, que potser, i segons la valoració municipal caldrà ampliar o millorar.

En matèria **d'arxius i d'arts visuals** Vilanova i la Geltrú té les necessitats cobertes durant el període 2009-2019 establert pel **PECCat**. Compte amb un **arxiu d'àmbit local i comarcal**, i amb un equipament d'arts visuals de creació recent com és **la Sala**. També en arts audiovisuals i cinema, hi ha les necessitats cobertes gràcies a l'existència d'un **cinema de gestió municipal** i un equipament de "nova generació", **Neàpolis**, que també té per objectiu la promoció de la innovació, les noves tecnologies i les indústries creatives.

Pel què fa a les **Biblioteques**, Vilanova i la Geltrú compte amb el diagnòstic previ del **Mapa de Lectura Pública** (revisat el 2007), i que el **PECCat** confirma; la ciutat necessita dues biblioteques locals i una de les dues que faci la funció de **Biblioteca Central Urbana (comarcal)**.

Finalment, en matèria **d'arts escèniques i musicals** segons el **PECCat** a Vilanova i la Geltrú li pertoca un **equipament escènic E3**. Per tal de poder completar aquesta previsió cal la **construcció d'un teatre auditori amb capacitat mínima per 700 persones** a part del **Teatre Principal (369)** i l'**Auditori** que està en procés de construcció. El nou Teatre Auditori reconfigurarà tot el sistema públic d'equipaments escènics i musicals de Vilanova i la Geltrú.

Taula 16. Mapa previsual d'equipaments culturals

	Dotació segons PECCat	Equipaments actuals	En procés	Pendents
Arxius	AL1/AM	Arxiu municipal i nou dipòsit addicional		
Biblioteques	1 BCU 2 BL	Joan Oliva i Milà Armand Cardona Torrandell Escola Politècnica Superior d'Enginyeria (UPC) Víctor Balaguer		Biblioteca Central Urbana (BCU). (Nova construcció)
Museus i Patrimoni		Víctor Balaguer Torre Blava Espai Guinovart Masia en Cabanyes Museu del Ferrocarril Museu del Mar Curiositats marineres Roig Tuqués (<i>inactiu</i>) Jaciment arqueològic de Darro Masia Nova (<i>inactiu</i>) Els Josepets (<i>inactiu</i>)	Can Papiol Reformes previsió finals 2010	
Arts escèniques i musicals	E3	Teatre Principal La Vela Teatre Círcol Catòlic Escola Municipal Mestre Montserrat Foment Vilanoví	Auditori (400 loc.) (Nova construcció, previsió 2011) La Vela (Reformes i ampliació)	Teatre Auditori (700 loc.) (Nova construcció)
Arts visuals	AV2	La Sala		
Audiovisuals		Lauren Garraf Bosc Cinema Municipal Neàpolis		
Centres culturals polivalents	CC3	Can Pahissa CC la Geltrú La Collada-Els sis camins CC de Mar CC el Molí del Vent CC Sant Joan CC el Tacó Espai entitats TOC Espai entitats Sant Pau L'envelat (equipament efímer)	CC Molí de Vent (Nova construcció) Nou centre cívic Plaça Danses (Nova construcció))	Espai Jove-Envelat (Nova construcció)
Equip. de nova generació		• Neàpolis		

Font: Elaboració pròpia a partir de *Pla Local d'Equipaments Culturals (PLEC) del municipi de Vilanova i la Geltrú*
Proposta de sistema públic d'equipaments culturals de Vilanova i la Geltrú. Ajuntament de Vilanova i la Geltrú. 2009

4.2.12 Anàlisi del sistema d'equipaments i serveis culturals

Arxiu

Es tracte d'un arxiu comarcal i municipal al mateix temps en el que hi ha involucrades diferents administracions: **La Generalitat de Catalunya, l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú i el Consell Comarcal del Garraf**. La seu central ocupa l'espai emblemàtic del **Castell de la Geltrú**, el pati del qual és utilitzat, en algunes ocasions, per actes i esdeveniments culturals de petit format, com és el cas del festival de música **Serenates a la Geltrú**. Els seus objectius principals són la **conservació, classificació, descripció i difusió de documentació** pertanyent a diferents institucions públiques i privades de la comarca. Desenvolupa les funcions tant **d'arxiu administratiu** com **d'arxiu històric**.

Taula 17. Arxiu

EQUIPAMENTS	MISSIÓ I LÍNIES D'ACTIVITAT
Arxiu Municipal i Comarcal (Castell de la Geltrú) +Dipòsits	Desenvolupa les funcions tant d'arxiu administratiu com d'arxiu històric . Els seus objectius principals són la conservació, classificació, descripció i difusió de documentació

Font: Elaboració pròpia

Biblioteques

Les biblioteques disposen certa autonomia, ja que disposen d'un organigrama propi i d'una programació cultural pròpia. Tanmateix des de la regidoria hi ha la gestió central i la **coordinació de totes les biblioteques municipals**. Aquest tipus de gestió ha permès **dissenyar un mapa de biblioteques locals** que cobreix amb excel·lència les diferents necessitats i demandes del municipi en matèria de biblioteques, centres de documentació i recerca, i aules d'estudi i treball.

Les dues **biblioteques públiques municipals** disposen d'una **direcció** (un equip humà), i una **programació pròpies**. En aquest sentit, les biblioteques no es limiten a prestar els seus serveis (préstec, accés WIFI, accés a fonts d'informació mitjançant diferents suports, aula multimèdia, formació d'usuaris, i sales d'estudi nocturnes), sinó que els complementen amb una programació paral·lela: conferències i debats, presentacions de llibres, tallers de lectura, cicles literaris, etc. Les Biblioteques municipals s'han convertit en agents actius i imprescindibles de la vida cultural vilanovina Aquest mapa classifica les biblioteques en **tres grans grups**:

- **Biblioteques públiques municipals**: en formen part la **Biblioteca Joan Oliva i Milà** i la **Biblioteca Armand Cardona Torrandell**, ambdues integrades en la Xarxa de Biblioteques Locals de la Diputació de Barcelona.

- **Biblioteques especialitzades:** en formen part la **Biblioteca i centre de documentació Víctor Balaguer** i la **Biblioteca del Museu del Ferrocarril**. Cal tenir en compte que són dos centres vinculats a l'organigrama i a l'estructura de dos museus, i estan adreçades a un públic especialista (estudiants universitaris i investigadors).
- **Biblioteques docents:** són biblioteques pensades especialment per donar suport a la formació dels alumnes que formen part d'un centre escolar o de formació. En aquest grup hi ha la **biblioteca de l'Escola Municipal d'Art** i la **biblioteca de l'Escola Municipal de Música Mestre Montserrat**, les **biblioteques escolars** i la **biblioteca universitària de la Escola Politècnica Superior d'Enginyeria de Vilanova i la Geltrú** pertanyent a la **Universitat Politècnica de Catalunya**.

Taula 18. Biblioteques

EQUIPAMENTS		MISSIÓ I LÍNIES D'ACTIVITAT
Biblioteques Públiques Municipals	Joan Oliva (BCC)	<p>Centre informatiu de referència al municipi i la comarca amb una vocació universalista, adreçats a tot tipus de públic i que acompleixen els següents serveis:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Servei d'informació i referència ▪ Servei d'informació local ▪ Servei de consulta i de lectura ▪ Servei de préstec ▪ Suport a la formació ▪ Servei de formació d'usuaris ▪ Servei d'extensió cultural (programació) ▪ Serveis a la comunitat educativa ▪ Serveis per a grups d'usuaris amb necessitats específiques ▪ Serveis virtuals a través del web.
	Armand Cardona (BCU)	

Biblioteques Especialitzades	Biblioteca C.D Víctor Balaguer	<p>Té per missió la gestió, conservació i difusió d'un dels fons documentals del s.XIX més importants de Catalunya, i ofereix les següents línies d'activitats i serveis:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Accés al catàleg per Internet ▪ Sala de lectura ▪ Consulta documents originals ▪ Programació activitats paral·leles ▪ Activitats formatives-educatives ▪ Publicacions <p>Dirigida a un públic especialista - investigadors, estudiants</p>
	Biblioteca del Museu del Ferrocarril	Centre depenent del Museu del Ferrocarril, fons de documentació relacionada amb el patrimoni industrial i el ferrocarril.

Biblioteques Docents	Bib.Univ. Esc.Politécnica.	Biblioteques pensades especialment per donar suport a la formació dels alumnes que formen part d'un centre escolar o de formació. Cada un d'aquests equipaments tindrà una missió i oferirà uns serveis d'acord amb les dimensions i importància del centre formatiu.
	Bib. Escola d'Art	
	Escola Conservatori Mestre Montserrat	
	Biblioteques escolars	

Font: Elaboració pròpia

Museus i equipaments patrimonials

Vilanova i la Geltrú disposa d'un **ric patrimoni històric, artístic i arquitectònic**, que abraça des d'un jaciment d'un poblat íber, fins a importants col·leccions del s.XIX i XX. Hi ha un bon nombre de museus, si es té en compte les dimensions i el volum de població de la ciutat. Els elements patrimonials i museus presenten una **gran heterogeneïtat** en relació amb els continguts, dimensions, i titularitat, i alguns d'ells resten actualment inactius. Bona part d'aquests equipaments són de titularitat municipal i estan gestionats per l'**Organisme Autònom Local de Patrimoni Víctor Balaguer (OALPVB)**, que és el màxim òrgan responsable a nivell local en temes de patrimoni.

Entre el conjunt d'elements patrimonials i **museus gestionats per l'OALPVB** destaquen, d'una banda, la **Biblioteca Museu Víctor Balaguer**, fundada l'any 1884 per Víctor Balaguer, polític i escriptor de la Renaixença, essent un dels primers edificis públics construïts a Catalunya per a

complir finalitats museístiques, i que reuneix una important col·lecció pictòrica, escultòrica, etnogràfica i documental. D'altra banda, el **Museu Romàntic Can Papiol** casa-museu que evoca la vida quotidiana d'una família benestant del segle XIX, però que resta tancat des del maig del 2006 i té prevista la seva obertura a finals del 2010.

D'altres elements i centres importants són el **Museu del Ferrocarril** gestionat per la **Fundación de los Ferrocarriles Españoles**, el museu presenta una de les col·leccions de locomotores més importants de tot Europa. D'altres equipaments que cal anomenar són **Terra XIX Centre d'interpretació del Romanticisme** situat a la **Masia d'en Cabanyes** i gestionat pel **Consell Comarcal del Garraf**, el **Museu del Mar** situat al Far de Vilanova i la Geltrú, i el **jaciment arqueològic de Darró** gestionat per la **Diputació de Barcelona**, la **Casa Magrinyà**, i el **Museu de curiositats marineres Roig Tuquès**.

Taula 19. Museus i patrimoni

EQUIPAMENTS		MISSIÓ I LÍNIES D'ACTIVITAT
Municipals	Biblioteca Museu Víctor Balaguer	Conservació i difusió del patrimoni a través de les activitats següents: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Exposició del fons permanent ▪ Exposicions Temporals ▪ Programa pedagògic i escolar ▪ Programació complementària ▪ Gestió del fons i conservació ▪ Publicacions i investigació
	Museu Romàntic Can Papiol	
	Torre Blava Guinovart	
	Altres elements patrimonials	
No Municipals	Museu del Ferrocarril	
	Jaciment Arqueològic de Darró	
	Terra XIX C.I del Romanticisme	
	Altres museus i elements patrimonials	

Font: Elaboració pròpia

Espais d'arts visuals

Es disposa d'un equipament de creació recent anomenat **La Sala**, situat al Casc Antic de la ciutat, en el sí d'un projecte per dinamitzar el barri. La Sala a través **d'exposicions temporals**, tant de creació pròpia com de fora, té per objectiu difondre les arts visuals que abracen la **contemporaneïtat (des de 1950 fins l'actualitat)**. Aquesta missió es desenvolupa a través de l'exposició de l'obra, d'una banda **d'autors consolidats**, i de l'altra **d'emergents**, i **cada temporada i hi ha una exposició dedicada a un artista vilanoví**. També hi ha **tallers** que acullen les **residències** d'artistes visuals emergents.

Les exposicions temporals de La Sala han tingut una bona acollida de públic, si es té en compte el context de l'art contemporani, i les dades d'altres centres d'art de dimensions i projecció similars.

Taula 20. Arts visuals

EQUIPAMENTS	MISSIÓ I LÍNIES D'ACTIVITAT
<p>La Sala</p>	<p>La Sala a través d'exposicions temporals, tant de creació pròpia com de fora, té per objectiu difondre les arts visuals que abracen la contemporaneïtat (des de 1950 fins l'actualitat). Aquesta missió es desenvolupa a través de l'exposició de l'obra, d'una banda d'autors consolidats, i de l'altra d'emergents, i cada temporada i hi ha una exposició dedicada a un artista vilanoví. També hi ha tallers que acullen les residències d'artistes visuals emergents.</p> <p>Espais:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Recepció ▪ Exposició ▪ Coordinació/comunicació ▪ Sala polivalent i tallers ▪ Logística i locals tècnics

Font: Elaboració pròpia

Equipaments escènics i musicals

Aquest és un dels camps en el qual havia existit un **major dèficit** a Vilanova i la Geltrú, motiu pel qual en l'actual legislatura (2007-2011) s'han emprat un seguit d'accions destinades a revertir aquesta situació:

- **Reforma i reobertura del teatre principal**
- **Construcció d'un auditori annex a l'Escola Municipal de Música Mestre Montserrat**
- **Projecte Estudi de Programació d'un Teatre Auditori**
- **Millora i reforma del Centre de Producció i residència d'artistes de circ La Vela**

El **Teatre Principal** ha reobert les seves portes **aquest mes d'octubre del 2009**. El teatre acollirà la **programació estable en arts escèniques** de cada temporada sota la responsabilitat d'un **director artístic**, de moment serà l'**espai d'exhibició musical**, i entre d'altres usos serà el **centre d'assaig** de totes les companyies locals que ho demanin. Cal dir però, que aquesta

reobertura ha anat precedida d'un període d'inactivitat de gairebé quatre anys que ha repercutit negativament en la programació estable i en l'hàbit de consum escènic de la ciutat .

El teatre principal és el que de moment aixopluga bona part de la programació estable en arts escèniques i musicals. Aquesta programació estable consisteix en:

- **Espectacles de teatre professional de qualitat i prestigi**
- **Espectacles de dansa contemporània**
- **Programació de música clàssica, que inclou el cicle Serenates de la Geltrú i el suport a l'Orquestra de Cambra del Garraf**
- **Nous formats en arts escèniques i música**
- **Produccions de companyies nacionals emergents**
- **Produccions d'autoria i companyies i formacions professionals locals**
- **Suport a les produccions d'autoria, companyies i formacions locals semiprofessionals a partir del programa de suport a la creació**
- **Programació familiar**
- **Programació i activitats complementàries**
- **Altres línies complementàries com la Mostra de Teatre Amateur, o l'Escola de l'Espectador.**

El **projecte d'un auditori de 400 localitats** situat al costat de l'**Escola i Conservatori Municipal de Música Mestre Montserrat** que hauria d'acollir la part de la programació estable i dels festivals de música de la ciutat. També donaria servei a la pròpia escola de música i als seus grups instrumentals, i a grups de música residents. Durant l'any 2009 el ple de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú ha aprovat l'adjudicació de les obres del nou auditori, i la previsió és que comenci a funcionar a partir del 2011.

Actualment, Vilanova i la Geltrú té un altre teatre en actiu, el **Círcol Catòlic**, propietat del **Bisbat de Sant Antoni**, i gestionat per l'**entitat Círcol Catòlic**. Aquest equipament presenta unes condicions tècniques menors, una sala amb un aforament reduït i un estat de conservació no gaire bo. Malgrat tot, durant el tancament del Teatre Principal per reformes, el Teatre Círcol Catòlic va incrementar els seus usos i la seva activitat i va esdevenir l'**espai d'assaig habitual per a companyies locals, i va acollir la programació de teatre infantil i familiar** de la mà de l'**Associació Xarxa**, i l'exhibició d'espectacles escènics amateurs o semiprofessionals.

En una altre sentit cal situar la **Vela, Centre Residència per artistes de circ**, que emplaçada al parc de la Masia en Cabanyes **es centra en la creació i la difusió del circ contemporani català, i ofereix una programació estable durant tota la temporada**. Actualment, tot i està activa, està en procés de reforma per tal d'ampliar-la, i és un equipament en el que hi ha implicades de forma conjunta la **Generalitat de Catalunya**, a través de l'Entitat Autònoma de Difusió

Cultural, i la Regidoria de Cultura de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú. Cal remarcar que aquest és un **equipament d'àmbit nacional**, i així està expressat al **Pla Integral del Circ**³⁵.

Taula 21. Futur sistema públic d'equipaments escènics i musicals

EQUIPAMENTS		AFOR	MISSIÓ I LÍNIES D'ACTIVITAT
Titularitat municipal	Teatre Principal	369	Sala de volum únic que pugui acollir una programació professional de petit i mitjà format per a públic general (prioritzant la dansa, el circ i la màgia), una programació estable per a públics familiars , una programació alternativa que prioritzi produccions que presentin noves tendències i propostes experimentals .
	Auditori	400	Sala amb condicions tècniques i acústiques per poder acollir una programació musical estable de petit i mitjà format. Ha de donar serveis agrups de música residents i a l'Escola Conservatori Mestre Montserrat
	La Vela	250	Equipament destinat a la residència per creació i producció per a companyies de circ. Ha d'acollir una programació estable en arts circenses i un programa pedagògic.
Titularitat privada	Foment Vilanoví		Programació complementària escènicomusical de petit format
	Teatre Círcol Catòlic		Acollir la residència per assaig de companyies amateurs i exhibició de programació amateur.

Font: Elaboració pròpia

³⁵ Pla Integral del Circ. Departament de Cultura i mitjans de Comunicació. 2008

Espais d'arts audiovisuals

L'equipament **Neàpolis. Espai de la Tecnologia i les Idees**, equipament de 8000 m2 dissenyat per ésser un **clúster** per a la promoció tecnològica, la investigació, el desenvolupament i la innovació dels continguts digitals per a ús ciutadà. Aquest equipament disposa totes les instal·lacions necessàries per l'edició i la producció audiovisual i està gestionat per una Societat Mercantil Municipal que duu el mateix nom.

Actualment **Neàpolis** acull activitats com el MIC Mostra Independent de curtmetratges. En aquest espai, però també hi tenen lloc d'altres iniciatives emmarcades en el camp de la innovació i les **indústries creatives**, com per exemple **Blanc**, primer festival de disseny gràfic de Catalunya. En les instal·lacions de **Neàpolis. Espai de la Tecnologia i les Idees** hi ha ubicades diverses empreses de telecomunicació, i els canals de ràdio i televisió locals, **Canal Blau**.

Des de l'estiu del 2009 la **Regidoria de Cultura** ha posat en marxa una programació estable de cinema. Aquesta programació es pot portar a terme gràcies a l'acord de cessió entre el propietari d'un cinema comercial en desús i la Regidoria de Cultura. Aquest espai és el Bosc Cinema Municipal i està gestionat per l'empresa municipal Neàpolis. Aquest cinema compta amb quatre sales per l'exhibició. La programació acull pel·lícules catalanes, espanyoles i europees, bel·licoses en V.O, i pel·lícules de caràcter més comercial. Aquesta fórmula en la programació cerca l'equilibri en la qualitat i la rendibilitat del cinema a través de la taquilla.

L'exhibició comercial de cinema està càrrec de l'empresa **Lauren Garraf**, situat afores de la ciutat amb un cinema multisala i zona d'oci.

Taula 22. Equipaments audiovisuals i de nova generació

EQUIPAMENTS	MISSIÓ I LÍNIES D'ACTIVITAT
Neàpolis Espai de la Tecnologia i les Idees	Equipament de 8000 m2 dissenyat per ésser un clúster per a la promoció tecnològica, la investigació, el desenvolupament i la innovació dels continguts digitals per a ús ciutadà. Aquest equipament disposa totes les instal·lacions necessàries per l'edició i la producció audiovisual. Espais: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Oficines ▪ Auditori ▪ Platós ▪ Estudis tecnologia audiovisual
Bosc Cinema Municipal	La programació acull pel·lícules catalanes, espanyoles i europees, pel·lícules en V.O, i pel·lícules de caràcter més comercial. Programació en cinema que cerca l'equilibri en la qualitat i la rendibilitat del cinema a través de la taquilla. Espais: 4 sales d'exhibició
Lauren Garraf	Cinema comercial multisala. Té un àmbit comarcal i capat públic de l'Alt Penedès.

Font: Elaboració pròpia

Altres espais i equipaments

Caldria parlar també de l'existència d' un **espai polivalent** gestionat per la **Regidoria de Joventut, l'Envelat**. Es tracta d'una infraestructura que s'instal·la al costat de la zona esportiva municipal durant els mesos d'hivern. Aquest espai allotja els concerts i actes del **Carnaval**, però sobretot està destinat a l'activitat cultural de les diferents entitats de Vilanova i la Geltrú com concerts, balls, sessions de Dj, etc. Està prevista la construcció d'un **equipament polivalent**, anomenat l'**Espai Jove**, que assumeixi tots els usos que actualment acull l'**Envelat**.

En un altre sentit, cal tenir en compte totes aquelles **entitats que disposen d'un patrimoni immoble propi** i que a en els seus locals desenvolupen una programació cultural i un seguit de propostes i activitats obertes a tota la ciutadania.

I en última instància cal tenir present la important **xarxa de Centre Cívics** que depenen de la Regidoria de Desenvolupament local, Societat de la informació i Promoció de la ciutat, i que tenen una gestió externalitzada. Tanmateix són espais per les entitats i les associacions de veïns i ofereixen una programació i recursos emmarcats a la cultura de proximitat, i en el desenvolupament expressiu de les persones

Taula 23. Altres espais i equipaments

EQUIPAMENTS		MISSIÓ I LÍNIES D'ACTIVITAT
Centre Cívics Municipals	Can Pahissa	Acollir activitats de formació, foment a la creació, divulgació i difusió i cessió d'espais a entitats i col·lectius, ja sigui de forma puntual o continuada.
	CC Tacó	
	CC Collada Sis Camins	
	CC Sant Joan	
	CC de Mar	
	CC la Geltrú	
	CC Molí de Vent	
	Nou centre cívic	
Espais d'entitats	TOC	
	Sant Pau	
Altres	Espai Jove-Envelat	Espai polivalent especialment destinat als joves per a l'organització de festes i concerts a través de les seves entitats, però també és un espai polivalent que ha de donar resposta a diferents activitats del cicle festiu i d'interès ciutadà.

Font: Elaboració pròpia

Segons el **PECCat**³⁶ **les places i carrers** dels pobles i ciutats de Catalunya són, en sentit estricte, aquells espais que acullen més activitat cultural. Vilanova i la Geltrú no n'és una excepció, i sobretot durant la primavera i la temporada d'estiu desenvolupa gran part de la programació cultural a **l'aire lliure i en espais públics**. En aquest sentit, en el marc del projecte urbanístic de **Pirelli Mar**, emplaçat en el terrenys que ocupava la fàbrica antigament, s'ha construït un **amfiteatre** amb la voluntat d'acollir part de la programació que es pugi dur a terme a l'aire lliure.

³⁶ *PECCat. Pla d'equipaments Culturals de Catalunya. 2009-2019.* Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació. Secretaria General. Subdirecció d'Equipaments Culturals. 2009, pàg 21.

4.3 Anàlisi del context global

Com que Vilanova i la Geltrú no és una illa aïllada del món, sinó que està immersa en el conjunt de canvis que afecten a les ciutats del món, fa falta una visió holística de la situació cultural. Aquesta perspectiva global rendeix comptes del paper central de la cultura, i de les transformacions socials que hi estan relacionades.

Tal com s'ha argumentat en diferents ocasions en aquest document, la cultura va fer un llarg camí durant el segle XX per situar-se a inicis del segle XXI en un lloc preminent en el sí de les societats contemporànies.

Aquesta centralitat ve lligada al sorgiment de la classe mitjana als anys 60, i a la seva posterior consolidació al llarg de quatre dècades. Aquest procés ha estat marcat per una sèrie de transformacions socials i econòmiques:

- El **procés d'individualització** en el sí de les societats occidentals ha influït clarament en les formes i patrons de consum, i en el fet que **la cultura hagi esdevingut un producte de consum preuat i essencial**. Els consumidors cerquen l'apropiació de signes i valors inherents en els propis productes culturals que els permetin diferenciar-se i esdevenir singulars.
- **L'augment del nivell mitjà d'educació** gràcies la democratització de l'accés a la universitat ha reforçat la demanda en béns i serveis de caràcter cultural.
- **L'augment de la riquesa, i una major disponibilitat d'ingressos** han permès que les necessitats bàsiques quedessin cobertes. D'aquesta manera els patrons de consum tenen un caràcter marcadament intangible i cultural.
- **L'augment de la disponibilitat de temps lliure** és un factor clau en el desenvolupament de la demanda i el consum cultural en les societats actuals.

Al llarg del segle XX també s'ha desenvolupat un procés en el que la **cultura i la política** s'han vist cada vegada més entrelaçades:

- **La creixent importància de les polítiques culturals com a pilar bàsic de l'estat del benestar** amb relació al paradigma de democratització de la cultura. Aquest fet ha obert l'alta cultura a nous públics, i ha creat línies de suport a la creació artística
- **Les noves dinàmiques polítiques** deixen enrere les velles dicotomies de dreta i esquerra com a formes de mobilització social. Actualment han pres força **moviments identitaris** (de caràcter ètnic, territorial, o de gènere).
- **El sistema polític es transforma**. L'estat-nació com a figura política elemental de la història contemporània perd protagonisme. L'estructura política actual es mou a un nivell multipolar entre allò local i allò global. **Les ciutats i regions s'erigeixen com a**

pols polítics de gran importància per les seves estratègies de desenvolupament en el marc d'un sistema global.

En un altra sentit, cal veure **el procés d'interrelació entre economia i cultura**. Més enllà de les característiques econòmiques que se li reconeixen a la cultura, cal veure quina influència ha rebut l'esfera econòmica per part del fet cultural:

- La **creixent estatització del cicle d'activitat econòmica**, des de la producció (cada cop més basada en el disseny), la comercialització (a través de la publicitat) i el propi consum. Aquest fet es deu a que els productes han assumit les característiques pròpies dels productes culturals. **Els productes transmeten idees i valors, gustos i coneixements** que estimulen les facultats intel·lectuals i emocionals dels individus i, per tant, tenen un important paper social.
- **Nou paradigma de gestió del treball** basat en les característiques de **l'organització artística** (la gestió de projectes, la flexibilitat, la creativitat, la implicació i la identificació amb l'activitat)..

D'altra banda, les grans ciutats i les regions metropolitanes són el millor exemple d'aquesta centralitat de la cultura:

- **Grans transformacions urbanístiques i regeneracions de zones degradades venen de la mà de projectes culturals** (grans equipaments, recuperació del patrimoni, clústers culturals, districtes culturals, etc).
- **El turisme cultural** com un dels pilars fonamentals de les economies locals contemporànies
- **La producció cultural es constitueix com un motor central de les economies locals.**

Per tots els motius que s'han argumentat, **Rodríguez Morató** apunta cap a una **desdiferenciació entre l'esfera política, l'econòmica i la cultura**. Aquest autor diu que justament és aquesta desdiferenciació una característica elemental de les societats actuals. Així les arts i la cultura, l'economia i la política es mesclen de tal manera que no es pot parlar de lògiques diferenciades:

El nou ordre cultural dóna lloc al sorgiment d'un espai de connexions i relacions transdisciplinàries cada cop més dens i decisiu. Aquest espai propicia la consolidació del marc local Metropolità com àmbit característic de la dinàmica cultural contemporània, i fa que aquests enclavaments metropolitanos, seguint la lògica dels districtes industrials, tendeixin a concentrar de forma creixent l'activitat cultural, ja que aprofiten els avantatges competitiu d'operar com grans matrius de processos culturals múltiples.

A tot això cal afegir els nous processos de canvi social i culturals en que està immersa la societat actual. Aquest canvis venen marcats per la proliferació de l'ús de les noves tecnologies. El camp dels continguts culturals s'ha tornat més complex per la **hibridació de**

suports i de llenguatges, la multiplicitat de modalitats de treball, i creació, les formes d'ús i de consum, i el tipus d'actors i capitals que integren mercats i sistemes:

- **Internet ha modificat profundament les formes de distribució i de consum** dels productes culturals. Aquesta transformació ha afectat en primera instància al model d'indústria cultural, però ha de tenir efectes en els àmbits productius i de consum culturals locals.
- Amb relació amb el punt anterior, sembla clar que es tendeix cada cop més a pagar per productes que ofereixen **experiències extraordinàries** o que posseeixen quelcom d'insòlit, mentre que els continguts i serveis als quals es pot accedir des de casa tendeixen a la **gratuitat**.
- Les noves tecnologies i Internet permeten que els **públics culturals** es converteixin en **agents actius dels processos de creació, producció i avaluació dels productes**. D'aquesta manera, s'obre la possibilitat de **feedback**, entre els públics i els creadors, entre els consumidors i els productors, i entre els ciutadans i els polítics. Aquest fet ha de facilitar la participació de la ciutadania en el sistema cultural.

Per últim, es voldria apuntar la tendència de les administracions, departaments de cultura, i agències culturals, a la modernització de les seves polítiques i sistemes d'organització. S'incorporen criteris d'eficiència en les polítiques culturals i en la seva pròpia gestió. Per exemple, en el context de crisi actual, s'està forçant el canvi de paradigma de la subsidiarietat de la cultura. En aquest sentit, es procura que la subvenció sigui un incentiu i no un dret, amb la intenció que els agents culturals adoptin actituds proactives i cerquin la màxima eficiència possible en les activitats.

4.4 Consulta als agents culturals i socials

Per tal de poder completar l'anàlisi tècnic realitzat, l'actual projecte ha realitzat una **consulta** a una sèrie de persones vinculades al món cultural de Vilanova i la Geltrú.

En total **11 persones** han contestat un **qüestionari** en base al seu coneixement específic d'un àmbit de la cultura a Vilanova i la Geltrú. L'afinitat personal també ha influït a l'hora de determinar la selecció per a la consulta. La relació de persones per àmbit és la següent:

	<u>Trajectòria</u>	<u>Visió/Àmbit</u>
Isabel Pla	Regidora de cultura – Directora de l'Escola i Conservatori Municipal de Música – Música – Activista cultural	Visió política
Marga Carbonell	Tècnica de cultura - Directora de la Biblioteca Cardona Torrandell	Biblioteques
Oriol Puig	Tècnic del Teatre Principal – Professor Institut del Teatre(Terrassa) – Activista cultural	A. Escèniques
Mònica Planas	Directora de l'Escola de Música Freqüències – Música – Activista cultural	Música
Jordi Capdet	Propietari i galerista Galeria Ismes – Activista cultural	Arts Visuals
Anna Quelon	Presidenta de l'Associació de Balls Populars – Activista cultural	Festa
Quim Vicente	Patró de l'Organisme Autònom de Patrimoni Víctor Balaguer – Institut de Cultura de Barcelona	Patrimoni
Rosana Lluch	Llibretera propietària Llibreria Llorens – Activista cultural	Comerç-lectura
Fina Uceda	Hotelera – Hostal Can Gatell – Acull artistes del Festival Trapezi	Turisme
Pere Agramunt	Direcció Festival Faraday – Músic – Activista cultural	Festivals

Aquesta consulta s'ha dut a terme a través d'un qüestionari amb **quatre preguntes obertes**:

- **Situació actual de la cultura a Vilanova i la Geltrú**
- **Situació actual d'un àmbit específic de la cultura a Vilanova i la Geltrú** (segons persona consultada)
- **Reptes de la cultura a Vilanova i la Geltrú**
- **Reptes d'un àmbit específic de la cultura a Vilanova i la Geltrú** (segons persona consultada)

El qüestionari a través d'aquestes quatre preguntes persegueix els següents **objectius**:

- **Incorporar diferents percepcions sobre la situació cultural a Vilanova i la Geltrú**

- **Incorporar coneixements específics sobre àmbit concrets** de la cultura a Vilanova i la Geltrú
- **Incorporar visions sobre quins són els reptes de la cultura** a Vilanova i la Geltrú i dels diferents àmbits e la cultura en concret.

4.4.1 La percepció i la visió política i institucional

En primera instància, ha semblat prou interessant traslladar integrament el qüestionari de l'actual **Regidora de Cultura**, Isabel Pla, per **diversos motius**:

- **Representa la visió institucional i política sobre allò que s'ha fet i allò que cal fer**
- **En el fons les respostes de la regidora transcendeixen una voluntat política vers la planificació estratègica en polítiques culturals**

Cal emmarcar l'actual mandat com un període en el que l'àrea de cultura s'havia proposat encapçalar **una sèrie de canvis i millores** respecte certs **dèficits culturals que s'arrossegaven de feia anys**. La regidora valora de la següent manera la **situació actual**:

(...) Vinc fent un exercici de reflexió sobre la situació de partida, ara fa 3 anys, els antecedents que l'havien provocada, els objectius factibles que podíem proposar-nos, els elements que estan en joc, les eines i els recursos dels que disposem, etc... (...)Dit això, apuntaria que ara la situació és positiva en els següents aspectes:

- *S'està començant a veure la feina feta pel disseny coherent d'un pla d'equipaments*
- *Estan funcionant programacions estables en les arts escèniques i visuals*
- *Tenim un Cicle festiu (tres tombs, carnaval, festa major) de referència a nivell nacional*
- *La Xarxa de biblioteques públiques té un nivell d'implantació social notable*
- *L'ens autònom que gestiona el patrimoni local està renovat i en marxa per tal d'aconseguir un discurs de planificació important*
- *Disposem d'una xarxa local d'entitats amb una capacitat d'iniciativa contrastada*

D'aquesta manera **es valoren positivament les tasques que la Regidoria de Cultura** ha dut a terme respecte els objectius que s'havia marcat en un inici, però també **s'apunten certs aspectes a millorar:**

A millorar:

- (...) millora en termes de polítiques de proximitat i de comunicació respecte dels productes culturals
- En termes pressupostaris, caldrà millorar les aportacions en alguns equipaments de referència
- Cal millorar la coordinació amb la resta de departaments de l'Àrea de Cohesió Social i Identitat

És interessant veure com la regidora planteja un **sèrie de reptes de futur per la ciutat** que situen la **cultura i la governança** (en clau de participació i esperit crític) en un primer pla:

- Recuperar l'esperit participatiu, compromès i crític del ciutadà
- Actuar en termes culturals amb la capitalitat que pertoca a Vilanova i la Geltrú
- Fer que la cultura desenvolupi el seu paper en reptes de futur com la immigració, la cohesió social, les noves tecnologies, etc.
- Procurar que la Cultura actuï com a motor de la societat i del desenvolupament econòmic

Per últim, és rellevant fer notar quins són els **reptes de l'acció de govern en matèria cultural:**

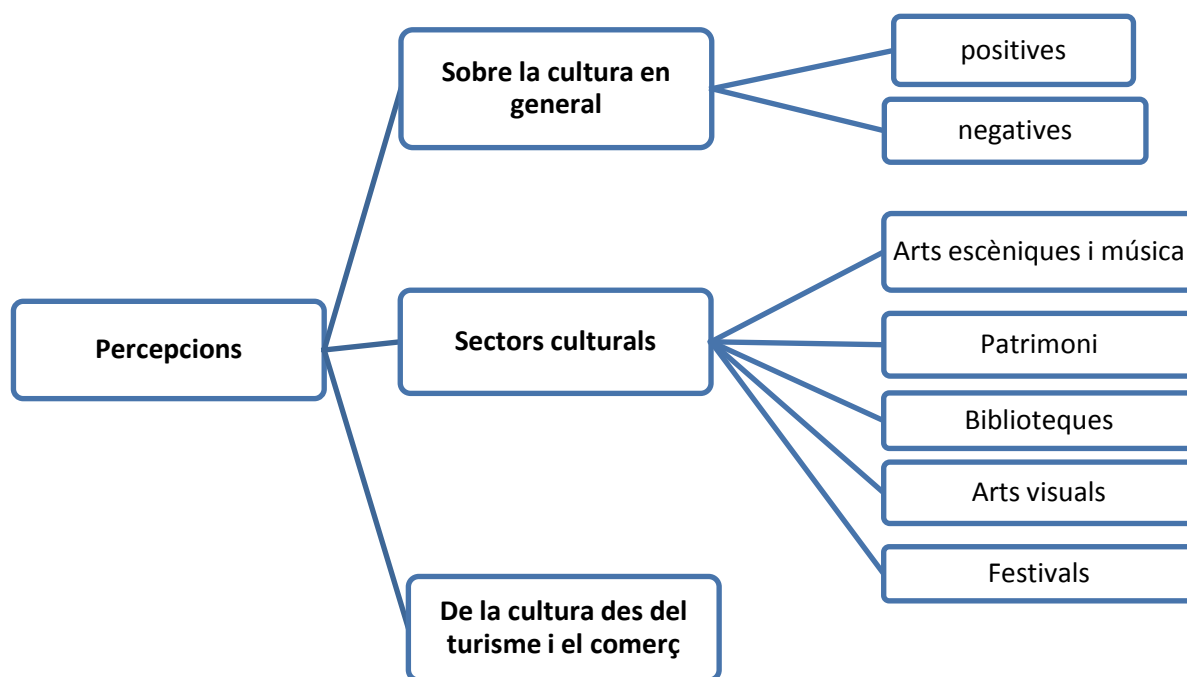
- Completar el mapa d'equipaments i posar els programes estables que comporten en marxa
- Combinar equilibradament els elements de la programació cultural de qualitat i l'aportació de les entitats i d'altres agents creatius de la ciutat en la dinàmica cultural
- Fer de la política cultural una nova font d'identitat al municipi
- Fer arribar el gruix de les programacions amb més eficàcia al conjunt de la ciutat i als públics interessats en cadascun dels temes
- Posar el patrimoni en l'eix central de la política cultural
- Plantejar estratègies conjuntes entre Cultura i Promoció de la Ciutat especialment en termes de turisme i patrimoni, festes locals, grans esdeveniments i festivals
- Optimitzar dels recursos per a la consecució dels objectius apuntats en les polítiques culturals

4.4.2 Percepció social de la cultura a Vilanova i la Geltrú

Aquesta consulta ha permès, d'una banda, **incorporar el coneixement específic** que tenen les persones consultades sobre algun àmbit en concret de la cultura a Vilanova i la Geltrú. D'altra banda, aquesta consulta ha permès fer-se una idea **de la percepció social** vers la cultura a Vilanova i la Geltrú³⁷.

Aquí s'han recollit de forma sintètica les opinions de les persones consultades i s'han ordenat de la següent manera³⁸:

Il·lustració 24. Percepcions sobre la cultura

³⁷ Cal tenir en compte que aquesta consulta dirigida a persones vinculades al món cultural i que per tant la seva visió és sensible al tema de la cultura. Faltaria aportar una percepció més neutre respecte el fet cultural.

³⁸ A l'annex es poden consultar amb detall cada un dels qüestionaris

Percepcions positives de la cultura en general a Vilanova i la Geltrú

- **Certa millora respecte un passat recent**

*(...) la situació actual és força adequada: pel que fa a les infraestructures i la gestió d'aquestes la milloria respecte a temps passats és notable sobretot a nivell institucional. **Jordi Capdet***

*Crec que des de fa un any, més o menys, el panorama cultural està canviant. Amb un cinema i un teatre, encara que petit, al bell mig del poble ens anem refent d'unes mancances que feien avergonyir. **Rosana Lluch***

- **Grans actius culturals**

*(...) Tinc, però, percepcions que em fan pensar en una ciutat culturalment activa,(...) capaç d'assumir i consumir programació teatral "estable", impulsora d'un festival de música popular internacional que ja fa uns anys que perdura, seu de festes i tradicions populars de referència més enllà del propi municipi, que compta amb la Biblioteca Museu Victor Balaguer, secció del Museu Nacional d'Art de Catalunya, el Museu del Ferrocarril i altres centres museístics(...). **Quim Vicente***

*(...) Vilanova ha estat des de sempre una ciutat viva i socialment activa, (...) **Oriol Puig***

*(...)moltes ganes de fer coses, un sentit marcat de lliure arbitri i molts referents culturals de qualitat(Actors, cantants, periodistes... **Mònica Planas***

- **Vitalitat associativa i importància del cicle festiu**

*(...) Les entitats que preparen acuradament les festes populars i les festes majors, molt arrelades de generació en generació. **Fina Uceda***

*(...)la participació de la ciutadania en la cultura local (..) és elevada quan és gestionada per la mateixa ciutadania (festivals, música, carnaval...), sigui a través d'entitats o individualment. **Jordi Capdet***

*(...)La recuperació del folklore i les tradicions més carnavaleres per part de la societat vilanovina de l'època feien denotar una inquietud del poble difícilment localitzable en altres ciutats del país. **Oriol Puig***

*(...)en la nostra ciutat existeix un gran teixit associatiu que fa que aquests tipus d'actes es produeixin amb molta facilitat, existeixen grups molt diversos tant en edat com de pensament i això fa que hi pugui haver varietat d'actes. **Anna Quelon***

Percepcions negatives de a cultura a Vilanova i la Geltrú

- **Cert defalliment de la vitalitat cultural**

[sobre les entitats i la seva vitalitat].(...) *manca de motivació política i de força i pressió social. (...) Sigui perquè l'administració local no hi fa prou (...) o perquè l'associacionisme vilanoví (...) passa per hores baixes, Vilanova pateix una crisi cultural a petita escala* **Oriol Puig**

(...) *la cultura imperant és la cultura de la subvenció institucional per a la realització de tot tipus d'activitats culturals. i la cultura del mecenatge, en la seva expressió més medieval de submissió al poder imperant, o cultura del "piloteig". (...) Mònica Planas*

De la conversa amb alguns dels consultats, i a partir de la pròpia observació i experiència personal, es pot dir que existeix un cert **conflicte d'interessos entre el respecte al dret al descans, i la necessitat que les activitats culturals.**

- **Manca d'hàbits i consum culturals generalitzats**

La resposta de la ciutadania, en general, és passiva davant l'oferta cultural, tant si prové de l'administració com si l'ofereixen altres agents de la ciutat: entitats, associacions, etc. El públic que va als actes que s'organitzen és sempre el mateix..(...) La manca d'equipaments i infraestructures durant tant de temps, ha condicionat l'hàbit del consum cultural (...) Marga Carbonell

(...) *la resposta de la ciutadania no sempre és l'esperada, (...) organitzar una exposició no sempre és garantia de que sigui visitada, fins i tot essent d'artistes interessants i de renom si aquests no són vilanovins. La mancança possiblement estigui relacionada en el desinterès, més que en la difusió dels actes. (...) Jordi Capdet*

En definitiva crec que malgrat totes les activitats que es fan (quasi sempre dirigides a un públic adult) la participació és molt baixa i ningú sembla voler saber-ne res. Rosana Lluch

- **Mala comunicació - descoordinació**

(...) *poca organització i transversalitat en la realització dels actes, ja que es solapen, es doblen en molts casos, tant greu és com que les mateixes regidories de l'ajuntament funcionen separades i organitzen actes que es solapen en data i hora, i evidentment, les privades no tenen accés a saber què s'està organitzant a la ciutat. Anna Quelon*

(...) *L'oferta cultural és dispersa; s'acumula tota de divendres a diumenge. No hi ha coordinació entre els diversos agents que ofereixen productes semblants en els mateixos moments del calendari. L'oferta cultural no arriba al tota la ciutadania; fallen els canals de comunicació? (...) Marga Carbonell*

(...) *Al ciutadà li costa assabentar-se de les activitats perquè no hi ha cap element aglutinador. Cada entitat te la seva pròpia base de dades, l'ajuntament també te la seva però el ciutadà s'ha d'anar apuntant a cada base de dades per tenir informació del que passa a nivell cultural a la ciutat. Rosana Lluch*

Percepcions respecte arts escèniques i música

- **Mancances infraestructurals**

*(...) Amb la reobertura del vell Teatre Principal, Vilanova recuperà un espai necessari en el si de la cultura vilanovina. Aquesta recuperació (...) però encara deix entreveure algunes mancances evidents a nivell d'infraestructura. Sigui per espai, per personal o per calendari de treball, el teatre no pot donar un percentatge de servei cultural no massa elevat pel volum d'un "poble" de quasi 70.000 habitants.. **Oriol Puig***

*(...) La ciutat ha estat un erm al llarg de les darreres dues dècades pel que fa a equipaments municipals que permetessin desenvolupar-hi activitats musicals com concerts de rock i d'altres músiques modernes i contemporànies. (...) **Pere Agramunt***

*(...) falten sales de concerts ,no estem parlant de l'auditori que volen fer, que també falta: falten sales de concerts, llocs on els nostres grups, que fan gires internacionals, per cert, puguin tocar i on els grups novells també. .. **Mònica Planas***

- **Efervescència creativa musical**

*(...) L'activitat creativa pel que fa als músics de la ciutat sembla que haver fet el camí invers a les facilitats posades per l'administració. En la darrera dècada, anys marcats per la manca d'espais per assajar i/o actuar, han eclosionat un bon nombre de grups musicals (en molts dels casos amb repercussió nacional, estatal i fins i tot internacional) **Pere Agramunt***

*Hi ha força moviment amateur emigrat forçós a Barcelona, però això està canviant.(...)El suport a la creació és a nivell de sensibilitat civil cada cop més forta, però la cultura de la subvenció fa que no es generi un moviment civil materialitzable econòmicament, espero que canviï... **Mònica Planas***

Percepcions respecte el patrimoni

- **Patrimoni ric i divers, però poc homogeni. Necessitat de planificació**

*El Patrimoni a Vilanova i la Geltrú ocupa una parcel·la molt important de l'oferta cultura de la ciutat. Amb tot conforma un conjunt poc homogeni tant pel que fa al grau de consolidació dels diferents projectes i a la qualitat i interès de les col·leccions conservades (...) **Quim Vicente***

*Cal en aquest panorama una planificació integral de política cultural en matèria de patrimoni. Establir els eixos marc de desenvolupament dels continguts que identifiquen amb el municipi, establir prioritats, aplicar criteris de sostenibilitat i adequació a la realitat demogràfica, econòmica i patrimonials del municipi, i plantejar noves estructures de captació de recursos econòmics **Quim Vicente***

Percepcions respecte les arts visuals

- **La Sala equipament clau**

*Pell que fa a espais com la Sala tot i que de moment l'oferta ha estat de qualitat, cal veure en un futur si es podrà mantenir la relació entre localisme i qualitat. També aquest espai hauria de permetre veure obres d'artistes de referència a nivell nacional que d'altra banda no arribarien a la ciutat. **Jordi Capdet***

Percepcions respecte biblioteques

- **Les biblioteques, equipaments amb un gran potencial**

*Són els equipaments culturals de proximitat amb el grau més alt de satisfacció de la ciutadania (...) Són els únics equipaments que ofereixen serveis i activitats totalment gratuïts a tot tipus de públic i franges d'edat (...) L'administració no és conscient del potencial cultural i educatiu de les biblioteques. **Marga Carbonell***

Percepcions respecte els festivals

- **Festivals especialitzats de referència, incorporació de nous models de gestió cultural, impactes beneficiosos a la ciutat**

Projectes ambiciosos i especialitzats, més enllà dels joves que tiren endavant els típics concerts de Festa Major gratuïts, el comú denominador en la majoria de poblacions mitjanes de Catalunya.

*[Parlant del Faraday](...) setmanes abans de la celebració del festival ja no queden habitacions a cap hotel i hostel de la ciutat. **Pere Agramunt***

Percepcions respecte el turisme i el comerç

- **Vilanova i la Geltrú una ciutat atractiva**

*Molts clients repeteixen la seva visita a la nostre ciutat per que troben que sempre estem en festes, (...) La festa dels tres tombs, que per nosaltres provoca una atracció relativa, porta un volum considerable de visitants que queden admirats per el gran volum de carruatges que s' exposen. (...)El Carnaval reconegut arreu i la Comparsa que enlluerna als espectadors (...)A partir de la primavera el Festival del Trapezi, seguit del Fimpt i la Festa Major, (...)Un Festival Faraday, creat per una entitat privada de gent molt jove i reconegut arreu amb un gran èxit i satisfacció per la gent que acudeix a gaudir-lo. **Fina Uceda***

4.4.3 Recull de visions

A partir de l'anàlisi de la situació cada una de les persones consultades aporta la seva **visió respecte quins són els reptes, els objectius, o les prioritats en matèria de cultura.**

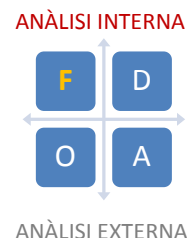
A continuació es fa un recull sintètic d'aquests reptes generals a partir de les respostes donades en les dues darreres preguntes del qüestionari. En l'annex es poden consultar cada un dels qüestionaris i es pot accedir a les diferents qüestions amb més detall.

Visions generals

- **Major planificació cultural**
- **Majors incentius a la iniciativa privada** (tercer sector i empreses)- no tant per via de la subvenció sinó posant facilitats al desenvolupament dels seus projectes
- **Millor comunicació de l'oferta cultural**
- **Fidelització i captació de nous públics culturals**
- **Major cohesió social respecte el fet cultural**
- **Projecció a l'exterior**
- **Major participació** i pes de tots els agents culturals en les polítiques culturals locals

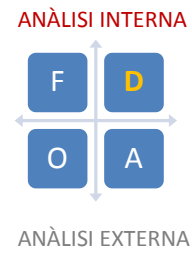
4.5 Anàlisi DAFO

4.5.1 DAFO territorial

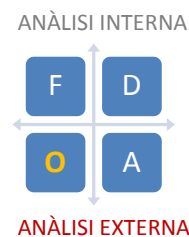
Fortaleses:

- Ciutat abocada al **mar**, **sense grans obstacles físics** que en dificultin el trànsit intern, i amb **indrets de gran valor natural**, i un clima mediterrani.
- **Equidistància entre Barcelona i Tarragona** formant part de les dinàmiques pròpies de la **segona corona metropolitana**.
- **Alta connectivitat pel corredor litoral** - Autopista C-32, línia de rodalies i regionals
- **Estructura urbanística compacte amb àmplies zones pels vianants**
- **Vilanova i la Geltrú espai d'acollida. Creixement de població moderat però continuat.**
- **Port comercial i nàutic entre els més importants de Catalunya.**
- Forta presència del **sector serveis i referent comercial** a nivell comarcal i regional
- **Presència universitària amb l'UPC** i organització d' esdeveniments de tot tipus (fires, jornades, cursos, i conferències) vinculats a la **innovació i a la creativitat.**
- **Atractiu turístic notable** i nombrosa presència d'establiments de restauració de qualitat vinculats als productes locals.

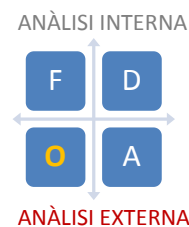
Debilitats:

- **Altes taxes d'atur al voltant del 19% de la població activa**
- **Pèrdua de força de la indústria (tan sols el 8,6% del sectors productius) i excessiva especialització en serveis residencials**
- **Defalliment de la universitat UPC**
- **Manca d'una infraestructura hotelera més àmplia**
- Un nombre important de persones han de marxar a **treballar fora de la ciutat**.
- Percentatge important de la població amb **estudis de perfil elemental-baix**
- **Principals municipis del Garraf** no han creat dinàmiques interiors a la comarca, i en certs aspectes a **Vilanova i la Geltrú li costa exercir la capitalitat**

Oportunitats:

- **Reconeixement d'una realitat territorial més àmplia com és el Penedès.** Eix format per **Vilafranca del Penedès, Vilanova i la Geltrú, i el Vendrell**
- Conformació de **l'Eix Diagonal** a partir de les futures infraestructures que han de millorar la connectivitat (**C-15 i tren orbital**)
- **Augment de la capitalitat - Escenaris de població creixent** de 70.000 habitants al voltant del 2015.
- **Procés de transformació de la indústria productiva** vers les **TIC** i l'economia del coneixement – **Neàpolis** i l'aposta per les telecomunicacions

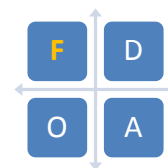

Amenaces:

- **L'augment de població i la conurbació amb les Roquetes** no estigui acompanyada d'una **àmplia dotació de serveis.**
- **Excés de creixement urbanístic** amb una **pèrdua de la sostenibilitat**, i una notable dependència del sector immobiliari i de la construcció
- **Escassa creació de llocs de treball**, fuga de talent vers d'altres territoris més productius
- **Pèrdua de lideratge enfront ciutats pròximes** com Vilafranca del Penedès o Sitges

4.5.2 DAFO cultural

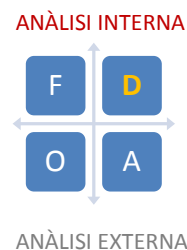
ANÀLISI INTERNA

ANÀLISI EXTERNA

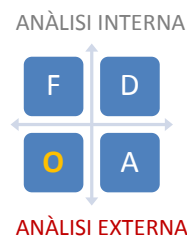
Fortaleses:

- **Gran tradició artística** reconeguts artistes, actors, escriptors, i músics.
- **Patrimoni cultural ric i variat**, amb elements singulars i d'especial interès en l'àmbit nacional (**Biblioteca Museu Víctor Balaguer i el Museu del Ferrocarril**)
- **Cicle festiu de gran tradició i d'enorme vitalitat**. El **Carnaval** és reconegut arreu per la seva singularitat, i està reconegut com a **patrimoni festiu d'interès nacional**.
- **Diversitat cultural**, diversitat d'estils de vida i de visons del món.
- **Llarga tradició associativa amb una notable vitalitat**. Les entitats complementen l'oferta cultural pública amb les seves activitats.
- **El cicle festiu està organitzat des de les entitats** amb el suport de la regidoria.
- **Festivals amb prestigi nacional i internacional** tenen impacte en el sector turístic local – Trapezi, FIMPT, Faraday, i Nowa Reggae (els dos darrers organitzats des d'entitats locals)
- **Aposta pel Circ Contemporani** a través d'un dels únics centres de residència i producció de Catalunya i l'Estat espanyol, **La Vela**
- **La Sala com un centre d'arts visuals** únic en l'àmbit territorial d'influència immediata.
- Iniciatives enfocades en l'àmbit de les **indústries creatives** vehiculades a través **l'equipament Neàpolis i l'EMAID** (audiovisual, telecomunicacions disseny i vídeo jocs).
- **Gran fortalesa i activitat dels agents culturals públics** com són la Regidoria de Cultura i l'O.A. de Patrimoni Víctor Balaguer
- **Planificació Local dels Equipaments Culturals**, amb una mapa previsual d'equipaments pel període 2010-2020.
- **Important xarxa de Biblioteques**, i **elevat grau d'activitat i presència de públic** en les dues biblioteques municipals, com equipaments culturals de proximitat i de foment de lectura.
- **Important xarxa de centre cívics** com a referent cultural de proximitat
- **Importants agents de formació artística**: Escola Conservatori Municipal de Música, i Escola Municipals d'Art i de Disseny (EMAID) en l'àmbit públic., i dues escoles de música en l'àmbit privat

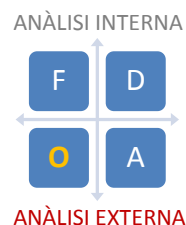
Debilitats:

- **Rigidesa de l'estructura administrativa cultural local.** Poca capacitat d'adaptació i model de gestió basat en el corporativisme.
- **Poca transversalitat de la cultura** vers altres àrees com promoció econòmica, serveis socials,...
- **Comunicació poc efectiva** de les iniciatives i l'oferta cultural públiques. Poc aprofitament dels nous instruments com les xarxes socials
- **Poca participació dels agents culturals, socials, i econòmics locals en la planificació cultural**
- **Manca d'un espai escènic i musical** amb condicions tècniques i d'aforament per poder oferir espectacles escènics i musicals de **gran format**.
- **Manca d'un discurs patrimonial** que aglutini els museus i els diferents elements de la ciutat
- **Retraïment d' iniciatives privades i projectes en l'àmbit de petits locals amb música i espectacles en viu**, o sales de concert al centre de la ciutat a causa d'una normativa local massa restrictiva
- **Falta de consolidació de la programació estable en arts escèniques i música.**
- **Falta de consolidació del projecte de la Vela**
- **Falta d'atracció de públic de fora de la ciutat.**
- **No es compte amb entitats financeres o grans empreses arrelades** en el municipi que hagin aportat recursos complementaris als de l'administració.
- **Percepció social d'estancament i ofegament de la vitalitat associativa** i l'activisme cultural en diferents àmbits
- **Dispersió i fuga de nous talents creatius** per la manca d'espais i de suport a la creació
- **El conflicte d'interessos entre el respecte al dret al descans, i la necessitat que les activitats culturals**

Oportunitats:

- **La recuperació del Teatre Principal i del Cinema Bosc Municipal** durant la temporada 2009/2010 ha de permetre una consolidació d'una programació estable en arts escèniques, música i cinema
- **Construcció d'un Auditori annex a l'escola de música,**
- **Projecció d'un teatre auditori de 700 localitats**
- **Noves tecnologies** – cinema 3d
- Tendència a pagar per productes que ofereixen **experiències extraordinàries**, mentre que els continguts i serveis als quals es pot accedir des de casa tendeixen a la **gratuïtat**.
- **Percepció exterior positiva de Vilanova i la Geltrú com una ciutat dinàmica i activa** en termes culturals.

Amenaces:

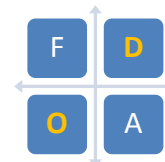
- **Competència per la capitalitat cultural** a nivell territorial enfront Sitges o Vilafranca del Penedès
- **Proximitat de Barcelona** per l'oferta de programació en arts escèniques i música, manca d'hàbit de consum cultural a la pròpia ciutat.
- **Retallades pressupostàries fruit de la crisi econòmica i el dèficit fiscal** en el sí de les administracions públiques.
- El que s'anomenen **activitats d'oci** (pràctiques esportives, esdeveniments de tot tipus, parcs temàtics, etc) com a **principal competidor de l'oferta cultural**
- **Barreres al consum de caràcter socioeconòmic i cultural. Risc d'exclusió i autoexclusió** per part de diferents grups socials

4.6 Anàlisi CAME

4.6.1 CAME territorial

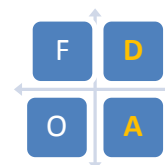
Estratègies de reorientació – Corregir debilitats / Aprofitar oportunitats

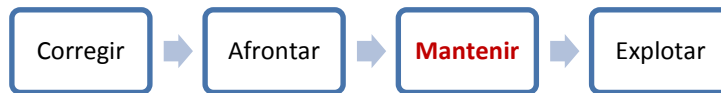
- **Incentivar l'activitat productiva vers la nova economia** per la generació de llocs de treball i una millor competitivitat
- **Potenciar la universitat i la formació continuada** de les persones.
- **Construcció i millora d'infraestructures per la connectivitat i el turisme**

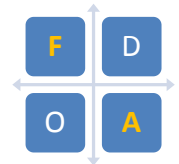
Estratègies de supervivència – Reduir les debilitats/Eludir les amenaces

- **Equilibrar recursos i població per tendir a la sostenibilitat**
- **Creació de dinàmiques i sinergies amb el territori immediat, i proper**
- **Consolidar la ciutat real més enllà dels límits administratius**

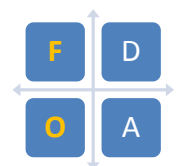
Estratègies defensives – Potenciar Fortaleses/Evitar les amenaces

- **Mesures de pacificació del trànsit, millores en l'espai públic i afavorir la cohesió urbanística de la ciutat**
- **Mesures per mantenir la cohesió social de la ciutat**
- **Consolidar les activitats i esdeveniments centrats en la creativitat i la innovació**
- **Consolidar la ciutat com referent comercial i del sector de la restauració** en el territori immediat
- **Mesures per afavorir una millor connectivitat** (afavorir una rebaixa de peatges, millora infraestructura de rodalies, i més freqüència de trens fins a Tarragona)
- **Desenvolupar completament el pla especial del port**, que inclou ampliacions de molls i remodelacions de sectors.

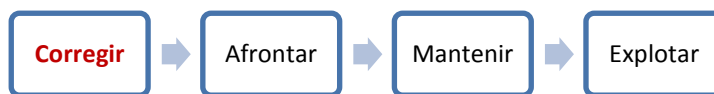

Estratègies ofensives – Utilitzar les Fortaleses/Aprofitar les Oportunitats

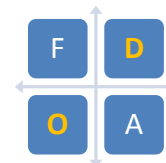

- **Procés de lideratge al territori immediat i expansió vers l'interior**
- **Transformació de l'activitat productiva vers la nova economia del coneixement**
- **Desenvolupament del turisme de qualitat i sostenible**

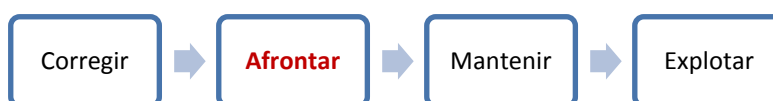
4.6.2 CAME cultural

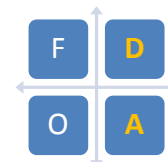
Estratègies de reorientació – Corregir Debilitats / Aprofitar Oportunitats

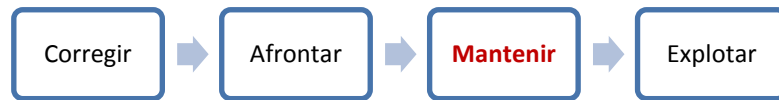
- **Planificació estratègica participativa en cultura**
- **Millorar l'eficiència i la transversalitat en l'administració cultural a través de models gerencials**
- **Mesures per afavorir la iniciativa privada, les col·laboracions entre públic i privat, i el patrocini, en l'àmbit de a cultura**

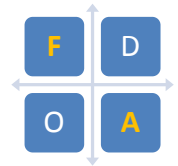
Estratègies de supervivència – Reduir les Debilitats/Eludir les Amenaces

- **Cercar noves vies de finançament de la cultura** – viabilitat dels projectes, patrocinis i mecenatges, etc
- **L'acció cultural pública ha d'incrementar esforços en l'oferta d'una programació estable en arts escèniques i música**
- **Millora de la comunicació i el marketing culturals**
- **Establir vincles de cooperació amb d'altres agents culturals d'àmbit territorial**

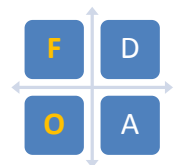
Estratègies defensives – Potenciar Fortaleses/Evitar les Amenaces

- **Desenvolupar completament el Pla Local d'Equipaments Culturals**
- **Incentivar la vitalitat i la cooperació de les entitats vilanovines**
- **Potenciar participació i consum cultural** – estratègies de fidelització, i captació de públics

Estratègies ofensives – Utilitzar les Fortaleses/Aprofitar les Oportunitats

- **Projecció exterior**
- **Iniciatives en l'àmbit de l'audiovisual i les indústries creatives**
- **Equipaments i oferta cultural d'àmbit territorial (Garraf-Penedès)**

5 Síntesi

5.1 Descripció de la situació actual. Plantejament d'hipòtesis.

El **creixement urbanístic i de població** de Vilanova els darrers anys està estretament vinculat a una **alta qualitat de vida**, i en el fet de ser un **enclavament estratègic en el corredor litoral** que va de Barcelona fins a Tarragona. Una **ciutat mitjana ben connectada amb Barcelona**, situada a línia de **mar**, amb **grans espais per als vianants i de fàcil circulació interna**, són factors que fan de Vilanova i la Geltrú una ciutat atractiva i agradable tant per viure-hi com per fer-hi estades de curta durada.

Encara que a vegades es vegi com un inconvenient, la **proximitat amb Barcelona** pot ser un actiu important. Aquesta proximitat **permet establir vincles amb agents especialitzats** que operen a la gran ciutat o en la seva àrea metropolitana. D'aquesta manera es produeix un intercanvi que evita l'endogàmia i l'aïllament.

La indústria ha anat perdent pes els darrers anys. Hi ha **desequilibris importants entre l'activitat productiva i la residencial**. És a dir, que la ciutat ofereix poques oportunitats laborals en termes de població que hi resideix. Sovint aquests desequilibris tenen **impactes negatius en la mobilitat i en la provisió de serveis** a les persones. Bona part de les oportunitats laborals s'han de buscar fora de la ciutat i, en canvi, la provisió de serveis no s'adequa a la població que hi resideix.

D'aquesta manera existeix una **manca de competitivitat de l'economia local**. El **sector serveis i la construcció** són activitats relacionades amb les activitats residencials, i són les que més estan patint els efectes de la **crisi**, i que té com a conseqüència les altes taxes d'atur. A aquest procés cal sumar el conseqüent **defalliment de l'Escola Politècnica de la UPC**, i la configuració d'un mercat laboral local que ha tendit vers una **demanda de mà d'obra poc qualificada**.

Tanmateix hi ha indicis que apunten cap a una voluntat de canvi de tendència. El Port de Vilanova com un dels **ports pesquers i comercials més importants de Catalunya, Neàpolis** i algunes iniciatives emmarcades en el foment de les telecomunicacions i la nova economia, configuren una sèrie de *brots verds* que exemplifiquen algunes bones pràctiques per la transformació de l'activitat productiva.

El **Garraf** és una comarca petita amb **dinàmiques territorials disperses**. A diferència d'altres capitals de comarca Vilanova no té un efecte aglutinador, com seria el cas de Vilafranca del Penedès. A més, malgrat que Vilanova i la Geltrú forma part del context i de les dinàmiques metropolitanes, no ha sabut trobar fluxos o ponts de comunicació i intercanvi estables amb el seu entorn més immediat o proper.

La festa i l'acció cultural al carrer són alguns dels principals actius de la ciutat, com a patrimoni immaterial i com a **símbol d'identitat** que facilita la **cohesió social**. El **cicle festiu** amb tres epicentres (Tres Tombs, Carnaval i Festa Major) es caracteritza per la capacitat **d'integrar tots els àmbits de la cultura** i per tenir un **potencial de participació** molt alt. Recentment el **Carnaval** de Vilanova i la Geltrú ha estat declarat **Patrimoni Festiu d'Interès**

Nacional. Tanmateix l'acció cultural centrada en la festa ha **descuidat necessitats i mancances culturals del municipi que s'han anat acumulant al llarg d'aquesta última dècada.** La festa està arrelada a la tradició i el protagonisme ciutadà i no necessita d'una excessiva planificació.

En els darrers mandats la manca de planificació en cultura s'ha vist agreujada per un model basat en la inèrcia, en una **actitud reactiva davant l'acció cultural i les oportunitats** que sorgien des d'institucions supramunicipals (programes i recursos) per donar resposta a problemes i necessitats emergents. Aquest **dèficit de planificació** ha repercutit en una **manca d'infraestructures bàsiques** per poder desenvolupar satisfactòriament els diversos projectes. La manca d'infraestructures s'ha focalitzat **sobretot en l'àmbit de la música i de les arts escèniques.**

Tot i així, durant el **mandat 2007-2011** ha sorgit una **voluntat política de situar la cultura en un lloc prioritari de l'acció municipal.** D'una banda, s'han prioritzat mesures urgents que cerquen una millora de la situació en matèria d'infraestructures. I de l'altra, s'ha potenciat l'oferta de serveis i activitats regulars dels **equipaments culturals** juntament amb l'oferta d'una **programació artística estable.** Malgrat aquesta voluntat política envers la cultura, predomina un **model excessivament burocràtic de la gestió cultural local.** Fan falta models de gestió cultural gerencials basats en l'eficiència i l'optimització de recursos.

La dispersió pressupostària fruit de preservar un **important i quantios patrimoni,** mantenir la **importància de la festa,** i **consolidar alguns projectes emergents (La Vela, La Sala).** dóna com a resultat la **difficultat d'equilibrar pressupostos.** Les partides de programació estable d'arts escèniques i música, o la pròpia comunicació són les més descompensades.

Hi ha una certa percepció d'estancament de l'acció social a Vilanova. La **falta d'equipaments** i la conseqüent **pèrdua d'hàbits de consum cultural** en programacions estables; la **regulació restrictiva** pel desenvolupament d'activitats culturals; el **conflicte d'interessos entre el dret al descans i la celebració d'activitats;** una **actitud reactiva** davant de la subvenció i l'augment d'una **passivitat generalitzada;** la **visió tècnica de la cultura que ha entès el ciutadà simplement com un receptor de l'oferta cultural pública.** Tots aquests són factors que sostenen una **percepció "negativista" de l'acció cultural a Vilanova.**

Malgrat aquesta percepció social d'un cert defalliment de l'acció cultural i associativa de la ciutat, el cert és que **l'existència de 103 entitats i associacions culturals actives** significa que a Vilanova i la Geltrú **hi ha un teixit associatiu molt important.** Malgrat existeix el comú denominador de la participació en el cicle festiu, les entitats es centren en àmbits diversos de la cultura (teatre, dansa, art, etc). Amb tot, el que realment és important és que existeix una **certa capacitat de convocatòria i mobilització ciutadana, i entitats amb una gran vitalitat.**

L'administració local no ha vist necessari, més enllà de la festa, d'obrir espais de diàleg amplis en els que hi hagués una representació de tots els agents culturals de la ciutat. En alguns casos les entitats han preferit mantenir-se tancades alienes a la resta de la ciutat. Aquesta manca de diàleg ha provocat malentesos i desconfiança mútua que s'haguessin pogut evitar.

Les ofertes culturals singulars com **La Vela i l'aposta pel circ contemporani**, **La Sala**, o els festivals de música **FIMPT**, **Faraday** i **Nowa Reggae**, són actius importants per Vilanova i la Geltrú. Cada un d'aquests projectes té elements que els poden permetre **ésser referents a nivell territorial, a nivell de Catalunya, o a nivell de l'estat espanyol**. Aquests projectes culturals singulars **ofereixen l'oportunitat de captar recursos diferencials que altres municipis no tenen**.

El protagonisme associatiu i el seu sistema habitual de **comunicació horitzontal** que assegura l'eficàcia logística en les convocatòries festives, ha fet innecessari l'establiment d'una estratègia de comunicació que, a més de la seva funció instrumental, aporti valor afegit a la programació cultural com a símbol identitari. Això ha fet que la visibilitat social de la pràctica cultural sigui baixa i no ajudi a prendre consciència de les oportunitats culturals que ofereix la ciutat

La presència d'un important patrimoni artístic i monumental i la presència de reconeguts artistes i professionals de la cultura són un **potencial creatiu i comunicatiu** que pot aportar notable valor afegit, i que pot revertir a la ciutat en el desenvolupament de la ciutat.

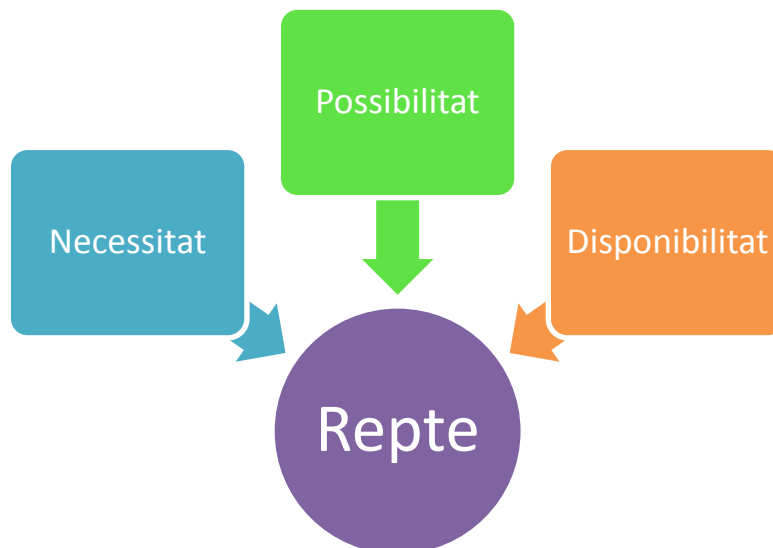
5.2 Identificació d'actius

Tanmateix és important destacar un conjunt d'actius de la ciutat que han de permetre el seu desenvolupament i corregir les mancances.

A partir de les matrius DAFO es poden identificar un conjunt de reptes. Els reptes es defineixen per una relació triple:

- Allò que cal fer - **NECESSITAT**
- Allò que és possible fer - **POSSIBILITAT**
- Allò que hi ha disposició de fer – **DISPONIBILITAT**

Il·lustració 25. Conceptualització de repte

Font: Elaboració pròpia

D'aquesta manera s'han distingit entre:

- **Reptes generals de Vilanova i la Geltrú**
- **Reptes Culturals de Vilanova i la Geltrú**

5.2.1 Reptes generals de Vilanova i la Geltrú

El repte és fer de Vilanova i la Geltrú una ciutat singular, moderna i socialment justa perquè aparegui com a referent a nivell regional, a nivell de Catalunya, o en l'àmbit internacional.

Aquest repte està associat a un conjunt de factors detectats en l'anàlisi **CAME territorial** i que aquí es sintetitzen:

- Adopció d'una **activitat productiva enfocada a la nova economia** amb capacitat d'accedir al mercat global i de generar llocs de treball.
- **Model de ciutat capaç de relacionar-se i obrir-se al seu entorn**, immediat i llunyà. Ésser una ciutat real que va més enllà dels límits administratius
- **Les ciutats dels segle XXI han de tendir cap un equilibri sostenible:**
 - **Territorial** – cohesió de la ciutat i dels seus barris adopció de noves centralitats urbanes
 - **Econòmic** – una ciutat autosuficient amb capacitat de generar recursos
 - **Social** – igualtat de drets i deures de totes les persones, evitant l'estandarització en un model de convivència en què tothom se senti còmode.
 - **Medi ambiental** – respecte i cura de l'entorn natural i de l'espai públic.

5.2.2 Reptes Culturals de Vilanova i la Geltrú

El repte és fer de Vilanova i la Geltrú una ciutat de referència cultural, amb capacitat d'atracció pel seu patrimoni i la seva oferta cultural, destacar-ne i donar-ne a conèixer les seves singularitats a la ciutadania, al territori, i al món.

Aquest repte està associat a un conjunt de factors detectats en l'anàlisi **CAME cultural** i que aquí es sintetitzen:

- **Recuperació del lideratge cultural** en el territori immediat i proper a través d'uns equipaments i una programació de referència
- **Participació i cohesió de tots els agents culturals**
- **La cultura com un motor econòmic** capaç de generar recursos i activitat per la ciutat
- **Facilitar l'accés a la cultura**, intentar trencar les barreres el consum que poden provocar l'exclusió de grups socials

6 Proposta estratègica

6.1 Valors

Els valors per tal de configurar una proposta de PEC per a Vilanova i la Geltrú provenen de **La Declaració Universal sobre la Diversitat Cultural** de la **UNESCO**, aprovada el 2001 i dels principis de l'**Agenda 21**.

Els drets culturals formen part indissociable dels drets humans (...). La llibertat cultural dels individus i les comunitats resulta condició essencial de la democràcia. Cap persona no pot invocar la diversitat cultural per atemptar contra els drets humans garantits pel dret internacional ni per limitar-ne l'abast

Per aquest motiu el PEC fa seus els valors de la *democràcia cultural*:

- **La cultura com una font de diversitat i riquesa**
- **El dret a accedir a la cultura com un dret de tots els ciutadans**
- **La democràcia entesa com un sistema transparent i participatiu**

6.2 Objectius

Per tal de poder assolir els reptes marcats l'actual pla estratègic estableix un sèrie d'objectius generals en l'àmbit de la cultura. Aquests objectius es plantegen en el marc del pla, és a dir quatre anys vista, i en funció d'un resultat, és a dir han de poder ser avaluables.

Els objectius de l'actual Proposta de Pla Estratègic de Cultura serien els següents:

- 1. Recuperar el lideratge cultural en el territori immediat**
- 2. Facilitar l'accés a la cultura trencant les barreres al consum que poden provocar l'exclusió de grups socials**
- 3. Generar recursos i activitat a partir de l'acció cultural i el patrimoni a Vilanova i la Geltrú**
- 4. Augmentar els nivells de participació de tots els agents culturals promovent el diàleg i el consens.**
- 5. Incrementar y consolidar la innovació i l'excel·lència a partir del talent y la creativitat**

6.3 Plantejament de l'estratègia

L'estratègia estableix la forma com els objectius plantejats s'han d'assolir. L'estratègia està formada per diversos eixos que agrupen conjunts de mesures i accions que han de permetre el desenvolupament estratègic amb relació als objectius generals del pla.

Els eixos identificats són els següents:

Eix estratègic 1. Cultura, educació, proximitat i públics

Eix estratègic 2. Diversitat, qualitat i excel·lència de l'oferta cultural

Eix estratègic 3. Vilanova i la Geltrú pol creatiu i d'innovació

Eix estratègic 4. Memòria i festa

Eix estratègic 5. Connectivitat, transversalitat i comunicació

Eix estratègic 6. Participació, consens, col·laboració dels agents culturals

Cada un dels eixos estratègics contenen mesures agrupades segons el seu grau de prioritat:

- **Mesures de xoc** – són aquelles mesures i accions de caràcter immediat. Han de ser poques, i es caracteritzen perquè estan incloses en el pressupost del primer any abans del setembre.
- **Les mesures bàsiques o prioritàries** – no tenen un caràcter urgent però són imprescindibles pel bon desenvolupament estratègic del pla. Aquestes mesures formen el gruix principal de l'estratègia i s'incorporen a partir del segon any de pressupost.
- **Les mesures complementàries** – tal com diu el seu nom no tenen un caràcter prioritari sinó de complement. Estan condicionades per l'eventualitat i es circumstàncies de cada moment. Són circumstancials però poden ajudar a aconseguir els objectius amb cert grau d'excel·lència.

6.3.1 Eix estratègic 1. Cultura, educació, proximitat i públics

Eix estratègic 1. Cultura, educació, proximitat i públics

El propòsit és l'establiment de la cultura com un eina i un recurs educatiu, per la socialització i per la inclusió de totes les persones i col·lectius. D'altra banda, es considera la formació artística i la iniciació i desenvolupament de la pràctica cultural com mecanismes fonamentals per l'expressivitat individual i col·lectiva.

Mesures eix estratègic 1

Mesures de xoc

- 1.1. Creació d'una taula de coordinació entre les àrees de gestió municipal amb competències en educació, serveis socials i cultura per marcar aquells projectes o serveis en els que cal una perspectiva conjunta

Mesures prioritàries

- 1.2. Desplegar la xarxa de centre cívics i la seva programació sociocultural com a principal element de cultura de proximitat i foment de l'expressivitat.
- 1.3. Desenvolupar de forma conjunta entre l'àrea d'educació, l'àrea de serveis socials, i l'àrea de cultura, programes educatius en els diferents àmbits de la cultura (patrimoni, festa i cultura popular, arts visuals, arts escèniques, música, i circ) vinculats a les escoles, l'educació en el lleure, o la inserció social de col·lectius en risc.
- 1.4. Continuar el Programa Anem al teatre destinat a les escoles i instituts de la ciutat
- 1.5. Creació d'una taula dels centres de formació artística de la ciutat que permeti vetllar pels seus interessos i enfortir el seu paper com agents culturals de la ciutat – Escola Conservatori Municipal de Música Mestre Montserrat, l'EMAID, i les escoles i centres de formació privats
- 1.6. Establir un sistema d'informació dels públics culturals integrat que reculli dades de tots els equipaments i d'aquesta manera poder generar estratègies al voltant dels públics.
- 1.7. Establir polítiques de preus i polítiques d'abonaments en els equipaments culturals que n'incentivin l'accés a col·lectius específics.
- 1.8. Adequar els horaris de les activitats i equipaments culturals als horaris d'oci de la ciutadania

- 1.9. Desenvolupar de serveis complementaris els equipaments culturals destinats a col·lectius amb discapacitats físiques
- 1.10. Desenvolupar serveis auxiliars als equipaments culturals que facin més comfortable l'assistència i el consum culturals de tots els vilanovins i vilanovines.
- 1.11. Promoure accions i intervencions artístiques a l'espai públic i al carrer
- 1.12. Donar suport a les associacions d'amics de les arts, associacions d'espectadors, o entitats per la pràctica artística amateur i el desenvolupament d'activitats.

Mesures complementàries

- 1.13. Incentivar el desenvolupament de projectes comuns entre les escoles i les entitats culturals per tal d'establir noves relacions i aliances
- 1.14. Augmentar el nombre de classes de català als nouvinguts perquè la llengua no sigui un barrera al consum cultural.

6.3.2 Eix estratègic 2 . Diversitat, qualitat, excel·lència, i singularitat de l'oferta cultural

Eix estratègic 2

Una oferta cultural i de continguts equilibrada i de qualitat és indispensable perquè la inversió pública en cultura tingui un retorn superior a la població.. L'oferta cultural està conformada per un conjunt d'equipaments, d'activitats i serveis que han d'apostar per l'excel·lència. Aquets serveis, equipaments i activitats són els instruments que ha d'actuar com principal motor de l'espai públic cultural, creant aliances amb el seu entorn territorial i àmbit de treball, generant noves dinàmiques que incentivin la participació cultural, i generant activitat econòmica i recursos.

Mesures eix estratègic 2

Mesures de xoc

- 2.1. Aprovació del Ple Municipal del Pla Local d'Equipaments Culturals

Mesures prioritàries

- 2.2. Augmentar el pressupost i optimitzar els recursos destinats a la programació estable
- 2.3. Desenvolupar el Pla Local d'Equipaments Culturals, que defineix la prioritat de la construcció d'un teatre auditori de gran format, una biblioteca, i una sala polivalent-Espai Jove.
- 2.4. Desenvolupar un sistema públic d'equipaments escènic-musicals que estableixi l'especialització de cada un dels equipaments.
- 2.5. Programar una oferta de serveis i activitats integrada per afavorir el concepte de sistema de les biblioteques locals per enfortir les Biblioteques Municipals com els equipaments més accessibles i dinàmics.
- 2.6. Programació en arts visuals basada en exposicions temporals a La Sala artistes consagrats, artistes locals, i artistes emergents
- 2.7. Establir una programació estable en arts escèniques i música que equilibri espectacles comercials i mediàtics, amb propostes innovadores i emergents, o gèneres més minoritaris.

- 2.8. Programació estable de circ contemporani a La Vela i al Teatre Principal; i festival Trapezi per prioritzar l'aposta pel Circ contemporani.
- 2.9. Augmentar la programació familiar en arts escèniques i música.
- 2.10. Programació estable de cinema en que les propostes de cinema comercial han de sostenir el cinema d'autor.
- 2.11. Creació d'un ens de gestió que permeti una gestió integrada dels serveis culturals i els equipaments culturals per major eficiència i una millor optimització dels recursos.
- 2.12. Desenvolupar una diversificació del finançament dels equipaments culturals públics – patrocinis, cessió d'espais, etc. – que permeti reduir l'aportació municipal i augmentar-ne rendibilitat.
- 2.13. Festivals de música impulsats des de la regidoria FIMPT i Serenates de la Geltrú.
- 2.14. Donar suport i prioritzar els festivals impulsats des de les entitats, prioritzant el Faraday i Nowa Reggae com a models d'èxit.
- 2.15. Donar suport a les entitats perquè desenvolupin activitats culturals complementàries a l'oferta pública.
- 2.16. Establir una xarxa territorial per la comercialització conjunta de l'oferta cultural al Garraf.

Mesures complementàries

- 2.17. Incentivar a la programació de la iniciativa privada en sales de música i espectacles en viu.

6.3.3 Eix estratègic 3. Vilanova i la Geltrú pol creatiu i d'innovació

Eix estratègic 3

Aquest eix reuneix mesures amb l'objectiu de potenciar les condicions i el suport a la creació artística i a la innovació. Els creadors estan al centre del discurs cultural, però sovint són també els més vulnerables, per aquest motiu calen mesures de suport als joves creadors locals, i recursos que facilitin els processos creatius.. La creativitat és un element indispensable per la innovació, d'aquesta manera l'aposta pels sectors creatius pot aportar un valor afegit a la ciutat i , suposa un motor de canvi i desenvolupament del municipi gairebé en tots els àmbits.

Mesures eix estratègic 3

Mesures prioritàries

- 3.1. Residències d'artistes visuals a la Sala (arts visuals) i programació estable d'artistes locals
- 3.2. Residències i produccions de circ contemporani a la Vela
- 3.3. Establiment d'una companyia professional resident d'arts escèniques a partir de la millora dels equipaments escènics
- 3.4. Residències de bandes musicals i cors a l'Auditori i conveni amb l'Orquestra de Cambra del Garraf
- 3.5. Programa de suport per la gravació d'una maqueta pels grups de música locals a partir del conveni amb Grabaciones de Mentira
- 3.6. Suport a la creació escènica amateur i celebració de la Mostra de teatre amateur.
- 3.7. Facilitar l'ús d'espais d'assaig d'aquells equipaments culturals que en disposin.
- 3.8. Cessió d'espais a l'escoles de formació artística per a l'exhibició del treball dels seus alumnes
- 3.9. Fomentar la interacció de les diverses disciplines artístiques i camps de la cultura entre ells i amb les noves tecnologies
- 3.10. Fomentar les indústries creatives i l'audiovisual a través de Neàpolis i el Cinema Bosc (Blanc, Festival MIC, , Taller de cinema, VNG webschool etc)
- 3.11. Cursos, seminaris, i jornades orientats a les indústries creatives a través de l'EMAID, Neàpolis i el Campus Universitari de la Mediterrània (vídeojoocs, disseny, etc)

Mesures complementàries

- 3.12. Programes d'intercanvi per a joves creadors
- 3.13. Incentivar l'establiment d'empreses i iniciatives basades en l'audiovisual i l'economia creativa (disseny, videojocs, arquitectura, publicitat, etc)
- 3.14. Incorporar la tecnologia 3d al Bosc Cinema Municipal
- 3.15. Connexió dels principals equipaments culturals a la xarxa òptica de Neàpolis i promoure punts de connexió wifi en l'espai públic i en tots els equipaments culturals

6.3.4 Eix estratègic 4. Memòria i festa

Eix estratègic 4

La festa i el patrimoni són elements essencials en els que la societat Vilanova es reconeix i pren com identitat col·lectiva. Cal consolidar i mantenir la vitalitat del cicle festiu i les festes de barri com l'eix vertebrador de les dinàmiques culturals de la ciutat. De la mateixa manera cal conservar i difondre el patrimoni i les festes i tradicions vilanovines per enfortir la col·lectivitat i el sentiment de pertinença a la ciutat.

Mesures eix estratègic 4

Mesures prioritàries

- 4.1. Fomentar la vitalitat del cicle festiu destacant les tres festes principals (Tres Tombs, Carnaval, i Festa Major) a través de la participació de les entitats i la ciutadania.
- 4.2. Donar suport a les entitats en l'organització de les principals festes populars i del les festes de barri.
- 4.3. Donar suport i promoure la participació dels formats festius infantils - Cavalcada de Reis, Carnaval Infantil (Arribada del Caramel i Vidalet) i el Cercavila de l'Imaginari.
- 4.4. Facilitar recursos i espais perquè les entitats puguin promoure la festa més enllà del calendari festiu.

- 4.5. Establiment i desenvolupament d'un pla de patrimoni local per part l'O.A de Patrimoni Víctor Balaguer.
- 4.6. Establir el patrimoni i la festa com eixos elementals de la promoció turística de la ciutat.
- 4.7. Estudis i publicacions al voltant de la festa i el patrimoni de Vilanova i la Geltrú per la generació de coneixement i la seva difusió.
- 4.8. Establir rutes patrimonials per la ciutat cercant sinergies amb els agents turístics/restauradors de la ciutat.
- 4.9. Completar el panorama d'equipaments patrimonials amb serveis estables.

Mesures complementàries

- 4.10. Consolidar les aliances entre institucions per a la gestió integrada del patrimoni a Vilanova i la Geltrú.

6.3.5 Eix estratègic 5. Connectivitat, transversalitat, i comunicació

Eix estratègic 5

L'objectiu és aconseguir una major centralitat de la cultura en el conjunt de les polítiques públiques municipals. D'altra banda millorar la comunicació de l'oferta cultural i la projecció exterior de la ciutat són fites cabdals pel desenvolupament estratègic. La connectivitat entesa com la possibilitat de situar Vilanova en el mapa cultural de Catalunya i cercar aliances amb agents culturals d'altres indrets.

Mesures eix estratègic 5

Mesures de xoc

- 5.1. Adopció dels principis de l'Agenda 21 per part del Ple Municipal.

Mesures prioritàries

- 5.2. Creació d'un portal o d'una agenda cultural única que aglutini les activitats culturals a Vilanova i la Geltrú, tant les promogudes des de l'Àrea de cultura com les impulsades des de l'iniciativa privada (empreses i entitats).
- 5.3. Desenvolupar projectes comuns entre les diferents àrees municipals per millorar la coordinació.
- 5.4. Fomentar iniciatives conjuntes entre agents cultural i al tres agents econòmics o socials de la ciutat.
- 5.5. Incorporar els agents culturals (públics o privats) en les taules de treball en què es debatin les polítiques econòmiques de la ciutat. Incorporar els agents econòmics en les taules de treball de les polítiques culturals de la ciutat.
- 5.6. Augmentar la projecció exterior dels elements culturals i patrimonials singulars de la ciutat (el Carnaval, Biblioteca Museu Víctor Balaguer com a puntes de llança).
- 5.7. Augmentar el tant per cent destinat a comunicació en els pressupostos públics de cultura Augmentar-ne el percentatge general com el percentatge per projectes.
- 5.8. Establiment d'aliances amb altres agents culturals d'àmbit territorial (proper o llunyà).
- 5.9. Incentivar i fomentar la presència de la cultura en les mitjans de comunicació locals.

Mesures complementàries

- 5.10. Connexió dels principals equipaments culturals a la xarxa òptica de Neàpolis i promoure punts de connexió wifi en l'espai públic i en tots els equipaments culturals.

6.3.6 Eix estratègic 6. Participació, consens i col·laboració

Eix estratègic 6

Cal fer de l'àmbit de la cultura l'avantguarda de la participació ciutadana a Vilanova i la Geltrú, convertint-se en referent de la cultura participativa de la ciutat. Cal establir els instruments necessaris perquè aquesta participació i col·laboració entre tots els agents culturals de la ciutat es produeixi.

Mesures eix estratègic 6

Mesures de xoc

- 6.1. Creació del consell de cultura de Vilanova i la Geltrú l'òrgan consultiu pel desenvolupament de les polítiques culturals de la ciutat i on hi estiguin representats tots els agents culturals locals.

Mesures prioritàries

- 6.2. Fomentar espais de diàleg permanent amb les associacions i entitats culturals al marge de la festa (taules sectorials, trobades, projectes comuns, etc).
- 6.3. Incentivar la col·laboració entre entitats de diferents àmbits en projectes comuns més enllà del cicle festiu.
- 6.4. Augmentar el suport al teixit associatiu per la seva aportació com a porta d'entrada a la cultura. Definir estratègies comunes d'apropament a la cultura entre entitats i Ajuntament, i determinar la tasca del teixit associatiu pel que fa a l'accés a la cultura.
- 6.5. Fomentar iniciatives mixtes de col·laboració entre públic i privat (Col·lecció Biblioteca Antina, Llibreries, sales de concert, galeries d'art, etc).
- 6.6. Establir models de subvenció a les entitats que incentivin la sostenibilitat i viabilitat dels projectes i l'optimització dels recursos pel desenvolupament de les seves activitats.
- 6.7. Promoure les possibilitats i els mitjans de participació que permeten incidir en la realitat cultural.

7 Sistema d'indicadors de resultat

7.1 Algunes consideracions generals sobre avaluació

Segons David Roselló³⁹ l'avaluació d'un projecte cultural és...

(...) un procés sistemàtic mitjançant el qual s'obté la informació necessària sobre els resultats previstos o no, i el funcionament d'un projecte cultural per saber en quin mesura s'aconsegueixen els objectius i es desenvolupa la producció, i poder prendre decisions oportunes per reconduir aquest procés.

L'avaluació del PEC a Vilanova i la Geltrú és necessària des de dos punts de vista:

- **Intern** – ha de permetre al govern i els tècnics avaluar el procés i el resultat del pla per poder-lo reconduir i extreure'n conclusions per poder millorar la gestió i l'eficiència.
- **Extern** – ha de permetre conèixer a la ciutadania i als agents culturals l'assoliment o no dels objectius plantejats en un inici, i saber-ne el seu cost benefici final.

Aquí es proposa una avaluació orientada als objectius. Per poder-la dur a terme es proposa la utilització de com a mínim un dels següents mètodes:

- **Avaluació reflexiva** – És l'avaluació que compara un mateix context abans i després d'una intervenció o un procés. Aquest mètode permet seguir l'evolució d'un projecte en el temps.
- **Avaluació transversal** – És l'avaluació que utilitza la comparació entre contextos diferents en els que s'ha produït una intervenció o un procés de característiques similars.
- **Avaluació d'opinió** – és una avaluació que complementa la dues anteriors i que té una vessant més qualitativa, i permet recollir impressions i percepcions.

Tanmateix es creu imprescindible, encara que aquí no es desenvoluparà, que existeixi una monitorització del PEC de Vilanova i la Geltrú. La monitorització consisteix en l'establiment d'un sistema d'informació continu que permeti tenir dades sobre les que fonamentar les decisions i les reorientacions. Aquest és un mètode d'avaluació en "temps real", és a dir, que no genera llargs processos de sistematització de la informació, i normalment es basa en el procés i no en el resultat.

³⁹ D. Roselló, *Diseño y evaluación de proyectos culturales*. Ariel, Barcelona, 2008, pàg 206

Més enllà de les diferents mètodes escollits cal establir una sèrie de criteris complementaris a l'avaluació:

- **Avaluació de l'eficàcia (resultat)** – un projecte és eficaç si aconsegueix els objectius o resultats que s'havia proposat. És l'avaluació més important ja que determina la idoneïtat del PEC. Per tant l'avaluació de l'eficàcia ha de tenir en compte els següents elements:
 - Grau de consecució dels objectius plantejats
 - Altres resultats no previstos
 - Quines són les raons que han permès o han impedit la consecució dels objectius
 - Anàlisi del plantejament inicial i propostes de futur
- **Avaluació de l'eficiència (procés)** – es tracta de mesurar la relació entre els resultats obtinguts i els recursos utilitzats per assolir aquests resultats. De forma general l'eficiència respon a l'operativització del PEC amb relació als objectius, i s'analitzen els recursos utilitzats en termes de recursos humans, infraestructurals i sobretot econòmics. Alguns dels elements ha tenir en compte en l'avaluació de l'eficiència series:
 - Compliment de calendari previst inicialment
 - Resposta dels destinataris respecte les accions concretes
 - Organització i equip de treball
 - Model de gestió
 - Polítiques de preus aplicades
 - Pressupostos anuals
 - Comptes de resultats
 - Model de finançament
 - Relacions i coordinació amb la resta d'agents
 - Comunicació i impacte de la difusió
 - ÚS de les infraestructures
 - Conflictes
 - Altres

- **Avaluació de l'impacte** – es tracta d'analitzar la relació de l'eficàcia del PEC amb les finalitats generals de les polítiques públiques, siguin culturals o no, de Vilanova i la Geltrú.

Alguns altres criteris que es poden tenir en compte de forma més tangencial, però que són d'especial rellevància serien:

- **Avaluació de l'equitat** – es mesura la capacitat de distribuir els resultats obtinguts de forma equitativa entre la població i els agents culturals. És a dir, no és només important el resultat en sí mateix, sinó com aquest resultat ha arribat de la mateixa manera a un major nombre de població.
- **Avaluació de la sostenibilitat** – cal comprovar la capacitat que té el projecte de mantenir els èxits aconseguits. Aquest és un criteri que cal tenir en compta allarg termini.

L'actual document desenvolupa un sistema d'indicadors per l'avaluació del resultat. Un cop es produeixi la validació política i s'elabori el pla operatiu, es podrà establir un sistema d'indicador de procés. El preceptor polític és normalment l'encarregat d'efectuar una avaluació d'impacte d'un pla o una política pública.

7.2 Criteris per l'establiment d'un sistema d'indicadors

Sigui quin sigui el mètode que s'utilitzi per avaluar és imprescindible l'establiment d'un sistema d'indicadors que ajudin a donar informació sobre la qual es basarà l'avaluació.

Aquí es concep indicador com recopilació de dades que impliquen un significat o ens informen sobre alguna cosa respecte el PEC. Aquest significat l'allunya de la dada que per sí sola no ofereix cap mena de significat. Així, un indicador és una dada, o un conjunt de dades o informació relacionades amb altres dades o valors de referència.

La literatura consultada⁴⁰ estableix un seguit de característiques que han de complir els indicadors:

- **Cal fixar-los a l'inici** de la producció del projecte (en el cas dels indicadors de procés) i a l'inici de la seva realització (en el cas dels indicadors de resultat)
- **Cal relacionar els objectius amb els indicadors de resultat**
- **Han d'ésser mesurable de forma relativament senzilla**
- **Han d'ésser fiables**
- **Han de ser sensibles a les variacions del context**
- **Han d'ésser perdurables en el temps**
- **Han d'ésser comparables amb d'altre contextos o projectes**
- **Han d'ésser accessibles**

Per tant, s'ha intentat establir un sistema d'indicadors d'acord amb aquests criteris generals.

El sistema es configura partir de cada un dels objectius establerts en la proposta estratègica i per cada un dels eixos estratègics relacionats amb l'objectiu.

S'han distingit entre els indicadors qualitatiu i els indicadors quantitativus:

- **Indicador qualitatiu** – Formulació de qüestions bàsiques a respondre per responsables de les polítiques, plans i accions culturals sota la fórmula d'"Autoavaluació", les respostes s'han de recolzar en evidències documentals
- **Indicador quantitativu** proposta d'indicadors sorgits de dades procedents de diverses fonts estadístiques, estudis demoscòpics, sistemes administratius, etc.

⁴⁰ D. Rosselló *op cit.*

7.3 Sistema d'indicadors de resultat per la proposta de PEC

Objectiu 1. Recuperar el lideratge cultural en el territori immediat

Eixos estratègics relacionats:

- Eix estratègic 1. Cultura, educació, proximitat i públics
- Eix estratègic 2. Diversitat, qualitat i excel·lència de l'oferta cultural
- Eix estratègic 3. Vilanova i la Geltrú pol creatiu i d'innovació
- Eix estratègic 4. Memòria i festa
- Eix estratègic 5. Connectivitat, transversalitat i comunicació
- Eix estratègic 6. Participació, consens, col·laboració dels agents culturals

Necessitats d'informació:

- A. Conèixer la quantitat i la qualitat de l'oferta cultural local i el seu impacte
- B. Conèixer l'impacte de la projecció i la difusió de la cultura local

A. Quantitat i la qualitat de l'oferta cultural local

<u>Indicadors qualitius</u>	<u>Indicadors quantitius</u>
Basats en les respostes a les següents qüestions per part d'una taula o grup de treball extern	Basats en dades relacionades obtingudes d'un sistema d'informació intern o fonts d'informació secundàries
<ul style="list-style-type: none"> • Grau de satisfacció dels ciutadans respecte la quantitat i la qualitat de la programació estable i el conjunt de les activitats proposades pel govern local • Grau de satisfacció dels ciutadans respecte la quantitat i la qualitat de la programació estable i el conjunt de les activitats proposades per altres agents culturals 	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre d'activitats culturals organitzades pel govern local en 1 any, per tipus d'activitat • Nombre d'activitats culturals organitzades per altres agents culturals de la ciutat per tipus d'activitat • Nombre mitjà d'entrades venudes per les activitats culturals organitzades pel govern local en any. • Nombre de persones assistents als esdeveniments culturals organitzats pel govern local per any i mes • Mitjana d'assistència a les activitats culturals promogudes des del govern local respecte el total d'activitats organitzades a l'any. • Índex d'assistència a totes les activitats cultural/equipaments organitzades pel govern local per any i mes. (teatre, museus, exposicions, biblioteques, altres) • m² d'equipaments culturals de titularitat municipal per cada 1000 hab. – biblioteques, museus, espais escènics, espais d'exposició, espais culturals polivalents • N. de places o aforament per 1.000 hab. Incloure butaques / places en teatres, auditoris,

- sales polivalents, etc. de titularitat / gestió del govern local
- Nombre de m2 dedicats a activitats educatives culturals i pràctiques artístiques) per 1.000 hab. Incloure espai en tallers, estudis, aules i sales d'assaig etc. de titularitat / gestió del govern
 - Nombre de m2 d'exposició) / 1.000 hab. Incloure sales d'exposició, zona exposicions temporals de museus, galeries, centres d'art, etc. de titularitat / gestió del govern local
 - Nombre de llocs de lectura / consulta en biblioteques) per 1.000 hab.
 - Nombre de m2 d'ús públic en biblioteques per 1.000 hab.
 - Nombre d 'hores d'obertura al públic dels equipaments culturals de titularitat o gestió del govern local en 1 any distingint entre biblioteques, espais expositius, museus i altres
 - Nombre mitjà d'entrades venudes per les activitats culturals organitzades pel govern local en any. Distingint per tipus d'activitat cultural.
 - Despesa cultural per càpita en 1 any
 - N ° de persones que treballen de forma directa en equipaments i estructura del govern local dedicada a la cultura per cada 1.000 hab.
 - Nombre d'assistents a les activitats culturals organitzades pel govern local (escèniques, musicals, exposicions i museus) en un any
 - Nombre de BIC o béns catalogats o inventariats en altres registres autonòmics o locals ubicats en l'entorn local inscrits a la llista del Patrimoni històric espanyol
 - Nombre de dies a l'any en què es produeixen manifestacions culturals tradicionals lligades a festivitats de caràcter religiós o laic, en l'àmbit local
 - Nombre de dies a l'any en què se celebren en l'àmbit local fires, mercats d'artesanía i / o gastronomia de productes tradicionals en què participen productors, agents i / o col·lectius locals
 - % Del pressupost total del govern local que es destina a la investigació, protecció, manteniment i socialització / difusió del patrimoni i la creació artística local.
 - Nombre aproximat de persones que assisteix a les principals manifestacions culturals tradicionals lligades a festivitats de caràcter religiós o laic, que se celebren en l'àmbit local en 1 any,

B. Conèixer l'impacte de la projecció i la difusió de la cultura local

<p style="text-align: center;"><u>Indicadors qualitius</u></p> <p style="text-align: center;">Basats en les respostes a les següents qüestions per part d'una taula o grup de treball extern</p>	<p style="text-align: center;"><u>Indicadors quantitius</u></p> <p style="text-align: center;">Basats en dades relacionades obtingudes d'un sistema d'informació intern o fonts d'informació secundàries</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Quina és la percepció exterior i el grau de visibilitat que es té del patrimoni vilanoví • Quina és la percepció exterior i el gra de visibilitat que es té de la programació i l'oferta cultural a Vilanova i la Geltrú • Com es valora des del territori immediat el patrimoni i l'oferta cultural de Vilanova i la Geltrú • Valoració de les taules de coordinació, acords i pactes establerts amb el territori immediat 	<ul style="list-style-type: none"> • Nº d'assistents i visitants de fora de Vilanova en les activitats culturals i equipaments promogudes des del govern local per any, per tipus d'activitat i per provinença. • Nombre de visites a les webs municipals de difusió de l'oferta cultural i el patrimoni per any i segons el seu origen. • Tan per cent del pressupost dedicat a la comunicació i projecció exterior del patrimoni i l'oferta cultural vilanovina • Nombre mitjà d'entrades venudes per les activitats culturals organitzades pel govern local en any. • Nombre de persones assistents als esdeveniments culturals gratuïts organitzats pel govern local per any i mes • Nombre d'assistents a les activitats de pagament organitzades pel govern local per any i mes. • Índex d'assistència a totes les activitats culturals organitzades pel govern local per any i mes. • Nombre d'entrades amb descomptes i abonaments segons cada tipologia de actes, venudes per als esdeveniments culturals organitzats pel govern local en 1 any • Nombre d'aparicions (no publicitàries) en els mitjans de comunicació • Nombre de persones que han acudit als congressos, xerrades o conferències sobre difusió d'elements patrimonials o altres manifestacions culturals sobre Vilanova per any distingint entre públic resident i no resident • Nombre d'aparicions de la creació local o el patrimoni en publicacions o estudis especialitzats per any • Comparació de tots els indicadors del grup A. Quantitat i qualitat de l'oferta cultural amb indicadors de mitjana de Catalunya o d'algun municipi de característiques similars

Objectiu 2. Facilitar l'accés a la cultura

Eixos estratègics relacionats:

- **Eix estratègic 1. Cultura, educació, proximitat i públics**
- **Eix estratègic 2. Diversitat, qualitat i excel·lència de l'oferta cultural**
- **Eix estratègic 6. Participació, consens, col·laboració dels agents culturals**

Necessitats d'informació:

- C. Conèixer el factor preu per garantir la accessibilitat de l'oferta cultural.
- D. Conèixer els factors comunicatius per garantir l'accessibilitat de l'oferta cultural.
- E. Conèixer la diversitat per garantir la accessibilitat de l'oferta cultural.
- F. Conèixer els factors físics, espacials i temporals per garantir l'accessibilitat de l'oferta cultural.
- G. Conèixer i avaluar mesures per facilitar la creació d'hàbits culturals que incideixin sobre la socialització primària.

D. El factor preu per garantir la accessibilitat de l'oferta cultural

<u>Indicadors qualitius</u> Basats en les respostes a les següents qüestions per part d'una taula o grup de treball extern	<u>Indicadors quantitius</u> Basats en dades relacionades obtingudes d'un sistema d'informació intern o fonts d'informació secundàries
<ul style="list-style-type: none"> • Quins són els criteris principals en les polítiques de preus impulsades des del govern municipal: Per edat (nens, joves, gent gran, etc.). Per col·lectiu social (aturats, estudiants, famílies nombroses, etc.). Per volum (grup organitzat, abonament per diverses sessions). Per "fidelitat" ("amics de ..." i col·lectius similars, públic habitual, etc.) Altres. • Quins d'aquests criteris anteriors es prioritzen. Establir un ordre de prioritització. De més prioritari a ens prioritari. 	<ul style="list-style-type: none"> • Distribució percentual del nombre d'activitats culturals organitzades pel govern local en 1 any, entre les categories d'activitats de pagament, amb possibilitat de descomptes, i les gratuïtes. Incloure tots els tipus d'activitats possibles • Nombre mitjà d'entrades venudes per les activitats culturals organitzades pel govern local en any. • Nombre de persones assistents als esdeveniments culturals gratuïts organitzats pel govern local per any i mes • Nombre d'assistents a les activitats de pagament organitzades pel govern local per any i mes. • Índex d'assistència a totes les activitats culturals organitzades pel govern local per any i mes. • Nombre d'entrades amb descomptes i abonaments segons cada tipologia de actes, venudes per als esdeveniments culturals organitzats pel govern local en 1 any

Els factors comunicatius per garantir l'accessibilitat de l'oferta cultural

<p align="center"><u>Indicadors qualitatius</u></p> <p align="center">Basats en les respostes a les següents qüestions per part d'una taula o grup de treball extern</p>	<p align="center"><u>Indicadors quantitativs</u></p> <p align="center">Basats en dades relacionades obtingudes d'un sistema d'informació intern o fonts d'informació secundàries</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Es planteja la comunicació com quelcom que ha de formar part de la planificació i disseny de l'oferta cultural des del principi o com el pas final? • Es comuniquen els continguts de l'activitat amb suficient amplitud per a la seva comprensió? Es comuniquen els beneficis per als potencials usuaris? • Es realitza un esforç comunicatiu diferenciat per a cada activitat o servei? ¿O es comuniquen de forma global a través de publicacions periòdiques? O ambdues coses? • S'utilitzen diferents canals i mitjans per a la comunicació de l'oferta cultural de l'àrea de cultura? Quins? • Valorar el grau d'utilització de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació (TIC) en la difusió de l'oferta cultural local d'activitats i serveis. • S'estableix un missatge i un canal segons l'oferta a comunicar i segons al segment de públic a qui es dirigeix? Quins? 	<ul style="list-style-type: none"> • Tan per cent mitjà del pressupost dedicat a l'organització de les activitats culturals que s'inverteix en comunicació (Excloses publicacions) per part de l'àrea de cultura del govern local en 1 any • Nombre mitjà d'hores anuals que els tècnics del govern local dediquen a la planificació de la comunicació respecte el n.º mitjà d'hores anuals que els tècnics dediquen a la planificació de l'oferta cultural local. • Nombre mitjà hores anuals que els tècnics del govern local dediquen a la gestió de la comunicació respecte el n.º mitjà d'hores anuals que els tècnics dediquen a la gestió de l'oferta cultural local. • N.º visites a l'agenda cultural publicada a la pàgina Web en 1 any. • Temps mitjà (en minuts) de la visita a l'agenda cultural publicada a la pàgina web en 1 any • Nombre de registres en les llistes de distribució per a l'enviament d'informació personalitzada sobre l'oferta cultural local en 1 any • Nombre d'entrades registrades en els fòrums, xats o blocs temàtics relacionats amb l'oferta cultural local en 1 any..

La diversitat per garantir la accessibilitat de l'oferta cultural.

<p align="center"><u>Indicadors qualitatius</u></p> <p align="center">Basats en les respostes a les següents qüestions per part d'una taula o grup de treball extern</p>	<p align="center"><u>Indicadors quantitativs</u></p> <p align="center">Basats en dades relacionades obtingudes d'un sistema d'informació intern o fonts d'informació secundàries</p>
<ul style="list-style-type: none"> • En l'oferta cultural que es dissenya es fomenta expressament? La "multiculturalitat" (diàleg i convivència entre cultures) La "interculturalitat" (integració i participació de l'individu en diverses cultures). El reforç d'una cultura minoritària. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre d'activitats culturals gestionades pel govern local o recolzades explícitament (suport econòmic o en espècie), destinades a cada grup de públic en 1 any (Nens i joves./ Persones amb discapacitat./Gent gran./Grups ètnics o culturals./ Col·lectius amb necessitats especials o en risc d'exclusió social) • Percentatge d'assistents de cada segment de públic a activitats organitzades o recolzades pel govern local en 1 any membres de cada grup Nens i joves./ Persones amb discapacitat./Gent gran./Grups ètnics o culturals./ Col·lectius amb necessitats especials o en risc d'exclusió social)

Els factors físics, espacials i temporals per garantir l'accessibilitat de l'oferta cultural

<p style="text-align: center;"><u>Indicadors qualitatiu</u></p> <p style="text-align: center;">Basats en les respostes a les següents qüestions per part d'una taula o grup de treball extern</p>	<p style="text-align: center;"><u>Indicadors quantitatiu</u></p> <p style="text-align: center;">Basats en dades relacionades obtingudes d'un sistema d'informació intern o fonts d'informació secundàries</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Es considera que hi ha capacitat suficient i adequada en les infraestructures existents a nivell local per desenvolupar activitat cultural accessible a tota la ciutadania? • En general les infraestructures i equipaments culturals disposen de serveis de confort per als usuaris • Hi ha estacionalitat en l'oferta cultural? Es té en compte aquest factor de l'estacionalitat a la hora de programar l'oferta cultural per part del govern local? • Hi ha taules de coordinació de la programació a nivell local / territorial? • Es té en compte la conveniència dels horaris a l'hora de dissenyar l'oferta cultural? 	<ul style="list-style-type: none"> • m² d'equipaments culturals de titularitat municipal per cada 1000 hab. – biblioteques, museus, espais escènics, espais d'exposició, espais culturals polivalents • Densitat mitjana d'equipaments de la ciutat. m² d'equipaments total / nº d'habitants. • Densitat d'equipaments al centre de la ciutat. m² d'equipaments al centre de la localitat / nº d'habitants al centre. • Densitat d'equipaments per barris m² d'equipaments en cada barri / nº d'hab. per barri o districte. • % D'equipaments municipals sobre el total, que incorporen les adaptacions necessàries per a les persones amb discapacitat en: accessos; comunicació adaptada; interpretació llenguatge signes; altres. • % D'equipaments municipals sobre el total, que incorporen elements de confort per a usuaris en cura infantil; climatització; guarda-roba / taquilles / consignes; zones de descans; serveis de restauració; servei de guarderia; altres. • % De vendes per via telemàtica sobre el total de entrades venudes per les activitats culturals programades pel govern local en un any. • Distribució percentual d'activitats culturals programades a la localitat entre els mesos de l'any • Distribució percentual del total de dies d'ús (Dies d'obertura al públic) dels equipaments escènics i expositius (incloent museus) entre els diferents mesos de l'any. • Distribució percentual del total d'hores de ús / obertura al públic de les biblioteques en els diferents mesos de l'any.

Creació d'hàbits culturals que incideixin sobre la socialització primària.

<u>Indicadors qualitatiu</u> Basats en les respostes a les següents qüestions per part d'una taula o grup de treball extern	<u>Indicadors quantitatiu</u> Basats en dades relacionades obtingudes d'un sistema d'informació intern o fonts d'informació secundàries
<ul style="list-style-type: none">• Valorar els programes educatius desenvolupats segons grau de satisfacció entre el professorat i l'alumnat.• Valorar els programes familiars segons el grau de satisfacció dels preceptors i els infants.	<ul style="list-style-type: none">• Nombre d'activitats culturals destinades a públic familiar (Pares amb fills o avis amb néts) organitzades des del govern local per any• Nombre total de places ofertes d'activitats culturals destinades a públic familiar pel govern local per any• Nombre total d'assistents a activitats culturals destinades a públic familiar promogudes pel govern local per any• Nombre de programes de fidelització que utilitzen sistemes de socis / abonats / subscripció periòdica per accedir a activitats culturals dirigides a la família• Nombre de programes per les escoles impulsats pel govern local (música, patrimoni, arts escèniques, festa)• Nombre d'assistents en els programes educatiu destinats a les escoles impulsats pel govern local (música, patrimoni, arts escèniques, festa).

Objectiu 3. Generar recursos i activitat a partir de l'acció cultural i el patrimoni a Vilanova

Eixos estratègics relacionats:

- **Eix estratègic 2. Diversitat, qualitat i excel·lència de l'oferta cultural**
- **Eix estratègic 3. Vilanova i la Geltrú pol creatiu i d'innovació**
- **Eix estratègic 4. Memòria i festa**
- **Eix estratègic 5. Connectivitat, transversalitat i comunicació**

Necessitats d'informació:

- A.** Conèixer la dimensió del teixit productiu cultural (empresarial / comercial i professional) en l'àmbit local
- B.** Conèixer què fan i quins resultats obtenen les polítiques culturals locals per al creixement i desenvolupament econòmic local.
- C.** Conèixer com reverteix / retorna al sector cultural la inversió que es realitza en el desenvolupament econòmic local.

Dimensió del teixit productiu cultural (empresarial / comercial i professional) en l'àmbit local

Indicadors quantitius

Basats en dades relacionades obtingudes a partir d'un sistema d'informació intern o fonts d'informació secundàries

- Nombre d'empreses lligades a la conservació, formació, creació, producció / prestació, distribució / comercialització, difusió / comunicació, consultoria i gestió de béns o serveis culturals radicades en el àmbit local per any i per habitant
- Nombre de professionals lligats a la conservació, formació, creació, producció / prestació, distribució / comercialització, difusió / comunicació, consultoria i de béns o serveis culturals radicats en l'àmbit local comptabilitzats en 1 any / nº hab.
- Nombre d'establiments comercials de béns culturals (Llibre, disc, vídeo, art, antiguitats, artesanía, disseny, etc.) comptabilitzats en l'àmbit local en 1 any / nº d'hab.
- Nombre de persones contractades en empreses i comerços culturals, així com professionals independents dedicats a l'activitat cultural a 1 any / total població.
- Distribució percentual del total de professionals, empreses o comerços dedicats a la creació, producció, distribució o difusió de productes o serveis culturals entre els diferents sectors culturals per any.
- Volum de facturació mig de les empreses i comerços d'activitat cultural radicades a Vilanova i la G. En 1 any

Què fan i quins resultats obtenen les mesures per al creixement i desenvolupament econòmic local

<p><u>Indicadors qualitatiu</u> Basats en les respostes a les següents qüestions per part d'una taula o grup de treball extern</p>	<p><u>Indicadors quantitatiu</u> Basats en dades relacionades obtingudes d'un sistema d'informació intern o fonts d'informació secundàries</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Quins criteris d'adjudicació s'utilitzen en l'àrea de cultura per seleccionar els receptors d'aquestes mesures i programes de suport? • Quins són els sectors culturals i creatius que es prioritzen o més s'incentiven des del govern local • Hi altres polítiques públiques o àrees de govern que convergeixin amb les mesures del pla pel desenvolupament econòmic local: promoció econòmica, turisme, comerç, altres... • Hi ha coordinació entre les àrees en aquesta matèria per unir esforços? Com es gestiona aquesta coordinació? 	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre d'empreses amb projectes comuns amb el govern local, en forma de cogestió, gestió indirecta, conveni, o altre, per any • Pressupost de despesa de l'àrea de cultura dedicat a incentius per les empreses culturals o creatives. • Nº d'iniciatives de formació dirigides a les empreses culturals o als professionals de la cultura per any • Nombre d'accions impulsades conjuntament per l'àrea de promoció econòmica i turisme i l'àrea de cultura • Índex d'ocupació hotelera durant la celebració de diferents festivals a la ciutat per any.

Com reverteix / retorna al sector cultural la inversió que es realitza

<p><u>Indicadors qualitatiu</u> Basats en les respostes a les següents qüestions per part d'una taula o grup de treball extern</p>	<p><u>Indicadors quantitatiu</u> Basats en dades relacionades obtingudes d'un sistema d'informació intern o fonts d'informació secundàries</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Creus que les activitats i equipaments culturals de la ciutat aporten una imatge beneficiosa a les empreses, comerços de la ciutat. • Es prioritza la perspectiva cultural des de les estratègies econòmiques convingudes epl govern local? • 	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre de patrocini en les activitats, i equipaments culturals per any • Volum dels patrocini en euros per activitat o equipament per any • Percentatge dels patrocini sobre el total d'ingressos en activitats o equipaments per any • Distribució percentual de patrocini segons sector cultural per any • Volum de lloguer d'espais en euros per equipament cultural per any • Percentatge del lloguer d'espais sobre el total d'ingressos per equipament per any.

Objectiu 4. Augmentar els nivells de participació de tots els agents culturals

Eixos estratègics relacionats:

- Eix estratègic 1. Cultura, educació, proximitat i públics
- Eix estratègic 4. Memòria i festa
- Eix estratègic 5. Connectivitat, transversalitat i comunicació
- Eix estratègic 6. Participació, consens, col·laboració dels agents culturals

Necessitats d'informació:

- Conèixer l'activitat quina quantitat i varietat d'agents actius en la vida cultural local

Activitat quina quantitat i varietat d'agents actius en la vida cultural local

<u>Indicadors qualitius</u> Basats en les respostes a les següents qüestions per part d'una taula o grup de treball extern	<u>Indicadors quantitius</u> Basats en dades relacionades obtingudes d'un sistema d'informació intern o fonts d'informació secundàries
<ul style="list-style-type: none"> • Quin impacte tenen les activitats culturals organitzades per les entitats i els agents culturals privats • Quin és el grau de participació de les entitats i d'altres agents culturals i econòmics en la formulació de les polítiques culturals locals o en el si d'òrgans com el Consell de Cultura • Quina és la percepció de vitalitat de les entitats culturals • Quin és el grau de satisfacció de les entitats i els agents culturals respecte les polítiques culturals aplicades 	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre total d'entitats culturals per cada mil habitants • Nombre de persones que pertanyen a alguna entitat cultural per cada mil habitants • Nombre d'entitats segons tipus d'activitat o sector cultural que centren la seva activitat per any • Nombre total d'activitats promogudes des de les entitats culturals per any • Nombre d'activitats culturals segons entitats que les organitza per any • Nombre d'activitats culturals segons entitats que les organitza i per tipus d'activitat per any • Nombre d'assistents a les activitats culturals que organitza cada entitat per any • Pressupost destinat al suport de les entitats culturals per any • Distribució percentual del nombre de sol·licituds de subvenció o ajut econòmic per a activitats culturals que es presenten davant la institució local per tipologia de sol·licitant • Nombre d'activitats promogudes conjuntament entre el govern local i les entitats culturals • Nombre d'activitats organitzades per les entitats culturals amb el suport d'altre agents econòmics i socials de la ciutat • Nombre mitjà d'entitats (públiques o privades) diferents que participen en projectes conjunts de activitat cultural en què estan involucrades associacions culturals, i que estan recolzats per el govern local.

Objectiu 5. Incrementar y consolidar la innovació i l'excel·lència creativa

Eixos estratègics relacionats:

- Eix estratègic 2. Diversitat, qualitat i excel·lència de l'oferta cultural
- Eix estratègic 3. Vilanova i la Geltrú pol creatiu i d'innovació
- Eix estratègic 4. Eix estratègic 5. Connectivitat, transversalitat i comunicació

Necessitats d'informació:

- Conèixer els resultats respecte el fet de canalitzar el potencial creatiu local

Canalitzar el potencial creatiu local

<u>Indicadors qualitatius</u> Basats en les respostes a les següents qüestions per part d'una taula o grup de treball extern	<u>Indicadors quantitativs</u> Basats en dades relacionades obtingudes d'un sistema d'informació intern o fonts d'informació secundàries
<ul style="list-style-type: none"> • Quins mecanismes utilitza el govern local per socialitzar la creació cultural i apropar els nous llenguatges creatius a la ciutadania? • Es considera la innovació com un senyal identitària a nivell local? • Els responsables de promoció turística del govern local, utilitzen el potencial d'innovació creativa en les seves estratègies de projecció del territori a l'exterior? • Els responsables de promoció econòmica del govern local, utilitzen el potencial d'innovació creativa en les seves estratègies de projecció del territori a l'exterior? 	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre de creadors culturals establerts a Vilanova per cada 1000 hab. • Nombre de professionals creatius establerts a Vilanova per cada 1000 'hab. • % Respecte del pressupost de despesa cultural del govern local, que representa el finançament de projectes/programes de creació cultural. • Despesa en euros/1.000 habitants destinats a donar suport la creació cultural • Nombre de residències promogudes pels programes del govern local per any distingint el lloc de provenença. • Nombre d'alumnes dels centres de formació artística municipal i privats per any • Nombre de beques i premis concedides a estudiants i creadors per any • Nombre creadors locals programats en les diferents programacions estables promogudes pel govern local per any – per tipus de programació • Nombre d'iniciatives o activitats programades que utilitzen les noves tecnologies • Nombre d'activitats i cursos de formació dedicats a les indústries creatives a al sector audiovisual • Tan per cent del pressupost dedicat a I+D del govern local dedicat a la innovació cultural • m² d'espais d'assaig i creació per habitant a Vilanova i la Geltrú

8 BIBLIOGRAFIA I FONTS CONSULTADES

8.1 Bibliografia

- BOURDIEU, P. *La distinción: Criterio y bases sociales del gusto*. Madrid: Taurus. 2004.
- CASACUBERTA, D. i MESTRES, A. *Planificación estratégica y gestión cultural*. Periferica 5, Universidad de Cádiz, 2004.
- HAWKES, J. "*The Fourth Pillar of Sustainability. Culture's Essential Role in Public Planning*", Cultural Development Network, Melbourne. 2001.
- FERNÁNDEZ, J.M. "25 años de planificación estratégica de ciudades", a *CIUDAD Y TERRITORIO Estudios Territoriales*, XXXIX (154), 2007, Ministerio de Vivienda, Madrid.
- MANITO, F. *Planificación Estratégica de la Cultura*, Fundación Autor, Madrid, 2008.
- MATARASSO, F. "Towards a Local Cultural Index. Measuring the Cultural Vitality of Communities", *Comedia*, 1999. Disponible a www.comedia.org.uk/pages/pub_download.htm
- MIRALLES, E. (dir), *Guía para la evaluación de políticas culturales*, FEMP, 2009
- MINTZBERG, H. "The strategy concept I: Five Ps for strategy", *California Mangement Review*, 1987.
- MINTZBERG, H., AHLSTRAND, B. y LAMPEL, J. *Safari a la estrategia*. Granica, Barcelona, 1999,
- PASCUAL, J. "Idees clau sobre l'Agenda 21 de la cultura", *Pla Estratègic de Cultura de Barcelona*, Ajuntament de Barcelona, 2006.
- PASCUAL, J. *Políticas culturales para la diversidad cultural*, UNESCO, CGLU Ajuntament de Barcelona, 2007
- PASCUAL, J. (ed), *Cultura, gobiernos locales y Objetivos de Desarrollo del Milenio*, Ajuntament de Barcelona i Ciutats Governes Locals Units - CGLU., 2009.
- RAUSELL, P (dir), *Cultura. Estrategia para el desarrollo local*, Cutlura y Desarrollo Col. Agencia Española de Cooperación Internacional, 2007
- RODRÍGUEZ, A. *La sociedad de la cultura*. Ariel, Barcelona, 2007.
- ROSSELLÓ, D. *Diseño y evaluación de proyectos culturales*. Ariel, Barcelona, 2008.
- SERRA, A. "La transversalitat en la gestió de polítiques públiques", *Síntesi 7*, Barcelona, Centre per a la Innovació Local. Diputació de Barcelona 2004
- VILLARROYA, A. *Informe de política Cultural Catalunya. Metodologia del Consell d'Europa*. Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació, 2010.

8.2 Fonts consultades

AJUNTAMENT DE BARCELONA i CGLU, *Consejos sobre la implementación local de la Agenda 21 de la cultura, 2006-* <http://www.agenda21culture.net>.

AJUNTAMENT DE BARCELONA i CGLU, *Cultura y desarrollo sostenible:ejemplos de innovación institucional y propuesta de un nuevo modelo de política cultural, 2009 -* <http://www.agenda21culture.net>.

AJUNTAMENT DE BARCELONA i CGLU, *Ciudades, culturas y desarrollos. Un informe que celebra el quinto aniversario de la Agenda 21 de la cultura, 2009* <http://www.agenda21culture.net>.

AJUNTAMENT DE BARCELONA, *Pla Estratègic de Cultura de Barcelona. Nous accents 2006.* <http://www.bcn.es/plaestrategicdecultura/catala/index.html>

AJUNTAMENT DE VILANOVA I LA GELTRÚ, *Revisió del Pla General d'Ordenació a Vilanova i la Geltrú. Document refós, 2001*

AJUNTAMENT DE VILANOVA I LA GELTRÚ, *Vilanova i la Geltrú una ciutat en creixement. Població present i escenaris de futur (2004-2014).* 2004

AJUNTAMENT DE VILANOVA I LA GELTRÚ, *Pla de mandat 2007-2011*

AJUNTAMENT DE VILANOVA I LA GELTRÚ, *Síntesi d'incadors de l'activitat econòmica.* Núm.28, 2009.

AJUNTAMENT DE VILANOVA I LA GELTRÚ, *Vilanova i la Geltrú: la cultura com a eina de present i de futur, 2007*

AJUNTAMENT DE VILANOVA I LA GELTRÚ, *Pla Local d'Equipaments Culturals (PLEC) del municipi de Vilanova i la Geltrú Proposta de sistema públic d'equipaments culturals de Vilanova i la Geltrú..* 2009

DEPARTAMENT DE CULTURA I MITJANS DE COMUNICACIÓ, *PECCAT Pla d'Equipament Culturals de Catalunya 2009-2019.* Abril 2009

DIPUTACIÓ DE BARCELONA, *DEMOSCERC 2007. Vilanova i la Geltrú.* 2008

IDESCAT, *Fitxes municipals - Vilanova i la Geltrú, [En línia]* <http://www.idescat.cat/territ/BasicTerr?TC=3&V0=1&PDF=FALSE&V1=08307&VOK=Confirmar>. Consulta juliol-setembre 2009

INSTITUT CATALÀ DE LES INDÚSTRIES CULTURALS ICIC, *L'ICIC i les indústries culturals en xifres.,* , 2009

OBSERVATORI DE DESENVOLUPAMENT LOCAL. *Prospecció socioeconòmica, preveure per actuar,* Ajuntament de Vilanova i la Geltrú, 2007

8.3 Webs consultades

Agenda 21- <http://www.agenda21culture.net>

Ajuntament de Vilanova i la Geltrú- <http://www.vilanova.cat>

Associació d'Empresaris del Garraf (ADEG) – <http://www.adeg.cat/>

Biblioteca Museu Víctor Balaguer - <http://www.victorbalaguer.cat/>

Centre d'Estudis i Recursos Culturals(CERC), Diputació de Barcelona.
<http://www.diba.cat/cerc/>

Consell Comarcal del Garraf - <http://www.ccgarraf.cat/benvinguda.php>

Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació
<http://www20.gencat.cat/portal/site/CulturaDepartament/>

Diari de Vilanova - <http://www.diaridevilanova.cat/>

Diputació de Barcelona – planificació estratègica - <http://www.diba.cat/promoeco/plans/>

IDESCAT - <http://www.idescat.cat/>

Vilanova Digital - <http://www.vilanovadigital.com/>

Vilanova Empresa.cat- <http://www.vilanovaempresa.cat/p/observatori>

TERMCAT , <http://www.termcat.cat>

TERMCAT , Vocabulari de la Planificació estratègica.
http://www.termcat.cat/dicci/planificacio_estrategica/index.html

9 ANNEX

9.1 Llistat d'entitats culturals de Vilanova i la Geltrú

Entitats artístiques

- Asaco (Associació d'Artistes Contemporanis)
- Associació d'Amics de la Biblioteca Museu Víctor Balaguer
- Can Cabanyes
- Col·lectiu Fotoítaca
- Federació Catalana de Fotografia
- Grup de pintors aficionats de Vilanova i La Geltrú
- Octubre del Disseny
- Orggia (Organització Col·lectiva Artistes Grafit i Art)

Entitats de cultura tradicional i popular

- Agrupació de Balls Populars
- Amics de la Sardana de l'AE Talaia
- Associació Ball de Diables de la Collada - Els Sis Camins
- Associació Cultural Ball d'Enveja
- Associació de la Carpa Juanita i el Porró de Vilanova i la Geltrú
- Associació dels Tres Tombs
- Ball de Diables de Vilanova i la Geltrú
- Bordegassos de Vilanova
- Cercavila de L'Imaginari de Vng
- Colla de Geganters de Vilanova
- Diablesses de la Geltrú
- El Drac de Vilanova i la Geltrú
- Falcons de Vilanova i la Geltrú
- Grup d'Amics del Bestiari i la Cultura Popular
- Moixiganga de la Geltrú
- Pabordes de la Festa Major
- Societat Sardanista Dansaires Vilanovins
- Tronats de Mar

Entitats de promoció d'altres cultures

- Asociación Cultural de Guinea Ecuatorial y Países Afines. (AGGEPA)
- Asociación Latinoamericana del Garraf
- Associació Candombe
- Associació Cultural Garraf Plural
- Associació Cultural Gitana de Vilanova i la Geltrú
- Associació Cultural Islàmica
- Casa de Castilla y León
- Centro Cultural Andaluz Rafael Alberti
- Grup Esperanto Vilanova
- Hermandad Rocio Garraf

Entitats de teatre

- Associació Artística Revés Teatre
- COMPEX (Compartir experiències)
- Claqueta y Acción
- Epsilon
- Exodus
- Grup de teatre Pasifae
- Grup de teatre de Can Pahissa
- Katharsis Theatre
- L'Esbarjo
- L'Escotilló GT
- L'Estaquirot teatre
- La Xarxa Vilanova
- Rossegall, Grup de Teatre
- Titelles Guinyol Didó 88
- Tracart
- Ying Yang Clònics Teatre

Entitats d'afeccions

- Afevi (Amics del Ferrocarril de VNG)
- Associació Bonsai Vilanova
- Associació Catalana per a la pràctica i difusió del Reiki
- Associació Pessebrista (VNG)
- Associació d'amics del Joc de la Butifarra
- Associació de Reiki Vilanova i la Geltrú
- Escola de Puntaires del Garraf
- Filmoteca Vilanova
- Gogistes Penedesencs
- Mestres Xatonaires
- Organització d'esdeveniments magiquers
- Penya Filatèlica

Entitats de dansa

- Agrupació de Balls Populars
- Amics de la Sardana de l'AE Talaia
- Amics del Country de Vilanova i la Geltrú
- Associació d'Amics del Ball de Saló de Vng
- Country Caravan
- Grup de Dansa de Vilanova
- Nou Country
- Societat Sardanista Dansaires Vilanovins

Entitats de promoció cultural

- Agrupació Excursionista Talaia
- Associació Cultural Desperta!
- Associació d'Amics de la Biblioteca Museu Víctor Balaguer
- Aula d'Extensió Universitària de la Gent Gran de la comarca del Garraf
- Els Llunatics
- Endimari
- Foment Vilanoví
- Institut Setmana del Mar
- Institut d'Estudis Penedesencs
- La Gresca
- La Unió Vilanovina
- Rotary Club Vilanova i la Geltru-Garraf
- Societat Cultural Gran Penya
- Societat D'ensenyants de Matemàtiques del Garraf SEMG-EUPVG
- UNESCO Garraf

Entitats musicals

- Amics de la Lírica i de la Música
- Amics del Jazz Vilanova-Garraf
- Cor de Cambra Isquione
- Coral Moixaina
- Grup Instrumental de Santa Maria de la Geltrú
- Jove Orquestra Eduard Toldrà
- La Medusa. Accions socio-culturals
- Orfeó vilanoví
- Orquestra de Cambra del Garraf

9.3 Qüestionaris – consulta realitzada

CONSULTA Fortaleses i febleses de la cultura a Vilanova i la Geltrú
Reptes i horitzons pel desenvolupament local i cultural de la ciutat

Nom	Anna
Cognoms	Quelon Vidiella

1. Quina valoració global fas de la situació actual de la cultura a Vilanova i la Geltrú?

Es tracta de donar l'opinió sobre els actius, oportunitats, necessitats i mancances de la cultura a Vilanova. Cal intentar fer una valoració global més enllà de l'acció de l'ajuntament, cal tenir en compte l'àmbit de la cultura des de totes les seves vessants (les entitats, la festa, la iniciativa privada, l'activitat creativa, etc)

La meua valoració sobre la situació actual de la cultura a Vilanova és positiva, tant a nivell privat com públic, s'hi fan i organitzen molts tipus d'actes des de fires, exposicions, xerrades, cursos, ... En la nostra ciutat existeix un gran teixit associatiu que fa que aquests tipus d'actes es produeixin amb molta facilitat, existeixen grups molt diversos tant en edat com de pensament i això fa que hi pugui haver varietat d'actes tot i que sempre no s'aconsegueix.

Es necessita a Vilanova un espai gran, per oferir activitats de gran format ja sigui a nivell de teatre, música, ponències, xerrades o fires, els espais actuals no permeten aquests tipus d'actes i en certa manera deixa una mica coixa la programació cultural.

Com a punt en contra és la poca organització i transversalitat en la realització dels actes, ja que es solapen, es doblen en molts casos, tant greu és com que les mateixes regidories de l'ajuntament funcionen separades i organitzen actes que es solapen en data i hora, i evidentment, les privades no tenen accés a saber què s'està organitzant a la ciutat.

2. Quina valoració fas de la festa i la cultura popular a Vilanova i la Geltrú?

Quin és l'estat de salut de les principals festes vilanovines: Tres Tombs, Carnaval, i Festa Major
Quin és el paper de les entitats i la ciutadania en cada una de les festes

l'estat de salut de les nostres festes podem dir que és estable, fa anys que es gairebé inamobible tots els actes que s'hi fan. De les tres festes principals, la Festa Major és la que més varietat d'actes té, la més canviant ja que amb la introducció dels Pabordes s'ha creat una mena de competició per veure qui d'ells la fa "més maca", personalment crec que una festa major de més de 5 dies la desllueix pero això ho decideixen les personalitats que aquell any dirigeixen la festa.

El Carnaval comença a canviar, ja fa uns anys que amb noves introduccions d'actes, canvis de dies d'altres actes ha fet que es torni a viure el carnaval. Massa associacions i entitats dins aquestes festes fa que la organització sigui difícil, tot i que gràcies a noves incorporacions s'hi han fet actes paral·lels molt ben acceptats.

els Tres Tombs està estancat, continua sent la festa de fa 30 anys o més, no s'incorporen actes nous, continuen fent el mateix: balls, tres tombs, i dinar dels tres tombs, els actes són molt interns, de cara a qui té cavalls o a qui vol sortir, la ciutadania no hi té accés, per a participar-hi només pots anar a veure el recorregut dels cavalls.

3. Quins creus que són els reptes pel desenvolupament local i cultural de Vilanova i la Geltrú?

Quins reptes s'ha de marcar la ciutat, quins són objectius per un òptim desenvolupament local en l'actual context socioeconòmic. Quins creus que és el paper i els reptes de la cultura en la Vilanova del segle XXI.

Els reptes que s'ha de marcar la ciutat ha de ser desde 2 optiques diferents: desde l'administració local i des de la ciutadania. Des de l'administració s'hauria d'escoltar a la gent, les demandes i propostes (ja siguin desde associacions organitzades com des de particulars). Veure què es necessita a la ciutat per un bon desenvolupament social. Els objectius principals han de ser objectius que ajudin a valorar la cultura com a valor social, programant bons espectacles, cinema, actes, musica, teatre... i tenir un espai adequat, ben sonoritzat i prou gran per acollir grans formats.

Escoltar les associacions i particulars donant opció a poder participar de forma activa en el desenvolupament de l'activitat cultural.

El paper i al mateix temps el repte de la nostra ciutat és que tothom s'interessi per actes culturals, ja sigui per teatre, musica o altres, que hi participin i gaudeixin de les programacions.

4. Quins creus que són els reptes de la festa?

Quins són els objectius a mitjà i llarg termini de la festa i la cultura popular i tradicional a Vilanova?

Quin camí ha d'emprendre la festa a Vilanova, cal evolucionar, cal conservar? Quin és el paper que pot jugar la festa com a motor de desenvolupament local (en termes socials i econòmics)?

Els objectius han de ser fomentar i mantenir la cultura popular viva, evolucionant segons època de l'any pero mantenint l'essència de la festa tradicional. Educar els infants en aquesta festa, introduint-los de ben petits a formar part de la festa, anant i explicant-la, aquest objectiu hauria de formar part del currículum escolar dels nens, destinar una part del temps educatiu a fomentar la festa, a donar-la a conèixer i a aprendre a estimar-la i conservar-la.

CONSULTA Fortaleses i febleses de la cultura a Vilanova i la Geltrú
Reptes i horitzons pel desenvolupament local i cultural de la ciutat

Nom	FINA
Cognoms	UCFDA GARCIA

1. Quina valoració global fas de la situació actual de la cultura a Vilanova i la Geltrú?

Es tracta de donar l'opinió sobre els actius, oportunitats, necessitats i mancances de la cultura a Vilanova. Cal intentar fer una valoració global més enllà de l'acció de l'ajuntament, cal tenir en compte l'àmbit de la cultura des de totes les seves vessants (les entitats, la festa, la iniciativa privada, l'activitat creativa, etc)

En aquest moment, encara que molts ciutadans ho desconeixen a Vilanova hi ha una bona oferta cultural, tenim museus molt visitats i reconeguts, la ciutat està plena de indrets força interessants que L' Ajuntament intenta mostrar a través de visites organitzades i fulletons que distribueix des de turisme o atenció ciutadana i que els establiments hotelers facilitem i aconsellem als clients com tot un seguit de rutes i itineraris urbans per conèixer a peu indrets i edificis molt interessants de la nostra vila. Les entitats que preparen acuradament les festes populars i les festes majors, molt arrelades de generació en generació. Els visitants poden degustar una gastronomia envejable. Certament es fan moltes coses per promocionar la nostre ciutat, però si tots volguéssim posar de la nostra part, els visitant i els propis habitants de Vilanova, podrien conèixer i gaudir mes i millor les possibilitats de la nostra vila. Únicament una petita part dels vilanovins forma part de les activitats populars, sovint tancades per als que mai han tingut cap vincle amb la entitat ni els seus pares o germans, entenc que les entitats econòmicament no tenen masses subvencions dels departaments locals competents i això dificulta augmentar el volum de participants. Tot i així, fora interessant proposar noves ofertes i accions que podrien ser ben acollides i portades a terme per els representants locals dels departaments corresponents.

2. Quina és la situació del turisme a la ciutat des de la teva perspectiva, i quina aportació hi ha del patrimoni i l'activitat cultural com a factors d'atracció turística?

Quins actius i quins dèficits, quines oportunitats i quines amaneces existeixen pel turisme a Vilanova Creus que hi ha turisme cultural a Vilanova relacionat amb el seu patrimoni? Creus que les activitats culturals actuals a Vilanova (Festa Major i Carnaval, festivals, teatre, exposicions, etc) tenen incidència pel sector turístic i el de la restauració?

Vilanova es una ciutat atractiva per una bona part de turistes, el clima privilegiat i el fet que tinguem platja es positiu, però hi ha molta gent de la resta de Catalunya i bona part del territori espanyol que sent atracció per conèixer els nostres museus i la nostra historia. Molts clients repeteixen la seva visita a la nostre ciutat per que troben que sempre estem en festes, a l'hivern oferíem una bona gastronomia amb productes autòctons i menjars de la terra(espigalls, xató, plats mariners) no hem d' oblidar que tenim un port mariner important al que diàriament arriben moltes barques de peix blanc i blau del nostre litoral. La festa dels tres tombs, que per nosaltres provoca una atracció relativa, porta un volum considerable de visitants que queden admirats per el gran volum de carruatges que s' exposen. El Carnaval reconegut arreu I la Comparsa que enlluerna als espectadors que es senten força atrets. A partir de la primavera el Festival del Trapezi, seguit del Fimpt i la Festa Major, tant la de Vilanova com la de La Geltrú. Un Festival Faraday, creat per una entitat privada de gent molt jove i reconegut arreu amb un gran èxit i satisfacció per la gent que acudeix a gaudir-lo. Pagaria la pena reflexionar sobre tot això i preguntar-ne com es que molts de nosaltres no hi participem.

3. Quins creus que són els reptes perquè en un futur es pugui consolidar un turisme cultural a Vilanova ? Quin paper pot jugar la cultura com a motor de desenvolupament econòmic pel sector turístic i de restauració de la ciutat?

Quines polítiques, accions, o direccions creus que es poden emprendre, tant des de l'administració com des dels empresaris, per facilitar aquestes sinergies entre cultura i turisme

Es cert que la competència que ens crea una ciutat tan propera com Sitges que disposa d'un volum molt més elevat d'hotels i restaurants dels que tenim a la nostra ciutat i que a més se sap promocionar molt bé, no ajuda a que el destí escollit de bona part dels turistes sigui Vilanova, però també es cert que les famílies que volen gaudir de les nostres costes, troben més tranquil·litat a la nostra vila i se senten més còmodes per fer turisme familiar, una vegada descobreix que l'estiu aquí pot ser molt entretingut, fan per coincidir amb dates que els proporcionin diversió i entreteniment, aquesta afluència de visitants ajuda a que Vilanova s'enriqueixi. Es important que els administradors de la ciutat siguin conscients de la importància que té l'arribada de visitants a Vilanova tant per l'atractiu cultural, gastronòmic o simplement climatològic, Sovint no faciliten als establiments hotelers i de restauració o empreses privades dedicades al turisme que organitzen rutes esportives i d'aventura, fent ús de les possibilitats de l'Estació Nàutica que rere varis anys d'insistència es va consolidar i hores d'ara està pràcticament tancada. Si els nostres emissaris fan una bona promoció de Vilanova i la Geltrú per les fires de turisme d'arreu, clarament la nostra ciutat guanyarà interès. D'altra banda les empreses ens hem de preocupar d'oferir la millor qualitat al visitant, el moviment sempre aporta beneficis i promoció que en definitiva és el que tots necessitem per seguir endavant amb els nostres negocis, aquest conjunt és el responsable de la bona publicitat que el visitant pugui transmetre a la gent del seu entorn quan torni al seu lloc de procedència.

CONSULTA Fortaleses i febleses de la cultura a Vilanova i la Geltrú
Reptes i horitzons pel desenvolupament local i cultural de la ciutat

Nom	Margarida
Cognoms	Carbonell Pujol

1. Quina valoració global fas de la situació actual de la cultura a Vilanova i la Geltrú?

Es tracta de donar l'opinió sobre els actius, oportunitats, necessitats i mancances de la cultura a Vilanova.

Cal intentar fer una valoració global més enllà de l'acció de l'ajuntament, cal tenir en compte l'àmbit de la cultura des de totes les seves vessants (les entitats, la festa, la iniciativa privada, l'activitat creativa, etc)

La resposta de la ciutadania, en general, és passiva davant l'oferta cultura, tant si prové de l'administració com si l'ofereixen altres agents de la ciutat: entitats, associacions, etc. El públic que va als actes que s'organitzen és sempre el mateix.

L'oferta cultural és dispersa; s'acumula tota de divendres a diumenge

No hi ha coordinació entre els diversos agents que ofereixen productes semblants en els mateixos moments del calendari

L'oferta cultural no arriba al tota la ciutadania; fallen els canals de comunicació?

La manca d'equipaments i infraestructures durant tant de temps, ha condicionat l'hàbit del consum cultural

Pel que fa a l'administració, el pressupost destinat a cultura determina, en gran mesura, la qualitat del l'oferta cultural

Manca un espai de trobada entre els diferents agents: tècnics, creadors, programadors, entitats...

2. Analitza la situació de les biblioteques a Vilanova

Quins actius i quins dèficits, quines oportunitats i quines amaneses existeixen.

Aspectes a tenir en compte: equipaments de proximitat i integradors, els públics, diversitat de serveis i d'activitats.

Els canvis socials i tecnològics han provocat un canvi profund del concepte "biblioteca"; això pot portar a les biblioteques a perdre la seva "essència"

Són els equipaments culturals de proximitat amb el grau més alt de satisfacció de la ciutadania

Les biblioteques han de projectar el valor de la lectura a la ciutat i han de ser l'eix i el motor de les activitats relacionades amb el foment de la lectura a la ciutat: llibreries, escoles, centres de secundària, mercats...

Són els únics equipaments que ofereixen serveis i activitats totalment gratuïts a tot tipus de públic i franges d'edat

L'administració no és conscient del potencial cultural i educatiu de les biblioteques

Hi ha zones de la ciutat on el servei bibliotecari no arriba: manquen serveis mòbils

3. Quins creus que són els reptes pel desenvolupament local i cultural de Vilanova i la Geltrú?

Quins reptes s'ha de marcar la ciutat, quins són els objectius per un òptim desenvolupament local en l'actual context socioeconòmic. Quin creus que és el paper de la cultura a la Vilanova del segle XXI.

Projecció exterior de la cultura patrimonial de la ciutat ; posicionament en el mapa cultural del país

Coordinació dels diferents agents

Augment i optimització de recursos destinats a la programació

Un equipament amb capacitat per rebre grans muntatges

Definir rutes urbanes vinculades a centres d'interès cultural que fomentin el descobriment dels personatges, equipaments per part dels ciutadans (promoció de la ciutat des del punt de vista cultural)

Connexió cultural de la ciutat amb la comarca

4. Quins són els reptes de les biblioteques i de les polítiques de foment de lectura a nivell de Vilanova?

Quins poden ser els objectius a mitjà i llarg termini?

Quin creus que és el paper que han de jugar les biblioteques en la Vilanova del segle XXI?

Les biblioteques han d'assumir el paper de coordinació i planificació amb la resta d'agents culturals, educatius i socioeconòmics de la ciutat pel que fa a la lectura

Programar una oferta de serveis i activitats única de biblioteca de ciutat, independent dels equipaments

Crear punts mòbils depenents de les biblioteques estables per a cobrir les zones "descobertes" de la ciutat

Redefinir el seu paper de motor de la lectura integrant les noves possibilitats que ofereixen les noves tecnologies

Adequar els seus horaris als horaris d'oci de la ciutadania (biblioteca entesa com a centre de lectura i espai de lleure)

CONSULTA Fortaleses i febleses de la cultura a Vilanova i la Geltrú Reptes i horitzons pel desenvolupament local i cultural de la ciutat

Nom	Oriol
Cognoms	Puig Garcia

1. Quina valoració global fas de la situació actual de la cultura a Vilanova i la Geltrú?

Es tracta de donar l'opinió sobre els actius, oportunitats, necessitats i mancances de la cultura a Vilanova.

Cal intentar fer una valoració global més enllà de l'acció de l'ajuntament, cal tenir en compte l'àmbit de la cultura des de totes les seves vessants (les entitats, la festa, la iniciativa privada, l'activitat creativa, etc)

Pel que fa a la cultura popular, Vilanova ha estat des de sempre una ciutat viva i socialment activa, així ho demostra la recuperació de les tradicions més ancestrals després de la dictadura franquista del nostre país. La recuperació del folklore i les tradicions més carnavalesques per part de la societat vilanovina de l'època feien denotar una inquietud del poble difícilment localitzable en altres ciutats del país.

Per desgracia però, aquesta energia i aquesta bona posició de sortida estan perdent fuelle cada cop més. Possiblement com a fet generalitzat, el jovent ha perdut les ganes i l'interès pel fet comú, ja sigui cultural, associatiu, teatral o esportiu.

Molts cops aquest fet queda diluït en una vella reivindicació d'espais, demandes que passen per un espai per a fer concerts, un espai per assaig de música, un casal per al bestiar de la festa major,... demandes totes elles no mancades de raó suficient, però que sempre queden en dic sec per manca de motivació política i de força i pressió social.

Exemples d'aquest cas n'hi han forces, un d'ells la proposta de nau de l'entitat vilanovina "La Unió", que pretén (o pretenia) construir a la zona del "Griffi". La manca d'esforç comú (i les divergències internes en el si de l'entitat) acompanyades per a un tímid suport de l'administració i una crisi de la construcció galopant, han fet que una iniciativa d'aquest tipus pugui tocar fons ràpidament.

Sigui perquè l'administració local no hi fa prou (recordem també que aquest poble, a diferència del que passa p.ex. a Vilafranca, no té indústria ni comerç suficient que permeti un patrocini de tots els seus actes) o perquè l'associacionisme vilanoví (excepte algunes propostes aïllades) passa per hores baixes, Vilanova pateix una crisi cultural a petita escala que pot degenerar a la llarga en un context ben llunyà del que els vilanovins de finals de la dictadura podrien imaginar.

2. Dóna la teva visió sobre el sector de les arts escèniques ?

Quins actius i quins dèficits, quines oportunitats i quines amanes existeixen.

Aspectes a tenir en compte: la programació, els equipaments, els professionals, els amateurs, el suport a la creació, i els públics.

Amb la reobertura del vell Teatre Principal, Vilanova recuperarà un espai necessari en el si de la cultura vilanovina. Aquesta recuperació però pot donar sortida a algunes de les necessitats culturals del conjunt de la població, però encara deix entreveure algunes mancances evidents a nivell d'infraestructura. Sigui per espai, per personal o per calendari de treball, el teatre no pot donar un percentatge de servei cultural no massa elevat pel volum d'un "poble" de quasi 70.000 habitants. La instal·lació dona sortida a algunes iniciatives encara tímides, de la mateixa manera que ho fa la Sala, intentant donar resposta a demandes que encara no han trobat el seu espai "d'actuació". La nova línia del teatre garanteix una programació estable i de qualitat, assumeix el suport a la creació i inicia una nova línia d'acció pedagògica en l'espectador. Repetint el paral·lelisme amb la Sala, donant resposta a unes necessitats molt concretes per al que estan destinats i a més assumeix el suport a altres activitats mancades d'espai per a la seva realització.

3. Quins creus que són els reptes pel desenvolupament local i cultural de Vilanova i la Geltrú?

Quins reptes s'ha de marcar la ciutat, quins són els objectius per un òptim desenvolupament local en l'actual context socioeconòmic. Quin creus que és el paper de la cultura a la Vilanova del segle XXI.

Sens dubte la implicació de les bosses menys disposades a entrar en la dinàmica del món associatiu i cultural. El jovent, la gent nou vinguda (terme no massa encertat) i aquelles persones que poden patir una exclusió social més forta. Sense aquest suport i aquesta implicació difícilment Vilanova podrà sentir-se orgullosa com a ciutat. Al cap i a la fi no podem oblidar la cultura com a element que permet el desenvolupament i creixement integral de la persona.

4. Quins creus que són els reptes que s'ha de marcar el sector de les arts escèniques a Vilanova i la Geltrú

Quins poden ser els objectius a mitjà i llarg termini?

Quin creus que és el paper de les AAEE a la Vilanova del segle XXI? (creació, programació, equipaments)

A mitja i llarg termini sens dubte s'ha de donar sortida a les necessitats d'espais que pateix la ciutat. La finalització de l'auditori, la construcció de la nau polivalent (quin terme mes devaluat) i d'un nou teatre per a 800 o 1.000 localitats, entre d'altres moltes accions, han de permetre a la societat cultural vilanovina i forana expressar les seves inquietuds escèniques. Aquets espais però han de venir acompanyats d'uns recursos personals, que puguin acollir, produir, garantir i treballar amb totes les garanties necessàries per a garantir la qualitat professional que el sector de les arts escèniques necessita.

CONSULTA Fortaleses i febleses de la cultura a Vilanova i la Geltrú
Reptes i horitzons pel desenvolupament local i cultural de la ciutat

Nom	<input type="text"/>
Cognoms	<input type="text"/>

1. Quina valoració global fas de la situació actual de la cultura a Vilanova i la Geltrú?

Es tracta de donar l'opinió sobre els actius, oportunitats, necessitats i mancances de la cultura a Vilanova. Cal intentar fer una valoració global més enllà de l'acció de l'ajuntament, cal tenir en compte l'àmbit de la cultura des de totes les seves vessants (les entitats, la festa, la iniciativa privada, l'activitat creativa, etc)

Els actius més importants en el terreny cultural (cenyint-nos al terreny musical) són les persones que formen part de diferents col·lectius disposats a tirar endavant projectes ambiciosos i especialitzats, més enllà dels joves que tiren endavant els típics concerts de Festa Major gratuïts, el comú denominador en la majoria de poblacions mitjanes de Catalunya.

Els actius que tenen més repercussió mediàtica (amb la consegüent acceptació popular de molts sectors de la ciutat que els desconeixien prèviament) són aquests esdeveniments musicals anuals. Els festivals que s'hi celebren a principis d'estiu, tots ells al mes de juliol: el festival de música independent Faraday, el festival de Reggae, el Nowareggae, i el Festival Internacional de Música Popular i Tradicional, el FIMPT. Tot i que és més meritori el paper dels dos primers per ser projectes tirats endavant per associacions i entitats de la ciutat, amb un suport econòmic molt limitat de les administracions.

Les necessitats són gairebé equiparables a les seves mancances. La ciutat ha estat un erm al llarg de les darreres dues dècades pel que fa a equipaments municipals que permetessin desenvolupar-hi activitats musicals com concerts de rock i d'altres músiques modernes i contemporànies. Les entitats i els músics locals han hagut d'enginyar-se-les per buscar locals privats per poder dur a terme les seves activitats (bars o discoteques, que de vegades no tenen les condicions tècniques suficients per a dur-se a terme). El projecte d'Envelat municipal dels darrers anys ha paliat una mica aquestes necessitats però només per a festes de gran format, de més de mil persones de capacitat, com grans revetlles i festes de Nadal, sent un esnai massa anarató i costós per a dur-se a terme altres esdeveniments de format netit i mitjà

2. Explica les externalitats positives que un festival com el Faraday aporta a Vilanova i la Geltrú? Dóna la teva opinió respecte el model actual de festivals a la ciutat, quins aspectes positius i negatius existeixen.

3. Quins creus que són els reptes pel desenvolupament local i cultural de Vilanova i la Geltrú?

Quins reptes s'ha de marcar la ciutat, quins són els objectius per un òptim desenvolupament local en l'actual context socioeconòmic. Quin creus que és el paper de la cultura a la Vilanova del segle XXI.

4. En quina direcció cal treballar per consolidar els festivals com un factor de desenvolupament social i econòmic de la ciutat?

Quin opines que hauria de ser el model/o models de festivals per a la ciutat?

CONSULTA Fortaleses i febleses de la cultura a Vilanova i la Geltrú
Reptes i horitzons pel desenvolupament local i cultural de la ciutat

Nom	Isabel
Cognoms	Pla

1. Quina valoració global fas de la situació actual de la cultura a Vilanova i la Geltrú?

Es tracta de donar l'opinió sobre els actius, oportunitats, necessitats i mancances de la cultura a Vilanova.

Cal intentar fer una valoració global més enllà de l'acció de l'ajuntament, cal tenir en compte l'àmbit de la cultura des de totes les seves vessants (les entitats, la festa, la iniciativa privada, l'activitat creativa, etc)

A aquestes alçades m'és molt difícil separar la meva visió com a "ciutadana" i com a "regidora". Vinc fent un exercici de reflexió sobre la situació de partida, ara fa 3 anys, els antecedents que l'havien provocada, els objectius factibles que podíem proposar-nos, els elements que estan en joc, les eines i els recursos dels que disposem, etc... que em fa difícil fer una lectura objectiva de la situació actual i no ser especialment optimista...

Dit això, apuntaria que ara la situació és positiva en els següents aspectes:

- S'està començant a veure la feina feta pel disseny coherent d'un pla d'equipaments
- Estan funcionant programacions estables en les arts escèniques i visuals
- Tenim un Cicle festiu (tres tombos, carnaval, festa major) de referència a nivell nacional
- La Xarxa de biblioteques públiques té un nivell d'implantació social notable
- L'ens autònom que gestiona el patrimoni local està renovat i en marxa per tal d'aconseguir un discurs de planificació important
- Disposem d'una xarxa local d'entitats amb una capacitat d'iniciativa contrastada

2. Quina valoració fas de les polítiques culturals locals i de l'acció de de govern en el darrer mandat?

Es tracta de fer una valoració dels resultats complida bona part de l'actual legislatura. objectius assolits, dificultats, autocrítica, etc

En general:

- Acompliment en un percentatge elevat dels compromisos en termes d'inversió i de programes d'acció cultural
- Pel que fa al patrimoni, s'han potenciat polítiques d'ordenació i prioritització dels elements que li són propis

A millorar:

- Necessitat de millora en termes de polítiques de proximitat i de comunicació respecte dels productes culturals
- En termes pressupostaris, caldrà millorar les aportacions en alguns equipaments de referència
- Cal millorar la coordinació amb la resta de departaments de l'Àrea de Cohesió Social i Identitat

3. Quins creus que són els reptes pel desenvolupament local i cultural de Vilanova i la Geltrú?

Quins reptes s'ha de marcar la ciutat, quins són objectius per un òptim desenvolupament local en l'actual context socioeconòmic. Quins creus que és el paper i els reptes de la cultura en la Vilanova del segle XXI.

- Recuperar l'esperit participatiu, compromés i crític del ciutadà
- Actuar en termes culturals amb la capitalitat que pertoca a Vilanova i la Geltrú
- Fer que la cultura desenvolupi el seu paper en reptes de futur com la immigració, la cohesió social, les noves tecnologies, etc.
- Procurar que la Cultura actuï com a motor de la societat i del desenvolupament econòmic

4. Quins creus que són els reptes de l'acció de govern i de de les polítiques culturals locals a mitjà i llarg termini?

Quins són els objectius a mitjà i llarg termini de l'agenda política cultural de Vilanova i la Geltrú

- Completar el mapa d'equipaments i posar els programes estables que comporten en marxa
- Combinar equilibradament els elements de la programació cultural de qualitat i l'aportació de les entitats i d'altres agents creatius de la ciutat en la dinàmica cultural
- Fer de la política cultural una nova font d'identitat al municipi
- Fer arribar el gruix de les programacions amb més eficàcia al conjunt de la ciutat i als públics interessats en cadascun dels temes
- Posar el patrimoni en l'eix central de la política cultural
- Plantejar estratègies conjuntes entre Cultura i Promoció de la Ciutat especialment en termes de turisme i patrimoni, festes locals, grans esdeveniments i festivals
- Optimitzar dels recursos per a la consecució dels objectius apuntats en les polítiques culturals

CONSULTA Fortaleses i febleses de la cultura a Vilanova i la Geltrú
Reptes i horitzons pel desenvolupament local i cultural de la ciutat

Nom	JORDI
Cognoms	CAPDET FARGAS

1. Quina valoració global fas de la situació actual de la cultura a Vilanova i la Geltrú?

Es tracta de donar l'opinió sobre els actius, oportunitats, necessitats i mancances de la cultura a Vilanova.

Cal intentar fer una valoració global més enllà de l'acció de l'ajuntament, cal tenir en compte l'àmbit de la cultura des de totes les seves vessants (les entitats, la festa, la iniciativa privada, l'activitat creativa, etc)

En el sentit ampli del terme cultura la situació actual és força adequada: pel que fa a les infraestructures i la gestió d'aquestes la milloria respecte a temps passats és notable sobretot a nivell institucional.

La meva percepció pel que fa a la participació de la ciutadania en la cultura local és que aquesta és elevada quan és gestionada per la mateixa ciutadania (festivals, música, carnaval...), sigui a través d'entitats o individualment.

Des de la vessant privada la resposta de la ciutadania no sempre és l'esperada, tant des de la meva experiència com la d'altres, organitzar una exposició no sempre és garantia de que sigui visitada, fins i tot essent d'artistes interessants i de renom si aquests no són vilanovins. La mancaça possiblement estigui relacionada en el desinterés, més que en la difusió dels actes.

2. Dóna la teva visió sobre el sector de les arts visuals?

Quins actius i quins dèficits, quines oportunitats i quines amaneces existeixen.

Aspectes a tenir en compte: Existència de la Sala com equipament de difusió i de suport a la creació amb residència. L'EMAID escola de disseny de prestigi, la iniciativa privada les galeries, els artistes locals, els públics locals

En la meua opinió hi ha poques possibilitats que els artistes novells puguin viure de la seva obra i en conseqüència es declinen cap a altres vessants artístiques tals com el disseny, o bé la docència, o altres no relacionades amb la creativitat... i per tant es perden tal-lents en la pintura, la ceràmica, l'escultura, tècniques d'estampació...etc.

Pel que fa a espais com la Sala tot i que de moment l'oferta ha estat de qualitat, cal veure en un futur si es podrà mantenir la relació entre localisme i qualitat. També aquest espai hauria de permetre veure obres d'artistes de referència a nivell nacional que d'altra banda no arribarien a la ciutat.

3. Quins creus que són els reptes pel desenvolupament local i cultural de Vilanova i la Geltrú?

Quins reptes s'ha de marcar la ciutat, quins són els objectius per un òptim desenvolupament local en l'actual context socioeconòmic. Quin creus que és el paper de la cultura a la Vilanova del segle XXI.

Com a ciutat disposem de museus, cinemes, teatre, futur auditori.... són "molts fronts oberts", que fan que el minvat suport econòmic de les institucions públiques amb què es pot comptar en una situació com l'actual, s'hagi de repartir entre molts. Potser caldrà valorar què és prioritari què mereix més projecció, què té major resposta... i prendre decisions. Per tal de rendibilitzar els espais amb menys participació caldrà dosis de creativitat per fer-los més propers a la ciutadania. Cal crear cultura d'art i fomentar l'educació en aquest sentit.

4. Quins creus que són els reptes que s'ha de marcar el sector de les arts visuals a Vilanova i la Geltrú

Quins poden ser els objectius a mitjà i llarg termini?

Quin creus que és el paper de les arts visuals a la Vilanova del segle XXI?

Recuperar, a nivell institucional, la memòria de creadors locals d'un passat no molt llunyà, alhora que es pugui donar suport conjuntament amb la iniciativa privada a nous tal·lents emergents.

Interactuar arts visuals amb altres tendències culturals.

En el camp de la cultura fer intervencions conjuntes o col·laboracions des del sector públic i privat.

CONSULTA Fortaleses i febleses de la cultura a Vilanova i la Geltrú Reptes i horitzons pel desenvolupament local i cultural de la ciutat

Nom	Mònica
Cognoms	Planas Martínez

1. Quina valoració global fas de la situació actual de la cultura a Vilanova i la Geltrú?

Es tracta de donar l'opinió sobre els actius, oportunitats, necessitats i mancances de la cultura a Vilanova.

Cal intentar fer una valoració global més enllà de l'acció de l'ajuntament, cal tenir en compte l'àmbit de la cultura des de totes les seves vessants (les entitats, la festa, la iniciativa privada, l'activitat creativa, etc)

És difícil donar una valoració global quan la cultura imperant és la cultura de la subvenció institucional per a la realització de tot tipus d'activitats culturals. i la cultura del mecenatge, en la seva expressió més medieval de summissió al poder imperant, o cultura del piloteig.

No existeix, llevat d'honroses excepcions (com a associacions Foment Vilanoví, Faraday, Espavila, Nowa Reagge, com a empreses culturals Escola de música Freqüències, El Cep i la Nansai, també, com a elements en departaments concrets de la institució, que intenten respirar lliurement, però que el guió diu que han de jugar a dues bandes. com el Cinema Municipal Bosc).

Va, el DAFO:

Fortaleses: moltes ganes de fer coses, un sentit marcat de lliure albitri i molts referents culturals de qualitat (Actors, cantants, periodistes... em deixaré segur: Sergi López, Joan Cullell (Pere Tàpies), Francesc-Marc Àlvaro...)

Oportunitats: Ciutat oberta oberta a canvis.

Amenaces: L'intervencionisme generalitzat.

Debilitats: L'individualisme generalitzat

2. Dóna la teva visió sobre el sector de la música a Vilanova i la Geltrú ?

Quins actius i quins dèficits, quines oportunitats i quines amaneces existeixen.

Aspectes a tenir en compte: la programació, els equipaments, els professionals, els amateurs, el suport a la creació, la formació i els públics.

Els mateixos que ja he intentat descriure, però més polaritzats si cal.

Equipaments: falten sales de concerts, no estem parlant de l'auditori que volen fer, que també falta: falten sales de concerts, llocs on els nostres grups, que fan gires internacionals, per cert, puguin tocar i on els grups novells també. Com anivell d'equipaments fa falta de tot, (i una llei més permissiva en alguna zona de lleure). NO HI HA CAP SALA DE CONCERTS; AUDITORI; ETC; PER FER MÚSICA A VILANOVA, TÈ 70000 HABITANTS.

Es fa programació on es pot.

Els professionals marxen a fer gires o a tocar a la capital.

Hi ha força moviment amateur emigrat forços a barcelona, però això està canviant.

El suport a la creació és a nivell de sensibilitat civil cada cop me's forta, però la cultura de la subvenció fa que no es generi un moviment civil materialitzable econòmicament, espero que canviï.

Formació: Tenim dues escoles autoritzades, una pública i una privada. Amb un canvi depolítica institucional més treballadeta aniríem millor. Per la pública, no tant preus Zara (els alumnes es desapunten al cap d'un any amb 6 anys d'edat perquè sel's ha trencat el jersey) com bones beques PER A TOTHOM REALMENT. Per a la privada, també beques.

3. Quins creus que són els reptes pel desenvolupament local i cultural de Vilanova i la Geltrú?

Quins reptes s'ha de marcar la ciutat, quins són els objectius per un òptim desenvolupament local en l'actual context socioeconòmic. Quin creus que és el paper de la cultura a la Vilanova del segle XXI.

Podria ser un motor econòmic per a la ciutat. Fa falta que cap gestor cultural ho digui i que es faci desde l'inici, col.laborant agrupant a persones amb inquietuts, amb un sentit més unesco que onu. Les individualitats creatives agrupades sense diascurs unitari. Llibertat crec que és la paraula. Podria estar bé.

4. Quins creus que són els reptes que s'ha de marcar el sector de la música a Vilanova i la Geltrú

Quins poden ser els objectius a mitjà i llarg termini?

Quin creus que és el paper de la música a la Vilanova del segle XXI? (suport a la creació, programació, formació, equipaments)

Equipaments, equipaments, públics i privats.

Lleis (I JA ESTÀ, SI US PLA) permissives amb el só ambiental.

CONSULTA Fortaleses i febleses de la cultura a Vilanova i la Geltrú Reptes i horitzons pel desenvolupament local i cultural de la ciutat

Nom	Rosana
Cognoms	Iluch Millán

1. Quina valoració global fas de la situació actual de la cultura a Vilanova i la Geltrú?

Es tracta de donar l'opinió sobre els actius, oportunitats, necessitats i mancances de la cultura a Vilanova.

Cal intentar fer una valoració global més enllà de l'acció de l'ajuntament, cal tenir en compte l'àmbit de la cultura des de totes les seves vessants (les entitats, la festa, la iniciativa privada, l'activitat creativa, etc)

Crec que des de fa un any , més o menys , el panorama cultural està canviant. Amb un cinema i un teatre ,encara que petit, al bell mig del poble ens anem refent d'unes mancances que feien avergonyir. Malgrat tot, encara ens falten espais públics per fer debats, xerrades i col.loquis i per tant moltes vegades aquests queden en mans de l'ajuntament o grups polítics , aquest fet fa que l'assistència sigui molt reduïda i l'interès dels organitzadors va decaient.

Les entitats treballen en festes molt concretes , carnaval , festa major etc .

Des del meu punt de vista hi ha molta gent en l'àmbit privat que diríem treballa per mantenir una certa activitat cultural (clubs de lectura, exposicions , petits concerts) però al ciutadà li costa assabentar-se de les activitats perquè no hi ha cap element aglutinador. Cada entitat te la seva pròpia base de dades , l'ajuntament també te la seva però el ciutadà s'ha d'anar apuntant a cada base de dades per tenir informació del que passa a nivell cultural a la ciutat .

Els joves són la gran assignatura pendent i tret d'algun concert organitzat per alguna entitat o per iniciativa privada només hi ha un desert pel que fa a les activitats culturals adreçades als joves.(potser és desconeixement propi)

En definitiva crec que malgrat totes les activitats que es fan (quasi sempre dirigides a un públic adult) la participació és molt baixa i ningú sembla voler saber-ne res.

2. Quina percepció es té de la cultura, i l'activitat cultural des de l'òptica del comerç vilaoví?

Com ho veus com a llibretera?

Hi ha efectes indirectes de l'activitat cultural respecte l'activitat comercial?

La situació i el plantejament de la cultura al municipi afavoreixen l'activitat comercial?

Quin paper actiu té una llibreria com agent cultural del municipi?

Potser responc en un moment molt poc optimista però la relació cultura /comerç sempre acaba sent una relació econòmica . Es demana sempre ajut econòmic al comerç , mai es demana debatre en el camp de les idees; quan es fa (sobretot per part de l'ajuntament) la relació és pobre , esporàdica i molt poc agraïda.

A la llibreria li agradaria ser un agent cultural fort , agitador d'idees i projectes però molt sovint va fent feina callada, s'ajunta amb els seus col.legues i fa activitats; malauradament la llibreria ho fa amb els seus medis sense subvencions i per això moltes vegades només es limita a fer presentacions perquè qualsevol altre projecte és massa costós.

Les implicacions amb escoles i instituts per fer activitats sempre es fan a través dels contactes personals , malgrat que això sembli inversemblant.

La relació amb les biblioteques per tal d'impulsar activitats conjuntes és molt bona i és per això que des de fa anys es fan activitats biblioteques/llibreria i malgrat que són biblioteques municipals la relació és personal, sense intervenció de l'ajuntament.

3. Quins creus que són els reptes pel desenvolupament local i cultural de Vilanova i la Geltrú?

Quins reptes s'ha de marcar la ciutat, quins són els objectius per un òptim desenvolupament local en l'actual context socioeconòmic. Quin creus que és el paper de la cultura a la Vilanova del segle XXI.

La cultura hauria de ser l'epicentre . El problema sempre és el mateix ,es pensa en clau política i no en clau ciutadana. S'hauria d'invertir en les biblioteques, adquirir fons i equipaments perquè puguin fer de biblioteques, ara estan a mig camí entre biblioteques i centre cívic.
Habilitar espais públics centrals per debats , forums , cicles de xerrades, concerts etc. a cost zero per entitats culturals encara que siguin iniciatives privades.
Fer una política cultura pensada pels joves però amb els joves.
Utilitzar les noves tecnologies per fer arribar al ciutadà tota l'activitat cultural programada .
Implicar al ciutadà en la bona marxa de totes les activitats .
Implicar als centres d'ensenyament en les activitats culturals programades per a joves.

4. Quin paper creus que han de jugar les dinàmiques i activitats culturals de Vilanova en un desenvolupament òptim de l'activitat comercial? Com es pot implicar els comerços en aquest procés?

Primer s'hauria d'informar al comerç, molt poques vegades es fa. La participació del comerç és poc efectiva , perquè quasi sempre s'actua en solitari . Les activitats programades per l'ajuntament es comuniquen als vilanovins a través de fulletons on hi ha totes les seves activitats . Els comerços semblen que només hagin de tenir contacte amb la regidoria de comerç . Les regidories de comerç , cultura i ensenyament no tenen una programació conjunta i per tant no es trasmet als comerços. No es creen sinèrgies
Si les activitats programades es fan participatives al comerç , aquest respondrà . Si només se li comunica és molt probable que mai hi hagi participació. S'ha de fer participatiu en idees i projectes a totes les associacions de comerciants .

1. Quina valoració global fas de la situació actual de la cultura a Vilanova i la Geltrú?
Es tracta de donar l'opinió sobre els actius, necessitats i mancances de la cultura a Vilanova. Cal intentar fer una valoració global més enllà de l'acció de l'ajuntament, cal tenir en compte l'àmbit de la cultura des de totes les seves vessants (les entitats, la festa, la iniciativa privada, l'activitat creativa, etc...)

No conec prou bé la situació cultural de Vilanova i la Geltrú com per donar una opinió com cal i fonamentada. (no conec pro el sector privat i associatiu). Tinc, però, percepcions que em fan pensar en una ciutat culturalment activa, capaç d'assumir i consumir programació teatral "estable", impulsora d'un festival de música popular internacional que ja fa uns anys que perdura, seu de festes i tradicions populars de referència més enllà del propi municipi, que compta amb la Biblioteca Museu Víctor Balaguer, secció del Museu Nacional d'Art de Catalunya, el Museu del Ferrocarril i altres centres museístics / patrimonials amb oferta continuada des de fa uns anys. El camp editorial amb vocació "intel·lectual" també hi és present al Municipi. Aquests actius però semblen no estar incardinats en un projecte global de ciutat, pel que fa a la seva projecció i a la major repercussió social dels recursos esmerçats.

2. La meua visió sobre el patrimoni a Vilanova i la Geltrú. Actius, dèficits, oportunitats i amenaces.

El Patrimoni a Vilanova i la Geltrú ocupa una parcel·la molt important de l'oferta cultura de la ciutat. Amb tot conforma un conjunt poc homogeni tant pel que fa al grau de consolidació dels diferents projectes i a la qualitat i interès de les col·leccions conservades. Un museu com el Víctor Balaguer, degà de la museística a Catalunya amb unes col·leccions molt interessants remodelat els darrers anys (museològicament i museogràfica), el museu del Ferrocarril amb una de les col·leccions de locomotores de vapor més importants d'Europa i amb grans possibilitats d'espai per a creixement i expansió. Espais com la Sala dedicat a les exposicions de manifestacions artístiques diverses o l'espai Guinovart, i la Casa Papiol que obrirà de nou les portes durant la primera meitat del 2011, són tots ells equipaments consolidats amb necessitats diverses però capaços de mantenir una oferta d'activitat i visita estable.

Per contra altres equipaments i projectes han sorgit de la iniciativa ciutadana i s'han mantingut en estadi de provisionalitat i voluntariat que no han arribat a dotar-los de la consistència i rigor tècnics necessaris. (per exemple: Museu del Mar, Col·lecció Roig Toquès, Masia Nova Can Magrinyà, Casa de la Festa...). En la majoria dels casos han esdevinguts projectes que requereixen d'atenció i intervenció per part de l'administració, dependents totalment pel que fa al seu funcionament i equipament.

Cal en aquest panorama una planificació integral de política cultural en matèria de patrimoni. Establir els eixos marc de desenvolupament dels continguts que identifiquen amb el municipi, establir prioritats, aplicar criteris de sostenibilitat i adequació a la realitat demogràfica, econòmica i patrimonials del municipi, i plantejar noves estructures de captació de recursos econòmics.

Les oportunitats les dona el propi patrimoni que disposa Vilanova i la Geltrú (variats, de qualitat, material i immaterial...). Les possibilitats d'incardinar ofertes combinades entre l'activitat turística, el cycle festiu i l'oferta patrimonial obren un camp ric i suggerent pel que fa a la promoció. Les aliances entre administracions (Ajuntament, Generalitat, Diputació, Ministeri de Foment) més enllà dels

convenis o les relacions existents pot ajudar a donar una dimensió territorial més àmplia a l'oferta patrimonial.

3. Quins són els reptes pel desenvolupament local i cultural de Vilanova i la Geltrú. Quins reptes s'ha de marcar la ciutat, quins són els objectius per un òptim desenvolupament en l'actual context socioeconòmic. Quin creus que és el paper de la cultura en la Vilanova del segle XXI.

El meu limitat coneixement del panorama cultural general de Vilanova i la Geltrú fa que la majoria de les idees les hagi expressat en el punt 4. No tinc prou elements per respondre amb coneixement de causa.

El paper de la cultura al segle XXI però, està clar que ha de ser un dels instruments dels poders públics per a la integració social, l'increment del coneixement, i la vertebració de línies estratègiques de desenvolupament integral dels municipis.

4. Quins creus que són els reptes en l'àmbit del patrimoni?. Quins poden ser els objectius a mitjà i llarg termini ? El patrimoni pot ser factor i motor de desenvolupament local? En quin sentit?

Reptes:

- Actuar com a vertebrador d'una oferta cultural i d'oci que integri altres actius i manifestacions culturals del Vilanova i la Geltrú, capaç d'atraure públic de fora i de promocionar la ciutat com a centre de lleure i cultura.
- Actuar com a eina d'integració social en el marc d'una població cada dia més diversa per l'origen i la cultura pròpia.
- Fomentar l'apropament a la ciutadania i facilitar la seva accessibilitat al patrimoni tot fomentant les idees de pertinença, d'identitat i de coneixement.

A mitjà i llarg termini els objectius han d'articular-se al voltant de:

- Completar el panorama d'equipaments patrimonials amb serveis estables.
- Aprofundir en la generació de coneixement i la seva difusió
- Fidelització de públic local amb una oferta atractiva i variada que converteixi el centre museístic en espai de gaudi i d'interacció social.
- Consolidar les aliances entre institucions per a la gestió integrada del patrimoni a Vilanova i la Geltrú.

Desenvolupament local

- En el àmbit dels serveis, el patrimoni és un motor de desenvolupament local perquè permet genera ofertes d'oci des de la cultura i la identitat locals. Cada dia més les estratègies de desenvolupament local necessiten continguts de qualitat, arrelats al territori, capaços d'establir relacions amb altres manifestacions culturals. L'àmbit local, comarcal i

intercomarcal tenen en el patrimoni una oportunitat evident de desenvolupament d'iniciatives conjuntes.